

DPN 6050

Title : शक्ति संगम तन्त्र

SAKTI SANGAMA TANTRA

Run. No. 6741

Cat. No. 58

Micro. No.

Subject तन्त्र

Religion : Hindu / Bauddha

Language : Skt. / New. / Nep. / Skt. - New. / Maith. - New. / New. - Nep. /

Size in cms. 38 x 12.5 Folios 2-83 Lines (in a page) 11

Compl. / Incompl.

Chapt. / act /

Author / translator

Scribe / donor

पशुपतिमान पः माय

Date: NS / SS / VS / KS

Ruler / place

Script : New. / Dev. / Bhuj. / Ran. /

Illus. :

Material : palmleaf / paper / thyasaphu /

Condition : fine / damaged by worms, rats, water /

Beginning, colophon, post-colophon :

Fol. NO. : 58 इति श्रीशक्ति संगम उत्तरतन्त्रे मृद्वसन्न पटलः॥

त्राणि सर्वाणि पर्यायाः प्रायकागमान् ॥ वृहत्संज्ञानि देवेश यथायोगक्रमेण च ॥ उपशब्दो वृहत्कृतं त्रयामल गोवरः ॥ ॥ शिव उवाच ॥ ग्रंथनाम त्वया प्रोक्तं
 वियत कुत्र स्थितं वद ॥ किपदे मर्त्यलोके पुस्वर्गपातालयोः किञ्चन ॥ ॥ काल्युवाच ॥ पंचाशद्वैमहाभारै पठत्रिंशत्संख्यकं विभु ॥ मनुसंख्या स्वर्गलोके पाता
 ले दशवै स्थिता ॥ एवमागमसंदोहः कथितस्ते मया तव ॥ शैवंशाक्तं गारायतं सौरं वैष्णवं मेव च ॥ महावीरं पाशुपतं वैष्णवं वीरवैष्णवं ॥ वारशैवं तथा चोद
 स्वायं भुवमतोत्तरं ॥ पंचशक्तिं गारुडं चैरलं शावरं तथा ॥ श्रीसीद्धशावरं देवतथैव कालशावरं ॥ कुमारीशावरं देवविजयाशावरं तथा ॥ कालिकाशाव
 रं दिव्यशावरं वीरशावरं ॥ श्रीनाथशावरं देवतारिणीशावरं ॥ श्रीशंभुशावरं रुद्रं सख्याशावरं जातयेः ॥ रक्तोद्योरः स्तथाशुक्लाद्योरे विरामुत्र कस्तथा
 ॥ भस्माद्योरस्तथा वां चः द्यौरद्योरततः स्मृतः ॥ चीनाद्योरस्तथानीलः सर्वभस्माभिधस्ततः ॥ द्यौरद्योरस्तथा सिद्धाद्योरश्चैकादशः स्मृतः ॥ मायाकापालिकं च
 पि वीरवैष्णवमौ तथा ॥ जैनागमोरक्तशुक्लपठसंवंधिजानयः ॥ चीनभेदा सुवहवो दिशतेति प्रकीर्तिताः ॥ वैष्णवांशतभेदास्पृष्टशयाशुपते स्मृताः ॥ कौ
 लेभेदाष्टकं वा वधुतं वैदिकशास्त्रकं ॥ यथावर्णानुधर्मण योजनीयं प्रयत्नतः ॥ येषु ये पुचवर्सेषु ये ये धर्माः प्रकीर्तिताः ॥ तेषु च ते धर्माः योजनायोः प्र
 यत्नतः ॥ ब्राह्मणेन तथा कार्यब्राह्मणं प्रविनश्यति ॥ अन्येष्वेवं हि कर्तव्यं मृडशंकरं ॥ सनद्धेद्रोप्यरहस्यं च हंसं चैव योजानो निसृजेत् ॥ एतद्विग्रंथवाङ्मूल्या
 न्नोक्तमत्र मया नव ॥ शिवेन्यदे सुचितं यत्तद्वदस्व प्रियं वदे ॥ सिद्धविद्यालयुविद्या तथामता ॥ त्रिधा त्वांकथयामाहि पुनर्मर्त्यं नन्दर्शिनां ॥ तदेतत्कथ्यमां देवि
 संख्याचादौ वदप्रिये ॥ अत्रासंख्या महाविद्या तस्यानामानि वक्ष्यहं ॥ तदेतत्कथ्यमां देवि संख्याचादौ वदप्रिये ॥ अत्रासंख्या महाविद्या तस्यानामानि वक्ष्य

हं॥ सिद्धविद्यामहाविद्येत्येचंगुणक्रमः॥ चतुर्युगादिरूपेण कथं सिद्धाच किं विद्या॥ कावासिद्धासत्ययुगे कामहासिद्धामहेश्वर॥ कावाविद्याचान्ययुगे संतेक
यते शृणु॥ सत्ययुगे सिद्धे विद्यासुंदरी भुवनेश्वरी॥ कालीतारे निदेवेश सिद्धविद्या प्रकीर्तिताः॥ कालिका सिद्धविद्या तु सर्वदेवे महेश्वर॥ किन्नमस्ताच वग
लामातंगी कमला तथा॥ एता एव महाविद्याविद्यां संशृणु वल्लभ॥ धूमावती भैरवी च विद्यात्वे प्रतिष्ठितं कालीरां तो महाविद्या षोडशी भुवनेश्वरी॥ भैर
वी किन्नमस्ताच विद्या धूमावती तथा॥ वगला सिद्धविद्या च मातंगी कमला त्रिका॥ एता एव महाविद्याः सिद्धि विद्याः प्रकीर्तिताः॥ वीरनाथ मते देवि युगभे
दा त्रिधा गतिः॥ काली किन्ना सुंदरी च सिद्धविद्या च तारिणी॥ वगला कमला धूमा महाविद्या नरं भवेत्॥ मातंगी भैरवी चैव त्रिपुठा मूलिनी तथा॥ वनदुर्गा
च त्वरिता विद्यात्वेन महेश्वर॥ तोतला त्रिपुठामाया काहू शी भुमरां कि का॥ भोगवती तथा किन्ना ह्यारुढा च कुर्कुटी॥ त्रिकंठकी ति देवेश महाविद्याः प्र
कीर्तिताः॥ नित्यामतमिदं योक्तं शृणु कुजौ जामंत शिवे॥ वज्रप्रसारिणी भोगवती पद्मावती तथा॥ महामधुमती सिद्धि मृत संजिविनी तथा॥ अयोरा राज
मतिगी मातंगी हिं गुलां विका॥ कालरात्री ति देवेश महाविद्याः प्रकीर्तिताः॥ ॥ शिव उवाच ॥ ममान्यथा किन्नयोक्त विशोषो बहुतत्र च॥ मया ज्ञातोक्ति विश्वे
शि शिष्य भावं भज प्रिये॥ ॥ देव्युवाच ॥ देवेश श्रोतुं मिहामि सिद्धविद्यादिनिर्णयं॥ ॥ शिव उवाच ॥ सिद्धविद्या महाविद्या भेदयंत्रे क्रमेण च॥ विद्यामंत्र
क्रमेणैव विद्याजातिः प्रकीर्तिताः॥ स्त्रीयन्नपुंसके त्वेन त्वेधा जानिः प्रकीर्तिताः॥ चतुर्युगक्रमेणैव भेदभेदान्तरं शिवे॥ सत्ये काली च श्रीविद्या कमला भुवने
श्वरी॥ सिद्धविद्या महेशानि त्रिशक्तिवगला शिवे॥ महाविद्या सुत्ययुगे मातंगी भैरवी शिवे॥ धूमावती च विद्या स्या त्रेनायां शृणु पार्वति॥ काली तारा सुन्दरी

चसिद्धविद्याप्रकीर्तिताः॥मातंगीभुवनलक्ष्मीमहाविद्याप्रकीर्तिता॥धूमावतीभैरवीचविद्यात्वेनमहेश्वरि॥द्वापरेकालिकातारागेचिनीभैरवीतथा॥सिद्धिविद्या
महेशानिसुन्दरीभुवनारमा॥धूमावतीमहाविद्यामातंगीरुमलातथा॥विद्यात्वेचमहेशानिकलौकालीतुकेवला॥कालीताराछिन्नमस्तांसिद्धिविद्याकलौ
मता॥सुन्दरीभैरवीलक्ष्मीमातंगीभुवनेश्वरी॥महाविद्यामहेशानिधूमाचवगलाशिवे॥विद्यात्वेनमहेशानिकलौसंकीर्तितामया॥उन्मत्तभैरवमतेभेदान्य
ःकथ्यतेशृणु॥कालीतारामहाविद्याषोडशीभुवनेश्वरी॥भैरवीछिन्नमस्ताचविद्याधूमावतीतथा॥वगलासिद्धिविद्याचविद्याधूमावतीतथा॥त्रयोदशः
महाविद्यायुगभेदात्रिधापिच॥एताएवमहाविद्यात्रियुगंब्याप्यसंतिच॥कलौकालीकलौकलीकलौकालीतकेवला॥साधिताकालनाथेनप्रत्यक्षाका
लिकाकलौ॥कलौकालीविहायाथयःकश्चित्सिद्धिकामुकः॥सचंसुखाविनारूपंदर्पणोदृष्टुमिच्छति॥कलौकालीविहायाथयःकश्चिद्राज्यमिच्छति॥सहि
शीतनिवृत्त्यर्थमशौलंनिषेवते॥कलौकालीविहायाथयःकश्चिन्मोक्षकामुकः॥सभोजनंचिनानूनन्निवृत्तिमभीप्सति॥कलौकालीविहायाथयःकश्चि
छक्तिमिच्छति॥सचशक्तिंविनादेविमनसोमैशुनीयथा॥कलौकालीविहायाथयःकश्चिभुक्तिकामुकः॥ससिद्धान्नंपरित्यज्यदृष्टोन्नतमिच्छति॥कलौकालीवि
हायाथयःकश्चित्काव्यमिच्छति॥सतुदुखंनिवृत्त्यर्थंयापानिकुरुतेसदा॥सदरिद्रोमहामुर्खोभमद्रोहीसएव॥युगत्रयेपिदेवेशिकलिपूर्वेषुतत्त्वतः॥अन्याः
विद्यामपिभजनसिद्धिमाप्नोतिमानवा॥कलौकास्पर्शमणिनन्दिविद्याकदाचन॥श्रीमहाकालिकाविद्याकलौपूरुषफलप्रदा॥अज्ञानाज्ञानतोवापिसनीलंवा
सहेलया॥स्मृतापिसिद्धिदाकालीसक्तदेवमहेश्वरि॥चतुर्गुणानाराजीवैकालिकापरिकीर्तिता॥विद्याराजीसिद्धिविधाकलौसीर्युफलप्रदा॥नामैदुपसा

म्याञ्चमहाविद्याप्रकीर्तिता॥ कलिर्हियस्यादासस्यपादपूजां करोतिदि॥ सकृन्नामस्मृतेयेन कालिकामामहेश्वरि॥ तस्यसेवापरः सोयंकलिवाधानतस्यहि॥ कलि
पक्षं निविज्ञानिहैयस्त्रीशैलभूरुहान॥ स्वयं मागत्य यत्नेन ददाति प्रतिवासरे॥ एतादृमिद्धिवा फुल्यं मया वक्तुं न शक्यते॥ वरदानेषु च नुरातेते यन् दक्षिणा
स्यना॥ सेयं दक्षिणा काली तु सिद्धिभूमिरितीरिता॥ कालिका षोडशी तारा वामाचारप्रियामता॥ किन्नमस्ताच वगला वाममार्गाधिदेवता॥ नेग्याद्यामहादेव वा
ममार्गेण सिद्धिवा॥ कमला भुवनावालोतथा धूमावती शिवे॥ दक्षिणा चारयोगेन सिद्ध्यन्ते वनशंसयः॥ वामाचारेण पितृया सिद्ध्यन्ते वमहेश्वर॥ भैरवी वाम
संतुष्टावाला दक्षिणा वामगा॥ वसंत सुन्दरी विद्यातथा संगीत सुन्दरी॥ वामदक्षिणा योगेन सिद्ध्यन्ते वनसंशयः॥ रेणुका दक्षिणा चारोत्पन्ना देवाश्च दक्षिणां मर्दिनी
वाममार्गेण प्रत्यक्षो भवति ध्रुवं॥ वालाया मुभयाचारः श्रीविद्यायां तथैव च॥ लोपामुद्रा दक्षिणेति त्रिषु लोकेषु विभ्रुता॥ सेववामप्रिया देवि वामा श्रीर्यफलप्र
दा॥ काली तारा किन्नमस्ता सुन्दरी वगला मुखी॥ भैरवी चैव मातंगी वामाचारप्रियामुद्रा॥ मातंग्या वगला मुख्या दक्षिणा रव्योपिवर्तते॥ मातंग्या लघुमातंग्या सुमु
खी वामतत्परा॥ क्वचिद्गणेश रुद्रेषु विष्णुसौरस्वयं भुवे॥ वामाचारो वैदिकेपि भैरवा वामतत्पदा॥ क्षेत्रपालाः वामपराचीना कापालिका तथा॥ तथा पाशुपतादे
व वाममार्गे प्रतिष्ठिताः॥ बौद्धाश्च केशवा ये च वीरवैष्णवा भवा॥ चांद्रास्त्वद्योरा देवेश वामद्वारपरायणाः॥ वार्हस्पत्यादयस्त्वन्ते भेदा वामपरायणाः॥ वीणा वा
मपरा देवी बौद्धाचारपरायणाः॥ गोपाल सुन्दरी विद्यातथा नृसिंह सुन्दरी॥ श्रीब्रह्म सुन्दरी विद्यातथैव राम सुन्दरी॥ सुन्दरी गणवो देवितत्पुर्वोपि ह्याननः॥
यक्षिण्यद्याः पर्वविद्याः कामिनी योगनायिका॥ वाममार्गेण सिद्ध्यन्ति नान्यथाः सिद्धिः क्वचिः त॥ एवं च दक्षिणामूर्तिरुयग्रीवगणेशयाः॥ वामदक्षिणा योगेन उभ

याचारनगरा॥ शैवेशाक्ते गणपते सौरेस्वायं भुवे तथा॥ चांदेवीनेपंचरात्रे वैष्णवे वैदिकेपि च॥ कापालके महेशान वाममार्गे त्रकारणा॥ वाममार्गप्रकारेण सर्वः
सिद्ध्यन्ति नान्यथा॥ वाममार्गे विना देवन हि सिद्ध्यन्ति देवता॥ तोतला तुलजा दुर्गा त्रिपुरा त्रिजटा सुरी॥ वामाचारेण सिद्ध्यन्ति दक्षिणे शोभकारकाः॥ अत्रार्थे प्रत्यमा
देव सिद्धिभैरव एव च॥ अथोन्मेषममाणेयं नरो भवति नान्यथा॥ सुन्दरी वामसंस्था च कालिका वाममार्गाः॥ काली तारा किन्नमस्ता सुमुखी च मातंगीनी॥ वग
ला देवदेवेश वाममार्गपरायणाः॥ वामाचारं विहायाथ काली तारां च भैरवी॥ महापिशाचिनी देव किन्नमस्ता विशेषतः॥ पोपासनां कर्तुं कामस्य पातो भवि
ष्यति॥ सदरिद्रो ममद्रोही सुनहारी सजायते॥ विशेषात् सर्वमंत्रेषु कुलाचारः प्रकीर्तितः॥ तदा सिद्धाः सर्वविद्यानां त्रकार्या विचारणा॥ सुरेश्वरी महाविद्या शा
क्ते सर्वा महेश्वर॥ मंत्रमंडलगा विद्या वामाचारेण सिद्धिदाः॥ वामाचारिण सिद्ध्यन्ति ह्यपरादिगणाः शिवे॥ वाममार्गविना देवन हि सिद्ध्यन्ति कुत्रचित्॥ वामा
चारः प्रधानो त्रसर्वेषु दर्शनेषु च॥ आद्यौ शाक्तं ततः शैवं वैष्णवं गारायंतथा॥ सौरं चांद्रं जैनधर्मस्वायं भुवमनन्तरं॥ वामे वां न भविष्यन्ति चैतद्वैजातिजा
तयः॥ एवं दर्शनमार्गेपि न हि वामे करोति च॥ तस्य सिद्धिर्न देवेशि मम वैरी प्रकीर्तितः॥ सर्वस्मादधिको वामः धर्मः प्रोक्तः कुलागमे॥ तत्रापि कालिका तारा
विधौ प्रियतरः सतः॥ वामधर्मपरित्यज्य यः काली भक्तितो चयते॥ तस्य क्रिया च विफलामहाप्रभुरितीरिता॥ तत्रात्रापि देवेशि श्रेष्ठमध्यो भैरवे नः॥ अ
धमस्तु तृतीयः स्यात् त्रितयं त्रितयं त्रिषु॥ यथाक्रमेण तत्र स्यात् तत्र मृण्महिबोत्तमं॥ षट्दर्शनादि मंत्राणां षट्सुस्थानेषु योजनं॥ तत्र पूर्णाभिषेको हि पूर्णरूपः प्रकी
र्तितः॥ तत्र पयां पभेदेपि वाममार्गः प्रधानतः॥ शैवे च वैष्णवेशाक्ते सौरे सुगतदर्शने॥ बौद्धे पाशुपते सांख्ये मंत्रे काले मुखेपि च॥ दक्षिणे वाम सिद्ध्यन्तिः

वैदिकादिष्वपि प्रिये ॥ विना लिपि सिताभ्यानुपूजनं निःफलं भवेत् ॥ एवं दशसुविद्यासु षडाम्नायत्वं वामता ॥ मध्यामाय आख्यातः कनिष्ठं संभृणत प्रिये ॥ कुञ्जा
दिने देवेशपूर्वाम्नायादिकल्पनं ॥ कथितस्ते कनिष्ठोत्रसुक्ते पूर्वप्रकीर्तिता ॥ कारिकाली महाशक्तिहादित्रिपुरसुन्दरी ॥ कादिहादिप्रभेदेन द्विधाम्नायार्थसं
हतिः ॥ कुलार्णवतंत्रकोलेवीरचूडामणावपि ॥ सिद्धानेत्रीपुराख्ये च तथा जानार्णवद्वये ॥ श्रीमूर्तिसंहितायां च तद्यैव समया एव ॥ एतत्तंते मुखधर्मो वामाम्ना
यादिकारणं ॥ कादित्वा द्रुमरूपत्वं हादित्वा क्विवरूपता ॥ ब्रह्मरूपे महाचारे न दिवान निशा प्रिये ॥ नवाप्रयासकराणां नास्ति शृङ्गादिकारणं ॥ स्वरूपा सर्वमेतः
द्वितस्या द्विधाम होतमा ॥ कादिः कालीति शक्तिस्ते न्युपक्रम्य प्रकीर्तितं ॥ कादिकाली चादिकाली कलौ काली तु केवला ॥ सुन्दर्या हादिकं वहु ॥ एवं वधानवा
रुल्यात्कलौ सिध्यति वानवा ॥ तस्या सर्वयुगे देविकाली ताराफलप्रदा ॥ सुन्दर्या तु कुलार्णवराजसः परिकीर्तितः ॥ दिव्योपिकीर्तितो देविकाली राजसताम
सौ ॥ दिव्योपिवीरवाहुल्यं तेन शीर्षफलप्रदा ॥ कादिस्तु कामराजो सिहादिलोपायुरेरिता ॥ इदं वटेशसंमत्या पारिमाषिकमीरितं ॥ कादयो मनवः संति वहु
परमेश्वरा ॥ नतत्र कादिता कापि हादावपि महोत्तमः ॥ हादयो मनवो देवषट्त्रिंशत्प्रसंख्यकाः ॥ नतत्र हादिता कापि षोडशी मेव हादिना ॥ कादित्वं कालिकायां च
तेन प्रोक्तः कस्त्यकः ॥ काल्यामपि हादिकादिभेदाः संन्ये वधूरिशः ॥ नतत्र कादिहादित्वं लोपायां न तु हादिता ॥ लोपा तु सुन्दरी भेदः कामराजादयो यथा ॥ इत्ये
वं कादिहादित्वं हादिः श्रीषोडशी परा ॥ हादौ तु नियमाः प्रोक्ताः यमसंयमतादयः ॥ कादौ तु नियमो नास्ति स्वरूपा धर्ममाचरेत् ॥ नित्याश्लिष्टं कादिमतं परिभा
षामयमतं ॥ शक्तिसंगमनामानं महाकादिमतं शिवे ॥ कादिहादितद्वयं च त्रितयं यत्र तिष्ठति ॥ चिह्नक्तिः कादिरूपः स्याद्वादिश्चिज्ञानगोचरा ॥ विदान न स्व

पाख्यं शिवशक्त्यात्मकं मरुः ॥ शक्तेः प्राधान्यं काज्यं च सर्वदा परिकीर्तितं ॥ सुन्दर्या नुषुचिक्वपि समयेषु प्रधानता ॥ काल्यां शक्तिं विहाया यथयः कश्चिज्जायमाचरेत् ॥ स
द्धिदीमहादुःखी योगिनी वर्वत्यः सतु ॥ सुन्दर्या विहाय चारित्वं काले चानन्दरूपना ॥ एवं हि कादिहादिनीं संज्ञा प्रोक्ता महेश्वरी ॥ सर्वप्रपंचसिद्धार्यं गोपानार्थं महेश्वरी
॥ गौडकेरलकाश्मीरसंप्रदायानुसारतः ॥ दीक्षाविद्याविधौ कार्यतारायां च विशेषतः ॥ कालिकायां च सुन्दर्या पूर्णादीहादिविंशति ॥ कादिहादिमते द्वादशभिषे
कविधिं चरेत् ॥ स्वस्वविद्यागुरुणी च नामानुकूलतः श्रेयत ॥ दक्षकाश्मीरगौडाख्या नानाभेदप्रवित्तैः ॥ अमुकानन्दतथा नानामांजावप्रदाययेत् ॥ पूर्णाभिषेकसुं
दर्यां षोडश्यामेव कीर्तितः ॥ अभावे लघुषोडशां परिभाषां मेनावपि ॥ राजराजेश्वरी विद्यापंचमी परसुन्दरी ॥ श्रीमहाषोडशी पूर्णा पूर्यदीक्षितपूतिदा ॥ अन्यभे
देपि कर्तव्यं संक्षेपात् परिकीर्तितं ॥ तथा कामकला काल्यां दक्षिणाया मपि स्मृता ॥ महाविद्यासु सर्वासु मिषेकः सभावहः ॥ तत्र स्वस्वमतेनैव नामदानं प्रकीर्तितं
॥ काली तारा मे हि न्नमस्तात्वेकरुपास्ति पार्वति ॥ तथानवाक्षरी काल्यां मुखो वासिष्ठिका विधौ ॥ गुरुकाली सैव विद्यातत्त्वानीनवकेयुता ॥ सदाप्रेतसमासीनामः
हागुह्येश्वरी परा ॥ दशवक्राकार्यमंत्रनामधेयं स्वकल्पता ॥ गुरुणोक्तप्रकारेण संप्रदायानुकूलतः ॥ यथा दशसुमुखा सुगुरवः सन्ति पंक्तिशः ॥ तथा दशसविद्या
सुषोढान्यासः प्रकीर्तितः ॥ तेते पूज्या सपयदौ सर्वसिद्धिप्रदायकाः ॥ सुन्दर्या मपि देवेशिका मराजादिकेतथा ॥ संप्रावत्पां च लोपायां मधुमत्यादिभेदतः ॥ सर्वत्र
भिन्ननामानो गुरवः परिकीर्तिता ॥ काली कृमार्गेने क्तेना कालिका फलदा ध्रुवं ॥ कुलार्णवोक्तसन्मागो सुन्दरी फलदा क्वचित् ॥ अर्सावाः सर्वसामान्याः सर्वधर्म
षुतद्रतिः ॥ विना पूर्णाभिषेकेण काली तारां च सुन्दरी ॥ ये जपन्ति नरा देवतेन राः यमकिंकराः ॥ तस्मान्न सर्वथा कार्यस्वभिषेकः शुचिस्मिते ॥ आम्नायहादिनामा

निमभिषेकोधुवचरेत् ॥ सांगंद्यैमहेशानिपुवैवकथितंमया ॥ परायामपिदेवेशितत्रप्रासादयोगतः ॥ भेदाष्टकेपिगदितः संप्रदायानुकूलतः ॥ आम्नायविद्या
 भेदेपिह्यभिषेकविधिः स्मृतः ॥ दशलक्षप्रभेदैश्चकालीविद्याकलौस्थिता ॥ दशपूर्वैः सप्तलक्षैः सुन्दरीकीर्तिताभुवि ॥ त्रिनिखर्वनुतारास्यास्त्रिन्नेपाः खर्वमा
 त्रकं ॥ पंचाशीतिसहस्रैश्चलक्षपंचकसंयुता ॥ भुवनेचैशीमहाद्याचवगलांश्रुणसारहं ॥ तत्त्वलक्षातुधगलासहस्रनवनिर्गताः ॥ धूमावतीमहाविद्याषट्शी
 तिसुभैरवी ॥ मातंगीनेत्रलक्षाचकमलालक्षपंचका ॥ एतेमृंलिकायोगात्प्रसारात्तुविनिर्गता ॥ सामाख्येन्यमुख्यतेदेविदीक्षानामप्रकीर्तिता ॥ सप्तसप्ततिभेदे
 नसुन्दरीतुप्रतिष्ठिता ॥ चत्वारिंशत्प्रभेदेनभैरवीभुविकीर्तिता ॥ भुवनेष्वष्टमेदास्यान्मातंगीपंचधास्मृता ॥ कमलाशतभेदाचषट्त्रिंशद्गलास्पता ॥ धूमावती
 पंचभेदातारात्रिवात्रयोदश ॥ दशधाकालिकास्त्रिनातथाषोडशधास्मृता ॥ श्रीकाल्यादशभेदानीभेदेवीक्षाप्रकीर्तिता ॥ दक्षिणासुर्ययुग्माचश्मशानादशधास्मृ
 ता ॥ भद्रकालीषोडशधाकालकालीतथाष्टधा ॥ गुह्यकालीचनवधासप्तधाकामकालिका ॥ नवधाधनकालीचसिद्धिकालीत्रयोदश ॥ चन्द्रकालीविंशतिधाहंसका
 लीचसप्तति ॥ एवंभेदेपिकर्तव्यः किमन्यहोतुमिहसि ॥ इतिश्रीअक्षोभ्यतारासंवादेउत्तरमतेपरिभाषानामप्रथमः ॥ ॥ श्रीदेवुवाच ॥ देवेशश्रोतुमिहामिह
 मिषेकस्तुतिंपरा ॥ ॥ शिवउवाच ॥ सुन्दरीतारिणीकालीक्रमदीक्षात्रिगामिनी ॥ कमपूणैर्महेशानिक्रमाहंभुविष्यति ॥ पूर्णाभिषेककृत्वातुयत्रकुत्रमृतो
 पिवेत् ॥ सएवदेवीरूपः स्यात्सदेवोभ्यतामिपात ॥ विनापूर्णभिषेकेनपशुरुपोशिवोपिच ॥ विनापूर्णभिषेकेनदेवतानप्रसीदति ॥ विनापूर्णभिषेकेनकालीता
 रंचयोजयेत् ॥ तस्यक्रियाहरीष्यामिवातुलो जायतेनरः ॥ पूर्णाभिषेकयुक्तस्यप्रकिंचिदमृतंभवेत् ॥ तस्यक्रियाचसफलादेवतासुप्रसीदति ॥ पूर्णाभिषेकय

कंहिमंत्रानुदशजपाद्विः ॥ तत्क्षणसिद्धिमाप्नोतिनात्रकार्याविचारणा ॥ विनापूर्णभिषेकेनगुरुधर्मेणपार्वति ॥ नजपोनतथाहोमोनपूजापूरुषनाक्वचित् ॥ गुरुः
 विनापिदेवेशिन्यभिषेकीतयंजपेत् ॥ तंसभेदंसाधयित्वासिद्धिदातुमधार्हति ॥ पूर्णाभिषेकेयुक्तोहिनमस्कारंनकारयेत् ॥ षडाम्नायोपदेशश्चयत्रनागर्तिपार्वति ॥ उ
 र्ध्वाम्नायादिराजीतुश्रीमहाषोडशीपरा ॥ काल्यांतुकामकालीयंतत्रापिदक्षिणेश्वरि ॥ षडाम्नायेशांभवेचगुह्यकालीशुभोदया ॥ दक्षिणाकालिकाविद्यासिद्धविद्यापरा
 त्परा ॥ चतुर्गुणेश्वरीकालीकलौतारेवकेवरां ॥ सर्वदेवतुकालीयंचतुर्थमिनसिद्धिदा ॥ अन्याविद्याश्चदेवेशवक्रायासफलाप्रदा ॥ सुन्दरीतुकलौनेवकूयेच्चारोपिनो
 कलौ ॥ समुदायैर्भवत्कूटंतकूटमध्यसेत्सदा ॥ कलौमुखाद्यशुद्धत्वात्कूटोच्चारो नजायते ॥ तस्यात्स्वरंतुप्रत्यर्सेदद्याद्यत्नेनसंजयेत् ॥ अथवास्यात्कामराजोलोपामुद्रांच
 वाजयेत् ॥ सर्वतः सिद्धिदाकालीकलौस्मृतिफलप्रदा ॥ सहलंवासलीलंवायस्यास्मरणमात्रतः ॥ षष्ठिसिद्धेश्वरोदेविदेवीरूपोभवेद्विदे ॥ शावरंकरलंशैवंवैस्त्वसो
 रगोणपे ॥ चांदंस्वायंभुवंचीनंमिलित्वापद्ममात्रकं ॥ अंगमत्रामहेशानिनवत्यर्बुदकोटयः ॥ त्रिंशत्रिखर्वषट्पृच्छपंचत्रिंशत्त्रयपद्मकाः ॥ मंत्रांप्रोक्तामहेशानिविं
 दुप्रसारावीजकं ॥ भाषाभन्दादेत्सप्रपर्यायभेदतः ॥ आगमास्त्रायभेदेननाथसिद्धादिभेदतः ॥ शैवेसौरैवैस्त्ववेचगणेशेष्वपियत्नतः ॥ मुख्यमेकंप्रकुर्वीतनतत्रा
 मप्रदापयेत् ॥ पूर्णाभिषेकबोद्धचलयुपूर्वामहत्तथा ॥ पंचषोढपरिजाताकिमुतः सिद्धिसाधनं ॥ षट्शांभवशीद्याप्रासांगोविद्यांसभेदजी ॥ समंत्रोचैवविजात्वा
 दीक्षाकार्याहितेहृती ॥ प्रथमंकालिकारुक्मिरक्ताभासुंदरीततः ॥ द्वयाः कालीमुख्यरूपासिद्धिदांनीलभासुरा ॥ उत्पत्तिदशविद्यानांदेवानामपिपार्वति ॥ सुक्तेसंक
 थितादेवीद्वयोराम्नायभेदनः ॥ पातंजलेविमर्षिण्यासारैसिद्धान्तसंमते ॥ कुलचन्द्रोदयेदेविभास्करेशेखरेतथा ॥ तरंगिण्यर्धविदेविप्रकाशेसंहिताविधौ ॥ अन्याः

निडामरादीनितत्रापिकीर्तिप्रिये॥ प्रतिशक्तौहंतत्राणिषष्ठिवेदांनगानिच॥ सक्तान्यपितथासनिस्मृतिश्रुत्यादिकंतथा॥ षडाभ्यायेमहादेवतथाषट्दर्शनादिके॥ भि
 न्नाभिन्नानितंत्राणिसंहितादीन्यपिप्रिये॥ शैवेदात्रिंशतंत्राणिचापतंत्राणिवैश्रण॥ शतत्रयंपचविंशत्संख्याकानिमहेश्वरि॥ असंख्यातानिचोक्तानिदशविद्याक
 माक्रमः॥ महाविद्यासिद्धविद्यातथाविद्याक्रमेपिच॥ महानीलक्रमेणैवकालीश्रीध्रफलप्रदा॥ महावीनक्रमेणैवतारापूरुषफलप्रदा॥ दीवचीनक्रमेणैवद्विन्मस्ता
 विधिःस्मृता॥ गंधर्वविद्याक्रमेणैवपंचमीभुविइर्लभा॥ महागन्धर्वमार्गेणषोडशीफलदायिनी॥ सौभाग्याच्चाक्रमेणैववगलाफलदाकलौ॥ जीवचक्रक्रमेणैवभैर
 वीभुविकीर्तिता॥ महाधूमक्रमेणैवफलदाधूमनायिका॥ राजमार्गक्रमेणैवमातंगीसकलेष्टदा॥ ब्रह्मभावक्रमेणैवदिव्यमार्गक्रमेणच॥ पशुमार्गक्रमेणैव
 पिमातंगीकमलासदा॥ दशक्रमेणैवदेवेशिदशविद्याफलप्रदा॥ काल्यादित्रितयेदेवि एकोपिपरिकीर्तितं॥ एकद्वित्रिविधादेविकोटिधानंतरूपिणी॥ अंगो गं
 नमिभेदेनानामतविधायिनी॥ ॥ शिवउवाच॥ तवरूपंमहान्मरेपूर्वतुनीलरूपकं॥ ततोचैसुन्दरंरूपंरक्तवर्णंपरात्परं॥ लोकान्नरिचत्वरितावसुदुगीचशा
 रमे॥ धरेशीकालचामुंडावारादीकृष्णपूर्विका॥ अन्नपूरुषमहाविद्याकलौकल्पवरप्रदा॥ कुलाचालेप्रसन्नास्याकुलाचारफलप्रदा॥ वनदुर्गातुग्रदुर्गातथैवसर्व
 मंगला॥ वज्रप्रसारिणीकालीतारेतिनामवाचका॥ अनेनरूपसंयुक्ताकेवलादक्षिणेश्वरी॥ डामरेवामरेदेविचोन्नराम्नायडामरे॥ वशिन्माम्नायकेदेविवाम
 एवक्रियास्पनाः॥ ब्रह्ममालामुण्डमालातत्त्वधानातकालिका॥ नारिकेरंभवामालासिद्धमालाप्रकीर्तिता॥ शैवमालातुरुद्राक्षेस्त्रिगत्याविनियोजिता॥ शिवप्रः
 धान्याकैवंसांभवेःसप्रकीर्तिताः॥ शक्तेःप्राधान्याकृत्वाकृत्वाहिदुपाहंविदामिक॥ एतद्विलोपनाहोपामुद्राविद्येयमीरिता॥ अल्पाचारादधर्मत्वाद्भ्रष्टत्वाद्

पिशंकरि॥ सुन्दरीश्रीमहाविद्याराजराजेश्वरेश्वरी॥ न्यासजालैःसदाचारैःकलौक्तेनसिध्यति॥ स्वःस्वपापिष्टदिवसाःसंभवंतिकलौयुगे॥ वायवाहुल्यनोदेविसुन्दरीनप्र
 सीदति॥ ब्रह्ममालाचाराणां ब्रह्मविद्याप्रकीर्तिता॥ शिवमालाप्रियत्वाच्चमहापरशिवात्मिका॥ अतएवमहेशानिकादिहादिपतद्वयं॥ कादिहादिमतंदेविद्वयं
 यस्यास्तिशंकरादितयेदीक्षितोयस्तुकारीतारामयोध्रुवै॥ एवंकादिमनंदेविनित्यालिष्टंनदृश्यते॥ दितयेदीक्षणाप्राप्तिःभोग्यपारोनलभ्यते॥ मुण्डमालागलेधाय
 तत्रकादिमतेशिवे॥ मुण्डरुद्राक्षसहितैधीरणीतारिणीविधौ॥ कवलंमुडमालातुसर्वसिद्धिपरीविका॥ नारिकेरमयीमालातदभावेप्रकीर्तिता॥ एतस्याधारणादेवि
 किंतद्यन्नकरस्थितं॥ श्मशानेभोजनंकार्यतद्विधाययेद्वि॥ भगलिङ्गामृतैर्देवित्वञ्चयेत्तर्पयेद्वि॥ भगानंदपरोभूत्वाभगेयत्वेनसंविशेत्॥ सुरताशनमेतद्विका
 लीतारामयंपरंभगेनैवसमालापस्तुभगःसाधकोभवेत्॥ ॥ देवुवाच॥ मुण्डमालाधारणंतु कथंकार्यवदाधुना॥ ॥ शिवउवाच॥ रुद्राक्षवतधारणंचकालीमुण्डम
 यीपरा॥ रुद्राक्षेरुद्रमंत्रैश्चमुण्डाक्षकालिकामनु॥ मुंडंशिवस्यकंठेतुवर्त्तयेन्नहेतुना॥ नेनेटांमालिकासिद्धिरुद्रभूषणरूपिणी॥ रुद्राक्षाःसाधकेनैवधीयतेसु
 रीपते॥ नारिकरमयीमालासर्वविद्याविधौधृति॥ सर्वस्यान्मुण्डमालेयंकलौजागतिकेवला॥ कालिकाब्रह्मविद्येयंनिर्गुणावित्स्वरूपिणी॥ येनकेनप्रकारेणसाधनीपाप
 राविका॥ ससिद्धःसिद्धिलोकेवद्रुःकिंपरचण्डिके॥ पारेपराद्रुप्रमुखेनदंनेरविपार्वति॥ महिमावर्णिनुंशक्तोनहिकोप्यस्तिभूतले॥ इतिश्रीअक्षोभ्यतारासंदेशुत्तरतं
 त्रेसिद्धमतरहस्येद्वितीयःपटलः॥ १॥ ॥ देवुवाच॥ देवेशब्रह्मयत्नेनचाम्नायादिविनिर्णयं॥ ॥ शिवउवाच॥ आम्नायो नवधाप्रोक्तश्चोत्तमादिप्रमेदतः॥ त्रिभै
 देवभुभेदत्वात्त्रितयंत्रितयंत्रिषुाउत्तमंश्रुणतत्रादौशैवादिदर्शनेनच॥ शक्तंशैवंवैष्णवंचसौरंगणायमेवच॥ वौद्रंचदेवदेवेशिदर्शनानिचपदक्रमात्॥ षट्

दर्शनस्य परमात्रं उद्घातये प्रकीर्तिताः॥ अनेनैव प्रकारेण पूर्वदक्षिणपश्चिमाः॥ उत्तरार्द्धे तु पूर्वसंज्ञः षडाम्नायाः प्रकीर्तिताः॥ अयं श्रेष्ठो निगदितो देवालोके विराज
 ते॥ मध्यः कुत्र कुत्रापि तिष्ठत्येव न शंसयः॥ मध्यमः सुचितो देवि दर्शविद्यादिभेदतः॥ उद्घातये महाषोडशत्रैतारिणीसुना॥ कनिष्ठश्चैव षड्भूतान् भेदे रेवं वि
 धाशिवे॥ अयं हादिमते प्रोक्तः शृणुकादिमते धुना॥ पूर्वोक्त एव श्रेष्ठः स्यादशविद्यादिमध्यतः॥ महाकामकलाकाली तु धर्मायैव देवता॥ दशकाल्यादिभेदे श्र
 कनिष्ठः परिकीर्तिताः॥ शाक्तं शैवं वैष्णवं च गणायं शौरमेव च॥ उर्ध्वं पूर्वदक्षिणसंयोगे प्रत्यकोदकपार्वति॥ क्रमेण योजना देवितदन्यः परिकीर्तितः॥ वौद्धान्ना
 ये चैव काश्च गंधर्वाद्यम्परादयः॥ इन्द्रजालादिकं देवि पातालाच्चायमध्यागाः॥ पूर्वाम्नाये चात्मकौले दिव्यरक्षौ तु दक्षिणे॥ पश्चिमे वीरकौलश्च उत्तरे वामगुर्वच॥
 उर्ध्वदिक्महिमेशानि पाताले पशुमार्गकः॥ तदिच्छया तु तन्मार्गः कीर्तितः परमोत्तमै॥ ब्रह्मकाली सिद्धरूपा ह्यनिरुद्धसंख्यती॥ शिवरूपी वित्स्वरूपा श्रीमं नृधर्व
 सुन्दरी॥ तत्रापि ब्रह्मवीरायाः योगं शृणु पार्वति॥ षड्विंशच्छक्तिमधोचसंपूज्या चोत्तरोत्तरां॥ उत्तराकादिहादीनी यनभेदादिधा स्मृता॥ पार्वतीयाकादिरूपा हा
 दिमां तं गिनीपरा॥ मातंगिनी तु यानारी सानारा पुष्पिणी यदि॥ सापि चेश्या यदि भवेत्सापि प्रथमपुष्पिणी॥ आषोडशादनुष्टुप् प्रोक्तसर्वोत्तमोत्तमा॥ इदं वि
 विधा पार्वतीया केवलं कालिका स्मृता॥ इदं विधा समानीय सुन्दरी कामलालसी॥ नृत्वा शक्ता दयो न्यासास्तस्या सर्वांगके प्रिये॥ एवं भूतं जावचक्रं यो निचक्रं प्रपू
 जयेत्॥ सांगां साचरणं देवि सायस्यापन पूर्वकं॥ सचल्यं न च संपाद्य संलोका यो निमण्डलं॥ संजयेत्परयेशानि ध्यान पूजापुरःसरं॥ यो नो ध्यानं प्रकुर्वीत स सि
 क्षो भुवि जायते॥ एतस्या लाभो देवि पार्वतीयी च पुष्पिणी॥ पुजयेद्देवदेवेशित्वभावे स्त्रियमप्यलं॥ पूर्वोक्तान्यतमां वीक्ष्य सामरस्यप्रयोगतः॥ निर्गुणो दत्तया

युक्तः सगुणः प्रभवाम्यहं॥ सगुणो ह्युत्तपायुक्तो निर्गुणः प्रभवाम्यहं॥ ब्रह्मजानाद्भवेन्मुक्तस्तदुपायो निरेव च॥ यो निश्चिन्ति विहायाश्च कालीतारां च यस्मरेत्॥ स दरि
 द्रो महापापी वीरहासैव संमतः॥ एतदभ्यासवाहुल्यात्किंतश्च न करे भवेत्॥ तत्र मुण्डासुनंवापि द्वाविंशत्याशतानि च॥ एतन्मध्ये ग्राह्यमेवं तत्र जप्या तु तारिणी॥
 वीरासुनं समादाय वरमालां करां वुजे॥ वीरपात्रं वीरशक्तिं वीरवीधांत तो जयेत्॥ आनखांतं च संधार्या महामोहनमालिका॥ एवतादुप्यतां कृत्वा ब्रह्मकालीमयो भवे
 त्॥ ब्रह्मत्वं कथमित्युक्तं वदस्व मपिशंकर॥ ॥ शिक्नुवाच॥ तच्छृणुष्वपि यं वदेस्मी पुसयोगे यत्सौख्यं॥ सामरस्यात्मकं परं॥ परं नन्दे सो मुक्तिरिति संख्या प्रकीर्तिता
 ॥ पुरेतो धिकतो देवि शिवजन्म प्रजायते॥ स्त्रीवीर्याधिकतो देवि कन्यारूपी स्वयं शिवा॥ सान्यादेवि शिवब्रह्मत्व निर्गुणो हि निर्गुणः॥ निर्गुणत्वं कथं देवतदेव कश्चेत्
 शृणु॥ कीयमाणस्तु तो देवि बुद्धिस्तु कुर्यात्तां गणै॥ तदेव निर्गुणत्वच निराकारत्वमं विके॥ अनेकधा वर्णमानमेकमेवास्तिकेवलं॥ यथा यथा यस्य बुद्धिस्तथा तेन प्रव
 र्णने॥ वर्णना शक्तिरूपं चतुष्टय परिकीर्तितं॥ पूर्वसर्वस्मितं यन्नु सगुणं न त्वकीर्तितं॥ अवर्ण्य यन्महेशानि निर्गुणं तत्प्रकीर्तितं॥ ब्रह्मानन्दसमुत्पत्ति निर्गुणापि प्रय
 श्यते॥ निर्गुणो समतास्व एतेन खण्डसमातापरे॥ एवं समरसानन्दो मुक्तिरित्युचिधीयते॥ यो निलिङ्गोद्भवं सौख्यं ब्रह्मानन्देन तं विडः॥ तदुद्भवे महासौख्यं पर
 ब्रह्मेति कीर्तितं॥ शक्तिदर्शनं जं सौख्यं स्वर्ग इत्यभिधीयते॥ सौख्यानन्दो भवेन्मुक्तिरित्युक्तं कालिकागमे॥ पुनर्गमागमं सौख्यं विरक्तिः परिकीर्तिता॥ विपरितं ब्रह्म
 तत्त्वं महानन्दस्तदुद्भवेत्॥ आलोकनं ब्रह्मपदं स्पर्शनं ब्रह्मदर्शनं॥ संयोगो ग्रहणं देवि विद्योगः संक्रमः स्मृतः॥ धनिर्वाशाति देवेशि संसृपतो भवं शिवे॥ पर
 तत्त्वे खान्म शक्तौ खान्माकारे शिवे सदा॥ शरीरस्थे महालिङ्गे सामरस्यं विलोक्यते॥ एतदभ्यासकायधिं शक्तिसंभोगभावना॥ इदं मुखं यथा देवितथा कुर्यादलि

नाशिवे॥ सौख्यानं च समायाते सति निर्गुणतामता॥ असिधारावतास्थेयं कालिका कीर्तिता भुवि॥ शक्तियोगाद्विवेकं रूपत्वं कीर्तितं मया॥ सद्ब्रह्म भावनीः
 कृत्वा पूर्वपरशिवः स्थितः॥ सर्वसंहारकं कर्मकृत्वा दण्डविधायकं॥ वृहद्वंद्विहायाथ शिवो ध्यानपरो ह्यभुतः॥ ध्यानस्य संश्रुतिर्जाता सा ब्रह्मभावना गता॥
 तदाभ्यासनिपिन्नार्थशक्तेराकर्षणं कृतं॥ देवाज्ञातं शिवो भूयो मार्गव्युतिपरायणः॥ शिवस्य बुद्धिस्मरणं दत्तं देवाकृपाकृता॥ एवं बुद्धिः कृता देवा शिवोपातु
 मयीतरे॥ मानसेधृतमात्रेण शिवेनाकर्षणं कृतं॥ शिवाकर्षणकं कर्म मम मिथ्यात्वेदायकं॥ इत्येवं मानसेधृत्वा मंत्रः काल्या प्रकाशितः॥ कालिका कामसुरता
 महाकासेले मन्विता॥ स एव आदिनाथस्तु परब्रह्मेति गीयते॥ सच्चिदभ्युपेयं ब्रह्मरूपा धनिर्गुणा॥ तथा स्वनिर्मितां शक्तिं शिवाग्रे स्वर्गमार्गतः॥ साधनाद्यं
 मया दत्ता त्वं श्रीकालिका ब्रवीत॥ तदा शिवः परशिवः पूर्वभासे सुतत्परः॥ एवं शक्तेः साधनाञ्च काली काम्यमुपागतः॥ काल्यग्रे शिवशक्तिस्तु पाकार्यानि
 र्मिता पुरा॥ अतिगवां चितः शंभुद्वितीया सुंदरी मम॥ पूर्वकाली महाविद्या सा वै सुन्दरी कानहि॥ एकस्मिन् दिवसे देवि द्वाभ्यां शक्तसमन्वितः॥ प्रपंचमूलो
 दिशिवः कालाभ्रसंनिभां वदेत॥ द्वितीया वाक्ये पितृघोरदृष्टेति संवदेत॥ तृतीयचाक्यं देवेशि द्वितीयां सुन्दरीं प्रति॥ त्रैलोक्यसुन्दरी प्राणप्रिये मम स्वरूपि
 णी॥ इत्युक्ते दक्षिणा देवी ब्रह्मरूपा चंडिका॥ आदिशक्तिः पूर्या रूपा क्रोधाविष्टा बभूव च॥ तं वातु सुन्दरं रूपं सोभाया सर्वकरं परं॥ राजराजेश्वरी रूपं विभ्र
 ती परमेश्वरी॥ तदा परशिवः शंभुविस्मयी वितलोचनः॥ प्रकर्षणं तु पंचानां संयोगो युगपद्भवत्॥ प्रपंचशीलेन विद्यागदिता परमेश्वरी॥ महाप्रपंचरूपा
 वैकोटिब्रह्माण्डनायिका॥ षोडशी वै दत्ता जाता महाश्रीचक्रनायिका॥ आद्याश्रीदक्षिणा काली द्वितीया कालभैरवी॥ तृतीया राजराजेशी विद्यायाः परिः

कीर्तिता॥ तस्याः कृपाकटाक्षेण राजराजेश्वरो ह्यभुतः॥ न्यासजालादिकं सर्वपूजामंत्रानेकधा॥ तदैव षडाम्नायारुद्धीम्नायादिकाः प्रिये॥ पूर्वाप्रकृतिरूपा
 स्थान्मूलविद्या प्रियंवदे॥ तदा म्नायप्रपंचोयं निर्मितः परमेश्वरी॥ काद्यं मतकादिमतं हाद्यं हादिमतं प्रिय॥ ककारो ह्यादिभूतस्तु रुकारस्त्वं त्रयोमतः॥ क्षकारो
 मेरुसंज्ञस्तु स्वराः षोडश कीर्तिताः॥ कहेत्येवं महामंत्रस्तु जगन्मायगोचरः॥ उत्तराम्नायराजी च श्रीमहातारिणी तु सा॥ सुंदरी कालिकारूपा श्रीमहाव्रह्मतारिणी
 ॥ हितये देवि सर्वदानि श्रुतिप्रिये॥ एवं युग्मात्मको मंत्रः कादिहादिमतात्मकाः॥ प्रथमं कादि वर्णं वाहादिकः प्रथमो घवा॥ कादिः प्रथमं वर्णः हात्यः चरम
 इरित्॥ वीरेश्वराणीं गणनानास्थे च प्रियवादिनि॥ मातृकेति वेत्युक्त्वा तदा अक्षसमन्विता॥ संपूर्णमातृका देवि ह्याचान्ये च न संशयः॥ तस्मात्कादिमेतं वाद्यं की
 र्तितं प्रियवादिनि॥ कादिहादिचादि वर्णो गृह्यते यदि भाविनि॥ कादिहादिस्तु सर्वत्र मंत्रप्रोक्तो महेश्वरी॥ ककाराद्वह्मरूपत्वं सुन्दरी शिवात्मिका॥ कलौ कादिमतं पु
 ण्यं पूर्वमेकं स्थिते प्रिये॥ एवं संसारसिद्ध्यर्थं प्रपंचो निर्मितः पुरा॥ आगमेव ह्योभेदाः षट् दर्शनप्रकारजाः॥ अन्येपि कोटिशोभेदाः संत्येव प्रियवादिनि॥ धः
 मशास्त्रं चतुर्वेदापुराणं व्याकृतिसंस्था॥ न्यायमीगां सवेदांतसाख्यं पानं जलंतथा॥ काव्यादिव ह्योभेदाः प्रपंचा एव कीर्तिताः॥ यदारभ्य भूतरूपं सुन्दरं परमेश्व
 रं॥ तदारभ्य प्रपंचोयं सर्वत्र परिवर्तते॥ हादिकादिमतं चैकवर्तते सत्यवादिनि॥ तदा पुमांसो देवेशि महाकालस्वरूपिणः॥ स्त्रियः श्रीकालिकारूपा भवत्येव न
 शंसयः॥ इत्येव हि प्रपंचार्थं शाक्तैर्वैष्णवशांभवं॥ गणयं सौरवेरे च षड्दर्शनमिति रितं॥ मतानि वरुसंख्यानि संजातानि सुरेश्वरी॥ वैदिकेशाक्तनिन्द्यास्या तशा
 क्तैर्वैष्णवनिन्दनं॥ वैष्णवेशेव निदास्या कौवेगातापतेस्तथा॥ गणपत्ये सौरेवी निन्द्या सौरे निन्द्या सौरी स्पन्निन्दन॥ चाने जैनस्य निन्द्या वज्रनेका पालिकस्य च॥ काया

नारिणी ३

पर ६

लिकेवौद्धनिद्यावौद्धानालीविधामताः॥ एवंभिन्नमतान्याद्गपुराणाद्येषुशंभवि॥ वेदानांचेवशाखावैवहवःपरिकीर्तिताः॥ एवंनिद्यासमापन्नेभेदजातेमहेश्व
रि॥ नैकेउतमनोलग्रंनकस्पप्रियवादिनि॥ सर्वत्रान्योन्यनिद्यातुपंचेनप्रकाशिता॥ भिन्नंभिन्नंप्रशंसंतिनिद्वन्निचपरस्परं॥ नविद्यासिसिद्धिमाप्नोतिसंभ्रमनि
पिशाचवत॥ अन्योन्यंयदिनिद्यानतदैवैकोप्रजापते॥ तस्मादेकसुसिद्ध्यर्थकालिकांभवतारिणि॥ पुनवेदेन्यनाशार्थरूपंसुन्दरमेवतु॥ संविभ्रतीमहादे
विशुभाद्यखिलनाशिनी॥ सप्तप्रेतैकपर्यंकराजितेशवहृदिवा॥ श्वेतरूपंमहाकालहृदयांभोजवासिनी॥ कोटिकालानलज्वालाशेवनीयाविधानत॥ स
र्वसर्वादिभूतैयंकादिसिद्धिप्रदायिनी॥ इतिसंक्षेपतःप्रोक्तंकिमन्यतुमिहसि॥ इतिश्रीमदक्षोभ्यतागसंवादेब्रह्मवीरायोगेतृतीयःपटलः॥ ३ ॥
॥ देवुवाच॥ देवेशश्रोतुमिहामिशक्तिकोणविनिर्णयं॥ ॥ शिवउवाच॥ त्रयोग्रयःत्रयोग्रामाःदेवाश्चापित्रयोग्रगाः॥ भावत्रयतथाशक्तित्रयीनाडीत्रयाः
त्रिका॥ त्रिधासिद्धिस्त्रितत्वाख्यापात्रत्रयमयाद्रुतं॥ त्रिकोणवासिनीकालीवीरसिद्धावरप्रदा॥ ध्येयानेपाकलौदेविनान्यविद्याकदाचन॥ सुन्दरीशुचिलादेवि
राजसागुप्रदर्शना॥ दशकोटिप्रजापादैकदाचिद्वरदाभवेत्॥ कलौकालीकलौकालीकलौकालीचकेवला॥ श्रीमत्कादिमताधीशकलौशीर्षफलप्रदा॥
सदापंचमकारैश्चपूजयेत्कालिकांविना॥ शक्तिविनानहजपेन्नशक्तिःकारणंविना॥ सदापंचमरूपेहमित्येवरिभावयेत्॥ एवंभावसमायुक्तःषोढान्यासप
रोभवेत्॥ दशविद्याविधौदेविदशधाभिन्नभिन्नतः॥ श्रीविद्यायामहेशानिषोढापंचकमीरितं॥ लघुषोढापूर्वषोढामहाषोढातृतीयका॥ चतुर्थीमंत्रषो
ढाचपंचमीगुह्यषोढिका॥ षोढाषट्कंकालिकायाभेदभेदातरेणच॥ लघुषोढामहाषोढागुह्यषोढातृतीयका॥ मंत्रषोढाशक्तिहंसीदिव्यषोढारसाभिधा

॥ षोढाद्यंचक्रकंक्रोथोकिन्नायावहिसंजिका॥ कालिकायांतथादेविचान्यासुद्धितयंशिवे॥ लघुषोढामहाषोढादितयंपरमेश्वरि॥ प्रत्येकंषट्कृषित्वंचसाध्यातंच
समाचरेत्॥ अषिहृन्नादिकंयत्रकीर्तितंपरमेश्वरि॥ तदेवतत्रगदितंमनुक्तेमूलदेवता॥ ध्यानंकेदादिकंस्रोत्रंदेवीवत्सर्वमेवतु॥ अयुतंचपुरश्चर्यान्वसनंक्रममा
र्गतः॥ इतिसंक्षेपतःप्रोक्तंसर्वमेतत्किमिहसि॥ क्रमेणदशविद्यायाकुल्लुकाचविधिंवद॥ कालीतारातथाकिन्नासुन्दरीवगलामुखी॥ मातंगीश्यामलालक्ष्मीसिद्ध
विद्याचभैरवि॥ धूम्रातीक्रमेणैवमहाविद्यादशैवतु॥ कालीकुर्वधूमायाफडंताकुल्लुकामता॥ अद्योराख्योअषिःप्रोक्तोदिगदृच्छःप्रकीर्तितं॥ देवताकुल्लुका
कालीबीजमायाभिधंभनं॥ कामशक्तिसुथाकुर्वकीलकंपरिकीर्तितं॥ षट्दीर्घाद्येनकामेनषडंगन्यासइवित॥ ध्यानपूजादिकंसर्वकालिकावत्समाचरेत्॥
मायारामातुथाकुर्वेत्तारिणीकुल्लुकामता॥ तारिणीकुल्लुकायाश्चविरूपाक्षोअषिःस्मृतः॥ उल्लिखच्छन्दःसमाख्यामंदेवतानालतारिणी॥ कूचबीजंतथामायाश
क्तिवधूचकीलकं॥ मापयातुषडंगानिसर्वनीलसरस्वती॥ वज्रवैरोचनीप्रोच्यसंबुध्यंतेसर्वमच॥ अतिकालोअषिःप्रोक्तोगायत्रंछन्दइरितं॥ हंबीजभूतथाशक्ति
कीलकंरोचिनीमता॥ शिवषट्दीर्घयुक्तेनषडंगन्यासमाचरेत्॥ ध्यानपूजादिकंसर्वकिन्नावत्समुपाचरेत्॥ संपत्प्रदायाःप्रथमंबीजंश्रीभैरवीमनौ॥ विकरालो
अषिप्रोक्तःपंक्तिच्छन्दःप्रकीर्तितं॥ देवताभैरवीनाम्नाप्राकुल्लुकापरिकीर्तिता॥ हंबीजंसेमहाशक्तिरमत्रकीलकंमतं॥ षट्दीर्घाद्येनबीजेनषडंगन्यासमाच
रेत्॥ ध्यानपूजादिकंसर्ववालावत्समुपाचरेत्॥ सुन्दर्याःकुल्लुकादेवीसपोक्ताद्वादशाक्षरा॥ बागभवंकामराजंचलजाचत्रिपुरेपदं॥ शीचभगवतीप्राच्यत
दत्तेष्टदयंवदेत्॥ सुन्दरीकुल्लुकापास्तुअषिरानन्दभैरवः॥ गायत्रीछन्दआदिष्टंवागभवंबीजमीरितं॥ लज्जाशक्तिमहेशानिकामबीजंचकीलकं॥ देवतात्रिपु

रेशीचषडंगं विद्वयेन च ॥ ध्यानपूजादिकं सर्वं सुन्दरीवत्समुपाचरेत् ॥ मातंगीवगलालक्ष्मीधूम्रोक्षिष्ठाक्रमेश्वर ॥ तारंकूर्चनारसिंहैः पंचानीकुल्लुकामता ॥
 अविभैरवनामाचपावल्लंदीसिपार्वति ॥ देवतासैवबीजादिस्वरत्नदेवक्रमेण च ॥ ध्यानपूजादिकं सर्वं सखदेववदाचरेत् ॥ इति संक्षेपतः प्रोक्तं कहेरूपं शृणु प्रिये ॥
 कहेश्वरीमहाविद्याहुतसिद्धिफलप्रदा ॥ कहेतिद्व्यक्षरोमंत्रो यस्य चित्ते विराजते ॥ स एव कालीरूपः स्यात्तारादेरुमवाप्नुयात् ॥ कहेतिपुष्पिणीमुख्यातः
 तारं सर्वदाचरेत् ॥ अतुस्मातासमादाय तस्यायोनिं प्रपूजयेत् ॥ योनिपूजनमात्रेण त्रैलोक्यविजयी शिवः ॥ त्रिकोणसंज्ञायोनिः स्यात्तत्रस्थाविन्दुरुच्यते ॥
 त्रिकोणमध्ये सौगावेतथासावराणीषिये ॥ सरहस्यां प्रपूज्याथ तत्र यंत्रं चिन्तयेत् ॥ कृत्वा वराणां पूजा च यत्किंचिज्जयेत्तिष्ठिये ॥ तत्सर्वसिद्धिदं देविना त्रका
 र्याविचारणा ॥ तथा पट्ट्याते देवि शुभं वा यदि वा शुभं ॥ तत्सर्वं यत्नतो देविकर्तव्यं हितमिच्छता ॥ योनिर्लिंगमृतौ देवितर्पणं सर्वदाचरेत् ॥ ब्रह्मरूपा सिद्ध
 रूपा प्रसन्ना कालिका भवेत् ॥ उमा त्रयोनिपूजा स्याद्यंत्रपूजा च मध्यमा ॥ अध्रमा मुक्तिपूजा च पादपूजा वृथा भवेत् ॥ कुचपूजानामिपूजा कोणाभावे
 प्रकीर्तिता ॥ कोणेतदीये विद्युतेनाद्यस्मिन् प्रधानिका ॥ अंबुसवति चार्द्रा सा पुष्पसवति भानवी ॥ बीजं सवति चाग्रे यी त्रिकोणे मध्यगा स्मृता ॥ आग्ने
 यनाडिकां वीक्षा पूजा जाप्यप्रतर्पयेत् ॥ भगलिंगमृतेः कुण्डगोलोत्थोऽस्य पुष्पकैः ॥ स्वयंभूकुसुमैर्देवि पूजयेत्कालिकां सदा ॥ मुण्डमालागले धार्यामहाशंखं
 करं वुजे ॥ ध्यायेद्योनिमुखे हलाकामबालानवाग्रतः ॥ करमालादंतमालास्त्रासनं योनिमण्डलं ॥ एवं यः कुरुते देवि त्रिशक्तिसिद्धिमाप्नुयात् ॥ अन्यथानन्ते जापे
 श्वरीरसाधनकोटिभिः ॥ विशक्त्यो न सिद्ध्यति किमन्यको तु मिच्छति ॥ इति श्रीउत्तमते चतुर्थः पटलः ॥ ४ ॥ ॥ देवुवाच ॥ देवेश श्रोतुमिच्छामि यक्षिणीमंडलं

२०

शुभं ॥ ॥ शिव उवाच ॥ गन्धर्वाप्सरसो यक्षकिन्नरा गुह्यकादयः ॥ एतेषां देवदेवेशि मण्डलानि वदन्निच ॥ यक्षिणीमण्डलं चादौ ततो गन्धर्वमण्डलं ॥ अप्सरा
 किन्नरीयुगे ततो गुह्यकयुगं ॥ भूतिनीनाशिनीयुगे कूर्वाण्डमंडलं ततः ॥ महाक्रोधेन क्रोधेन श्रीयाषमंडलेन वा ॥ अन्यथानैव सिद्ध्यति लक्षकोटियुगैरपि
 ॥ महाविद्यामहायक्षामण्डलं सिद्धमण्डलं ॥ महायक्षश्च पक्षिरापो महापक्षश्च यक्षकं ॥ कस्मिन्कोवा भवेद्यक्षो महापक्षश्च को भवेत् ॥ यक्षिणीकाचकस्यां च महा
 यक्षीतुका भवेत् ॥ एतदज्ञानतो देवी न हि सिद्ध्यति कुत्रचित् ॥ पूर्वोक्तमण्डलान्यत्र सिद्ध्यति विद्याया ध्रुवं ॥ आदौ काली चतुर्दशी महापक्षमतीपरा ॥ द्वितीया
 थं मरात्ता च सुन्दर्या सुरसुन्दरी ॥ भैरव्याः श्चन्द्रो रवाचभार्या च भगिनी सुता ॥ माता शास्त्रीकेलिकुंटी स्वस्रवशालभंजिका ॥ यक्षिणीरूपमाख्यातं महापक्षी च मा
 तका ॥ तारायाः तारिणी यक्षाकिंकटापद्मनायिका ॥ छिन्नायालंपटायक्षी वगलाया विडालिका ॥ कमलायास्तुधनदा भुवनेश्या शृणु प्रिये ॥ त्रैलोक्यमोहिनी य
 क्षीमातंग्याः शृणु यत्नतः ॥ श्रीमनोहारिणी प्रोक्ता धूमावर्त्याः शृणु प्रिये ॥ भिषिणी यक्षिणी प्रोक्ता दशमण्डलमीरितं ॥ दशविद्याविधौ देवि महोपक्षप्रकीर्तिताः
 ॥ यद्विद्यायाश्च या यक्षी सा तस्यासेव कामता ॥ तस्याश्चोपासको यो हितस्य सा सिद्ध्यति ध्रुवं ॥ अन्यमंत्रं जप्यमानो यो काचिद्यक्षिणीं जपेत् ॥ न तस्य फलसिद्धिः स्या
 द्यक्षिणीकोपमाप्नुयात् ॥ दशमण्डलपक्षिण्या भेदविकोटिशः स्मनाः ॥ तपि वै दशविद्यानां भेदसिद्ध्यति नान्यथा ॥ भूतमण्डलं मध्यं त्रिसिद्धं भवति निश्चितं ॥
 एतद्यो वै न जानाति तस्य पक्षी कथं भवेत् ॥ अथाष्टनायिका पक्ष्यैः सिद्ध्यन्त्यत्र महेश्वरि ॥ षड्विंशदत्रं पक्षिण्यो पक्षिण्यः षोडशप्रिये ॥ विद्यासिद्धौ प्रसिद्धा
 तिनान्यथानाशमाप्नुयान् ॥ इति श्रीउत्तरखंडे पंचमः पटलः ॥ ५ ॥ ॥ देवुवाच ॥ विद्यासिद्धिं विना देवसिद्ध्यति न हि वावद ॥ पक्षिण्यादिमहासिद्धिः तस्य हस्ते

कथं भवेत् ॥ ॥ शिव उवाच ॥ एतज्ज्ञानवशादेव सर्वसिद्ध्यति नान्यथा ॥ अप्सरा मंडलं देविकिं नरी मंडलं तथा ॥ गन्धर्व मंडलं देविसिद्धे गुह्येक मंडलं ॥ पिशाच मंडलं चैव भूतिनी मंडलं तथा ॥ नागिनी मंडलं देवि डाकिनी मंडलं तथा ॥ कुष्माण्ड मंडलं देवितथाशावर मंडलं ॥ दशविद्याक्रमेणैव श्रीकोध मंडलेन वा ॥ पाषाण मंडलयोगेन सर्वसिद्ध्यति सिद्धयः ॥ मण्डलत्रितये देवि अप्सराद्याः सुसिद्धिदाः ॥ मंत्रसिद्धिविधानेन सर्वसिद्ध्यतिकेवलं ॥ काली तारा सुन्दरी च त्रियोगा सिद्ध्यति पुवं ॥ अन्यथानैव सिद्ध्यति नात्र कार्यविचारण ॥ इति संक्षेपतः प्रोक्तं दीक्षानंत्रं शृणु प्रिये ॥ ॥ शिव उवाच ॥ कादितंत्रोक्तमार्गेण पूर्णदीक्षा प्रकीर्तिता ॥ वृहत्कीक्रमतंत्रोक्तं रुद्रायाय स्वरूपिणी ॥ सुधाशांभवतंत्रोक्तं निर्वारणरूपिणी परा ॥ परातांडवंतंत्रोक्तं शांभवाख्या प्रकीर्तिता ॥ शक्तिसंगमतंत्रोक्तं शांभवाख्या प्रकीर्तिता ॥ उर्ध्वस्त्राय परिज्ञानं परा प्रासादचित्तनं ॥ महाषोडशपरिज्ञानं नाल्पस्यतपसः फलं ॥ पर्यापनित्या चिज्ञाननित्या नित्या प्रपूजनं ॥ षष्ठी जपप्रकारश्च नाल्पस्यतपसः फलं ॥ पंचषोडशपरिज्ञानशक्तिन्यासस्य चित्तनं ॥ नामपारायणं नाम मंत्रपारायणं तथा ॥ युगनित्या परिज्ञानं नाल्पतपसः फलं ॥ पूर्णभिषेक षष्ठं च कालिका मंत्रचिन्तने ॥ नीलसाधनकं कर्मा नाल्पस्यतपसः फलं ॥ वरणत्रयं विना वशांभवादौ परिक्षिप्या ॥ काली तारा नामधर्मा नाल्पस्यतपसः फलं ॥ अनिसद्वरस्वत्याः समाविद्या न च क्षित्वै ॥ एतस्याः ज्ञानमात्रेणैव किन्न सिद्ध्यति भूले ॥ श्रीविद्यायामहेशानिवीरसाधनमाचरेत् ॥ अहोरात्रे कलौ तारा सुन्दरी सुप्रसीदति ॥ सुन्दर्या नीलगंधर्वो कर्तव्यो सिद्धि मिहता ॥ महादिव्यक्रमेणैव महावीरक्रमेण च ॥ महानीलाक्रमेणैव कादिहादिकहात्मिका ॥ सिद्धंतो वमहेशानि श्री श्री ध्रुवपशुक्रमात् ॥ अन्यादिवाक्रमेणैव एता अपि महेश्वरि ॥ स्वयं भूषणक्रमतः कालिका सिद्धिदा भवेत् ॥ स्वजातपुष्पक्रमतो साधना भैरवी

मनौ ॥ स्वयं भूक्रमेण योगेन किन्न सिद्ध्यति भूले ॥ वाचा सर्वतु भवति वाग्भवतै न कीर्तितं ॥ वग्भवं वल्लरूपं च ह्यर्द्धनारीश्वरस्वयं ॥ शिवशक्त्यात्मकं बीजं योजानाति ससाधकः ॥ वाग्भवं सर्वमूलं तं शक्तिचक्रात्मकं प्रिये ॥ शक्तः समरसानन्दसंयोगे यत्सुखं प्रिये ॥ तसौ स्वस्वरूपं देवेशि वाग्भवं बीजमीरितं ॥ निर्गुणं तु निराकारं सच्चिदानन्दविग्रहं ॥ निर्द्वन्द्वं निर्गुणं यद्वत्परि कीर्तितं ॥ इदं शक्तु परं वल्लमुखा दुच्चार्यते कथं ॥ मुखदुच्चार्यते सर्ववाग्भवं मुखमुच्यते ॥ वाचा सर्वं संभवति जगत्स्थावरजंगमं ॥ शिवशक्त्यात्मकं देवि वाग्भवं बीजमुत्तमं ॥ शक्तिसचेतना प्रोक्ता जडः परशिवो मतः ॥ विना शक्त्या निर्गुणास्य मुखदुच्चारणं कुत ॥ तस्माच्छक्तिं विहाय धसर्वं जडता मता ॥ मुखेशक्तिसंयोगाद्ब्रह्मसंज्ञा मिधीयते ॥ मुखेशक्तिस्थितानित्यवाकशक्तिरितिकीर्तिता ॥ अर्द्धनारीश्वरं जपे वाग्भवं कीर्तितं प्रिये ॥ सर्वादिभूतं तु सुखं परब्रह्म प्रकीर्तितं ॥ मुखदुच्चारणं देव सर्वेषां जायते प्रिये ॥ वाग्भवं तेन सं प्रोक्तं ब्रह्म रूपं सनातनं ॥ वाग्भवं मुखमित्युक्तं मुखं ब्रह्म प्रकीर्तितं ॥ इत्युत्तरमतेषुः पठलः ॥ ५ ॥ ॥ शिव उवाच ॥ अथासनानि वक्ष्यामि सर्वकार्यार्थसिद्धये ॥ मृदासनं समारूढो कोमले चूडके तथा ॥ यानित्वं विष्टरमपि अस्थिभूम्यासनं तथा ॥ कुचासनं तथा देवितथैव सुरतासनं ॥ मुण्डासनं तथा देवि पंचमुण्डासनं तथा ॥ त्रिमुण्डमेकमुण्डं वा आसनार्थं प्रकीर्तितं ॥ चितापि आसने शस्ताश्मशानं सर्वथोत्तमं ॥ चूडकं च तथा प्रोक्तं तथैव च शवासनं ॥ मृतासनं तथा प्रोक्तं महाशवमद्यासनं ॥ बीरासनं महेशानिमहावीरासनं तथा ॥ योनिपुष्पासनं देविकीर्तिता न्यासना निच ॥ तत्रोदौ संप्रवक्ष्यामि मुण्डानां लक्षणं शुभं ॥ यस्य साधनमात्रेण साक्षात्किंवमयो भवेत् ॥ ब्रह्मक्षत्रिपविद्भुद्राचतुर्धा वासिजातयः ॥ श्वेतारतौक्ता तथा पीता कृष्णा वैतुर्यकामत्या ॥ इत्येतन्मुण्डरुसि प्रोक्तं देवि महेश्वरि ॥ सद्यः कृत्रं त्रिगत्रस्थं सप्तरात्रस्थं गंतथा ॥ त्रिसप्तरात्रमध्यस्थं तत्तमादि क्रमात्कुरु ॥ उत्तमः

मध्यमं चैव सधमं त्वधमाधमं ॥ सद्यः कृतं तु यन्मुण्डं उतमं परिकीर्तितं ॥ त्रिसप्तमधमं मुण्डं मध्यमं परिकीर्तितं ॥ षडरात्रोत्तरगं मुण्डं मध्यमं परिकीर्तितं ॥ त्रि
 सप्तरात्रमधमं कीर्तितं त्वधमाधमं ॥ सद्यः कृतं तु यन्मुण्डं द्वयकार्ये प्रकीर्तितं ॥ त्रिरात्रमधमं मुण्डं मालायं त्रै प्रकीर्तितं ॥ षडरात्रोत्तरगं मुण्डं यात्रका
 र्ये विनिर्दिशेत् ॥ त्रिसप्तरात्रमधमं मालायं त्रै प्रकीर्तितं ॥ षण्मासमधमं मुण्डं सामान्यं तदुदीरितं ॥ ॥ देव्युवाच ॥ कालिकापरिशिष्टं नृनान्यथापरि
 कीर्तितं ॥ त्रिरात्रमधमं मुण्डं मालायं परिकीर्तितं ॥ षडरात्रोत्तरगं मुण्डं सामान्यं तदुदीरितं ॥ सद्यः कृतं तु यन्मुण्डं सामान्यं तदुदीरितं ॥ सद्यः कृतं तु यन्मुण्डं
 मालायं त्रै प्रशस्यते ॥ यात्रार्थे साधने शस्तं भावात् सप्तरात्रे जं ॥ सद्यः कृतं तु यन्मुण्डं साधनार्थं प्रकीर्तितं ॥ उमै त्रे मुण्डं माया प्रहस्तं मात्रे खने द्वयः ॥
 कुलवृक्षस्य मुले वा श्मशाने वा चतुः पथे ॥ निजनिश्रुत्या गेहवातस्थो परिजपं चरेत् ॥ वलिन्दत्वा प्रपद्यते न दिक्पालेभ्यो विशेषतः ॥ दिग्बन्धभृतशुद्धादीन्
 कृत्वा वेज्यमाचरेत् ॥ यावत्संख्यमनुजप्त्वा तद्वशांशेन होमयेत् ॥ सिद्धमुण्डं पुरा कृत्वा मालादीन् कारयेत्पुत्रिये ॥ स्वस्मिन्मृतं दिवर्षं च वृद्धं स्त्रियं द्विजं त
 था ॥ अत्र भावे मृतं कुलं सप्तरात्रोर्द्धगं तथा ॥ एवं वा पृथक् तत्कावीरसाधनमाचरेत् ॥ वीरासनमिदं प्रोक्तं कालिका प्रीतिकारकं ॥ सप्तरात्रोत्तरं प्राप्त्वा
 तरिक्षे स्थितं शवं ॥ शूले निपातितं वापि यात्रार्थं शस्यते प्रिये ॥ अन्तरीक्षे स्थितं देवि षण्मासोन्नदगं तथा ॥ मालाकारपृथक् च त्वधस्थां सप्तरात्रे जं ॥ शनि
 भौमदिने वापि शरीरे मृतं संभवेत् ॥ चतुर्दश्यां पोषमास्याममाया न्दीपकोत्सवे ॥ संक्रात्यां चाष्टमी युक्ते तथा दुर्गे सवै प्रिये ॥ एवं वीरादीन् मे दे पितया वी
 रराणां गमे ॥ जाते मुण्डं शुभं शस्तं मधुशूलादिके स्थितं ॥ खड्गेन हननं कृत्वा जपमाचरेत् ॥ सहस्रमणिभिर्मालाधार्यं सर्वांगके प्रिये ॥ रुद्राक्षवदारराणां

१२

कालीमंत्रेण शुद्ध्यति ॥ माला तु विविधा प्रोक्ता उत्तमा मध्यमाधमा ॥ दन्ताक्षमालया चैव राजदन्तेन मेरुणा ॥ उत्तमामालिका प्रोक्ता कालिका कर्षिणी परा ॥ कर्षिने त्रंज
 रस्यो यो महाशंखेति कीर्तितः ॥ महाशंखमयी माला पंचाशन्मणिनिर्मिता ॥ मध्यमामालिका प्रोक्ता ताराजाये प्रकीर्तिता ॥ अश्वि वनि मुण्डे वा किंच वानृललाटजं ॥
 देहे देहान्तरस्था वा माला प्रोक्ता कनिष्ठिका ॥ छिन्ना देवा विधौ देवि एवं हि त्रिविधामता ॥ सुमुखौ यो उभौ दंतौ राजदन्तौ प्रकीर्तितौ ॥ करालास्या महाका ल्या दानवा भूषि
 ताः पुरा ॥ त्रैलोक्यगामिनौ दन्तौ राजदन्ता विनिस्सृतौ ॥ राजदन्ते तिसंज्ञा वै देवा पूर्वकृता प्रिये ॥ यो दंत्य चर्वको दन्तौ मम कार्यं कुरु ममौ ॥ तस्मात्प्राते न मनसा मेरु
 कार्यं निपौजितौ ॥ कालिका संहिता यान्नु मनमन्यु प्रकीर्तितं ॥ मुखे देव्या मते शानियेन दंतेन राजते ॥ तेन कारणतो देवि राजदन्तेति कीर्तितं ॥ अन्यं कुरुण स्वदन्ते
 षु राजते राजदन्तकः ॥ सूर्याग्निसोमसूत्रं मालाकार्यं प्रयत्नेतः ॥ वाससामज्ञाया वापि नाडीभिर्वां शुभामता ॥ स्वयं भुवाक्ता या नाडी सानाडी सर्वतोत्रमा ॥ स्व
 यं भुवाक् तं यत्सर्वतोत्रमं ॥ पुन्ये स्त्रीनिर्मितं सुत्रं कुमारीनिर्मितं तथा ॥ ततो द्विजं द्रुपण्य स्त्रीनिर्मितं ग्रंथिवर्जितं ॥ कुंडोक्तं चैव गौ लोक्तं स्वयं भुवाक् तं थैव च ॥ ततोः
 मातंगिनी हस्तायां तु सर्वतोत्रमं ॥ नाद्या संग्रथनं कार्यं रक्तेन वा ससा प्रिये ॥ इयंतु सिद्धिदा माला कालिका कृष्टिकारिणी ॥ या काली सैव तारा स्या तारा सैव कालिका ॥
 या काली सैव छिन्ना स्या तया छिन्ना च तारारिणी ॥ या सुन्दरी सैव काली सर्वसिद्धिप्रदामता ॥ चतुर्भुजां हि भेदोक्तिभेदभागरं व्रजेत् ॥ मालायात्रासनं चैव चतसृणां
 शुभं मतं ॥ मंत्रे ध्याने विशेषोक्ति तथा नाग्री विशेषता ॥ प्रयोगादौ विप्रशेषे स्ति सुर्यमिव पार्वति ॥ तिसृणां विशेषोक्ति त्रिशक्तिरितिकीर्तिता ॥ श्मशानेषु च वाह्येषु
 कालिका तिष्ठये सदा ॥ तस्माद्दीरासनं शस्तं तथैव वीरसाधनं ॥ वीरासनादिकं कर्म तथैव वीरसाधनं ॥ समंत्रं सवलिं चैव सदिग्धं वा दिवा चयेत् ॥ अखण्डांशं वंशस्तं स

खण्डमुच्यते॥ रक्ताक्तं यदि देवेशित दान्माज्यः प्रयत्नतः॥ प्रसादाद्यदि देवेशिन हित्यजतिसाधकः॥ तदैव मरणांतस्य ह्यन्यथा शुभमेव हि॥ इत्येतत्कथितं देविसंक्षेपेण
 नवाज्ञया॥ वीरसीद्धादिकं कर्मशृणुयन्नेन सांप्रतं॥ इति श्री उत्तरमते सप्तमः पटलः॥ ७॥ ॥ अथातस्त्वं प्रवक्ष्यामि वीरसिद्धेश्वरी पुरां॥ यस्या विज्ञानमात्रेण महा
 कालसमाभवेत्॥ पादुकाखण्डवेतालधातुवादश्च पक्षिणी॥ गुटिकांजनसिद्धिश्चतुर्भिश्चतिलकः शिवे॥ सर्वसंभवति क्षिप्रं नान्यथा शांकरं वचः॥ कालिका तारिणी छि
 न्नात्रिशक्तिरिति रीरिता॥ त्रिशक्तिविषये देविसाधने यं प्रकीर्तिता॥ मुण्डकोपासनं नाम सर्वसिद्धिप्रदायिका॥ साधना कालिकारूपा मुण्डदुर्गाभिधातुसा॥ रशवी
 रं महावीरं तथा पाशगलानपि॥ शूलप्रोताश्च विद्वानघटत्रिशदस्त्रविद्वक्म॥ सर्पादिवीचनश्चैव गजवाद्यविहो दारितान्॥ अयमृत्युमती न देवि शन्या हन्य पाव
 ति॥ मदावीरं महा मुण्डे दुर्गकृत्वा प्रयत्नतः॥ रणवीरसमालभ्य महावीरांतं कं शिवे॥ असनार्थं प्रकर्तव्यं परिप्रे मुण्डवर्गकं॥ दिनदाषादिरसकैः सहस्रैः पं
 चभिश्च वा॥ अभावे त्रिसहस्रेण मुण्डदुर्गसमाचरेत्॥ तारासारूप्यचक्रं तु स्वाग्रे संलिप्य पार्वति॥ यात्रार्थं च तथा स्वार्थं देवार्थं मपि पार्वति॥ स्थानं त्यक्त्वा प्रयत्ने
 न साधये दुर्गसाधनं॥ दुर्गे रणेन दीगर्भे तडागे शून्यवेश्मनि॥ रणश्मशाने देवेशि त्रिपथं वा चतुः पथं॥ कुलवृक्षे चैव वृक्षे शिवस्वी गृहे च वा॥ एकलिंगे प्रय
 त्नेन मुण्डदुर्गं प्रसाधयेत्॥ एकैः संसाधिते देवि त्रैलोक्यं साधितं भवेत्॥ वीरसाधनसामग्रा पुरतः स्थाप्य पार्वति॥ वीरवेषोदपायुक्तो खादिगान्दशकीलका
 न्॥ अन्तर्वधवहिवधौ कृत्वा यत्नेन पार्वति॥ वीरसाधनवत्कृत्वा सर्वयत्नेन पार्वति॥ यावदये समायाजि मुण्डानि परमेश्वरी॥ यावदिष्टा भवेत्पुत्रदशवि
 द्धाक्रमेण च॥ काली तारा तथा छिन्ना सुन्दरी वगला मुखी॥ इष्टाः पंचविशेषाणामविष्यति क्षणेन च॥ यायावलि यच्चिते तैः सा सा देव प्रयत्नतः॥ वरो ग्राह्यः प्रयत्नेन

१३

वीरयंत्रप्रपूजकः॥ वीरजापीवीरपात्री वीरमालासना शिवे॥ मुण्डदुर्गे नरः स्थित्वा क्षणत्रैलोक्यसिद्धिभाकः॥ भित्तिनूतणवत्कृत्वा महावीरो दिगंबरः॥ शिवरूपो न
 रो भूयान्नात्र कार्यविचारणा॥ द्रक्षी पंचकयोगेन सर्वसाध्याज्ययोगके॥ इष्टाः पंचमविष्य निमदा विद्यास्वरूपिणः॥ इष्टसिद्धिं सर्वसिद्धिं प्रदास्यति क्षणे क्ष
 णे॥ गोपनीयाः कलौ देविसाधकेन हिते कृया॥ गोपनीयासाधने यं स्वयोनिरिव तारिणा॥ त्रैलोक्यराज्यं सत्कावामहाश्रुतिधरी कला॥ शापानुग्रहसामर्थ्यं मुण्ड
 दुर्गभवं फलं॥ विटुं त्रिकोणं रूपं च ततोऽष्टदलभूषितं॥ वृत्तं भूपुरसंत्युक्तं वज्राष्टकविभूषितं॥ विटुं सीदुर्गवर्त्मचत्रिकोणं दिव्यवर्त्मकं॥ सूर्यद्युसृगवर्णचंद्र
 लेखसाष्टिकं शिवे॥ वृत्तं च कालिकावर्णभूपुरं स्वतवर्णकं॥ चतुर्वर्त्मचतुर्द्वारं तारावराज्यचक्रकं॥ श्रलाष्टकविभूषाद्यंतत्रिकोणे त्रिशक्तयः॥ तत्तदस्मा
 नि वीजानि कामेशादिकं सुरेश्वरी॥ प्रचण्डेति महेशानि महा काली ततो दले॥ रुद्राणी च तथे ग्रावद्यो गभी माध्रमां विका॥ महा रात्रिर्भैरवी तिततो वैरोचना
 ष्टका॥ पद्मान्नकादयः पूज्याः कुलुकी मूर्ध्नि पूजयेत्॥ अक्षोभ्यं पूजयेत् तत्र सर्वमन्यत्र पूर्ववत्॥ एवं काली मयं चक्रं कृत्वा वा साधनी चरेत्॥ चतुरंगसाध
 कान् दूरे स्वगुरुदरदेशकाः॥ कृत्वा संसाधये देवि किन्तु धनकरं स्थितं॥ इति संक्षेपतः प्रोक्तं किमन्यत्तु मिह सि॥ ॥ देव्युवाच॥ देवेश श्रोतुमिहामिरहस्य
 तिरहस्यकं॥ ॥ शिव उवाच॥ काली तारा तथा छिन्ना चतुर्थी सुन्दरी मता॥ एव दशसुविद्यासु वीरसाधनमाचरेत्॥ शैवे गणपते चान्दे चैव स्वार्थं भुवे तथा॥ वैष्ण
 वे सौरमंत्रेषु गारुडे केरलेषु च॥ एतेषु देव देवेशि वीरसाधनमाचरेत्॥ वीरसाधनकं कर्म वैदिकेनाचरेत् शिवे॥ केरलेषु पि देवेशि वीरसाधनकं न च॥ वै
 दिके प्याचरे देवियदि वैतादृशो मनु॥ केरले प्याचरे देवियदि क्रूरो मनु भवेत्॥ मुख्यानुसाधना काली तारा यामपि कीर्तिता॥ या काली सैव तारा स्या छिन्ना यामपि

संमता॥ एवं पाशुपताद्येषु वीरसाधनमाचरेत्॥ वगलाद्यासु वीरसाधनमाचरेत्॥ वीरसाधनकंकर्मविहाय सिद्धि कामुकः॥ सुचक्षुषा विनारूपं दर्पसं द्रष्टुमिच्छति॥ तस्यानुसाधनो मुख्या दशविद्यासु पार्वति॥ तारिणी ब्रह्मरूपा स्यात्कालिका ब्रह्मसुन्दरी॥ किन्नाद्या ब्रह्मसिद्धिः स्यात्सुन्दरी ब्रह्मवित्तयना॥ एवं सर्वत्र देवेशि ब्रह्मत्वं व्याप्यतिष्ठति॥ मुख्यास्त्वं सर्वविद्यासु तत्रापि कालिका मनो॥ एकद्वित्रिविधा देवि दशधा शतधा शिवे॥ लक्षधा कोटिधा देवितया चाननरूपिणी॥ अंगंगकैर्नामभेदैः कालिकेति प्रगीयते॥ सर्वाद्या कालिका शक्तिसेवता राचकुल्लुका॥ सुन्दरी किन्नमस्ता च कालिकैव प्रकीर्तिता॥ यावद्विवर्णितुं शक्त्या नावत्सुगुणातांगता॥ वाच्यातीता यदा जाता तदा निर्गुणातांगता॥ जिह्वाकोटि सरुखैस्तु वक्रकोटि शतैरपि॥ महिमा वर्णितुं वा स्यान् शक्तोऽपि महेश्वरि॥ अशक्यः त्वं यदा जातं तदेव ब्रह्म कीर्तितं॥ निर्गुणानु किन्नामवर्त्मना शक्तिगोचरं॥ इत्युक्तो दमते अष्टमः पटलः॥ ॥ श्रीशिव उवाच ॥ निर्गुणत्वं मया प्रोक्तं किमन्यकोऽतुमिच्छसि॥ श्रीकाल्युवाच ॥ आदिनाथ महाकाल सर्वधूतहितां वरा॥ तत्रः श्रुता महाविद्या दशसंख्या समन्वितो॥ लघुपूर्व महाविद्या दशसंख्येव कीर्तिता त्रयोऽदश महाविद्या विरूपाक्षेण कीर्तिता॥ तथा षोडश देवि भैरवेण प्रदर्शिता॥ देवीमते महाविद्या सिद्धविद्यापि देवते॥ त्रिशक्तिः कथिता देवि त्रिशक्तिस्त्रिविधामता॥ काली तारा किन्नमस्ता त्रिशक्तिः परिकीर्तिता॥ बाला पंचदशी देवी षोडशी त्रिरिति स्मृता॥ त्रिशक्ति लक्ष्मी किन्नापी त्रिशक्ति त्वं च कीर्तितं॥ सर्वं त्वं यानि गदितं पूर्वोक्तं तत्र कीर्तितं॥ तत्किमप्यनियोप्यहि प्रायशः परमेश्वर॥ गोप्या व्यतरे देवित दद्युः कथयामिते॥ ॥ ईश्वर उवाच ॥ सहस्रनामस्तोत्रेषु कवचेष्वपि पार्वति॥ तत्तत्कवचादिकं प्राक्ता सा चैकाया पुरस्किया॥ यत्र नोक्ता पुरश्चर्या तत्र किं वा विधीयते॥ अयुतानु पुरश्चर्यास्तोत्रमात्रे प्रकीर्तिता॥ सहस्रनामकवचे पुरश्चर्या नि

२४

यंमता॥ एवं पुरस्कृयां कृत्वा दशं शं हवनादिकं॥ तर्पणं मार्जनं देविकुत्रचित्परिकीर्तितं॥ महाकालमतेनोक्तं तत्र स्पष्टं चेत्समाचरेत्॥ ब्राह्मणं भोजनमेवात्र सर्वथा कारयेत्प्रिये॥ विप्रसंतोषणं नैव सर्वसिद्धिपार्वति॥ हवनं तत्कथं कार्यं पुरश्चर्या कथं भवेत्॥ सहस्रनामरूपचैकी दशं परेश्वरि॥ तत्राक द व कं देवि किं रूपं परिकीर्तितं॥ शिवदेवोक्तं संवादे ब्रह्मरं ध्रेति कीर्तितं॥ अन्ये श्लोका केशतल्याः अविशिरूतिरितं॥ रुद्रो मुखं भवे देवि देवता हृदयं भवेत्॥ वीजं ह्यमिति प्रोक्तं॥ शक्तिस्तु परगामता॥ सर्वांगकल्पनदेवि स्वर्धवा दः प्रकीर्तितः॥ स्तोत्रमवस्थितं पद्यतत्सर्वं स्तोत्ररूपकं॥ एवं च देवदेवेशि स्तोत्ररूपं प्रकीर्तितं॥ तथैव कवचं देवि त्वाद्योपात्तं पठेप्रिये॥ अंगहीने भवेन्नाशः सर्वथा परमेश्वरि॥ फलस्तत्त्वादिकं देवि गतिरित्यभिधीयते॥ आद्योपात्ते विना देवि केचित्फलमर्द्धं प्रकीर्तितं॥ अत्रार्थप्रत्ययो देवि षड्भागाद्या यथा स्मृताः॥ होमकार्यः कथं देवि श्लोकान्ते हवनं च वा॥ हवनं कवचादीनी शृणु यत्नेन सांप्रतं॥ आद्योपात्तं पठित्वा तु पश्चात्तु हवनं मतं॥ अथवा देवदेवेशि नामान्ते हवनं प्रतं॥ नामान्ते हवनं चेत्प्राज्योद्धाते कथं भवेत्॥ कवचादौ कथं कार्यं कवचं मंत्ररूपकं॥ तत्र नामान्तं कं वापि श्लोकान्तं परमेश्वरि॥ संपूर्णवापि कर्तव्यं होमकर्णि शंकरा॥ ॥ ईश्वर उवाच ॥ सीख्यायनमते देवि गौडपाठविधिर्यतः॥ पठनीयानि नामानि मध्यस्थानि महेश्वरि॥ श्लोकोर्द्धपादपात्रं दार्द्धपादार्द्धनाममात्रकं॥ मध्यस्थानां महासं पठेद्यत्नेन सुव्रते॥ सांख्यायनमतं प्रोक्तं तु पोद्धानं शृणु प्रिये॥ उपाद्धातोऽपसु हार श्लोकां त्रे हवनं मतं॥ तदन्ते हवनं कुर्यादिति संख्यायतो ब्रवीत्॥ कवचाद्यवपि प्रिये मंत्रांते हवनं भवेत्॥ उपक्रमोपसंहारं श्लोकान्ते हवनं मतं॥ आद्योपसंहारं संपद्यत धैर्यं तं महेश्वरि॥ मध्यनामानि पद्योनि पुरश्चर्या प्रकीर्तिता॥ काश्मीराख्यक्रमे देवि शृणु यत्नेन सांप्रतं॥ स्तोत्रमावर्त्य संपूर्णं न दत्तं गणनां चरेत्॥ संपूर्णं क्रमयोगस्तु

काश्मीराख्यप्रकीर्तितः॥ संपूर्णहमयोगस्तकथितस्तुपियंवदे॥ मार्जनाभिषेवनंकर्मकुर्यादत्रमहेश्वरि॥ काश्मीरकेरलारखेतुक्कविदेदोस्तिपार्वति॥ अनेनैव
 क्रमेणैवकवचेहोमर्दिरितः॥ कवचेतर्पणाद्यंवाकार्यंयत्नेनधीमता॥ सारूप्यंकवचाखनुसापुज्यंस्तोत्रमीरितं॥ सानिध्यनामसारुखं वितयंपरिकीर्तितं
 ॥ सालोकावाकस्तुतिदेवितस्मात्पूर्णपठेत्सधीः॥ अपमेवमहादेविकेरलेष्टपिकीर्तितं॥ पाठमात्रोचिदंप्रोक्तं होमादौ परिकीर्तितं॥ कामरूपागमैर्हमः श्लोकां
 तेकवचंचरेत्॥ कामरूपागमेनाग्निमतेचाशोभनिर्मिते॥ श्लोकान्तेहवनंप्रोक्तं श्लोकान्तेमार्जनादिकं॥ ततस्तोत्रोक्तविधिनापुरश्चर्यादिकंचरेत्॥ कवचंकवचरु
 पस्यातस्तोत्रंमहवरोभवेत्॥ सरुखनामस्तोत्रंनृपजास्थानेप्रकीर्तिता॥ पूजादुर्गस्वरूपास्यानद्वलिदाननुमाराणां॥ मंत्रोराजापुरश्चर्याराज्यसंपत्तिरीरिता
 ॥ संपन्नानुविरोजानशोभन्तिमहेश्वरि॥ संपत्तिमूलमेतद्विसर्वमेवप्रकीर्तितं॥ होममस्त्रमितिप्रोक्तंपर्जन्यास्त्रंतुतर्पणं॥ जलेदुर्गस्वरूपंचैतन्मिषेकः प्रकीर्तित
 ॥ ब्राह्मणानीभोजननुदृष्टसैन्यप्रभक्षणां॥ देवतागुरुविद्यैक्यत्वात्मेकपरिभाष्यच॥ सर्वसिद्धीश्वरोभूत्वात्रैलोक्याधिपतिर्भवेत्॥ यथाचराजराज्यादौशत्रुसैन्य
 भयंभवेत्॥ सिद्धिराज्यमहादेवितथैवपरिकीर्तितं॥ दुर्गाद्यस्त्रादिकंदेविदेवराज्येयथामतं॥ तथैवसिद्धिराज्यस्यपुरश्चर्यादिकंमते॥ यंत्रोराजागुरुर्मन्त्रीगणेश
 ः द्वारपालकाः॥ साधनाशवमुण्डस्य सिंहासनमितीरितं॥ साधकेमतथाकार्यंयेनसर्वंतुसिध्यति॥ नैमित्तिकंचकाम्यंचरुयद्विरुदोनौमनौ॥ होमधूमःपताकोस्या
 ततस्तुसिद्धिभूमिका॥ सिद्धिराज्याधिपेदेविकित्रसिध्यतिभूतले॥ षोडश्यासाधिकंसेनादेवताराज्ययायिका॥ यंत्रंतुवज्रदुर्गन्ति जावयंत्रत्वभेदकं॥ कवचादि
 पुरश्चर्याप्रोक्ताकिंश्रोतुमिच्छसि॥ ॥ देव्युवाच॥ देवेशश्रोतुमिच्छामिभूतश्रुदिविनिर्णयं॥ ॥ शिवउवाच॥ विविधाभूतश्रुद्धिर्हिकेरलादिक्रमेणानु॥ पंचधा

२५

तत्त्वध्यातुदेहश्रुद्धिसमाचरेत्॥ इत्यंतुकेरलेप्रोक्ताभूतश्रुद्धिर्मयोतव॥ काश्मीरेभूतश्रुद्धिस्तुशोषणादिक्रमेणानु॥ तत्त्वव्याप्तिःकृतेदेविपापंकास्तिमहीतले॥ संह
 रक्तमयोगेनतत्त्वव्याप्तिर्महेश्वरि॥ एवक्रमेकृतेदेविपापंतस्यकवर्तते॥ भूतसंशोधनादेविपापंतस्यापिगच्छति॥ देहनिष्ठंमवेत्यायंतत्पापंकुचविद्यते॥ तत्त्व
 व्याप्तौमहेशानिवृक्षैवाहविभावना॥ पुनर्वैमातृकाव्याख्यादेहसिद्धिसश्रयेतंशोषणादिक्रमेदेविपापंभूतायंशिवे॥ भूतसंशोधनंजातेपापंकास्तिमहेश्वरि
 ॥ काश्मीराख्यःक्रमप्रोक्तागौडःकाश्मीरवद्भवेत्॥ चैतन्याख्यंक्रमेदेविभूतश्रुद्धिश्रुतप्रिये॥ तत्त्वसंख्यापनंकृत्वासंहरक्रमयोगमः॥ पापशोधनकंकर्मकुर्याद्यत्नेन
 पार्वति॥ संहरक्रमयोगेनशोषणादिसमाचरेत्॥ पापरूपस्यदेवेशिसृष्टिमार्गेणवैस्थिति॥ सृष्टिमार्गेणदेवेशिपुनःसृष्ट्यादिकंचरेत्॥ यथायुगादिकेदेविसृष्टिः
 स्थित्यादिकंभवेत्॥ तथैवपरमेशानिभूतश्रुद्धिः प्रकीर्तिता॥ चराचरोहिसंस्पर्शः कुत्रगच्छतिपार्वति॥ तथैवभूतश्रुद्धौतुभावनायोगएवच॥ अनादिसिद्धादेवेशि
 सृष्टिर्वेदास्तथैवच॥ आगमाश्चमहेशानिनवचैकृत्तिमामता॥ पुराणात्पुनसंज्ञानिसर्वसिद्धिर्भवेद्विवे॥ एकस्यद्वारमाश्रित्यसापराकालिकाकलो॥ प्रकाशपतिदे
 वेशिजगदेतच्चराचरं॥ मायापाशेनसंबद्धानुताकृत्वामहेश्वरि॥ संसारचक्रेदेवेशिभ्रामयामासकाकला॥ श्रीविद्यायांतथाकालीमूर्द्धायायमहेश्वरि॥ तस्यदर्श
 नमात्रेणपापस्यमन्यस्यगच्छति॥ मुदेशोभ्रन्यतीयातिसमन्तात्कोटियोजनं॥ तस्यपुण्यफलंदेविमयावर्तुनशक्यते॥ इतिसंक्षेपतः प्रोक्तंकृतःपापंमहेश्वरि॥ पा
 तयणेनषोडश्याकालिकायामथापिच॥ मंत्रपारायणंदेविनामपारायणंतथा॥ चक्रपारायणंदेविमंत्रपारायणंतथा॥ नाडापारायणंदेविपंचपारायणंविदुः॥
 श्रीविद्यायाकालिकायापंचपारायणंकृमात्॥ पारायणंनामसंध्यातेनपापंनचास्तिवै॥ निर्वाणोमाचवातावेपरान्तपूर्ववदेच्छिवे॥ षट्शीभवंमहेशानिषट्चक्रक्रम

योगतः॥ पापंहरतरंदेविकेवलातीतुशोधनं॥ अन्येषांभूतशुद्धिस्तुविधापरिकल्पयेत्॥ इति संक्षेपतः प्रोक्तं किमन्यदुक्तुमिच्छसि॥ इति श्रीशक्तिसंगमतंत्रेभू
 तशुद्धिनिरूपणं नाम पटलः॥ ॥ ईश्वर उवाच॥ कौलावधूतमार्गेषु तीर्थयात्रां न च व्रजेत्॥ तीर्थसिद्धिं च सन्यासं व्रतधारणमेव च॥ उपवासं मुठनं च सर्वथा प
 रिवर्जयेत्॥ पूजाभिषेकः शिरसि॥ तेन तत्र न मुसुदनं॥ कौलतीर्थानि भिन्ना मितत्र कौलो जै ये सदा॥ एकस्यामेव देवेशि संति पीठानि कृत्वा शः॥ नत्पीठमधिष्ठं स्या
 देश्यायामधि राजता॥ ॥ देव उवाच॥ देवेश श्रोतुमिच्छामि कौलतीर्थानि सर्वशः॥ ॥ ईश्वर उवाच॥ ब्राह्मणी तु गया प्रोक्ता राजावा प्रकीर्तिता॥ कुंभकारिणिका
 देवि श्रीपदं परिकीर्तिता॥ उडाननु महादेविसौविकी पीठवर्द्धनं॥ जालंधर कुर्विदी च तत्तुवा पीतुकां चिकी॥ असि मार्जनिका देविका मरुया मिति स्यता॥ रजकी
 पुष्करिणी प्रोक्ता चर्मकारी तु काशिका॥ अयकारि महादेविकोलापुरमिति स्मृतं॥ शौडं क्वास्तु गुरुदेविने पालमिति कीर्तिता॥ केदारपीठं देवेशिना पिनी परिकीर्ति
 ता॥ गोकर्षपीठं देवेशिना द्वावै परिकीर्तिता॥ उज्जयिनी भवेत्पीठं कलादिकमितीरितुं॥ कालेश्वरं त्वं चुकी स्यात्कैवर्ती हस्तिनापुरं॥ शौल्किनी राजगेहं नु ज
 यंती तेलकारिणी॥ कान्यकुब्जं मागधी स्यात्सर्वत्र गुरुयोजनं॥ वेश्या गुरुं प्रयागः स्यात्काशेलं तु कुमारिका॥ कैलाशपीठमाभीराक्षीरका पुंश्रुली भवेत्
 ॥ हिरण्यवस्वरं देविसौरिणी परिकीर्तिता॥ अद्रहासं च मेरुं धीरुतिका मरुतेश्वरं॥ कुंकारपीठं देवेशिना गुरुमिति रितं॥ प्रतिवेशिना गेहं मलयपीठमीरि
 तं॥ स्रजायुष्मा गुरुं देवि विरजापीठमिति रितं॥ कुवल्यास्तु गुरुं देवि पूर्य च नु मिति स्मृतं॥ श्रीगारुडी गुरुं देवी पीठं वै देवमातृकं॥ आश्रितकेश्वरं पीठं चाण्डा
 ली गुरुमिति रितं॥ योत्री गुरुकामकोटं प्रपौत्रकावरं मतं॥ मानुलानी अनेत्रं स्यात्संविधि न्याश्वरस्मिन्॥ राजकन्या गुरुं देवि माहे नु मिति कीर्तिता॥ कन्या गुरुं

१६

महादेवि जलेश्वरमिति रितं॥ सुषा गुरुं महेशानि विवित्रमिति कीर्तिता॥ भगिन्यास्तु गुरुं देवि भृगुपीठमिति रितं॥ शालिकाया गुरुं देवि महापथ इति रितः॥ प
 विनी गुरुद्विदिता देवि मेरुका गुरुमेव च॥ यस्या विवाह्यने कन्या तद्गुरुं वामनं स्मृतं॥ श्रीकैलिकुं चिका गेहं गुलायाभिधं भवेत्॥ परस्त्री विन्दुतीर्थं स्यात्सर्वती
 र्थरजस्वला॥ तानि सर्वानि तीर्थानि मातंगी गमने सकृत्॥ एतत्प्रोक्तं महादेविकि मन्त्रे द्योतुमिच्छसि॥ ॥ देव उवाच॥ देवेश श्रोतुमिच्छामि चतुःपीठस्य ल
 द्दगां॥ ॥ शिव उवाच॥ गुरुस्य च प्रवक्ष्यामि यत्तज्ज्ञानादमरो भवेत्॥ शालकस्य तु या पत्नी कुरुक्षेत्रं च तद्गुरुं॥ तत्कन्यायाः गुरुं देवि श्रीगौरीमुखसंज्ञकं॥
 तरुणी सुन्दरी रामा स्वभाया भगिनी च या॥ तज्ज्येष्ठा च महेशानि कनिष्ठा बिंदिक्रमेण च॥ ज्येष्ठा तु कैलिकुं ची स्यात्कनिष्ठा कैलिगेहिनी॥ चतुःपीठानि देवेशि
 क्रमादुच्चरितं शृणु॥ कुरुक्षेत्रं महेशानि गौरीमुखमथापरं॥ पंचभद्रकैलिकं च मोहिनी पंचभद्रकं॥ तज्ज्येष्ठा तोत्रपाठो हितसंगः प्रणतिस्तथा॥ कुचस्य शोभ
 रुशानि श्रीद्युतस्थापनं मतं॥ तत्संयोगः पूजनं च तद्वाचस्तु प्रसन्नता॥ पुष्पांजल्यां दिकं चैवं च वनाग्रं प्रकीर्तिता॥ कामस्य काममध्यस्थं कामेन च पुटीकृतं॥ का
 मेन योजयेत्कामं कामेन योजयेत्॥ वावा रनु संमर्दः पूजनावरणः क्रमः॥ तदालापस्तत्समाजः पूजा सामभिरीरिता॥ ग्रंथं त्रिकोणमित्युन्नतं तत्र स्थापर
 मेश्वरि॥ विसर्जनं बीजपातस्तद्ब्रह्मालिंगपूजनं॥ सदा तत्संगसंयोगस्तद्ब्रह्मः परिचुंबनं॥ उपर्यधस्तात्तत्कृत्वा तत्संयोगीनरो भवेत्॥ चतुःपीठसमायागं
 यं करोति महेश्वरि॥ तस्य देवी प्रसन्नास्ति नात्र कार्या विचारणा॥ तत्पीठं तन्मुखे जिह्वादत्वा यत्नेन पार्वति॥ ले पूजपंकुयति सर्वसिद्धी स्वरो भवेत्॥ तत्रिको
 णमृतयोगेन कालिका तर्पयेत्सदा वाग्मिता कविता चैव तद्भस्ते सर्वदा सेत॥ तच्चक्रं पुंसं युक्तं वीक्ष्य यत्नेन पार्वति॥ दिक्करुसंजपे देवि सर्वसिद्धी श्वरो भवे

व१

ष्य

25

20

15

10

5

0

CMS

5

10

15

20

25

30

35

त॥ संयोगीभूयजप्तयं चतुःपहरयोगतः॥ यथा लाभं च वा कुर्याद्गिन्या शालिका च वा॥ केलिकुं ची विशेषेण स्वसुद्धात्री विशेषतः॥ एवंक्रमेण यः कुर्यात्सर्वसि
द्धिसंविच्छति॥ इति संक्षेपतः प्रोक्तं किमन्युक्तुमिच्छसि॥ ॥ ३॥ देव्युवाच॥ चतुःपीठानि चोक्तानि संक्षेपेण महेश्वर॥ पीठशक्तेः स्वरूपं तु ह्यनुकल्पं तु मेव द॥ ॥
॥ शिव उवाच॥ नारीत्रैलोक्यजननी नारीत्रैलोक्यरूपिणी॥ नारीत्रिभुवनाधार नारीदेहस्वरूपिणी॥ पुरुषं च स्त्रियोरूपं यत्किंचिदुपमुत्तमं॥ नारीचक्रैः सर्वरू
पं यत्किंचिज्जगतीगतं॥ न च नारीसमं सौख्यं न च नारीसमागतिः॥ न नारीसदृशं भाग्यं भूतं न भविष्यति॥ न नारीसदृशं राज्यं न नारीशदृशं तपः॥ न नारीसे
दृशं तीर्थं न भूतं न भविष्यति॥ न नारीसदृशो वागो न नारीसदृशो जपः॥ न नारीसदृशो योगो न भूतो न भविष्यति॥ न नारीसदृशं मात्रं न नारीशदृशं पयः॥ न
नारीसदृशं वित्तं न भूतं न भविष्यति॥ तरुणी सुन्दरी रम्या यौवने द्रुतमानसी॥ मद्योन्मती खंजने त्रीसदा कामाभिलाषिणी॥ संगमोद्धतकदम्बी प्राशयेद्वि
धिपूर्वकं॥ सर्वाभरणभूषाद्यां षोडशद्वारं रतिप्रियां॥ दृष्ट्विहीनसमानीय पूर्ववत्सर्वमाचरेत्॥ प्रसूततुलिकायानुसंस्थाप्य परमेश्वरि॥ सर्वोपचारैः संपूज्य
चुंवनालिंगनादिकं॥ सांगीसावरणां कालीसंपूज्यं च प्रयत्नतः स्वयमक्षोभिता भूत्वा तस्याः क्षोभं समाचरेत्॥ तथा यदुच्यते वाक्यं तत्तथैव भविष्यति॥ तद्
दृष्ट्वा स्पर्शेन पूतमेतच्च राचरां॥ तस्याभावे महेशानितद्रावं च समाचरेत्॥ नारीरूपं तु संचित्य योगो जातेति भावयेत्॥ योगवद्भावयेत्सर्वतेन सिद्धीश्वरो
भवेत्॥ विपरीतं भाव्यजपेत्सो न सिद्धीश्वरो भवेत्॥ स्त्रीस्वरूपः स्वयं भूत्वा स्वस्वरूपा तु कामिनी॥ कुचकज्जलसीमन्तकंकणाभरणानि च॥ कृत्वा स्वदेह
सर्वतु तस्यां पुरुषमाचरेत्॥ यथा पुरुषेण संयोगः क्रीडते स्त्री त्रिकोणके॥ तथा स्त्रिया च कर्तव्यं कुचाधारणपूर्वकं॥ चुंवनादितथा सर्वान् कुर्याद्यत्नेन पार्व

श्रीरघुः
१७

ति॥ एवं विधेयागवरेदीक्षायां समाचरेत्॥ सर्वसफलतीयातिकाली विद्या प्रसादतः॥ गोपनीयं गोपनीयं गोपनीयं प्रयत्नतः॥ इति संक्षेपतः प्रोक्तं किमन्युक्तु
मिच्छसि॥ ॥ देव्युवाच॥ स ह्यसंभगसंदर्शान्मुक्तो भवति मानवः॥ स ह्यसंभगसंदर्शो देवतादर्शनं ध्रुवं॥ चतुःपीठानि चोक्तानि साधनं चित्तं न वद॥ शालक
स्पतुभार्यायाः कुरुक्षेत्रं प्रकीर्तितं॥ तत्कन्यायास्त्रिकोणं च गौरीमुखमिति रीतं॥ शालिकायास्त्रिकोणं यत्तु च भद्राभिभवं च तत्॥ भार्याज्येष्ठा तु या प्रोक्ता सा
चात्रकेलिकुं विका॥ तस्यायोनिर्विश्वभद्रं सर्वपीठोत्तमं॥ एतासां व्यभिचारेण नामान्यन्यानि संश्रूण॥ स्वर्गद्वारं कामविलं महापथाभिधं परं॥ वीक्षामणिश्च
तुर्थः स्याच्चतुःपीठानि पार्वति॥ वर्षषोडशपर्यंतं पूर्वापुण्यद्वामता॥ द्वाविंशद्वर्षपर्यंतं ममृतीदोलिकामता॥ ततोष्टवर्षपर्यंतं सुधासागरनामकं॥ ततोद्विंशद्वर्षप
र्यंतं मानंदवननामकं॥ पूर्वषोडशपर्यंतं महासिद्धिमुखाभिधं॥ पंचपीठानि पूर्वस्यामधिराजक्रमेण च॥ तत्कन्यायां महेशानि श्रूयते न सांप्रतं॥ अथ षोड
शपर्यंतं योगवीणा प्रकीर्तिता॥ पुष्पिता चेद्विष्णुं क्रीर्तितं चतुष्ककं॥ द्वाविंशद्वर्षपर्यंतं साम्राज्यगुटिकाभिधा॥ ततोष्टवर्षपर्यंतं मानंदतुलिकामता॥ ततो
द्विंशद्वर्षपर्यंतं सौभाग्यं कमलं भवेत्॥ अथ श्रीशक्तिकागेहं लक्षणां श्रूयते पार्वति॥ अथ षोडशपर्यंतं महासाम्राज्यमण्डलं॥ स्वाराज्यमण्डलं देविलदनंतरंगं भवे
त्॥ वैराज्यमण्डलं देवितनः सर्वजपीठकं॥ पूर्वषोडशपर्यंतं द्वाविंशद्वर्षपर्यंतं सौभाग्यं क्रीर्तितं॥ सर्वसिद्धिप्रदा देव्या केलिकुं च्याः प्रकीर्तयेत्॥ पूर्वषोडशपर्यंतं स्वरूपोभिधं
भवेत्॥ षोडशो व्रणं देविषष्टिसिद्धिभिधं भवेत्॥ द्वाविंशद्वर्षपर्यंतं देवि सुन्दरी मोहमांभिधं॥ श्रीकाली मोहनाख्यं तु तदनंतरमीरितं॥ चतुर्णामपि पुष्पं च तुष्पिणी यो
गमादरेत्॥ रुटिजातिक्रिया चेत्स्यादधिराजादियोजयेत्॥ पीठानि कथितान्यत्र रूपगंधननाम च॥ प्रदद्यात्ततो देवि परादिक्रमनोपि वा॥ स्त्रीमात्रे परमेशानि

योगोयं विनिवेद्यतां ॥ साधको देवदेवेशि निर्विकल्पो जितेंद्रियः ॥ कामक्रोधादिरुतो शृणालज्जाविवर्जितः ॥ चंचनं कुचसंमर्दस्तदालिङ्गनतत्परः ॥ सर्वदा वीक्षयेद्यो
निलिङ्गतस्याः प्रदर्शयेत् ॥ दृष्ट्वा दोषेऽपि देवेशि मनः क्षोभं न कारयेत् ॥ कृतमन्येन रमणं स्त्रीयोनौ स्वस्य पार्वति ॥ निरंतरं कृतं द्वित्रैर्दर्शपंचभिरेव वा ॥ एवं ज्ञात्वापि
देवेशि विकाररहितो यदि ॥ इन्द्रविधौ निर्विकल्पः साधनाहर्नि चान्यथा ॥ यदि देववशादेव स्वस्त्री च न्यामिचारिणी ॥ तथापि तस्याः संतोषं कारयेद्यन्तः शिवे ॥
अन्यथा तारकीभूयान्नात्र कार्या विचारणा ॥ सैव सृष्टिर्जगद्वात्री सैव कारणमिष्ट्वरि ॥ तस्या निवारणां देविकर्तुं केनात्र शक्यते ॥ तथायं क्रियते देविसर्वसंतोषरूप
कं ॥ मन्यमानो महेशानि साधको भवति ध्रुवं ॥ केलिकुंची महादिव्यां सर्वलक्षणसंयुता ॥ तारुण्यामृतसंयुता भावयेत्पूजयेत्सदा ॥ कादिहादिक्रमेणैव सर्वसंपाद
येद्भुवं ॥ विपरीतरतासाचेत्तदा काला प्रकीर्तिता ॥ गन्धरूपयुता स्याच्चेत्सिद्धविद्यादिरूपिणी ॥ श्रूयने सुन्दरी प्रोक्तारतिगोष्ठी तत्तारिणी ॥ छिन्नारती तो देवेशि माने
हि वंगलामता ॥ शृंगारकरणां देवि महालक्ष्मीः प्रकीर्तिता ॥ तस्याः समाकारणं च मातंगी परिकीर्तिता ॥ संयोगवार्ता भुवनानिद्रां तर्जयिषीमता ॥ सर्वान्तरा यो देवेशि
द्वरानंदं श्यते यदि हस्तेनायाति चेत्सा वै ॥ तदा धूमावती भवेत् ॥ स्वेच्छारतं स्पर्शकाली स्वेच्छया तु विपर्यये ॥ श्रीमहादक्षिणा काली महासाया जयनायिका ॥ स्वेच्छादौ चे
त्पुष्पयुक्ता श्रीमहाकामकालिका ॥ वलाद्रतं सिद्धिकाली संक्षेपादिदमीरिता ॥ स्त्रीमात्रे योजनीयं हि केलिकुंच्यां विशेषतः ॥ आमूलान्तं च संवीक्ष्य सप्तचंचनयोगत
ः ॥ श्रोत्रं पीत्वा नेत्रयुग्मकपोले भालदेशके ॥ योनौ सप्तममादिष्टं तेन सिद्धिश्च भवेत् ॥ हस्ता हस्ति तथा चृत्वा दिकसहस्रं जपेन्मनुं ॥ कालिकावदोरे तस्य नात्र कार्या विचारणा
॥ आलिङ्गनं समाचर्य सहस्रं त्रिदिनं जपेत् ॥ त्रिकालजो भवेद्देवि नात्र कार्या विचारणा ॥ लिङ्गं दृष्ट्वा तत्करे दशसहस्रं जपेत् ॥ साधकः साधनाशक्तः कल्पद्रुमसमो

१७
१८

भवेत् ॥ तस्या लिङ्गं प्रदर्शयित्वा स्वयं योनिं प्रवीक्ष्य च ॥ दशसहस्रं जप्त्वा दशविधा धियो भवेत् ॥ मुखे मुखं नुसंदत्वा सहस्रं दशकं जपेत् ॥ महाकविवरो भूत्वा वादिराजो
भवेद्भुवं ॥ चामरं विविधं च त्रिसूत्रं च सरोरुहं ॥ तिलपुष्पं च नुविंदं खंजरीं च पर्वतं ॥ पृथ्वीविकसितां योनिं दशस्थानानि पार्वति ॥ प्रत्येकं दिक् स च पूजयेत्कालि
कामनुं ॥ कालिकावरदा तस्य क्षणमात्रेण जायते ॥ सर्वाभावे स्वस्त्रिया च कर्तव्यं साधनं वरं ॥ चतुष्कपीठाभावे तु तत्र नामानि कल्पयेत् ॥ गंधर्वोद्धारयोगेन मौल्येना
पि महेश्वरि ॥ द्रव्यदानेन देवेशि मननं कारयेत्प्रिये ॥ मनना जायते मातावरदा त्रीनशंसयः ॥ प्रसूततुलिकी कृत्वा उच्चस्थाने निधापयेत् ॥ यात्रा साधनं कृत्वा पू
जाद्रव्याणि चानयेत् ॥ पंचषोढापरो भूत्वा तस्या न्यासादिकं चरेत् ॥ सापिचेत्स्याम तंगोत्या सापि प्रथमपुष्पिणी ॥ अथवा केलिकुंच्यादि प्रतिमा सादिपुष्पि
णी ॥ यदि भाग्यं च शादेविलभ्यते वानलभ्यते ॥ दीक्षिती देवता भक्ती शृणालज्जाविवर्जिता ॥ जपासक्रोसमासाद्य सर्वसंसाधनप्रिये ॥ तस्या न्यासादिकं कृत्वा का
मसोमकलादिकान् ॥ केशसंमार्जनं कृत्वा कामसोमकलादिकान् ॥ केशसंमार्जनं कृत्वा उपचारान्य कल्पयेत् ॥ स्पर्शं कृत्वा जपं कुर्याद्वा वरां पूजनाद्भवेत् ॥ सां
गांसावरं गीकालिं संपूज्य परिभाष्य च ॥ पूजा समाप्तो देवेशि योनिं कुर्यान्मुखान्तरे ॥ यथासंख्यं जपेत्तत्र योनिं चरं विकाशयेत् ॥ सहस्रं वीक्ष्य संजपेत्प्रमथ्य जिह्वां
ततः क्षिपेत् ॥ जिह्वा मार्जयेद्योनिं सहस्रं तत्र संजपेत् ॥ तद्वत्सं प्रलिहन् देविनाडी त्रयगतं परं ॥ तथा यत्कृतं देवेशि तदेव कारयेद्भुवं ॥ पूजानजाता देवेशि तयोक्तं
योगमाचरेत् ॥ योगं कृत्वा रेतसा तु तत्र यंत्रं विलिख्य च ॥ तत्सर्वं प्रलिहन् देवि जपं कुर्यादनन्यधीः ॥ पूजाजपो होमकर्म तर्पणं मार्जनं तथा ॥ द्विजानां भोजनं चैव सर्वं
दाय त्रिषति ॥ शय्याभंगी भवेत्पूजाजपोजल्यः प्रकीर्तितः ॥ प्रवेशनं होमकर्म तर्पणं द्वाप्यं भवेत् ॥ ततश्चालनं मार्जनं स्नादनं द्विजभोजनं ॥ इन्द्रविधं म

हापीठं स्वयंभू संज्ञकं परं ॥ यस्य दर्शनमात्रेण पावंत्यसंति सिद्धयः ॥ स्वयमागत्य दासत्वं कुर्वत्येव न शंस्यः ॥ अनन्तयुगपर्यंतं वीरसाधनकोटयः ॥ कृतो येन महेशानित
 फलं निमिषाद्भवेत् ॥ इति प्रोक्तं षष्टि सिद्धिदा तृसाधनमुत्तमं ॥ त्रिसहस्रं वेदशतं षट्पंचाशत्प्रकीर्तितः ॥ सूर्यसाहस्रकं देवितथा कनाशनं शिवे ॥ द्विशतं तंच संख्या
 तु नामका कुलमीरितं ॥ रूपातिरहस्यं च गोपनीयं स्वयं निवर्त ॥ वर्षाद्भयो भवेत्सोहिनात्र कार्या विचारणा ॥ स एव काली रूपस्या नात्र कार्या विचारणा ॥ अथ व
 क्षेमहेशानि शौचतां कुरमादितः ॥ सहस्रं च शतं नेत्रं पंचाशदधिकं शिवे ॥ दिव्यादिव्ये तद्वये च विविण्णादिक मेराच ॥ त्रैलोक्यं भुवनान्येवं तीर्थानि पीठपर्वताः ॥ पु
 रीवनानि ग्रामाश्च दीपाश्चैव क्रमेण व ॥ सागराश्च महापूर्यः समुद्राश्च प्रकीर्तिता ॥ तथानद्यादि देवेशि देशपर्यापतीर्थकं ॥ क्रमेण योज्यता देविनात्र कार्या विचारणा ॥ सुव
 रपीठभेदं च वनानि वाटिकास्तथा ॥ प्राकाराश्चैव सोपानं नापिका भेदतः चरेत् ॥ चत्वारो नायका देवि व्यत्यास्ये तवाचकाः ॥ ब्रह्माण्डमेतद्देवेशि स्त्री देहेति श्रुतिप्रिये ॥ ब्र
 ह्माण्डानां मननं च स्त्री देहे स्फुटमेव च ॥ स्त्रीरूपं च जगत्सर्वं यत्किंचिज्जगतांगतं ॥ तदप्युंजना देवि पूजिताः सर्वयोषितः ॥ महाविद्याश्च योगिन्यो मातृकाः सर्वदेवता
 ः ॥ यथा योगस्थानपीठे निशांत्यवपार्वति ॥ शास्त्रात्सर्वं तु विज्ञाय पंध्यायोगेन योजयेत् ॥ पूर्वोक्तं पत्रं तत्पश्यादिव्यानीमेतदेव तु ॥ वीराणीमपि न ॥ यादिव्यवीरेण भेद
 ता ॥ समस्तजानुसंयोगा ब्रह्माण्डाख्य प्रदक्षिणा ॥ पृथ्वीप्रदक्षिणा देवि पशूनी परिकीर्तिता ॥ सा पृथ्वीशक्तियोनिः स्यात्त्रैलोक्योनिमध्यगं ॥ योनिप्रदक्षिणा देवि वी
 राणी परिकीर्तिताः ॥ गुप्ताव्यक्ता द्विधा देवि पृथिवी परिकीर्तिता ॥ व्यक्ता गुप्ता महापुण्या तत्प्रदक्षिणा माचरेत् ॥ सर्वश्रेष्ठ महेशानि ब्रह्माण्डाख्य प्रदक्षिणा ॥ पादमा
 त्रेकृते देवि परशंभुः सदा शिवः ॥ शिव एव विज्ञानातिफलवाहुल्यमत्र तु ॥ स्मरणाद्वा घणान् देवि त्रैलोक्यं पूजितं भवेत् ॥ शक्तीशृंगारः संप्रोक्तः शैवे तु विरहा भवेत् ॥

एतस्य लोपनालोपाद्वावस्था प्रकीर्तिता ॥ शक्तिस्तारुण्यवाटी स्यान्नभीक्ष्णः प्रकीर्तिताः ॥ कुचोद्यं ठेमहेशानि हास्यं पुष्पं प्रकीर्तिता ॥ तद्वादनं ध्वनिः प्रोक्तः सऽसस्वम
 तात्सर्वः ॥ उद्दीपनालं पनंतु सुगंधः परिकीर्तितः ॥ मानसभ्रमरं प्रोक्तो नयः नयक्षिणः स्मृताः ॥ मृगपञ्चादिभेदानांगतयः परिकीर्तिता ॥ रागनालाश्च रागिरापस्तदा
 र्त्रालापना भवेत् ॥ सर्वदा वाश्च देवेशि उत्पातारोपनं मतं ॥ स्थायी भावास्सेवनं स्याद्विभावाश्चालवालकं ॥ स्थानास्थानान्तरेयानं मनुभावाः प्रकीर्तिताः ॥ मालाकारो
 वसंतः स्यात्कलसाः कामनिर्मिता ॥ नवोढामध्याप्रोढादि एकद्विआदिकामता ॥ मालातुटिर्भवेन्मानोतत्ततिहारनायकः ॥ मालिन्यादीनि पुष्पाणि रतिहासिभवंति
 च ॥ रतांतहासे देवेशि सौगंधे कशरादिकां ॥ एवं सर्वं तु विज्ञाय पंचगंधाष्टकं शिवे ॥ तद्दुर्मल महेशानि मयाऽत्र परिकीर्तितः ॥ तद्वातानुग्रहः क्रोधः शापश्च परिकीर्ति
 तः ॥ तुष्टिः प्रसन्नता प्रोक्ता निदाक्षो भप्रकीर्तिता ॥ ताठस्थां चैव वैमुख्यं शक्तिरूपं प्रकीर्तितं ॥ आग्नेयोऽस्वर्ग इत्युक्तः सौरीयानवलोकना ॥ चाद्दीपाताल लोक त्वं त्रैलोक्ये
 कोणमध्यके ॥ विदुश्चर्मस्तु पर्यन्यः सर्वसंक्षेपतो मनी ॥ शयनं क्रीडनं नायं काव्यं ननु पवित्रं न काव्यालायाश्च ये केचिन्नीतकाव्यखिलानि च ॥ शब्दमूर्तिधरस्यैते वि
 लो रंशामहात्मनः ॥ पुनः पुनः किं वक्तव्यं त्रैलोक्यं तन्मयं भवेत् ॥ चतुर्विंशतिवाद्यानि संयोगाच्च निरेव च ॥ कलाकृष्टिर्मुखनास्थानी विकामोचनं शिवे ॥ प्रोक्तः स्वर्गो मह
 शानि प्रवेशो मोक्ष एव च ॥ अन्यत्र निर्गमो मोक्षो मूढानां दुःखभागिनी ॥ एतदज्ञानतो देवि फलं संसारजं शिवे ॥ अज्ञानोऽपि देवेशि फलमेव प्रयच्छति ॥ ज्ञानादेव
 महेशानि कितघ्नकरे स्थितं ॥ विंशद्विषद्वयं पंचवृत्तार्चनं च ॥ मेधादीनादिभिर्युक्तस्तस्य ज्ञानं प्रकाशने ॥ ज्ञानात्कीटोऽपि निर्मुक्तस्तद्योगं शृणोति पार्वति
 ॥ जीवः कीटः पुराभूत्वा भ्रमरं पश्यति प्रिये ॥ तदालोकनसद्वाद्भ्रमरत्वं प्रजायते ॥ पुनः कीटो न हि भवेत्तारुपतागतः ॥ शून्यस्य भावना देवि शून्यरूपोऽदि नारसः ॥

रूपं

यथाभवति देवेशिभावयोगोत्रकारणं ॥ ब्रह्माण्डरूपासाशक्तिः परब्रह्मस्वरूपिणी ॥ चिकित्सिरितिज्ञाताशून्यंतस्यास्तुकोणगं ॥ अनन्तकोटिसंख्याताः धर्मरायन्तुः
 खोद्भवाः ॥ तस्याः परस्वरूपिणोः सञ्जावन्तसमभ्यसेत ॥ सुगमोयंपरोभावः चेतनः पुरुषोपिवा ॥ शिवरूपसचप्रोक्तः सर्वसिद्धमहेश्वरि ॥ भावयोगाद्भवेन्मेधा
 दीक्षासर्वोत्तमोत्तमा ॥ आदौ कामकलाप्रोक्ता तत्र चिन्तामणिर्भवति ॥ ततो बालास्पर्शमणिकामेशीसिद्धकालिका ॥ विद्याराजीषोडशीचप्रशंती कामकालिका ॥
 चरणोशीहंसकालीचतुश्चरणरूपिणी ॥ कुञ्जिकागुह्यकालीचमेधादीक्षासमाभवेत् ॥ उभयत्रक्रमान्मेधादीक्षाप्रोक्तामहेश्वरि ॥ द्धितयेदीक्षितोयस्तुसदा मेः
 धाभिधोभवेत् ॥ यावः कीटः पुराभुत्वाभृंगीत्वमभिगच्छति ॥ ततः षट्चक्रसंभेदकृत्वा तद्रूपमुभवेत् ॥ तत्परापणमहेशानिस्थापितेयंत्रपीठके ॥ तेनमंत्रा
 लिखेदेवितस्योच्चारणमाचरेत् ॥ मंत्ररूपोभवेत्तेनसाम्राट्प्रकीर्तिता ॥ स्वयंशक्तितद्वयंचशक्तिस्वक्रमयोगतः ॥ शैवशक्तेशाक्तशैवेतद्वयक्रमयोगतः ॥ च
 क्राणिचैवविजायज्जुक्तमार्गेणपार्वति ॥ चक्रानिचैवनिर्भिद्यस्वरूपंतत्स्वरूपकं ॥ नकीटत्वानभृंगीत्वंस्वरूपेणैवरेचता ॥ देवतारूपभावेनेक्षणतदुपतीवजेत् ॥ अ
 र्द्धनारीश्वराख्योहित्वर्द्धयागः प्रकीर्तिता ॥ ब्रह्मनारीश्वरख्योयंमहायोगप्रकीर्तितः ॥ दिव्यसाम्राज्यमेधास्यादीक्षाप्रोक्ताततः शिवे ॥ देवरूपादिव्यरूपामंत्ररूपान्मह
 ेश्वरी ॥ सर्वरूपात्सर्वपूर्वामहत्साम्राज्यमेधया ॥ युक्तदीक्षामयोप्रोक्तादिडंचतेगमनांकलौ ॥ एतद्दीक्षोत्तरंदेविनाम्यदीक्षास्तिकुत्रचित् ॥ अर्द्धः शिवोविजानीतिकाली
 जानातिपूर्वैर्स्मृतः ॥ गुह्यकाल्यांसचीमेतत्कुञ्जिकासुन्दरीत्वता ॥ कादिहादित्वकंसवेदेवितत्रप्रतिष्ठितं ॥ नवतत्त्वामहाविद्यानववक्त्रेश्वरीपरा ॥ एतद्दीक्षासमायुक्तः
 करलेपरिकीर्तिता ॥ चतुष्पत्तात्पेनदत्तंकेरलीषष्ठिसिद्धिभाक् ॥ मेधानागदितासिद्धिः साश्राड्युक्ता मनोमयी ॥ वधुरुद्धतिसंयुक्ताकाश्मिरीतत्त्वसिद्धिभाक् ॥ नेत्रा

२०

दिपूर्वदीक्षानोगौडइत्यभिधीयते ॥ अष्टसिद्धीश्वरप्रोक्तः कलाचन्द्रकलानवः ॥ पात्राणिपूजनेदेविग्रथायोगेनयोजयेत् ॥ पंचवापरमेशानिगौडेदारिद्र्यकल्पना ॥ श
 क्तिमेधामयीप्रोक्तातद्योगंचसमभ्यसेत् ॥ दिव्ययागेमहेशानितवायेयंप्रकीर्तिता ॥ दिव्यचक्रेजीवचक्रे शालिग्रामेतथैवच ॥ वाणालिंगंमहेशानिनावाहनविसर्जने ॥
 प्रत्यक्षरूपाण्येतानिदेवास्तिष्ठन्तिसर्वदा ॥ अग्नौदीपशियामध्येजलेचदर्पणपिच ॥ सूर्यविंवेचान्दुर्विवेशालग्रामशिलासुचे ॥ स्फाटिकेदेवेदेवेशिसदैवावाह्यपू
 जयेत् ॥ यंत्रंतुगुह्यमित्युक्तंविन्दुःसिंहासनंभवेत् ॥ शालग्रामोभवद्गैहंचक्राणिपीठसंचयः ॥ चक्रयुक्तेचक्रमध्येहीनचोपरिभावयेत् ॥ वाणालिंगेस्फाटिके
 पिहीनकेमरुतैतथा ॥ तस्योपरिविभावाद्यपूजयेद्यत्नतः शिवे ॥ शालग्रामेजीवचक्रेसर्वान्देवान्प्रपूजयेत् ॥ योभावोयस्यैवप्रोक्तोस्तेनभावेनतिष्ठति ॥
 पुष्पमेकतमंस्थाप्यपूजयेत्परमेश्वरी ॥ बीजमुक्तंतुयद्यंत्रंतयंत्रंसिद्धरूपकं ॥ शालग्रामोयथायंत्रंस्थाप्यचैकतमंशिवे ॥ दिव्यचक्रंपदाप्राप्तंजीवचक्रंतदा
 नच ॥ जीवचक्रंयदाप्राप्तंवाणालिंगंचार्चयेत् ॥ वाणालिंगंयदाप्राप्तंशालिग्रामस्तदानवै ॥ शालग्रामोयदाप्राप्तस्तदान्यत्रनपूजयेत् ॥ शालिग्रामतथायं
 त्रंरूपमेकत्रनोर्चयेत् ॥ पंचायतनपक्षाचेत्द्वितीयेपूजयेत्सदा ॥ एकपीठेपृथक्पूजाविनायंत्रंकरोतियः ॥ देवताशापमाप्रोतिगौरवंनरकंवुजेत् ॥ शा
 लग्रामेतथायंत्रंविद्यमानेमहेश्वरि ॥ देवकुत्रवसेद्देविस्थानहितकथंभवेत् ॥ शालग्रामोभवेद्यंत्रंशालग्रामोगृहंभवेत् ॥ यंत्रंतुगुह्यमित्युक्तं गेहस्थादेवतामता
 ॥ प्रतिमावाप्रकर्तव्यायथोक्ताशुभलक्षणा ॥ शालग्रामेतथायंत्रंसरुसैवप्रसीदति ॥ जीवचक्रमहेशानिप्रसन्नास्तिनिरंतरं ॥ जीवचक्रस्यविजानीकलौल्लभ
 वच ॥ बालुकायाः भवेत्तैलवंध्यापुत्रंप्रसूयते ॥ खपुष्पमपिजायेतअजोनिर्मनुजोपिवा ॥ जीवचक्रस्यविजानीकलौकापिनवैभवेत् ॥ अग्रस्थातंपरित्यज्य

भिक्षामठतिदुर्मतिः॥ तथा जीवं परित्यज्य परिधाव निधावति॥ अहो जीवस्य विज्ञानी शिवतुल्यो नरो भवेत्॥ पश्य लिह चुं वनं जंभन ध्याप नमो हेश्वरि॥ योजयेन्म
रमेशानि शिवतुल्यो नरो भवेत्॥ जीवं जीवेन युं जीतं जीवेन योजयेत्॥ जीवं जीवेन संयोज्य जीवन्मुक्तो नरो भवेत्॥ अहो धृन्या नरो देवि जीवचक्री नरोत्तमः॥
अनद्यान्माधनादात्मा जानात्मा परमात्मवित्॥ विजात्मा भवेद्देवि सकृद्जीवस्य दर्शकः॥ जीवचक्रे मुखे धृत्वा लक्षं जपति वादिरा॥ नदसंप्रलिह नू देविलक्षं
जपति कालिका॥ जिह्वा च्छ्वाजपेक्षं शक्तिपाता करो भवेत्॥ लिंगं दत्त्वा जपेक्षं सर्वज्ञः साधको भवेत्॥ आलोक्य प्रजपेक्षं कवि राट् साधको भवेत्॥ लिंगं द
त्त्वा जीवचक्रे सप्तचुं वनं विधुवं॥ मुखं मुखे प्रदत्त्वा तुलक्षं जपति शंकरे॥ इति संक्षेपतः प्रोक्तं किमन्यथोत्तुमिह सि॥ ॥ देव्युवाच॥ शक्तो पूजाक्रमे देविकथयस्व
ममाधुना॥ ॥ शिव उवाच॥ शक्तिपूजां प्रवक्ष्यामि येन देवी मयो भवेत्॥ नटीकापालिका वेश्या रजकी नापिनी गना॥ मालाकारस्य कन्या च कुंभकारस्य कन्या च
॥ कन्याष्टकमिदं उक्तं कुलाष्टकमथ शृणु॥ राजवेश्या गुप्तवेश्या देववेश्या तथैव च॥ नत्पपात्रतीर्थवेश्या कुटिनी च भिचारिणी॥ पंचलिंगरुता वेश्या दशलिंगो भ
गेश्वरि॥ पंचविंशतिलिंगा च लिंगतुष्टा प्रकीर्तिता॥ पंचाशलिंगसंयुक्ता लिंगसिद्धा प्रकीर्तिता॥ शतलिंगा भगवन् नद्या सरुखा भृगुमुन्दरी॥ असंख्यलिंगसंयुक्ता भग
वत्प्रपरा मता॥ कुलाष्टकमथेदानीं शृणु पार्वति तत्त्वतः॥ मध्यालिंगमहेशानि भगमाला महोत्तमा॥ विश्वलिंगा सर्वयोगि सर्वस्मादपि चोन्नमे॥ कुलाकुलाष्टके देवि
द्विविधे परिकीर्तितं॥ राजवेश्यादिका युग्मं गोत्रपुत्रपचादिका॥ मातापुत्री तथा पौत्री स्वसा च वै सुधानुजा॥ शालिका कोलिकुंची च भ्रातृजाया तथाष्टमी॥ कुलाष्ट
कमिदं प्रोक्तं सर्वसिद्धिप्रदायकं॥ तरुणी मुन्दरी रभ्यां च वलोकाम लोलुपां॥ गुरुभक्तां मंत्रयुक्तीं सर्वलक्षणसंयुतां॥ इदं विधीसमानं यः प्रसूतं तल्लोकपरि

॥ कुचौ तु कलशौ प्रोक्तौ सामान्यार्थस्तु नामिका॥ भगध्वजौ विशेषार्थस्त्रिकोणं यंत्रमिरितं॥ गमागमावृत्तिरुक्ता पुष्पं प्रहसतं स्मृति॥ आलापस्तु जपः प्रोक्तस्तु
वलोकवरः स्मृतः॥ क्रोधस्तु निग्रहप्रोक्तं करग्राहोभयं भवेत्॥ तस्याः पादप्रसारस्तु पृथिव्यास्तु प्रदक्षिणा॥ चुं वनं स्तोत्रपाठोत्रकुचभारस्तपक्रिया॥ गले पादश्च
निक्षेपः सिंहासनमिति रितं॥ वीपरीतं दोलिकाख्या पूजा प्रोक्ता महेश्वरि॥ विसर्जनं वीजया तो मुद्रात्वालिंगं भवेत्॥ ओष्ठसंचुं वनं देवि ख्ये चरी योग ईरितः॥
कपोलचुं वनं देवि गुटिका परिकीर्तिता॥ ललाटचुं वनं देविलवका परिकीर्तिता॥ नेत्रसंचुं वनं देवि अंजनं परिकीर्तिता॥ करसंचुं वनं देवि खड्गसिद्धिः प्रकीर्तिता॥
योनि संचुं वनं देवि मनोरथमयी गतिः॥ जिह्वाप्रदानं देवेशि कालवंचमिरितं॥ रससंलेहं देवि वस्त्ररूपन संशयः॥ आलोकने पृथिव्यास्तु देवता दर्शनं भवेत्॥
तत्संगिना सदा भाव्यं तामालोक्य जपेत्सदा॥ कोटिब्रह्माण्डदानादि एकतः परिकीर्तिता॥ तच्छाया लोकने देवि सर्वास्ति पृतरं भवेत्॥ तपस्या कोटितीर्थेषु योगानाम्
पिकोठयः॥ देवालयानामानं कृतं येन निरंतरं॥ तेनेदं प्राप्य दैतै विदर्शनं विन्दु रूपिणः॥ ब्रह्मणो दर्शनं देवि शब्दब्रह्म महत्तरं॥ चन्द्रामृतारुमिया तथा स्वर्गामृ
तं प्रिये॥ राक्षसानां तु संधीत्या ओष्ठे योनौ विराजते॥ चन्द्रामृतं चाधरोष्ठे योनौ स्वर्गामृतं प्रिये॥ सदा तिष्ठति देवेशि ज्ञानोत्तिष्ठति नान्यथा॥ अज्ञानादिष्वरूपं स्या
न्नात्र कार्यविचारण॥ मुखे हलाकरे माला योनि सोला तु चक्षुसि॥ हृदये स्त्री कराला तु दीपमाला गृहगणे॥ न करोति परंपरं स्तुतं सकथं मम पूजकः॥ संयोगो गुरुनं
देवि महाकल्याणं तोषित॥ सूर्यग्रहो यथा योगो विपरीते निशाकरः॥ प्रमादात्मन सावापि मोहतोपि न गालयेत्॥ तथा यदुच्यते वाक्यं तदेव कारयेत्प्रियो॥ तथा यो
गे समाख्ये पूर्णयोगो यदाचन॥ पुरुषस्य न जातो तेन सः कीडयते मुरुः॥ यस्मात्समुत्तुविज्ञेयः सर्वपर्वोत्तमोत्तमः॥ स्वयं योगे समारुहे स्वस्य पूर्वतु सच्युतिः॥

न्याचारेषु तत्परा ॥ संप्रदायनसंभिन्नः सर्वदोषसमन्वितः ॥ लोलुपश्चैव पाषाणः प्रोक्तः कलियुगे नरः ॥ तेन यत्क्रीयते पापं स दसद्वामहेश्वरि ॥ तद्वस्तु भोजी देवेशिः
 तदंशं लभते ध्रुवं ॥ मिताहारी जपाशक्तो गुरुभक्तो जितेन्द्रियः ॥ सत्यवक्ता महेशानिनरश्चैव सदा भवेत् ॥ इत्यादिगुणसंयुक्तः हस्ताक्षोजनमाचरेत् ॥ विशेषेण मः
 हेशानि स्त्रीरुस्तं परिवर्जयेत् ॥ स्त्रीशृङ्गालापनं देविकर्तव्यं न कदाचन ॥ इदं पशुमतः प्रोक्तं दिव्यानां पूर्वमिरितं ॥ पूर्वोक्ता शक्तिमानी यः सर्वलक्षणलक्षितां ॥
 शृणालज्जादिरहितां समानीय प्रयत्नतः ॥ न्यासजालादिकं सर्वं पूर्ववत्परमेश्वरि ॥ कुंडं विकसितं कृत्वा सर्वसौगंध्यसंयुतः ॥ पूजयेद्देवताबुद्ध्या विकारपरि
 वर्जितः ॥ द्रावणानुविधाय दौततो ग्रामाचरेत् ॥ तत्कुण्डमंथनं कुर्वन् जपं कुर्यान्निरंतरं ॥ ततो त्रिजिह्वा ततो दत्त्वा जपं कुर्यादनन्यधीः ॥ तदसं विलिहन्
 देविजपेदेकमनोः प्रिये ॥ पुनरा लोच्य संजया सचुच्य परमेश्वरि ॥ सर्वसिद्धीश्वरो भूयाद्विदुः सत्यो नरो भवेत् ॥ तद्वत्तु निःसृतजलं दिव्या मुक्ता समं भवेत् ॥
 दीर्घकस्तूरतिभूषान्मंत्रं स्वस्मिन्करं भवेत् ॥ इति संक्षेपतः प्रोक्तं किमन्यथोक्तुमिच्छसि ॥ ॥ ईश्वर उवाच ॥ स्त्रीस्वरूपं पुंस्वरूपं गवाक्ता योगवर्त्तनं ॥ सिद्धेश्व
 र्यादिविज्ञानं वीरपद्मादिलक्षणां ॥ चातुर्वर्ण्यकुले देवि चतुर्णामाधिचारतः ॥ भिन्नतीर्थप्रकथनं तद्वेश्यातीर्थनिर्णयं ॥ पंचाशत्पीठदेवेशिवेश्यानां च
 भिचारतः ॥ तीर्थानि सर्वसिद्धानि सद्यः सिद्धिकराणि च ॥ कथ्यंते देवदेवेशि सावधानमना भव ॥ सुन्दरीतरुणी रम्या चोर्वगी चारुहसिनी ॥ गुरुभक्तो जपा
 संक्तो पहाकामकुतूहलां ॥ दर्शनामोहिनी सा धीकटास्यादिप्रमोचिनी ॥ केशरंजनसंयुक्तां भूस्वरंजनसंयुक्तां ॥ गर्भद्रावकलायुक्तां पुष्पोत्पादनतत्परां ॥
 नानापाककलायुक्तां लेह्यपेयादिसत्कलां ॥ शय्यासंरजिनीं दिव्या मुखवासादिरंजिनी ॥ गीततालमृदंगादिवीणावादनतत्परां ॥ काव्यालापसमस्यादि

२३

पल्लवादिसमन्वितां ॥ नानाचित्रकलायुक्तां पुष्पोत्पादनतत्परां ॥ नानाचित्रकलायुक्तां सौरभ्यसुरतान्वितां ॥ लोमशातनसंयुक्तां संकुचीकरुणाकुलीं ॥ कूचस्थूल
 दीर्घकरी नानाभरणभूषितां ॥ लिंगं दृष्ट्वापि देवेशि अविकारपरायणी ॥ यौनो लिंगनिवेशेपि विकारपरिवर्जितां ॥ नायिकाषक्तलायुक्तां क्रोधमासर्ववर्जितां ॥
 सर्वदोषविहीना या सा शक्तिः परिकीर्तिता ॥ पुंस्वरूपं महेशानिकथ्यते शृणु सां प्रतं ॥ नानाविलासकुशलः सर्वशक्तिसमन्वितः ॥ तरुणः सुन्दरः शूरः चिरमैथुनका
 रकः ॥ दीर्घलिंगी दृढाद्याती द्रावणेषु च तत्परा ॥ कामशास्त्रकलायुक्तो मंत्रनाद्यौषधान्वितः ॥ लंभजानी लिंगवृद्धिस्थूल दीर्घक्रियान्वितः ॥ मकारपंचकाशक्तो भ
 क्तभक्तो जितेन्द्रियः ॥ सर्वकालं जपासक्तः सर्वतंत्रार्थतन्त्रवित् ॥ आकर्षणचशीकारो तथोच्चाटनकृत्परः ॥ ज्ञानी विज्ञानसंयुक्तः कालादिदोषवर्जितः ॥ संगीतवाद्य
 वीणादिकाव्यनायकलायुगाः ॥ पल्लवीनी तु विज्ञानाकुलभक्तो महोत्तमः ॥ योनिं संचुम्ब्य बालोच्य विकारादिवर्जितः ॥ स्त्रीस्वरूपं विज्ञानी देहज्ञानी तथापरः ॥ सा
 यानुग्रहोदक्षः सर्वभूतदयापरः ॥ सर्वचक्रस्य विज्ञानी दिव्यांवरविभूषितः ॥ दिव्याभरणसंयुक्तः सर्वसौगंध्यसंयुतः ॥ सर्वदा भूषणगोहस्थः त्रैलोक्यज्ञानवित्परः ॥
 स्त्रीरूपध्यानसंयतः सर्वदा तन्त्ररूपवान् ॥ समस्याकोशविज्ञानी गेहरंजनसंयुतः ॥ इदं विधौ महोत्तमो निसाधनाहो न चान्यथा ॥ तत्रापि कालिकाभक्तः कलौ दुर्लभ ए
 व च ॥ एवं गुणात्मालोक्य सस्मिता स महेश्वरि ॥ साधनी कारयेद्देवि नान्यथा शंकरं वच ॥ त्रिधा त्रिक्तिसंजायी गवाक्षयोगमभ्यसेत् ॥ देवालयेन दीतीरे रम्ये वाप
 त्रकुत्रचित् ॥ धूपामोदगृहं गत्वा भूतशृङ्गादिसंयुतः ॥ अषिहंदादिषोढानं कुल्लुकातं महेश्वरि ॥ कृत्वा ध्यात्वा महेशानि गवाक्षे दृष्टियोजनं ॥ अंगुष्ठादिशिख्यं
 तं हि समालोच्य जपं चरेत् ॥ भ्रामरं सुर्यविवंचत्रिवेणीपुष्परंतथा ॥ तिलपुष्पं खंजरीटं चंपकं कामरूपकं ॥ अमृतं पुष्पितं देविसंगीतं वाद्यमेव च ॥ समालोच्य

जयंदेविकामगेहंविशेषतः॥ एकदि आदिलसां त्रंसभो लोव्यजयंचरेत्॥ तत्रैवपुष्पिनीदृष्ट्वाकृत्वासंयोगमादरात्॥ गवाक्षयोगसामर्थ्यजपंकुर्यादनन्यथा॥ अष्टा
वधानोदेवेशिभवत्येवनशंसयः॥ अष्टध्वान्यप्रकारेणैसाधनांतरमुच्यते॥ कुलजांयुवतीवीक्ष्योनौलिंगप्रदाययेत्॥ मैथुनंकारयदेविगवाक्षमध्यसेतथा॥
तदसंल्लिखिहृन्देविस्वरसंचनतःपरं॥ एवंमासाष्टकंकुर्यात्सिद्धिदातानचान्यथा॥ दशावधानोदेवेशिभवत्येवनवान्यथा॥ वीरपत्नीसमानीयशयंसिमाचरित
॥ वीरसाधनवत्कृत्वाशवमाद्याद्ययत्नतः॥ शक्तिंलिंगोपरिस्थाप्यसप्रचुंबनयोगतः॥ गवाक्षयोगमासाद्यतत्रैवपरमेश्वरिणवर्षमात्रंजपेदेविकातीतुल्योनरो
भवेत्॥ शतावधानोदेवेशिभवत्येवनरोत्तमः॥ अष्टध्वान्यप्रकारेणैसाधनांतरमुच्यते॥ महाशवमध्यभागेभूमावाद्याद्ययत्नतः॥ मडूचूडकमुण्डानीकोम
लंचचतुर्थकं॥ क्रमेणदिक्षुसंयाज्यतत्रशक्तिसमानयेत्॥ आसनंतत्रसंदत्वासहाव्याघ्रासमंतया॥ तस्योपरिसमानीयोनौलिंगंविधायेत्॥ स्वर्वाषट्कस
नंकृत्वाजपंकुर्यादनन्यधीः॥ वर्षमात्रंजपेदेविसमयादिषुतत्परः॥ सहस्राद्यवधानन्तुकर्तुंशक्तोनरोभवेत्॥ कुंकुमंकेशरंवापिसमानीयप्रयत्नतः॥ वाम
हस्तेतुसंस्थाप्यदक्षेणयंत्रमालिखेत्॥ वामेनतर्पणंकुर्यात्सहस्रमयुतंचवा॥ शक्तेमुखिसमालोच्यतर्पणंसर्वदाचरेत्॥ सर्वसिद्धीश्वरोभूयान्नात्रकार्यावि
चारणा॥ सिद्धेश्वरालक्षणंचकथ्यतेशृणुसांप्रतं॥ यस्याविवासतेकन्यासाचेक्षीरांगनायदि॥ सापिवेश्यायदिभवेत्तदासिद्धेश्वरीमता॥ केलिकुंचीमहेशानि
व्यभिवारपरायणा॥ कुलीनस्यतुसाभार्यासापिवेश्यामवेद्यदि॥ वागीश्वरीतिविख्यातामहापीठेश्वरीपरा॥ शालिकायदिचेद्वेश्यालिंगासादनतत्परा॥ विशा
लाक्षीतिसाप्रोक्तासर्वसिद्धिप्रदर्शिका॥ शालकस्यतुयाकन्यासायदाव्याभिचारिणी॥ कामाक्षेतिचविज्ञेयासर्वसिद्धिकरोभुवि॥ तन्यात्प्राक्तगृहेदेविशतलिंगा

२४

व्यभिभवेत्॥ महाराजेश्वरीख्यातात्रैलोक्यसिद्धिदायिका॥ रीरपत्नीस्वयंवाराप्रोक्ताश्रीमन्महेश्वरी॥ तत्सुताकुलविद्यानीमाद्याश्रीत्रैपुरांवरा॥ तत्सुताभुवनेशा
नीशाक्तस्यशांकरीकला॥ दिप्रस्यविमलाप्रोक्तापूर्णस्यकालिकास्मृता॥ उर्ध्वदिसर्वसांम्राज्यमेधातपरमेश्वरी॥ विश्वागजांसमारभ्यहंसकाल्यंतगंभवेत्॥ विलोमेन
महेशानितप्रायानामकीर्तितं॥ गुरुपत्नीतिकामेशीतत्सुतावालिकास्पवा॥ लोपामुद्रातत्सुतास्याच्चातुर्वर्ष्यक्रमेशृणु॥ दिजस्त्रीमदिद्वेश्यासाप्रोक्ताकुलसुच
री॥ त्वरितासैवसंप्रोक्ताव्यभिवारपरायणा॥ सत्रियातस्याःकन्याचक्षुषावेश्यादियोगतः॥ कौलिनीमाधवीदेवीवाराहीकामसुन्दरी॥ मोहिनीतिक्रमेणैवव्यभि
चारक्रमेणच॥ वैश्यस्त्रीयदिचेद्वेश्याव्यभिवारपरायणा॥ स्वप्रावतीभीगवतीनित्यक्तिश्चाचकुक्कुटी॥ अचोरासिद्धवामन्तासुतासुषाक्रमेणच॥ शुद्रपत्नीसुता
कुंचीवेश्यावाव्यभिचारतः॥ अश्वाहूचाधनदाकुञ्जिकाश्वरेश्वरी॥ अनंगमालानीलाख्याक्रमेणपरिकीर्तिता॥ इतिसंक्षेपतःप्रोक्तंकिमन्यच्छेत्तुमिक्षसि॥ इति
श्रीशक्तिउनविंशतिः॥ ॥ देवुवाच॥ देवेशश्रोतुमिहामिनवरात्रस्यनिर्णयं॥ नवरात्रंसमायातेकिंकर्तव्यंचद्वेतेद॥ नवरात्रमिति किं नामकथंजतकिमात्मकं
॥ नवशक्तिभिसंजुष्टनवरात्रंतदुच्यते॥ एकैवदेवदेवेशनवधापरिनिष्ठिता॥ अयंजतकिमान्मकंनवशक्तिभिसंजुष्ट॥ नवरात्रंतदुच्यते॥ एकैवदेवदेवेशनवधापरि
निष्ठिता॥ शयनंबोधनाखंचनवरात्रंदिधाभवेत्॥ शयनंचैत्रमासीयंमाश्विनस्यंतुबोधनं॥ द्वाभ्यान्तुसमुपोधेयसर्वसिद्धिलभेन्नरः॥ निराहारीफलाहारीत्वेक
भक्तोदयवतः॥ नक्तभोजीहविद्याशीयथाशक्त्यासमाचरेत्॥ नवरात्रव्रतासक्तोनवनाथोभवेद्भुवं॥ गौडकाश्मीरद्विडमार्गेणत्रिविधोभवेत्॥ अमायुक्तानक
र्तव्याप्रतिपत्कालिकार्चने॥ अष्टम्यंतंनृष्यर्चयेत्तुष्टम्यान्तुहोमयेत्॥ अर्द्धरात्रेसमायातामूलविद्यापिपावति॥ साष्टमीसर्वकार्याणांकर्तुंभवतिनिश्चितं॥ होम

तो

चा

पूजादिकं तत्र कुर्याद्यत्नेन पार्वति ॥ द्वितीय दिवस चेत्सात दैवोपोषणं चरेत् ॥ प्रतिपत्तत्पत्न्यमल्पावाय दिनस्थात्परेहनि ॥ अमापुक्ता तदा कुर्यात्पत्नी षोडशनाडिका ॥
 धटिका षोडशत्वाज्या आद्या प्रदिपद ॥ कलशस्थापनं कुर्यात्कल्याणं जायते तदा ॥ नवम्यां पारणं कुर्यात्दशम्यां तु विसर्जनं ॥ काश्मीराख्य क्रमं देवि श्रु-
 त्वा येनैव पार्वति ॥ नवरात्रं निराहारो मोहो ह्यम्यां समाचरेत् ॥ नवम्यां विप्रभोजं दिव्ये पारणं चरेत् ॥ अथवा निराहारो निर्विकल्पो जितेन्द्रियः ॥ अष्टमी नवमी-
 संधौ होमो ह्यम्यां समाचरेत् ॥ नवम्यां विप्रभोजं दिव्ये पारणं चरेत् ॥ नवरात्रं निराहारो निर्विकल्पो जितेन्द्रियः ॥ अष्टमी नवमी संधौ होमकर्म समाचरेत् ॥
 नवम्यां विप्रभोजं स्याद्दशम्यां पारणं चरेत् ॥ केरलाख्यः क्रमः प्रोक्तो निर्णयं शृणु पार्वति ॥ तिथि सये तथा वृद्धौ यथोक्तेन तु वर्त्मना ॥ अष्टमी नवमी प्राप्ता पू-
 र्वविधौ न दुष्यति ॥ अष्टम्यां मर्द्धरात्रौ च यत्किंचित्कुरुते नरः ॥ तत्तदक्षयमापाति नवदुर्गाप्रयोगतः ॥ एकोत्तरप्रवृद्ध्या वा स्तोत्रजापादिकं चरेत् ॥ प्रथमे
 हि क्षिपाया वत्सव कुर्याच्च वा सुधीः ॥ उदयास्तमयं जप्त्वा त्रैलोक्यविजयी भवेत् ॥ नवरात्रवते स्त्रीणां अतु योगो यदा भवेत् ॥ सैव देवी न संदेहस्तो पूज्यविज-
 यी कलौ ॥ तां वृत्ता गुरुकस्तूरी दिव्या वरविभूषणैः ॥ शक्तीनां नवरात्रादौ तीव्रलभसणी सदा ॥ सूर्योदयं समाभ्यपुनः सूर्योदयान्तरं ॥ तावज्जपानिरातं क-
 सर्वसिद्धिश्चरो भवेत् ॥ एकाशने गतो भूत्वा नवरात्रं तु शीभवी ॥ मुद्रामालंबयद्देवि नवनाथाधिपो भवेत् ॥ गुरायां मठिकायां वा निजने पर्वते पिवा ॥ अथो मुखो-
 वादेवेशिनवरात्रं तिरुं वुभुक् ॥ स्वमाच्छाद्य मृदो देवितत्र संस्थापयेत् घटं ॥ यवांकुरान् समारोप्य शांभवी मुद्रिकां चरेत् ॥ दद्यात्नीवाशयनी यथादिष्टे स-
 माचरेत् ॥ कापालिकावधूतानां व्रतमेतन्मयोरितं ॥ आज्ञा भवति देवेशि तदैवोपोषणं चरेत् ॥ आज्ञायदिन जायेत तदा ग्रामाच्चिपस्य च ॥ देशाच्चिपस्य वि-

प्रसन्नपूजकस्य स्त्रियस्तथा ॥ आज्ञां गृहीत्वा देवेशिवरं प्राप्य सुधी भवेत् ॥ भक्तप्रीता मसादुर्गास्त्रयमाज्ञां प्रयच्छति ॥ वीरशाक्त विधानेन चंडदर्पव्रतं चरेत् ॥ जिह्वां संजो-
 धयत्नेन द्विवेदरसनां गुलाम् ॥ पुनारायाति सा जिह्वा तेन सिद्धिश्चरो भवेत् ॥ नवरात्रं समासाद्य महाष्टम्यां निशामुखे ॥ देवी संपूज्य यत्नेन संकल्पं कामनोचितं ॥ शिर-
 पुष्पं कर्तुं शिवा पूर्णमध्यकनिष्ठतः ॥ यत्र देवे निवेद्या शिवतुल्यो भवेत् ध्रुवं ॥ पुनः शिरः समायाति महाचीनवरः स तु ॥ अथवा न्यप्रकारेण प्रयोगः कथ्यते शृणु ॥
 नवरात्रं निराहारः श्रद्धाभक्तिसमन्वितः ॥ महाष्टम्यां मर्द्धरात्रे अंगुष्ठान्मस्तकावधि ॥ मांसं संकर्तव्यं यत्नेन यथोक्तं कुण्डमाचरेत् ॥ होमयेत्तत्र देवेशि देवी प्रत्यक्षतामियात् ॥
 देवी देह भवेत्तद्धिनात्र कार्या विचारणा ॥ अथवा न्यप्रकारेण प्रयोगः कथ्यते शृणु ॥ नवरात्रे निराहारो गुरुभक्तो महावती ॥ कुंडं पुरुषमात्रं कृत्वा तत्र विशिष्टं ॥
 पंचपल्लवकाष्ठानि वहितत्र समाचरेत् ॥ अंगुष्ठान्मस्तकं स्पर्शदेहं होमयेद्भुती ॥ अग्निशय्यां चिवा कृत्वा देवी पश्यति निश्चितः ॥ नैर्वापरक्रमेणैव लतागेहप्रवे-
 शनात् ॥ भवेत्कल्पलता तुल्यः साधको नात्र संशयः ॥ अथवा न्यप्रकारेण प्रयोगः कथ्यते शृणु ॥ नवरात्रं निराहारो निर्विकल्पो जितेन्द्रियः ॥ पंकपत्रं विद्धे जपेन
 त्र्यं पत्रं पुष्पं फलं च वा ॥ मज्जनं च ते काष्ठं वा तद्देहं भोजनं च वा ॥ जगत्रयं वशी कुर्यान्नात्र कार्या विचारणा ॥ अथवा न्यप्रकारेण प्रयोगः कथ्यते शृणु ॥ नवरात्रं निराहारो निर्विकल्पो दृढव्रतः ॥ यमु-
 दिश्य क्रियां कुर्यात् न मेव वशमानयेत् ॥ भोजनं पानयेद्देवियस्य वश्यं समुद्दिशेत् ॥ कामवीजं साध्यनाम वशी कुर्यात्तिचोच्चरेत् ॥ स्वाहामुच्चार्य देवेशि प्रदीपे जठ-
 रानले ॥ होमयेद्यत्नेन तो देवित ह्रुं वशमानयेत् ॥ अथवा न्य ॥ नवरात्रं निराहारः सत्यवादी जितेन्द्रियः ॥ सहदेवी रसंगृह्य नवम्यां परमेश्वरि ॥ पूर्वाक्तमनुना देवि
 पत्रान्यापिण्डमाहरेत् ॥ आज्ञां तं वशी कुर्यात् न मेव सकुटुंबकं ॥ अथवा न्य ॥ नवरात्रं मौनयुक्तो वृक्षासनसमन्वितः ॥ पारणादिवसे प्राप्ते गोमुखं कारयेन्पिये-

प्रयोगं शृणु पार्वति ५

पूर्वेक्तमनुनादेविहोमयेजाठरानले॥स्वगेदेतत्तरात्रेणतद्देहदिवसत्रयात्॥आजन्मानं वशीकुर्यान्महादेवाधिकंनरं॥अथवान्य॥नवरात्रंनिराहारोगुरुभक्तोमहा
वती॥वामीगुह्योपरिस्थित्वावेदरात्रंमहेश्वरि॥दक्षगुह्योपरितथावेदरात्रंमहेश्वरि॥नवम्यांपारणंकुर्याद्विलेपिण्डंनृपापयेत्॥जगत्रयंवशीकुर्यान्नात्रकार्याः
विचारणा॥अथवान्य॥नवरात्रंपर्यट्नुवैलोचनासनसंयुतः॥होमंकुर्यान्महाष्टम्यांनवम्यांपारणंचरेत्॥सर्वस्वदानंकृत्वातुत्रैलोक्यविजयीभवेत्॥अथवा
न्यप्रकारेणपुरश्चरणमुच्यते॥गोमुत्राशीमहेशानीनवरात्रंमहेश्वरी॥यंकंचिद्वैजपन्मंत्रंनवम्यांहोममाचरेत्॥नवम्यांपारणंकुर्यात्तोमुखेनमहेश्वरि॥दे
वतादर्शनंभूयाद्वात्रौखप्रेमहेश्वरि॥अथवान्यप्रकारेणनवरात्रंजितयासोमौनव्रतधरःशुचिः॥निर्द्वेनिरहंकारःसत्त्ववादीमहामतिः॥राजाकर्षणकामः
श्रेयसाज्जसप्तदिशुखः॥पारणमिच्छयाकुर्याद्विजापीसदाभवेत्॥त्रैलोक्यवशमायातिनात्रकार्याविचारणाशसंन्यासीशंकरःप्रोक्ताकायालीकालभैरवः॥
दिगंवरोमहोकालोब्रह्मचारीवदुर्भवेत्॥कृष्णवर्णःस्मृतःकृष्णगौरोअधिवरःस्मृतः॥रूपगन्धप्रभेदेननामप्रोक्तंमहेश्वरि॥तपजातिप्रभेदेनकुमारीनामकी
र्तयेत्॥गंधभेदेनदेवेशिदशविद्यादिकंवदेत्॥एवंजातोपारणंतुकुर्याद्यत्नेनशंभवि॥इतिसंक्षेपतःप्रोक्तंवाग्भेदंशृणुपार्वति॥वाकुसिद्धिद्विधाप्रोक्ताशा
पानुग्रहकारिका॥महाकवित्वरूपैकाद्वितीयापरिकीर्तिता॥शापानुग्रहरूपायाःभेदात्संशृणुपार्वति॥मंत्रद्वारान्महेशानिस्वप्नद्वाराद्वितीयका॥प्रत्यक्षतातु
तृतीयास्माच्चतुर्थीकारणोचरी॥आकाशगोचरावाणसंख्याख्यापरिकीर्तिता॥द्युतस्यादर्पणस्थाचजलमण्डलमध्यगा॥एवमष्टविधाप्रोक्ताशापानुग्रहणीः
कला॥कवित्वाख्यामहेशानितद्देवान्शृणुयन्नतः॥अष्टदिकशतसाहस्रमहाश्रुतिधरीतथा॥दुतकाव्यंचयटिकाशतकाव्यंमहेश्वरि॥वाकुसिद्धिर्गदि

२६

तादेविलतारूपंशृणुप्रिये॥महावीनदुमलभावेष्टितःसाधकोत्तमः॥रात्रौयदिजयेन्मंत्रंसेवकेल्पलताभवेत्॥मुखचंद्रस्तसीमनेरविःसंकीर्तितोबुधैः॥नेत्र
कामःकार्णयुगेसनकुमारएवच॥अधरेमृतवारीशोजिह्वायांपातुसरस्वति॥कल्पद्रुमःकलियुगेकामधेनूललाटयोः॥वांसामणिस्यर्शमणिःस्तनयोःपरिकीर्तितो
॥दक्षिणावर्तकंबुस्तकंठदेशःप्रकीर्तितं॥चिंतायणिरुदयांभोजेशेषोवेण्याप्रतिष्ठति॥सप्तस्वर्गानमस्तकांतेसप्तपातालकंनशि॥पादयोरवतारीश्चजंघयोर्देवता
गाणा॥नाभौब्रह्मात्रिसुत्रेतुत्रिगुणात्मासदाशिवः॥रोमावल्यांमहाविष्णुयेनौब्रह्माण्डगोलकं॥पृष्ठवंशेराक्षसाश्चभाग्यलक्ष्मीमुखंबुजे॥दानलक्ष्मीकरयुगेरु
दयकरुणाभिधा॥स्तनरस्येवीरलक्ष्मीर्देहसौम्याभिधाभवेत्॥कुलशास्त्रेकीर्तिलक्ष्मीःमानेखड्गाभिधाभवेत्॥अनेककोटिब्रह्मांडंयोनिमध्यप्रतिष्ठति॥तत्त्वाः
प्रिवेदभुवनेद्वीपादौलोक्यशक्तयः॥वाक्तालायेचतुर्वेदाःसंवशास्त्राणिदैकटौ॥ब्रह्माण्डगोलकेपनयत्किंचिजगतीतले॥तत्सर्वंशक्तिदेहेतुसर्वदाव्यातिष्ठति॥
शक्तीशृगोरमारभ्यमोक्षान्तेपूर्वगंशिवे॥सर्वतिष्ठतिदेवेशिक्रोधेसंहारशक्तयः॥महामंत्रास्तथाहासेमहाविद्याकटाक्षयोः॥वृक्षोवोलताजीवप्रदात्रीपरिकीर्तिता॥
वीनदुमलतायास्तुमाहात्म्यपरमेश्वरि॥विविधमेतदेवेशिशृणुयत्नेनसांप्रतं॥अन्यद्वक्षसमूलंचप्रोक्तंभूमितलंभवेत्॥एतद्वक्षस्यमूलंनुमध्यभागेविचजने॥
मध्यभूमिर्महेशानिशाखाश्चपरितःस्मृताः॥अधःशाखास्तुदशाखांमूलंमध्येचभूमिका॥जलंतत्रैवदेवेशिप्रयागतंवकिर्तिता॥ब्रह्मांडगोलंपुष्पंचफलंबीजंच
पार्वति॥तत्रैवतिष्ठतिप्राज्ञेवृक्षश्चलनिसर्वदा॥वाणीवदतिसानद्यास्त्रेखाचारीनिरंकुशः॥परमानन्दरूपातुलतातस्याःप्रकीर्तिता॥महानन्दस्वरूपाख्याचिदानन्द
स्वरूपिणी॥पूर्णानन्दस्वरूपासामहासमरसात्मिका॥ब्रह्मानन्दस्वरूपासावित्थनानंदरूपिणी॥लताप्रोक्तामहेशानिसंयोगानन्दरूपिणी॥जगत्रयंसेवसु

तेपंचभूतानिसेवच॥संहरकत्रीसैवस्यामोसशनपातुसामता॥ब्रह्मरूपातुसैवस्यामुक्तयस्तुचतुर्विधाः॥यत्मूलज्ञानमात्रेणैवसदातिष्ठतिपार्वति॥सालोक्यैव
 वसारूप्यासायुज्यंचतृतीयाके॥सानिध्यांचतुर्थस्यात्सर्वशक्तौप्रतिष्ठति॥नवरात्रसमायुक्तोनवरात्राभिधोभवेत्॥कलावर्षतचैत्राख्यमाश्विताख्यचतुर्दश॥द्वाविंशः
 दूर्ध्वपर्यन्तकीर्तितंपरमेश्वरि॥द्वाविंशदूर्ध्वपर्यन्तप्रोक्तादीयावलाकला॥तदुत्तरंदाहणस्यात्सर्वशृणुमहेश्वरि॥वर्षदादशपर्यन्तमोहरात्रिःप्रकीर्तिता॥संयो
 गयोगनिद्रास्यान्महानिद्राविवर्जिते॥आनन्ददीप्तादेवेशिविपरीताप्रकीर्तिता॥वैश्यालापीसदाभूयान्शिङ्गुरांकितभालकः॥भगसाहस्रसंदर्शान्मुक्तोभव
 तिमानवः॥भगदर्शेदिव्यारूपःसिद्धोभवतिमानवः॥भक्तियुक्तःप्रसन्नात्मादेवतातिथिपूजकः॥अघोभागेवृक्षमूलेमन्येवृक्षस्यतिष्ठति॥उर्ध्वशाखास्तत्रपु
 ष्पफलंतत्रतदुत्तरं॥शुक्लंवीजंभतेब्रह्माआलवालंचमूलके॥जलंतत्रप्रदेयस्याप्रक्षकःपुरुषाधमः॥स्वमूलंचनजानातिपररसार्थमुद्यतः॥वीनदुमलता
 यास्तमूलंचैवालवालकां॥पुष्पफलंतथावीजंमेकत्रैवप्रतिष्ठति॥स्वरसकाख्यंदेवीजालेविन्दुद्यटस्थितं॥ध्वजस्तस्यवतालास्यादितसंक्षेपतोमतं॥सचमेक
 त्रसिद्धंचवृक्षेभिन्नंमहेश्वरि॥पूर्ववृक्षस्तुनिजीवःसजीवोयंमहेश्वरि॥सर्वसिद्धरपरःप्रोक्तावृक्षोप्येवंमहेश्वरि॥इतिसंक्षेपतःप्रोक्तंकिमन्यच्छ्रोतुमिच्छसि॥
 ॥देव्युवाच॥देवेशश्रोतुमिच्छामिरहस्यातिरहस्यकं॥यत्ज्ञानयोगतोदेवित्रैलोक्यविजयीभवेत्॥महाकल्पलतामूलेविचिंत्यस्वेष्टदेवती॥मनोमतःसमा
 योज्येचित्रंकोणगतंचरेत्॥तदुपःसमहादेविध्यानयोगंसमभ्यसेत्॥द्यटिकापंचकध्यानाद्यायुतुल्योत्तरोभवेत्॥द्यटिकादशकध्यानात्पृथिव्यांजपमाप्नुयात्॥
 द्यटिकापंचदशध्यानादग्निनासौनदस्यते॥द्यटिकाविंशतिध्यानात्सर्वाकर्षणकारकः॥द्यटिकाविंशतिध्यानात्सर्वसिद्धिमवाप्नुयात्॥अहोरात्रेणदेवेशिमूलादी

नृजपनिष्ठिये॥दिवसत्रियध्यानादणिमाद्यष्टकंलभेत्॥ध्यानयोगंसमभ्यस्यकुण्डलीध्यानवाग्भवेत्॥मार्गंविनामहेशानिगतिश्चैवकथंभवेत्॥मार्गदर्शनिकार्या
 र्थलताप्रोक्ताकिमिच्छसि॥इतिश्रीशक्तिसंगमेष्टलः॥॥देव्युवाच॥देवेशश्रोतुमिच्छामिरहस्यातिरहस्यकं॥॥शिकुवाच॥रहस्यमपिदेवेशियत्रकस्यापिकीर्ति
 तं॥तदेवकथ्यतेदेवियथावदवधारय॥ग्रहाणद्विविधदेविवास्याभ्येत्तरभेदतः॥चांद्राकटिलिकायांगाद्रवेदाभ्यंतराभिधं॥भावयोगांक्रियायोगाद्धिधातत्रापिपार्वति
 भावंयोगोभवेच्छाक्तेक्रियायोगविधौस्मृता॥वाह्यशृणुमहेशानिसूर्यचंद्रक्रमाद्धिधा॥सूर्यभेदत्रयंदेविचंद्रभेदत्रयंतथा॥सूर्योपरागोभस्तास्तथाग्रस्तोदयःस्यत
 ॥चंद्रोपिभेदत्रयंशाक्तांचपित्रिधासाद्ध॥द्वयांगुलोत्तरंतुग्रहपरिकीर्तितं॥चन्द्रसूर्यग्रहेदेविशासावधिविमुक्तिः॥यावत्संख्यमनुंजप्तातावद्धोमादिकंचरेत्॥पंचा
 ततावदेवस्याज्ञपहोमौसमौस्यतौ॥सिद्धेश्वरीमतंप्रोक्तंसर्वसिद्धिप्रदायकं॥अथवान्यप्रकारेणपुरश्चरणमुच्यते॥सूर्यचंद्रापरागतुनाभिमात्रोदकेस्थितः॥शासाद्धिमु
 क्तिपर्यन्तंजपंकुर्यान्महेश्वरि॥तदशांशंहोमयेदितदशांशंस्त्रयंत्रमात्॥अनेकमयोगेनसर्वसिद्धेश्वरोभवेत्॥चन्द्रसूर्योपरागतुनाभिमात्रोदकेस्थितः॥नद्यांसमुद्रगा
 मिन्यांतडागैरसंगमेपिवा॥मुखोपरिस्थित्वाशासावधिविमुक्तिः॥पंचांगचाथचाष्टांगांदशांशाख्यापुरस्किया॥कुर्याद्यत्नेनदेवेशिसर्वसिद्धेश्वरोभवेत्॥शास्त्रदृष्ट्या
 समालोक्यस्नानदानादिकाःक्रियाः॥कर्तव्याश्चप्रयत्नेननात्रकार्याविचारणा॥शास्त्रदर्शस्तुमन्दर्शःप्रत्यक्षेपूर्सरूपता॥सूर्यग्रहाणकालाद्दिनान्यःकालःप्रश
 स्यते॥मलापकर्षणंस्नानंरुत्वापूर्वविशालवीः॥मुच्यमानेभवेद्वानंयस्तेस्नानंप्रकीर्तितं॥स्नानंमंत्रोदिनेकृत्वातर्पणंत्वधिकारतः॥संध्यांतात्कालिकीकृत्वावि
 मोक्षोत्तंजपंचरेत्॥तावज्ज्ञानिरातंकःसर्वसिद्धेश्वरोभवेत्॥अनुस्वातांस्त्रियंज्ञात्वासूर्यचंद्रग्रहान्तरे॥पतिःपार्वणमासाद्यपिंडंतस्यैवदाययेत्॥वंध्यापु

त्रप्रदोयोगः सर्वसिद्धिप्रदायकः ॥ सूर्योपरागे देवेशि स्नात्वा पूजां समाचरेत् ॥ सांगीसावराणं पूज्य सवल्यं नमः श्रुति ॥ कुमारीपूजनं कृत्वा सर्वसिद्धिं श्रुति भवेत् ॥ सूर्योपरागे संप्राप्ते स्नात्वा पूज्य महे श्वरि ॥ तुलावस्त्राण्डदानादियथा शक्त्वा समाचरेत् ॥ देवतापेत निवेद्य सर्वसिद्धिं श्रुति भवेत् ॥ चंद्रसूर्यग्रहे देवि शतसंख्यां कुमारीकां ॥ पूज्य सिद्धिं श्रुति भूयान्नात्र कार्या विचारणा ॥ सूर्यग्रहे महे शानिकाम्य होमं चरन शिवः ॥ तर्पणं कुरुते यस्तु तस्य श्री सर्वतो मुखी ॥ मार्जनं तु प्रकर्तव्यं सर्वदुःखप्रशान्तये ॥ सूर्यग्रहे समायाते पारिधिर्यदि वै भवेत् ॥ पारिभृद्वा भिद्यो योगः सर्वसाध्या ज्यदायकः ॥ अत्रं दृष्टे दिशा दोषे मध्याग्रासे महे श्वरि ॥ मेघाच्छत्रे मुक्तिर्ह्यने स्नानदानादिकं चरेत् ॥ जपमात्रं विधातव्यो मध्याग्रासे तु सूर्यवत् ॥ तारापिंडग्रहे प्राप्ते तथा सूर्यग्रहे पिंडः ॥ जपादिकं विधातव्यं शक्तिपूजान्ततश्चरेत् ॥ सर्वसिद्धिं श्रुति भूयान्नात्र कार्या विचारणा ॥ तारापीण्डे परागे तु गुरुं संपूज्य देववत् ॥ संतोष्य तद्गोत्राद्यः सर्वसिद्धिं श्रुति भवेत् ॥ तारापीण्डग्रहे प्राप्ते शवमानीय साधकः ॥ शवाशनं जपे देवि ग्रासादुग्रासनः शिवः ॥ सर्वसिद्धिं श्रुति भूयान्नात्रं शिवतां वजेत् ॥ सूर्योपरागे संप्राप्ते सूचिः पूर्वमुपोषितः ॥ ग्रासादि मुक्तिपर्यंतं देहमी सानिहो मयेत् ॥ सर्वसिद्धिं श्रुति भूया देवतां पश्यति प्रिये ॥ सूर्यग्रहः शिवः प्रोक्तः चंद्राख्यः शक्तिरेव च ॥ सूर्यग्रहे शक्तिदीक्षी पशुदीक्षानकारयेत् ॥ चन्द्रग्रहे विष्णुदीक्षी पंचरात्रं नकारयेत् ॥ चंद्रसूर्यग्रहे दीक्षा सर्वदीक्षा शुभामता ॥ चंद्रग्रहे शक्तिदीक्षा सर्वदीक्षो त्रमोत्रमा ॥ नवरतिश्चित्राश्चादि नपाशनिघ्नमस्तथा ॥ नः योगकराणां वापिन विचारं समाचरेत् ॥ दमनोत्सवं च आविर्ण्य गुरुं यदि जायते ॥ समत्रश्च पुरश्च यविहीनोऽपि सिध्यति ॥ चंद्रसूर्यग्रहा कालो नान्यः कालः प्रशश्यते ॥ चंद्रग्रहे पुरश्चर्य सर्वसिद्धिं करामता ॥ घटिकाई पूर्वमेव ग्रहणं परिवर्तते ॥ तदा स्नानं विधानं यज्ञसं कल्पमाचरेत् ॥ विमोक्षानं जपकुर्यात्सम्यक्

२८

ज्ञाते समापनं सूर्यार्चनं अनाघाते ॥ घटिकाई विचारयेत् ॥ ततः समापनं कुर्यात्सिद्धमंत्राभवे ध्रुवं ॥ प्रमादाद्गलिते योगे वसुविप्रान्त्रभोजयेत् ॥ पद्मदंगविहीये ततस्तीर्णे द्विजभोजनं ॥ दशांशं हवनं कुर्यात्तर्पणं तद्दशांशतः ॥ मार्जनं तद्दशांशेन दशांशेनाभिषेचनं ॥ तद्दशांशं विप्रभोज्यं देवरूपो नरो भवेत् ॥ यद्यदंगे विहीयेत तत्संख्यादिगुणो जपः ॥ द्विविवेदवाणभेदैर्विप्रादीनां क्रमाणचः ॥ अथ वान्यः ॥ चंद्रसूर्योपरागे तु मेरुसाधनमाचरेत् ॥ दुष्टमंत्रोपि देवेशि क्रमेण सिध्यति ध्रुवं ॥ अथ वान्यः ॥ सूर्योपरागे देवेशि श्रुत्वा नः करणो ग्रनी ॥ स्नात्वा यथोक्तविधिना संपूज्य जगदम्बिकां ॥ शिरः पुष्पकर्तव्यत्वा देवताये निवेदयेत् ॥ देवतापश्यति शिवे वरदानपरीधुवं ॥ सूर्योपरागे संप्राप्ते स्नात्वा प्रोक्तेन वत्सना ॥ शक्तिमानीय तद्वात्रे न्यासज्वालं प्रविन्य सेत् ॥ मधैमासैस्तथा मत्स्यै भगलिङ्गामृतैरपि ॥ देवतां तत्र संपूज्य सांगीसावराणं शिवे ॥ तत्र जिह्वां प्रदत्वा तु जपात्रे स्थाप्य ज्वालं प्रविन्य सेत् ॥ कल्पविद्भवेत् ॥ अतीतानागतज्ञाने वर्तमानं च पश्यति ॥ सूर्यग्रहे महे शानिवेश्या मानीय सादरं ॥ शक्तिं लिंगोपरि स्थाप्य जपेद्यत्नेन पार्वति ॥ त्रैलोक्यविजयी भूयान्नात्र कार्या विचारणा ॥ ग्रसोदयविविधे विग्रस्तास्त निर्णयस्तथा ॥ पूर्वमेव मया प्रोक्तः शक्तियोगक्रमे शिवे ॥ इति संक्षेपतः प्रोक्तं किमन्यच्छेत्तुमिच्छसि ॥ ॥ देववाच ॥ पूजाचिरविधिं देव श्रोतुमिच्छामि सादरं ॥ यदाशाभिमुखो भूत्वा चक्रराजं समुद्धरेत् ॥ सैव प्राची महे शानिताराश्चिन्ना विधौ स्मृता ॥ पूज्य पूजकयोर्मध्य प्राची काली विधौ स्मृता ॥ पुरंदरमुखो मंत्री पूजयेत्तद्गदं बिकां ॥ देवीनामक्रमेणैव गौडेतारा विधौ स्मृता ॥ स्वामकाली दसाख्यक्रमेणैव कालिका विधौ ॥ देवी पृष्टदलारभ्य गौडकाश्मीरयो विधिः तदैवाध्यक्रिया देवि स्वदेवी क्रमेणोद्धिधा ॥ अथ श्रुत्वा पीठपूजाचसिद्धा सुकल्पिता सुच ॥ दिक्षु कार्यं किरलाख्य काश्मीरक्रमयोगतः ॥ अंगक्रमो महे शानिस्वस्व

देवीक्रमेण च ॥ षट्कोणे षु षडंगानि वर्ह्यादि क्रमेण वा ॥ बीजानी लेखनं देवितथैव विविधं स्मृतं ॥ प्रसिद्धादि क्रमेणैव कोलाख्यक्रमो भवेत् ॥ बीजलेखो गौड
 मार्गे कल्पिता सुचदि सुच ॥ प्रसिद्धादि सुकाश्री रेपीठ पूजन मीरितं ॥ स्वसांमुख्यक्रमेणैव देवतां पूजयेत्सदा ॥ आग्नेयादि क्रमेणैव गौडे वलिचतुष्टयं ॥ उग्रवि
 द्याविधौ देविति र्यग्भुत्वा प्र पूजयेत् ॥ गोपनी गौयं पनी यं गोपनी यं प्र गोपनी ॥ गोपनी यं पुन पुनः गोपनी यं गोपनी यं ॥ गुरुस्यातिरुह्यं चरुहस्यातिरुह्यं
 कं ॥ इति संक्षेपतः प्रोक्तं किमन्युत्तुमिह सि ॥ ॥ देवेश श्रोतुमिहामिरुहस्यातिरुह्यं ॥ यन्न कस्य त्वया प्रोक्तं तदेव कथ्यतां शिवे ॥ गुरुहस्यातिरुह्यं चरुहस्या
 तिरुह्यं कं ॥ कथ्यते देवदेवेशितत्र सावहिता भव ॥ अंतरालं भवेत्प्राची पूज्यं पूजकयो रपि ॥ इयं किं नाविधौ प्राची विरुपाक्षस्य संमतं ॥ देवपूजकयो रनः प्राची
 दि क्रमै रवे सता ॥ पूज्य पूजकयो र्मध्य प्राची सैव तु के रले ॥ तद्दक्षिणं दक्षिणं स्यादेव सां मुख मार्गतः ॥ स्वदक्षिण क्रमेणैव भैरवै प्राग्निर्णयः ॥ पदाशामिमु
 खो भूत्वा चक्राजं समालिखेत् ॥ सैव प्रागौड मार्गे चीन मार्ग क्रमो भवेत् ॥ पुरंदरमुखो मंत्री त्रिपुरासु क्रमालिनी ॥ देवी पृष्ठे तदा प्राची प्रतीची त्रिपुरा पुरः ॥
 भानुपर्वत्र सदा देति सैव प्राची तिवैदिके ॥ अग्रा युज्य सिद्धा त्रे पारि क्रमण मार्गतः ॥ स्वसंमुखे भवेत्प्राची देवी पृष्ठं तु पश्चिमं ॥ सदा तु दक्षिणं विशा दक्षिणं सव्यमे
 व च ॥ इति प्राची क्रमः प्रोक्तः समताष्टक मार्गतः ॥ तत्र नाथ क्रमेणैव गुरुपंक्तिं प्र पूजयेत् ॥ देवता दक्षिणे देवि गुरुपंक्तिं प्र पूजयेत् ॥ देवी मध्य त्रिकोणे तु गौ
 डेतु गुरुपूजनं ॥ दक्षवामपृष्ठपंक्तिं क्रमेण गुरुपूजनं ॥ चैतन्याख्ये मतं देवि त्रिरेखानन्द संमतिः ॥ त्रिपंक्ति क्रम मार्गेण नाथ मार्गे प्र पूजनं ॥ दक्षांगं पुरुष श्रे
 ष्ठं वामांगं चंडिका मनो ॥ अत एव महेशानि वामहस्ते जपस्पृश ॥ समर्पणं निगदितं सर्व सिद्धि प्रदायकं ॥ दक्षहस्ते तु पुरुष जपानां तु समर्पणं ॥ गुरुपंक्तिर्वामभागे

२९

कलित प्राक् क्रमेण वै ॥ गुरुपूजा क्रमः प्रोक्तत्वं ध्येय क्रमं शृणु ॥ सामान्यार्थविशेषार्थौ द्वौ प्रोक्तौ यत्र पार्वति ॥ चतुःपात्राणि सामान्ये घटत्वावश्यको मतः ॥ यः
 श्राविकोण देवेशि विन्दुना वर्जितं भवेत् ॥ तथा घट विना देवि पूजा सर्वत्र वर्जिता ॥ यथा दल केशरेण वियुक्तं कर्म वर्जितं ॥ तथा त्रिकोणं देवि शि विन्दुना वर्जितं भवेत् ॥
 विन्दुहानं तु यद्यत्र तद्यत्र शववद् भवेत् ॥ बीजयुक्तं तु यद्यत्र तद्यत्र सिद्धिदायकं ॥ तथैवाष्टदलस्योद्धृतं यत्नेन कारयेत् ॥ वृत्तं विना नाष्टदलं गभभूषण भेदतः ॥ पा
 त्रद्वये महेशानि निर्णयं यत्नतः शृणु ॥ प्रोक्षणीया घपात्रं च तथार्थेण के रले ॥ च मनकं शिवे ॥ अर्घ्यं मधुपकं च तत्रा पंचामृतं शिवे ॥ स्नानीयादि महेशानि सा
 मान्यार्थे न वै भवे भवेत् ॥ शिवपूजामपि शिवे सामान्यार्थेण के रले ॥ भैरवाणां प्र पूजा च सामान्यार्थेण गौडयोः ॥ विशेषार्थे महेशानि गुरुपात्रे च भैरवः ॥ वीर
 पात्रं शक्ति पात्रं वीरपात्रं च योगिनी ॥ वलिपात्रं तत्रा देवि श्रीपाणे त्रे प्रकल्पयेत् ॥ के रले क्रम आदिष्टः श्रीसदा शिव संमतं ॥ वलिपात्रं वीरशक्तियोगिनी पूर्वपात्रके
 ॥ विरुपाक्षमते प्रोक्तं वीरभद्रमते शृणु ॥ सामान्यार्थे श्रीपात्रमेकमन्यमहेश्वरि ॥ सामान्यार्थेण संसिद्धि विशेषार्थेण पूजनं ॥ तृतीयेन महेशानि पाद्या
 दीनि प्रकल्पयेत् ॥ पंचांगं कल्पये देवि वीरभद्रमते शिवे ॥ बहुकस्य मते देवि सामान्ये प्रोक्षणी भवेत् ॥ देवी पूजा विद्वांसां सर्वतान्नीयतश्चरेत् ॥ गुरुभैरव
 वीरादि शक्तिश्च योगिनी तथा ॥ वलिपाद्यादि सर्वत्र तातो येन समाचरेत् ॥ बहुकस्य मते प्रोक्तं मानदस्य मते शृणु ॥ सामान्ये वीरपात्रं च शक्तिपात्रं विशेषके ॥ गुरुपा
 त्रादि स्नानां पूजनं परिकीर्तितं ॥ सामान्यार्थे योगिनी च वलिपात्रे विशेषके ॥ विकरालमते प्रोक्तं करालस्य मते शृणु ॥ योगिनी नु विद्वांसां सामान्ये वलिपा
 त्रकं ॥ गुवादि स्नान पात्रांतं पूर्ववत्परमेश्वरि ॥ विकरालमते प्रोक्तं महादेवमते शृणु ॥ गुरुपात्रे विशेषार्थे सामान्ये भैरवो भवेत् ॥ अन्यानि पूर्ववदे विदक्षिणाखा

११५

मत्तं शृणु ॥ विशेषार्घ्ये भैरवो हि सामान्यार्घ्ये गुरु भवेत् ॥ अन्यानि पूर्ववदेविवटवासिमटं शृणु ॥ सर्वविशेषतः कुर्यात्सामान्ये तु सुसक्त्रिया ॥ मधुपर्कविशेषेण पूजना
दियथाक्रमेण ॥ सर्वसामान्यतः कुर्यात्तु गोडार्चनक्रमं शृणु ॥ सामान्यो वस्तुद्वारा र्घ्ये विशेषे तु विशेषतः ॥ सामान्यार्घ्ये तु सामान्यं श्रीपात्रमेकमेव वा ॥ तथापि देवदेवे
शिष्टपात्रमवश्यकं ॥ कपालं यदि वै देवितैकपात्रमाचरेत् ॥ महावीरस्य पात्राणि कपालाणि महेश्वरि ॥ तदभावे एकपात्रं कपाले सर्वपात्रता ॥ कपालयदि वै देवि
तैकपात्रमाचरेत् ॥ महावीरस्य पात्राणि कपालाणि महेश्वरि ॥ तदभावे एकपात्रं कपाले सर्वपात्रता ॥ कपालपात्रे देवेशिकापाली सिद्धिरस्ति च ॥ यद्यद्यं कृतिकामा
निगुटिकां जनसिद्धयः ॥ सिद्धद्वयं कामगतिर्मनोरथमयी कला ॥ वांछाभोगोनव्यसृष्टिकराणां स्पर्शरत्नकं ॥ चिंतामणिः कामकलौ यत्पात्रे सर्वमेव च ॥ कपालिनी त्वयः
सिद्धिः कपालपात्रगोचरा ॥ कपाली कानो चीनानी कपालपात्रमीरितं ॥ त्रिविधं तत्कपालं च विश्वामित्रक्रमेण च ॥ नारिकेलं तथा तुंवी कपालं च कपालकं ॥ त्रिवि
धं च कपालं त्रिसंप्रदायक्रमेण च ॥ पात्रमेकं समासाद्य खंडत्रियेते भेदनः ॥ चतुरंगुलमुक्षार्यमायामेकादशंगुले ॥ अष्टांगुलसवित्तारिद्रोणग्राहिजलं यथा ॥ त
थापात्रं पूर्णादीनां सूर्यार्घ्ये प्रकीर्तितं ॥ विशेषार्घ्ये महेशानि आया मेव सुसंज्ञिकं ॥ षडंगुलं च वित्तारिद्रोणमुत्तानं नासया कृति ॥ अथवा देवदेवेशि पात्रं च तुलाकृतं
अथवा पत्राकारं वा कुतपाकारमेव वा ॥ त्रिकोणाकारपात्रं च त्रिविधो निसमोच्चितं ॥ मध्यविन्दुपुते पात्रं ध्वजचिह्नसमन्वितं ॥ अथवा तु भगाकारं ध्वजविन्दुसकै
शर ॥ सर्वपात्रं समानीय महावीरेश्वरीयजेत् ॥ प्रसिद्धदिक्षदेवेशि पीठपूजनमाचरेत् ॥ कल्पिने वा महेशानि सांगं संपूजयद्गती ॥ पीठपूजा समाचर्य पंचोपचा
रौ चयेत् ॥ सुधासिद्धो तसंस्थाप्य पूज्यसिद्धासने चयेत् ॥ नत्वा पीठं भवेदकं पीठं ज्ञात्वा महेश्वरि ॥ अथवा देवदेवेशि अक्षतो स्थाप्य पूजयेत् ॥ संपुज्य पीठपूजा च

३०

ततः सिद्धासने चयेत् ॥ मुख्यं तु देवदेवेशियं त्रेपीठं समर्च्य त ॥ तन्यं त्रिसिंही पीठे तु सपीठं स्थापयेद्वि ॥ स्नानं पीठकस्याथवा वृत्तदेवतान्ववत् ॥ पीठावृत्तिश्च कार्या
सर्वसंमतमीरितं ॥ तत्र पीठे महायंत्रं खेष्टदेवात्मकं महत् ॥ त्रिकोणं वृत्तमात्रं तु तारायंत्रमिदं भवेत् ॥ जीवचक्रे चिदेयत्रं भावं लस्यं महेश्वरि ॥ मध्ये खेष्टो महाविन्दुः
सदाशिवमयो ध्रुवं ॥ तत्र खीवेषमासाद्य जपं कुर्याद नन्द्यधीः ॥ तत्र खीवेषधारी स्यात्सिद्धिदूरां कितभालकः ॥ नखीकं चुंकभूषादः वीराचार्यथार्थवत् ॥ खीवेषं वा समा
साद्य कुचकज्जलकेशयुक् ॥ कंकणं तिलकं हारं खीवेषेण प्रपूजयेत् ॥ पटुकूलदुकूलं वा काश्मीरं वरवीरकं ॥ वस्त्रं चारुत्तं वा पीतं खण्णादिभूषितं ॥ मुक्तकेशो दि
शावासुः सिंदूरकज्जलान्वितः ॥ सविद्वक्षणमासाद्य सर्वदेवान्ये पूजयेत् ॥ सयोनिसासने षयंत्रं मज्जं च सुकर्णिकं ॥ गोपयंतु कुलद्रव्यं कुलगंधाष्टकं शिवे ॥ अलि
नालोचनं कुर्यादलिनालेपनं च वा ॥ अलिर्लाक्षारसालिश्च सीधुकादं वरीमता ॥ एव यंत्रं च वा कृत्वा ध्यात्वा वृत्तिप्रथार्चयेत् ॥ स्थानस्थाः फलदा मंत्राः स्थानस्था
ः फलदा यका ॥ स्थानध्यानपरिश्रुतास्ते मंत्रा फलदानहि ॥ कुण्डल्युत्थानमासाद्य तारा रूपां परां कलां ॥ हृत्पद्मे समानीय कुण्डली खेष्टदेवतां ॥ स्वमंत्रं च महेशानि
हृत्पद्मे ध्यानयोगमः ॥ ध्यायेद्देवेशि ध्यानस्थं कीर्तितं परमेश्वरि ॥ ध्यानस्थां देवतां कृत्वा ध्यानस्थां ता समाचरेत् ॥ तां देवतां सहस्रपरशुभौ नियोज्य ॥ सामर
स्य समासाद्य स्थानध्याने समभ्यसेत् ॥ स्थानं स्थानालनी भूत्वा ततो न्तर्गजनं चरेत् ॥ सांगी सावरणां देवी पात्रासादनसमन्वितं ॥ ध्यात्वा तत्पूजयेत् सर्वसिद्धिश्च
रो भवेत् ॥ अतः पूज्योत्तरं देविवलिदानं च करले ॥ पीठपूजोत्तरं देविकाश्मीरं वलिदानकं ॥ पंचोपचारोत्तरं गोडेतु वलिदानकं ॥ प्रातोत्तरं तु श्रीगोडे वलिदान
प्रकीर्तितं ॥ तत्रैवात्ते होमकर्म समासाद्य प्रहोमयेत् ॥ ततः काममया देवितथा कुण्डानि कारयेत् ॥ सयोनिसंखलाठं कभूषितं सूत्रलक्षितं ॥ कुण्डं कृत्वा होमये

25

20

15

10

5

0

CMS

5

10

15

20

25

30

35

द्विसर्वसिद्धार्थमेव च ॥ एकविपंचनववासप्रेकादशवापिये ॥ मेखलाहोमकुण्डतुकीर्तितापरमेश्वरि ॥ तथान्तमेखलावापियोनौयोनिकारयेत् ॥ दलेष्टदलकंनोहिः
 संक्षेपात्परिकीर्तितं ॥ होमेतुकाभ्युक्तमार्थचत्वारोवामहेश्वरि ॥ स्थण्डिलेहोमयेदेविसर्वकुण्डाभिरुत्तमा ॥ स्थण्डिलं सर्वकुण्डानिदिकविभागक्रमेणाच ॥ केवः
 लंचक्रमेणापिहोमयेत्परमेश्वरि ॥ कवचाद्यं वामहेशानिपल्लवीकुण्डमेव वा ॥ स्वाहान्तोसर्वकार्यार्थफलंतः ॥ क्रूरकर्मणि ॥ नमोतेमारणोदेविपात्राख्यं कुण्ड
 मेव वा ॥ कृत्वाचहोमयेदेविसर्वसिद्धीश्वरोभवेत् ॥ विजयापत्रहोमेनैवलोकांजयतिक्षणात् ॥ बीजानिहोमयेदेवित्रैलोक्याकर्षणाय च ॥ वश्यार्थदर्शनार्थं च
 पुष्पानिहोमयेद्विवे ॥ श्वेतपुष्पेनवाकसिद्धिर्वश्यं रक्तंचसुव्रता ॥ पीतेकृष्णोमतेदेवितृक्षवर्णाश्चयत्नतः ॥ केरलाख्येसंप्रदायेपूजानेहोमकर्मच ॥ पंचोपचार
 पूजान्तकाश्मीरेहोमकर्मच ॥ नैवेशान्तेहोमकर्मगौडमार्गेमहेश्वरि ॥ आदौमध्येतथाचान्तेश्रीकाश्मीरेक्रमार्चरे ॥ सदाशिवमतेदेविसर्वान्तेहोमकर्मच ॥ वाः
 ह्यपूजांततः कृत्वायथोक्तंनतुवर्त्मना ॥ प्राणायामादिकंकृत्वायथासरणिमार्गतिः ॥ संप्रदायत्रयेणैवपात्राणिस्थापनंचरेत् ॥ महाकलामहानन्दवाणाश्चि
 त्तभेदनः ॥ स्थाप्यंसंपूजयेदेविपूर्वकल्पप्रभेदतः ॥ पात्रप्राच्यास्थानमध्यपात्राणंचालनंयदि ॥ पुनरादिसमारभ्यपात्राणांस्थापनंचरेत् ॥ पात्रसंघट्टनंदे
 वियदिभूयात्प्रमादतः ॥ पुनःपात्राणिसंस्थाप्यपूजयेज्जगदंकिं ॥ संस्थापितं पात्रं वरे पात्रोत्सर्जनकंनहि ॥ विसर्जनमकृत्वातुपुनस्तत्पूर्ववद्यजेत् ॥ त्रिसंध्यं पू
 जयेदेविपात्रस्थापनपात्रतः ॥ स्थापितैरेकवारैस्तुत्रैः पात्रैः पूजयेद्वि ॥ विसर्जनोत्तरेदेविपात्रानामपि सर्जनं ॥ पूजाजानामहेशानिनकृतचविसर्जनं ॥
 एकत्रभोगादेवेशिपूजयेद्गौडसंमते ॥ पात्रासादनकंकर्मकृत्वादौपूजनक्रमे ॥ संपूर्ज्यदेवतांतारीपात्राणान्तुविसर्जनं ॥ पुनःपात्राणिसंस्थाप्यपूजामाधा

३१

हिकीचरेत् ॥ पुनर्विसर्जनंकृत्वापुनःस्थाप्यपूजयेत् ॥ चैतन्याख्यः क्रमः प्रोक्तोमहाभैरवसंमते ॥ एवंक्रमेणादेवेशिपात्रसिद्धिकरेभवेत् ॥ पात्रं दिव्यमयं पश्ये
 द्विशेषार्थमयं शिवे ॥ वीरपात्रं तु वीराणां शक्तीनां शक्तिपात्रकं ॥ अवीरायामहेशानियोगिनीपात्रमीरितं ॥ गुरुपात्रं श्रीगुरुणां यतानां भैरवाभिध ॥ कापालिकानां
 मुखं च वलिपात्रं प्रकीर्तितं ॥ तद्भावेतुशुद्राणां सर्वाभावेजलंक्षिपेत् ॥ दिव्यं देवग्रतः पानं वीरवीरसमागमे ॥ अन्यथापशुपानंचनरकार्यप्रकीर्तितं ॥ सामान्या
 र्थं विशेषाद्योविकीकृत्यस्वयंपिवेत् ॥ घटद्रव्यतु वीराणां वीराभावेस्वयंपिवेत् ॥ स्थापयेद्याचकार्थं च पात्रे पाचकसंज्ञिके ॥ पाचकार्थं तु यत्पात्रं तत्पात्रं पाच
 कं विदुः ॥ चक्रान्तेपरमेशानिविशेषार्थं जलं शिवे ॥ देवीपीठेचक्ररूपं भ्रामयित्वास्वयं मुखे ॥ क्षिपेदेवेशियत्नेनस्वयमादौतुसंग्रहेत् ॥ सामान्यार्थं जलेनैवज
 लंदेवैसमर्पयेत् ॥ ब्रह्ममंत्रसमुच्चार्यदेवैः सर्वसमर्पयेत् ॥ महादिव्यमृतमयं पात्रं ज्ञात्वा महेश्वरि ॥ देवीस्वरूपंतद्व्यात्वा गृहीयात्स्वयमादरैः ॥ मूलमंत्रैश्चमं
 त्रैवाअभिषिंचेत्स्वमूर्धनि ॥ सिग्धभूमौ तज्जलं तु क्षिप्त्वा मायां लिखेद्विवे ॥ मंत्रेणानेन देवेशितिलकं कारयद्गुवं ॥ यं यं पृथगितिहस्ताभ्यां यं यं पश्यति चक्षुषा ॥ स ए
 व वशतीयाति यद्विशक्रसमोनरः ॥ इति सर्वविधानेन ज्ञात्वा कर्माणि कारयेत् ॥ इति संक्षेपतः प्रोक्तं किमन्यदुक्तुमिच्छसि ॥ ॥ देवुवाच ॥ देवेश श्रोतुमिच्छामि
 आरात्रिकविनिर्णयं ॥ दशदीपैर्विशतिभिः पंचभिर्नवभिश्च वा ॥ अष्टभिसत्त्वसंख्याभिः कुर्यादारात्रिकं बुधः ॥ त्रिकोणं चैव षट्कोणं मध्ये विदुं निपातयेत् ॥ तत्र द्विधा
 मयेयं त्रैविशेषार्थमयेन वा ॥ आदौ तु भैरवीयं चक्रमुद्रां प्रदर्शयेत् ॥ समस्तयोगिनीचक्रपरिवारसमञ्चिते ॥ आरात्रिकं गृह्णाणोददेवते प्रीतिहेतवे ॥ मंत्रेणाने
 न देवेशि कुर्यादारात्रिकं बुधः ॥ माघेस्तिलैस्तंडुलैर्वागोधूमैर्यजैरपि ॥ ओदनोन्थाः शर्करोन्थाः हारिद्राः केशरोद्भवाः ॥ अष्टगंधाद्भवागौडाः दीपायत्नेन कार

येत॥ दीपानां रक्तपीतानां वश्यस्तंभाभिध्रुफलं॥ इति संक्षेपतः प्रोक्तं किमन्युत्तुमिच्छसि॥ ॥ देव्युवाच॥ देवेश श्रोतुमिच्छामि पात्रसिद्धौ कलक्षणं॥ पात्रं ते जोमयं
 श्येन्यात्र सिद्धेश्वरलक्षणं॥ तस्यात्र विन्दुप्रहरणादेति देवस्वरूपता॥ उर्ध्वार्धं क्रमं केरां भूयात्पात्रस्य शनिमात्रतः॥ मृतरूपोऽपि देवेशि पात्रस्य शनिजीवति॥ दुर्जनाभैर
 बीविद्यापात्रं पश्य निदीपवत्॥ सदाज्वालानिभं पश्येद्देवतारूपदर्शनं॥ षडंगमपि सपशन्नात्र निर्याति नेजसि॥ ते जोमयोऽसमुद्यन्ति साधका येन शंसयः॥ पात्रं च नति
 देवेशि देवतायेति सादरं॥ वाणी वदति देवेशि शान्तिस्त्रोत्रमयी परा॥ दुष्टांधीकरणं देवि मां सानीकरवीरतां॥ मद्यानी दुग्धतामेति मत्स्यानी मुलकत्वया॥ यागेभैरव
 तादेवि शक्तौ दीपस्वरूपता॥ होमकुंडस्वरूपत्वं मताधीतत्वरूपता॥ देवतारूपनादेवि पात्रसिद्धेरियं मता॥ पात्रमासाद्य देवेशि यत्रं पीठे निवेशयेत्॥ बीजहीनं
 तु मध्यत्रं तद्यत्रं शववद्भवेत्॥ बीजमुक्तं सिद्धरूपं सजीवं परिकीर्तितं॥ जीवदक्रं यथा देवि तथा यंत्रं सजीवकं॥ प्रसिद्धाची मार्गेण कैरले बीजलोवाणं॥ कल्पितः
 प्राकक्रमेणौवगौडकारमीरयो लिपि॥ स्वसीमुख्यक्रमेणैव चैतन्ये बीजमेलनं॥ स्वामन्त्रसभेदेन नन्दनाथे क्रमां लिपिः॥ देवतादसवा माखा क्रमाच्चित्तघनभैर
 वौ॥ एवं लेख्यक्रमज्ञानान्मृजनाद्यत्र सिद्धतां ध्यानरूपामहाविद्यापद्धिद्वौ दिव्यरूपतां॥ रूपमासाद्य देवेशि सदा तिष्ठति यत्र वै॥ यत्किंचिच्चैस्वनेनैव तदेव सि
 द्धियायकं॥ यंत्रसिद्धिरियं देवि लक्षणमिष्टोक्षणं॥ भवन्ति सिद्धरूपाणि देहसिद्धिकरायुके॥ रहस्यातिरहस्यं च रहस्यं वै यो निचत्तुरु॥ इति संक्षेपतः प्रोक्तं यदसि
 द्धिं शृणुष्वि॥ पत्र्यटस्थापनेनैव देवताकरणा भवेत्॥ सर्ववक्त्रं सर्वरूपं सर्वदेवमयं शिवं॥ आनन्दभैरवं पश्य तद्यद्यमध्यो निरंतिजः स्वरूपो चाक्षारयो म
 णिः कल्पतामयं सुधारसमयी वाणी॥ अमृतस्य च निभं वाणी वदति देवेशि देवतानी निवदता॥ स्वयं करोति देवेशि स्वयं नीलासमोद्यटः॥ तदेह गमना

३२

देवमुको वदति शारदां॥ सहस्रशतधारांचमहाश्रुतिधरोद्गटी॥ यद्यसिद्धिरियं प्रोक्ता सर्वशास्त्रामयी भवेत्॥ षोडशोपचारसिद्धिर्वलिसिद्धिस्तथैव च॥ भवत्येकक
 रेदेवि किमन्युत्तुमिच्छसि॥ इति श्रीशक्तिपठलः॥ ॥ देव्युवाच॥ दशविद्यादिकं देवदशवैशक्रयः प्रभो॥ पुरैव कथिता स्वामिन तत्कामाद्वरसी प्रतं॥ ॥ शिव
 उवाच॥ रहस्यातिरहस्यं च कथ्यते तव भक्तिः॥ महानीलक्रमेणैव कालिका सिद्धिदायिनी॥ महानीलक्रमो देवि द्विविधः परिकीर्तितः॥ सकलो निष्कलश्चेति तत्र
 मंश्रुणु पार्वति॥ षड्रहसः शिरन्यस्तः सर्वदा मुक्तकुन्तलः॥ सदा मां सासवोत्था सहृदयाद्युर्णलोचनः॥ सिंदूरतिलकं भाले पाणौ तु मदिरारसः॥ न करोति नरो पस्तस
 कथं मम पूजकः॥ रात्रौ पर्वटं चैव रात्रावेव प्रपूजनं॥ न करोति नरो पस्तसकथं मम पूजकः॥ यो निचुंवनं कं कर्म शक्तेरालिङ्गनं तथा॥ न करोति नरो पस्तसक
 थं मम पूजकः॥ सिन्दूरविन्दुभुयुमेखयं भूमुनिपत्रकं॥ रक्तचंदनजं वापि त्रिपुंड्रं च ततोपरि॥ कुंचदनेन कज्जलस्य विन्दुर्दयो मरुश्चरि॥ धूपांगारत्रिपुंड्रस्य स
 त्वस्थाने प्रदापयेत्॥ महानीलक्रमे देवि निःलः परिकीर्तितः॥ अशानशायी मीसाशी संविदानंदमानसः॥ त्रियं पश्यन् स्पृशन् गच्छन् सर्वकालं जपं चरेत्॥ वेश्यां
 मनश्मसान्स्थमृदूचूडकसं पुनः॥ दंताक्षमालपादे विराजदन्तेन मेरुणा॥ मालीकृत्वा जपे देवि सदा तां वूलचर्वकः॥ कपालपात्रसं पूजा सदा तां वूलचर्वकः॥ क
 पालपात्रसं पूजा बीरसाधनतत्परः॥ कपालमालाभरणो यो निचुंवनतत्परः॥ सिन्दूरतिलकं भाले पाणौ तु मदिरारसः॥ शक्त्या नंदो नेत्रकं जेमुखे हलांगुहंगने॥ वेश्या
 वालाकरे मालाशक्तिदोला रुदं बुजे॥ रक्तचंदनजावापि स्वयं भूकुसुमोद्भवा॥ रक्तेभ्यो ताद्विधा प्रोक्ता मुंडास्थिदंतजाः प्रिये॥ यो निचुंवनं कृत्वा सर्वकालं जपेच्छिवे॥ श
 क्तिद्वयेन संतर्प सर्वमेतच्चराचरं॥ अविकारी प्रहृष्टात्मा स्त्रीभक्तो विजितेन्द्रियः॥ इदं विधो नरो देवि महानीलक्रमो मतः॥ राजदन्तमयी मालाद्विरदोष्टाश्च सद्

वाः॥ असक्तानां निष्कलः स्यात्तत्र क्रमं शृणु पार्वति ॥ बीजपादुधकं पीत्वा सच्चिदानंदमानसः ॥ स्फाटिकी मालिकी कृत्वा विहारे जपमाचरेत् ॥ दिक्कालनियमो नात्र स्थित्यादिनि
 यमो न च ॥ न जपे कालनियमो महामंत्रस्य साधने ॥ यस्मिन्मंत्रे स्य पारस्तत्र धर्मस्तदा दशः ॥ प्रांतिस्तत्र न कर्तव्या स्वर्गो वा मोक्ष एव च ॥ पंचवक्त्रक्रमः कार्यः चूडो मलाच
 ककेव च ॥ मृदुकोमलं देवि चूडकं वाष्पचूडकं ॥ शवं वीरासनं वापि योनिवगासनं च वै ॥ कामरूपासनं देवि सुरतासनमेव च ॥ सिंदुरासनं कंदे विपर्वतासनमेव
 च ॥ सरोदरासनं देवितिलपुष्पवस्त्रं जनं ॥ चंद्रविंसे सर्पिणी च वुंवनासनमेव च ॥ प्रयागासनं कंदे विमहाप्रयागासकं नंतथा ॥ मुनिवुंवनासनं वस्य शिष्यास
 नंतथा ॥ जिह्वास्पर्शासनं देवि वायुः स्पर्शासनं च वा ॥ आश्लेषासनं कंदे वितथा मुण्डासनं तथा ॥ श्रीमुंडसुरतं वापि श्रीवीरसुरतं च वा ॥ पंचवीरासनं देवि सुरंधादि
 शाक्रमात्र ॥ अवंतीमथुराकाशी प्रयागाद्यासनं तथा ॥ लेहस्पर्शनं च प्रयागत्रितयासनं ॥ प्रत्येकमासनासक्तजयनासक्रमासनं ॥ तरुणं सुंदरं शूरं संमुखं रागाव
 त्तिनं ॥ पलापनविश्रुत्यं च चापलायमिभूतकं ॥ शनिभौमदिने वापि पंचरात्रिदिमेव वा ॥ सद्यः प्राप्तान् विरात्रस्थान् शवमानीय पार्वति ॥ दिवा विदि कुंभयोगे नस्था
 पयेद्यत्नतः शिवे ॥ शून्यागारे पर्वते वा एकलिंगे चतुः पथे ॥ पश्चिमाभिमुखं लिंगं वृषभ्रुत्यं च पत्रवै ॥ इदं कस्थाने समासाद्य वीरवेषं सयाचरेत् ॥ श्मशानदेवताः
 भ्यश्च महाकालाय पार्वति ॥ वलिं दत्वा प्रयत्नेन दिक्पालेभ्यः वलिं हरेत् ॥ शवान् संक्षाल्य पुत्रेन पूर्वोक्तेन तु वत्सना ॥ सर्वोपस्कारं संपन्नो हरे चोत्तरसाधकान् ॥ अग्नि
 षे कविक्षिताश्च स्वाधिकाः साधकान् प्रिये ॥ इदं विधानं समानीय सशस्त्रान् दूरदेशके संस्थाप्य दशकी लान् वेदशदि सुनिश्चितयेत् ॥ वीणालेन मंत्रेण त्वद्योराखेण
 वाधिये ॥ जयदूर्गास्वामनुना विद्यामण्डले के न वा ॥ दिग्बन्धनमद्याचर्य मद्यमांसादिसंयुतं ॥ मत्स्यमुद्रामैथुनं च तत्र सर्वसमाचरेत् ॥ स्वस्वकल्योक्तविधिनावलि

३३

संभारसंयुतः ॥ गोनरेनाश्च महिषकागमेष समूषकान् ॥ मार्जारादिसमानीय पिष्टजानघवाप्रिये ॥ स्वकंठसमेराशी नै कृत्वा यत्नेन पार्वति ॥ सर्वश्मशानवच्छृत्वा जुः
 टिकां वधनादिकं ॥ अश्वारोहक्रमेणैव तत्र स्थित्वा जपंचरेत् ॥ प्रथमं पहरं न्यक्ता तृतीयं पहरावधि ॥ एकादश्यादि वर्णानां मालामंत्रादिकाः प्रिये ॥ उक्तमार्गे देवे शि
 शक्ति योनौ शिवं यजेत् ॥ जपंकुर्यान्महेशानि देवतावरदा भवेत् ॥ कौटिकूटप्रकारैश्च भयं तत्र प्रजायते ॥ सर्वमिच्छेव कृत्वा तु जपंकुर्यान्महेश्वरि ॥ यदि भाग्यव
 शाद्देवि स्त्रीरूपा संस्कृताक्षरं मथुरं वक्तुया देवी सैव प्रोक्ता महेश्वरि ॥ मध्यभागान्महेशानि ब्राह्मणः संस्कृतं वदेत् ॥ समायाति महेशानि भैरवः परिकीर्तितः ॥
 तथा यद्याच्यतं देवित देवतत्र पार्वति ॥ स्वस्य वांछावरो ग्रासो वरं वृहीति सावरेत् ॥ तत्रैव महेशानि भविष्यंति नशंसयः ॥ तच्छक्तियो मितत्वस्य पानं पुन्यसः
 माचरेत् ॥ सर्वसिद्धिश्च रोभूत्वा काली रूपो न रोभवेत् ॥ वृक्षाण्डगोले के पाचपाका चिह्नगती तले समस्ताः सिद्धयो दिवितस्य हस्ते वाव स्थिता ॥ सैव काली भवेद्देवि
 नात्र कार्या विचारण ॥ प्रांतितात्त्वामहेशानि सर्वकार्ये महेश्वरि ॥ शुद्धैवाशुद्धता प्रातिसकथं मम पूजकः ॥ पानभानि भविष्यस्य दृणा स्यादुक्तरेतसोः ॥ इदं दृग्बिधौ नः
 रोवस्तसकथं मम पूजकः ॥ पपञ्चा महेशानि तत्सर्वं विनिवेदयेत् ॥ निःकले नीलमार्गे च तिलकाद्यं च पूर्ववत् ॥ तां वृलभक्षणं कृत्वा संविदुग्यं सदा भजेत् ॥ अत्रि
 यंदृष्टा जपेद्देवि शवभस्मान्ममीक्षिषेत् ॥ इत्याचारपरः श्रीमान् काली रूपो न रोभवेत् ॥ पंचाशत्कुशतो वृक्षात्तर्द्वविष्टः स्मृतः ॥ कशपत्रगते नैव विष्टं कार्ये
 दुषः ॥ जीवन्मासंत वृत्वा तस्योपरि जपंचरेत् ॥ तां वृलं योनिचक्रं च मुण्डमालारावाशन ॥ सिद्धूरं वटकं देवि संविदा सवयोरसः ॥ विनायः पूजयेत्काली रोरवं न
 रकं वजेत् ॥ कुलाचारं समासाद्य सर्वसिद्धिश्च रोभवेत् ॥ इति संक्षेपतः प्रोक्तं किमन्युत्तुमिच्छसि ॥ इति श्री उत्तरे पटलः ॥ ॥ देव्युवाच ॥ देवेश श्रोतुमिच्छामि

महावीनक्रमं परं ॥ शिव उवाच ॥ महावीनक्रमे देविकथने सांप्रतं मया ॥ महावीनक्रमेणैव ताराशीघ्रफलप्रदा ॥ ब्रह्मचारीनो दिव्यवीनो वीरवीनस्तृतीयकः ॥
महावीनो निष्कलश्च वीनः पंचविधो मतः ॥ महावीनक्रमो देवि द्विविधः परिकीर्तितः ॥ सकलो निष्कलश्चेति सकलो वैदग्ध्योचरः ॥ निःकलो ब्राह्मणानां च द्वि-
तीयं शृणु पावति ॥ नवन्नपत्रिभुवेने सारासारनरं परं ॥ केविदेवानरा केविदानबायक्षराक्षसाः ॥ नागलोकाः किंनराश्च गन्धर्वापरसांगराः ॥ ये वायुशुभ्रगा-
पक्षाय केविज्ञागतीगताः ॥ एते जडतराः सर्वे परस्परखलान्मनः ॥ कुकले नरताः सर्वे कुमारदर्शनोत्सुकाः ॥ एतेषां ब्रह्मविज्ञानं मानदं ब्रह्मवित्सखं ॥ न जानं-
ति महेशानिकथं तत्कथयामि ते ॥ नित्यमुक्तस्वभावो यस्य स स्मैतद्गुणैरितः ॥ रुमस्य देवि चावाणिनवक्तव्यं तपानद्यै ॥ ॥ देव उवाच ॥ नमस्ते वरद स्वामि न क-
रुणानिधये नमः ॥ अन्यदेवतापे च ते पितृव्यदकांक्षिणः ॥ त्वेषामेवाधिकफलं मधुक्तानां व्यवस्थितं ॥ सिंहव्याघ्रादयो ये च खेच विज्ञानुकारिणारिप्रवश्चत-
थापायाः ये चान्ये दुष्टं जं ववः ॥ तसर्वे विलयं यांति पतंग इव पावकं ॥ गेहं दीपशिखो कारं दृश्यते दुष्टं जंतुभिः ॥ केवलं प्रेमभावेन त्वयैव विभुना प्रभो ॥ किं वा शदम-
यो भूत्वा आसने पंचदेवता ॥ पृथिवीयातिजडती यदा ते जो मयं भूवेत् ॥ ते जो वा पुस्तथा वायुराकाशं तत्प्रकाशकं ॥ दानवाराक्षसामर्त्या ये चान्ये देवता गणाः
॥ राजानश्च तथा सर्वे चान्ये तत्पादवर्तिनः ॥ आज्ञां भजति गंधर्वाः किंपुनर्नरकिन्नराः ॥ यत्र यत्र भवेद्वांशतत्र सिद्धिः करे स्थिताः ॥ सदा तं गामिना वाराभिः
जते वाति निश्चला ॥ छंदभावं परित्यज्य किमन्यद्गुजल्पितैः ॥ मोक्षार्थं लभते मोक्षं धनार्थं लभते धनं ॥ अनुत्वं वायते गौरालोके शिव इवापरः ॥ सिद्धा-
ः भावंति मद्रक्ताः कथयश्च मया तत ॥ नवक्तव्यमभक्ताय परभक्ताय पापिने ॥ भगवन् उवाच ॥ ॥ महावीनक्रमं देवि द्विविधं सुचितं पुरा ॥ ॥ शिव उ-

३४

वाच ॥ महावीनक्रमो देवि द्विविधैव प्रकीर्तितः ॥ तत्रैव देवदेवेशि त्रैगुण्यद्रेदभाजनं ॥ स्नानादिमानं संशौचं मानसः प्रवरो जपः ॥ पूजनं मानसं दिव्यं मानसं
तर्पणादिकं ॥ मानसो नियमः प्रोक्तो मानसं दंतधावनं ॥ सर्व एव शुभः कालो नाशुभो विद्यते क्वचित् ॥ न विशेषो दिवारात्रौ न संध्यार्यामहानिशि ॥ वस्त्रार्द्रमानसं शौचं दे-
हस्यशार्दिवारिणा ॥ शुद्धिं न चार्चयेदत्र निर्विकल्पं मनश्चरेत् ॥ नात्र शुद्धये सास्तिन च मेधादिदृष्ट्या ॥ य एवं नियतमंत्रं सर्वकामसमृद्धिदं ॥ गद्यपद्यमयी वाणी
सभायां तस्य जायते ॥ तस्य दर्शनमात्रेण वादिनो निःप्रभामताः ॥ राजानोपि च दासत्वं भजंति किंपरे जनाः ॥ पूजयेद्देवीमस्मात्कृतभोजनः ॥ महानिश्चयश्चौ देशे च
लिमंत्रेण दापयेत् ॥ स्त्रीद्वेषो नैव कर्तव्यो विशेषात् पूजनं स्त्रियः ॥ जपस्थाने महाशंखं निवेश्योर्ध्वजं चरेत् ॥ स्त्रियं गच्छतस्य शनयत्र कुशय्यचूडकैः ॥ भक्ष्यतां वूल-
मन्याश्च भक्ष्यद्वान्यथा रुचीत ॥ मांसं मंस्यदधिंसौद्रसं विदामवयोरसः ॥ भुक्तान्यशेषभक्ष्याणि भुक्ताभक्ष्यं च रेज्यं ॥ दिक्कालनियमो नास्ति स्थित्यादिनियमो न च ॥
न जपे कालनियमो नावादिषु वलिष्यपि ॥ स्वेच्छानियम उक्तोत्र महा मंत्रस्य साधने ॥ वस्त्रासनो गेहदहस्यशार्दिवारिणाः ॥ तैलं संलाप्य देवेशि तां वूलं भक्षये-
त्सदा ॥ नानां वराणि संक्षार्य देहं वस्त्रेण मार्जयेत् ॥ सर्वस्वान्वरे देवि सर्वदा तज्जता शयः ॥ महावीनक्रमे देवि विप्रस्नानमिदं भवेत् ॥ शुद्धिचो न चरेदत्र निर्विकल्पम-
नश्चरेत् ॥ सुगंधिश्चेतलौहित्यकुशुमेरुक्तचंदनैः ॥ विलेप्य रुक्माद्यैश्च तुलसीवर्जितैः शुभैः ॥ वर्जयेद्विल्वपत्रं च मरुपत्नेन वर्जयेत् ॥ केशानसंवर्जयेद्देवि सर्वदा तैल-
भूषितः ॥ अष्टम्यां च चतुर्दश्यां विशेष दिवसे सदा ॥ नात्र मोविद्यते सुषुक्लित्वाधर्मो महा भवेत् ॥ स्वेच्छानियम उक्तोत्र प्रवरेदृष्टमानसः ॥ कृतार्थं मन्यमानस्त-
संतुष्टो निजमानसः ॥ हरेर्न नाम गृहीयान्नपश्येत्तुलसीदलं ॥ नान्यचिता प्रकर्तव्या नान्यनिद्रा कचन ॥ नान्यमंत्रजपे देवि निर्विकल्पः सदा भवेत् ॥ सद्यं मद्यं

२५
 २०
 १५
 ३५
 पिवेदे विमातंगीभिर्विहारवान् ॥ यो निचुवनलेहेन जपं कुर्यादनन्यधी ॥ ब्रह्माभूते महाचारे विकल्पः कथिये क्लिबै ॥ भूयुग्मे कुण्डले देवि सिद्धरतदनत्तरं ॥ कुंचं द
 नं विपुंडुं च संकेशरक्षितं शिवे ॥ मुण्डमाला गले धार्य कपालयाणि संगतं ॥ इत्याचारपरो नित्यः महावीनक्रमो भवेत् ॥ सर्वदानंदहृदयः सर्वदा भक्तसेवकः
 ॥ कर्णनैवांतरस्थो यः महाशंखः प्रकीर्तितः ॥ पंचाशन्मणिभिर्माला गो नरेश्वास्थि संभवा ॥ मालाकार्या महेशानि सृष्टि सिद्धि श्रो भवेत् ॥ सेवता रामहेशानि नात्र
 कार्या विचारण ॥ ॥ महादेव उवाच ॥ शिवशंकर विश्वेश विश्वतारक शाश्वत ॥ वेदहीना क्लृप्तवैधर्मा क्लृप्तधर्मब्राह्मणश्चरेत् ॥ ॥ शिव उवाच ॥ साधुदेव मम प्रा
 णप्रिये साधक सुप्रिये ॥ तद्भावना समापत्ते स्तद्भावमादरेत् प्रिये ॥ यथा प्रादुर्विधौ देवि मांसं मुखं प्रकीर्तितं ॥ कलौ तन्निषिद्धं स्याद्ब्राह्मणानां मल्लिहेश्वरि ॥ आत्मा
 र्थं वा परार्थं हवा पशून् हत्वा पशु भवेत् ॥ यावत्तितस्मिन् गोमाणि तावद्योनि मवाप्नुयात् ॥ तस्यानुकल्पा मायाश्च मया प्रोक्ता क्लिपावति ॥ सकल क्लृप्तमया प्रोक्ता निष्कलं
 शृणु पार्वति ॥ तथा तद्भावनायां तु न च दोषो क्लिपावति ॥ मणिबंधादधः पाणिः पादां गुल्फादधः शिवे ॥ मुखं प्रक्षालयेद्देवि चीनस्नानमिदं भवेत् ॥ जानुभ्यां म
 वनां धृत्वा भूमौ मस्तकमाचरेत् ॥ चीनमार्गे न मस्तकारः कीर्तितस्ते मया तव ॥ पूर्वक्रमस्य देवेशि शक्तः प्रतिनिधिर्मया ॥ स्नानदानादिकं कृत्वा तथा पूजादिकं प्रि
 ये ॥ न च स्नानं न मे देहो न च पापं ममास्ति वै ॥ किं स्नानं कस्य चेत्स्नानं कस्य चेत्स्नानं मे स्नातः कृतभोजनः ॥ सर्वमेव हृदं भोजे मुपि सर्वं प्रतिष्ठितं ॥ मयि जाता मंत्रसिद्धि
 मम देवावरप्रदाः ॥ तेजो रूपं जगत्सर्वं तारिणी तत्स्वरूपं पृथक् ॥ तत्तेजसा स्त्रस्य देहे संभावा जपमाचरेत् ॥ भावना वशमापन्नः भवेद्योगी महाकविः ॥ गुडादक
 रसेनैव सुरातु ब्राह्मणस्य च ॥ तद्भावे जलं देवि संभावा पूजनचरेत् ॥ तद्भावहृदया सन्नः सदा तत्तमानसः ॥ द्वादभावं परित्यज्य सर्वसिद्धि श्रो भवेत् ॥ ब्रह्मा

१
 १०
 ५
 ०
 चेव वशिष्ठश्च तथान्ये च ऋषीश्वराः ॥ निःफलक्रममार्गेण भजंति सततं शिवे ॥ ताराभक्ता महेशानि ब्राह्मणा एव कीर्तिताः ॥ ब्रह्मविद्या महाविद्या सर्वत्र दुर्लभा वकलौ ॥ रह
 स्याति रहस्यं च गोप्तव्यं पशुसंकटे ॥ इति संक्षेपतः प्रोक्तं किमन्यच्छातुमिच्छसि ॥ इति उत्तरे तारासुक्ते ॥ २३ ॥ पटलः ॥ १४ ॥ ॥ देव उवाच ॥ गंधर्वास्त्र्यक्रमं देवक
 थयस्व मम प्रभो ॥ ॥ शिव उवाच ॥ गंधर्वास्त्र्यक्रमेणैव सुन्दरी भुवि दुर्लभा ॥ गंधर्वास्त्र्यक्रमो देविकथ्यते शृणु सांप्रतं ॥ भूमध्यं कुंकुमं देवितदंते मलयागुरु
 ॥ अष्टगंधत्रिपुंडुं च मध्ये क्लृप्तं रिकान्वितं ॥ सुगंधश्चेतलो हित्यपुष्पैः संभूषितो नरः ॥ स्वस्तिकां क्लितदेहस्थोरत्नप्राकरसंयुतः ॥ अष्टगन्धस्य धूमेन नानासौगन्ध्यैः
 भूषितः ॥ रक्तमाल्यां वरधरो मुक्ताहारो पशो मितः ॥ पूर्णानिषेकः सिरशि नेन तत्तमुंडनं ॥ केशानावर्द्धयेद्देवि सौगन्धैर्तैलभूषितः ॥ नानासौगन्ध्यभोज्यैश्च राजयोग्यै
 र्महेश्वरि ॥ आपो निसर्गतः पूताः किंपुनर्वह्निता पिताः ॥ सदा बोहोदके स्नायात्तद्भावे यद्योदकं ॥ गृहं चित्रैस्तु संवित्रं दर्पणोदरसंनिभं ॥ वितानध्वजभूषाद्यं द्यः
 ठानादोपशो मितं ॥ पंचवादित्रयं युक्तं नानाद्यौषैः समन्वितं ॥ अतस्तूष्णीं वरैर्युक्तस्वर्गपात्रादिरंजितः ॥ ग्रैवेयवलयगुल्फभूषितैर्भूषितः सदा ॥ नानामधुरभो
 ज्यैश्च दुग्धयाकैरनेककैः ॥ नानाभोजेन संयुक्तो गंधर्वास्त्र्यक्रमो भवेत् ॥ इति संक्षेपतः प्रोक्तं किमन्यच्छातुमिच्छसि ॥ ॥ देव उवाच ॥ किन्नमस्ताविधौ देवक्रमं मे
 ब्रूहि सत्वरं ॥ ॥ शिव उवाच ॥ दिव्यवीनक्रमेणैव किन्नमस्ताफलप्रदा ॥ क्रमद्वयमहेशानि पूर्वमेव प्रकाशितं ॥ एतस्या क्लिलको देवि भुयुग्मे च कुंचं दनं ॥ त
 दत्ते राचनायत्रे त्रियुंडं दिव्यवर्णकैः ॥ श्मशानभस्य विंदुस्ततमध्योदापयेत्प्रिये ॥ मुखे मुखं प्रदत्त्वा तु सर्वकाजपेक्षिवे ॥ विशेषः कथितो देवि शक्तितत्त्वस्य पान
 कं ॥ इति संक्षेपतः प्रोक्तं भैरव्यां शृणु पार्वति ॥ स्वपुष्पक्रमयोगेन भैरवी भुवि दुर्लभा ॥ स्वपुष्पास्त्र्यक्रमो देविकथ्यते शृणु सांप्रतं ॥ तरुणी सुन्दरी रम्यां तारु

एषामतवियहो ॥ सदारतौ साभिलाषी मैथुनो युक्तमानसां ॥ मंत्रयंत्रसमायुक्तां समानीय महेश्वरि ॥ नग्रांतां च विधायां दोषं यं न योजयं चरेत् ॥ परस्परवले कश्च कर्त
 व्यश्च परस्परं ॥ सदा तत्संगिना भावत द्रुत्तरचितं जले ॥ तद्रुत्तरचितं भोज्यं तद्रुत्तरचितं स्थलं ॥ तद्रुत्तरचितं पुष्पं देवताभ्यो निवेदयेत् ॥ स्त्रियो देवास्त्रियः प्राणास्त्रिय
 एव हि भूषणं ॥ स्त्रियः सृष्टिस्त्रियः सर्गं सर्वतस्पांतिष्ठितां ॥ स्त्रिदोषो नैव कर्तव्यो विशेषान्यूनस्त्रियः ॥ तासां प्रहारकौटिल्यं सर्वथा परिवर्जयेत् ॥ प्रमादात्कुरुते यस्तु
 तस्य पातो भविष्यति ॥ इदं विधां समालोक्य सुन्दरी गेहं संस्थितः ॥ अविकारी यदा देवि साधना हर्ति चान्यथा ॥ विकारे भावमतिच साधको न श्यति क्षणात् ॥ तत्कुटुंबमहे
 शानि क्षणाद्विकसितं भवेत् ॥ तथापि स्वस्य देवस्य विकारं न हिकारयेत् ॥ सापि वै देवदेवेशि स विकारी यथा भवेत् ॥ भगेन दीपे विद्युन्नेताद्याः स्त्रियः प्रयानिकाः ॥ अन्तःस्र
 वति चाब्दी सा पुष्पस्रवति मानवा ॥ बीजस्रवति चात्नेपी नाडा ज्ञेया त्रिधा भगे ॥ पुष्पिणी मनुना देविवला पुष्पं समानयेत् ॥ द्राविणी मनुना देविवला दृष्ट्वा द्रवं नयेत् ॥ उभ
 यंचैव संगृह्य जयंकुर्यान्महेश्वरि ॥ स्वयमेव भवेत्पुष्पं स्वपुष्पं तेन कीर्तितं ॥ तथाकार्यमहेशानि स्येयं संकारिणी जपात् ॥ शक्तिश्च साधका देवि दंपती दुर्लभा स्मृतौ ॥ व
 गलाता सुदेवेशि ल्याद्या स्रष्टि यत्नतः ॥ क्रमोपयोग्यं तीसृषु कृत्वा कार्यविचारण ॥ कलिदोषवशा देवी नार्ययोगो भविष्यति ॥ तस्मात्पाशवकान्येन वाला संसाधना
 शिवे ॥ वालाया मुभया चारो दक्षिणे मुखे एव दि ॥ शीर्षं च सिद्धिकामा चिद्रवाक्षयोगमभ्यसेत् ॥ यत्र स्त्रीणां समुहोक्तिनदी नदसमुद्रके ॥ यत्र स्नानं प्रकुर्वति गवाक्षं त
 त्र कारयेत् ॥ तामालोकाप्रयत्नेन जयंकुर्यात्त्रिरंतरं ॥ सर्वासं प्राणयेद्देवि स्वर्णरत्नादिभिः प्रिये ॥ इति संक्षेपतः प्रोक्तं तिलकं मृण्मयं पार्वति ॥ द्युसृष्टां वामरुक्ते तु समा
 नीय प्रयत्नतः ॥ शक्तिस्त्रयपनतीरे तु गत्वा यत्नेन पार्वति ॥ वामरुक्ते तले यंत्रं विलिख्य यत्नतः शिवे ॥ अवशिष्टेन तिलकं कारयेत्परमेश्वरि ॥ भाले कंस्तुराका विंदु मुनिप

३६

त्रंसुचंदनं ॥ यदा वधनकं देवि द्युसृष्टेन प्रकारयेत् ॥ तन्मधोस्वेतदिव्यं च कशादि पूर्ववद्भवेत् ॥ दशविधा विधो देविकेशवर्धनमिरितं ॥ इति संक्षेपतः प्रोक्तं किमन्य
 द्रोतुमिच्छसि ॥ इति श्री उत्तरे पंचविंशतिः पठलः ॥ ४ ॥ देवुवाच ॥ देवेश श्रोतुमिच्छामि वगलाक्रमनिर्णयं ॥ ॥ शिव उवाच ॥ सौभाग्यो वक्ति मे शौचवगलाशीघ्र
 दर्शिनी ॥ पीतांबरधरो मंत्री पीतभूषणभूषितः ॥ पीतमाल्यांबरधरो पीतगेहं समास्थितः ॥ पीतपूजापरः प्रोक्तः पीतान्नप्रीतिमानसः ॥ पीतद्रव्योपभोगी च पीता
 सनसमन्वितः ॥ पीतहोमी पीतपुष्पी पीतशक्तिसमन्वितः ॥ रोचनां भुविसंदद्या कुंकुमं मुनिपत्रकं ॥ हरिद्रया त्रिपुडचतन्मधोखादिरं शिवे ॥ हरिचन्दनधूपेन धूपि
 तः परमेश्वरि ॥ सर्वसर्वतु संपाद्य क्रममार्गितो भवेत् ॥ सृष्टिस्थित्यंतं संहारपूजां च त्रिविधा कलौ ॥ केवला सृष्टिपूजा स्या गभकौला गमक्रमात् ॥ अर्चनगौडः
 देशे तु स्थितिमार्गकुमारक ॥ गुप्तकौलगमन्नामगौडदेशार्चने विधिः ॥ कामरूपा गमनामसंहारक्रमपूजनं ॥ गौडागमेवावलम्ब्य सीख्यायनमुनिस्तथा ॥ उक्ता वा
 नागमेवैव स्थित्यची शृणु पुत्रक ॥ सर्वांगं सुन्दरीरम्यां स्ववियवशो भितां ॥ नवोठं पुष्पिणी चैव प्रार्थयेद्दिप्रकन्यकां ॥ कृष्णाष्टम्यां च तुर्दश्यां योर्णमास्यां कुमा
 रक ॥ अथवा भौमवारे वा निशा पीभृगु वासरे ॥ सुवासितेन तैलेन कुर्यादभ्यंजनं तथा ॥ तुलिका तत्पमानीय आस्तीयोद्भुखेतदा ॥ तस्योपरि समास्तीयं शा
 मंते जातिचंपकैः ॥ कपूरचैव कस्तूरी मिश्रितं चन्दनं तथा ॥ सर्वांगलेपनं कुर्यात्तस्मीसूक्तेन बुद्धिमान् ॥ पर्यंकोपरितां कन्या चन्दनेन विलेपितां ॥ भुवाद्ये रि
 तिमंत्रेण कन्यां दक्षिणातो मुखी ॥ उन्मुखी शमनं कुर्यात्स्त्रीसूक्तेन कुमारक ॥ तस्याः पादोपसापार्थगुप्तेना चन्दनमाचरेत् ॥ न्यस्वाषोढादयंचैव वगलापंच
 कंन्यसेत् ॥ कन्यांचैव न्यसेद्वंतत्र दंगानि संस्मरन् ॥ पनं जयपुरचैव मार्जयिन्मूलविद्यया ॥ गंधद्वारे तिमंत्रेण कुर्यात्किं स्तरिलेपनं ॥ मूलमंत्रेण सम्प

कचपुष्पमालां समर्चयेत् ॥ निवेदयेद्युवशुद्धितत्रैव जपमाचरेत् ॥ शतं चाप्यसहस्रं च मंत्रराजमिमं जपेत् ॥ पुरश्चरणमध्ये च प्रतिमां च वासरे ॥ अ
 ध्यायेत्तस्मात्सौभाग्यार्चनमाचरेत् ॥ प्रयोगसिद्धिदं पुंसां मंत्रसिद्धिकरं परं ॥ एतन्मंत्रं विना देवि प्रयोगेन भवेत्कवित् ॥ तस्मात्सर्वप्रयत्नेन सिद्ध्या धीदेवि भूत
 लो ॥ सौभाग्यस्वत्रमं देवि विना सिद्धिर्न कोटिभिः ॥ अभिमानादृक्तं तत्त्वा वैदृषणत्रयं ॥ तत्त्वापेक्षं द्रियाशक्तिसौभाग्यक्रममाचरेत् ॥ सुखदुःखे समेकत्वा लाभो
 लाभौ जपाजयौ शौतोश्च समतां कृत्वा सौभाग्यं क्रममाचरेत् ॥ षोडशयं च न जानायाः करान् चर्चनं भुवि ॥ पतितः संभवेत्पुंसो रौरवं नैकं व्रजेत् ॥ बाह्याभ्यंतरपादि
 विप्रभेदज्ञानपादिन ॥ पीतक्रमो न कर्तव्यो देवताशापमाप्नुयात् ॥ संकल्पं च विकल्पवत्तत्त्वा विज्ञानमानसः ॥ पीतक्रमं ततः कुर्यात्ति चेद्भ्रष्टो भवेद्भुवं ॥ जितेन्द्रिय
 सुखं कृत्वा कुर्यात्पीतक्रमं शिवे ॥ सुखार्थं कुरुते यो सौ देवताशापमाप्नुयात् ॥ स्वस्थवेशविधिं वैववा ज्ञात्वा परमेश्वरि ॥ यः करोत्यर्चनं देवि स विप्रः प्रतितो भवे
 त् ॥ यस्तु कन्यामनः क्षोभं करोति यजने शिवे ॥ धान्नविनो भवेत्सद्यो वाचस्पतिरिवापरः ॥ नोन्या दूषेद्देनां च मनश्चैव शरीरयोः ॥ वेदनां जनयेद्यस्तु स नरः प
 तितो भवेत् ॥ सपत्नीमातृपत्नीवागुरुभार्यामथापि वा ॥ अर्चयेद्यो वेनोपेतां सांख्यायनसतर्पितं ॥ दीक्षालयस्थारंजकीकुलालगुरुकन्यकां ॥ पुलिंदकन्यकावा
 पि मृदुकुंडमृतमादरात् ॥ अर्चयेद्विपत्नी च पूर्वोक्तलक्षणैर्युतां ॥ अर्चनं विधिमागेन पूज्यां द्वासोमर्तं ॥ सर्वलक्षणसंयुक्तां पुष्पिणीमर्चयेच्छिवे ॥ मंतं ग
 मुनिनोक्तं च सद्यः सिद्धिकरं भुवि ॥ सिद्धक्रमो यं देवेशिनास्ति सिद्धिगुरुं विना ॥ तस्मात्सर्वप्रयत्नेन गुर्वज्ञापरिपालकः ॥ सिद्धो भवति देवेशिनात्र कार्या विचारणा
 ॥ इति संक्षेपतः प्रोक्तं किमन्यथेतुमिच्छसि ॥ इति उत्तरे षड्विंशतिपठलः ॥ - ॥ महाराजक्रमं देवकथयस्व ममं प्रभो ॥ - ॥ शिव उवाच ॥ महाराजक्रमो देवि

३७

कथ्यते शृणु सांप्रतं ॥ नानाविधित्रसोपानमंडिते चित्रमंडपे ॥ सौधाटालकसंशोभि वितानध्वजसोभिते ॥ नानोपवनसंयुक्ते हंसमायुरशोभिते ॥ नानाचित्रगृ
 हेरम्ये गजवाजिविराजिते ॥ सर्वतोभद्रसंयुक्तं नानाभरणभूषितं ॥ भूषामोदसमायुक्ते चित्रदीपैरलंकृतं ॥ रत्नसिंहासने रम्ये रत्नाभरणभूषितं ॥ जातिचं
 कपुत्रागकेतकीगंधशोभितं ॥ कर्पूरागुरुकस्तूरीरोचनाकुंकुमंतथा ॥ जटासांसाचसौगंधं सौगंधगुरुभूषितं ॥ घंटानिनादसंयुक्तः सर्वदाशुद्धमानसः ॥ आनन्दम
 ग्रहदयोदिव्यवस्त्रैरलंकृतः ॥ दिव्यमाल्यावरधरो दिव्यवस्त्रैरलंकृतः ॥ तांबूलपूर्वोदोनोरद्विराजितः ॥ देवपात्रैर्नृत्यपात्रैर्भोगपात्रैर्निनादिताः ॥ नृत्यगीतैश्च वा
 दित्रैश्चतुर्विंशतिवाचकैः ॥ संगीतरागनालैश्च धनिर्नैर्द्विभिश्रनिर्दोनादितः ॥ नानादेशोपभाषाभिर्गद्यपद्यैरलंकृतः ॥ नानाविधित्रभूषाभिर्भूषितः साधकोत्तमः ॥ स
 मस्ताराजचर्याणि मोहनाशजनायिका ॥ श्रीमहाराजमातंगी सर्वदेवप्रमोहिनी ॥ तस्मात्कृतिलकं देविकथ्यते शृणु पार्वति ॥ कुचंदनंचत्रुमध्यगुरुप्रारसदंतरे ॥
 कस्तूरिकात्रिपुंड्रं च तमधो केशरं शिवे ॥ महाराजक्रमो देविकथितस्तु मया तव ॥ अथवा देवदेवेशि स्वयंगानपरो भवेत् ॥ इति संक्षेपतः प्रोक्तं किमन्यथेतुमिच्छ
 सि ॥ इति तारासूक्ते सप्तविंशतिपठलः ॥ ॥ देव उवाच ॥ देवेश श्रोतुमिच्छामि रहस्यातिरहस्यकं ॥ वदश्रीभुवनेशान्याः क्रमं परमदुर्लभं ॥ दिव्यभावक्रमेणो
 वभुवनाशीर्घ्यसिद्धिदा ॥ हकारो शिवरूपत्वादकारः पापनाशकः ॥ इकारः कामरूपत्वात्मायां तेन प्रकीर्तिता ॥ ब्रह्माण्डमेतद्देवेशि मायया वेष्टितं भवेत् ॥
 यस्यामायाविना देवि न च किंचित्प्रभासते ॥ यद्भासारहितं किंचित्प्रभासते ॥ यद्भासारहितं किंचित्प्रभासते ॥ यद्भासारहितं किंचित्प्रभासते ॥ यद्भासारहितं किंचित्प्रभासते ॥
 भासते ॥ यां विना तु महेशानिजगज्जडसमं भवेत् ॥ गुरुदेवतमंत्राणां मेकां संभावयन्विया ॥ त्रितेजस्वेकीष्टन्याद्यतत्र मुक्तिं प्रकल्पयेत् ॥ सां गी सावरणां ध्या

त्वातद्रूपस्तुभवेत् ॥ गुरुकृपां भवेदेवी देवीरूपो गुरुः स्मृतः ॥ मंत्ररूपो भवेदात्मा चात्मानं तन्मयं भवेत् ॥ एवं क्रमेण देवेशि सदा तद्गतमानसः ॥ त्रैलोक्यवि
 जयी भूयात्त्राकार्या विचारणा ॥ एतस्यास्तिलकं देविकथ्यते यत्र तः ॥ ॥ स्वेतचंदनविदुस्तु भुमधेतु पलाययेत् ॥ गंधसारंतदंते स्यात्त्रिपुटं दिव्यवर्णितः ॥ रक्ता
 क्षताश्च तन्मध्ये तेन सिद्धीश्वरो भवेत् ॥ इति अष्टविंशति पटलः ॥ ॥ देवेश श्रोतुमिच्छामि कमलाक्रमनिर्णयं ॥ ॥ शिव उवाच ॥ भूयुग्मेद्युष्टां देविसिंदूरमद
 नंतरं ॥ स्वेतविपुंद्रदेवेशितन्मध्ये केशं शिवे ॥ स्नातः शुक्लांबरधरः शुक्लमाल्यानुलेपनः ॥ शुक्लभूषणभूषाद्यः त्रिसंध्यां स्नानमाचरेत् ॥ विष्णोः शिभूमिशा
 पीमधुरान्नप्रियो नरः ॥ भृगुवासरपर्यंत्रं द्वितियं भृगुवासरं ॥ दिनवृद्धिक्रमेणैव कुमारं पूजयेत्सदा ॥ द्वितीयभृगुमारभ्य द्वासये दिनवृद्धितः ॥ प्रत्यहं पूजयेद्दे
 विना नावादित्रनिश्चनेः ॥ दिनषोडशपर्यन्तं प्रत्यहंतु समाचरेत् ॥ पुनस्तद्धिनमारभ्य तद्दिनात्तमहेश्वरि ॥ पूजयेत्प्रयतो नित्यं देवताभावतापरः ॥ प्रदेक्षिण
 प्रकर्तव्या कलाभावक्रमेण च ॥ दीपास्तत्र प्रदातव्या कलावृद्धिक्रमेण च ॥ ब्राह्मणभोजयेन्नित्यं कलाभावक्रमेण च ॥ इत्याचारपरः श्रीमान् विष्णुरूपो
 नरो भवेत् ॥ राजचिह्नानि सर्वाणि प्रयतः पूजयेत्सदा ॥ सर्वसाज्यलक्ष्मास्तु नाथो भूत्वा त्रसंशयः ॥ धनदा कस्य देहस्थारजकः किं करो भवेत् ॥ इति संक्षेपतः
 प्रोक्तं किमन्यच्छ्रोतुमिच्छसि ॥ इति श्री उत्तरः पटलः ॥ ॥ देवेश श्रोतुमिच्छामि धूमावत्याः क्रमं शिवे ॥ ॥ शिव उवाच ॥ धूमावत्याक्रमं देविकथ्यते शृणु
 पार्वति ॥ भूमध्ये कज्जलं देवि भस्मविदुस्तदंतरे ॥ त्रिपुटैललाटे स्यात्कृत्वमस्मत्तदंतरे ॥ कृत्वा वस्त्रांबरधरो कृत्वा गन्धविभूषितः ॥ भूरिमाल्यांबरधरो धत्तु
 रमाल्यभूषितः ॥ गंधधूपेन संयुक्तः श्मशानासनसंगतः ॥ धूपवर्णजिगत्सर्वमंत्रधूपमयं भजेत् ॥ काकपिच्छं वासनखतदंता कृत्वा त्यकारयेत् ॥ ब्रह्म

३८

चारिमिताहारो निर्विकल्पो जितेंद्रियः ॥ सत्पवादिमिताहारो भूषापीकुशविष्टरे ॥ स्नानं त्रिषवणं कुर्यादुच्चाटनपरायणः ॥ स्वचिन्तकाकवत्कृत्वा जगदुच्चाटये
 द्रुवं ॥ इत्याचारपरो मर्त्यो धूपक्रमगतो भवेत् ॥ काकक्रमस्तु गदिलोकिमन्यच्छ्रोतुमिच्छसि ॥ इति श्री त्रिंशत्तमः पटलः ॥ ॥ देव्युवाच ॥ देवेश श्रोतुमिच्छामि
 ब्रह्ममार्गक्रमेशिवे ॥ ॥ शिव उवाच ॥ देव्याः कज्जलं देयं सिंदूरेण त्रिपुटं ॥ हरिद्राभूयुगे यास्वेतपत्रं समाचरेत् ॥ रक्तविट्चतन्मध्ये सर्वदा तद्गतो भवेत् ॥ भा
 जनैश्च यनेरात्रौ मैथुने सर्वदा जपेत् ॥ उच्छिष्टहस्ते देवेशि उच्छिष्टेन वलिहरेत् ॥ शक्त्यक्षिपं परोक्षिपं भुंजन्तं सार्वकालिकं ॥ जपं कुर्यान्महेशानिरात्रावेव जपंचरेत् ॥
 तांबूलभक्षणं कृत्वा तांबूलानि च होमयेत् ॥ तांबूलभक्षी मां सासीभुक्त्वा चर्वनकारयेत् ॥ गृहं प्रलिप्य यत्नेन मार्जन्या मार्जनं चरेत् ॥ पूजयेद्यत्नतो देवि नान्यथा सिध्य
 ति ध्रुवं ॥ उच्छिष्टहस्ते देवेशि स्वदेहं प्रोक्षयेत्सदा ॥ उच्छिष्टहस्तः पूजयेत् ब्रह्ममार्गः प्रकीर्तितः ॥ ब्रह्ममार्गक्रमो देवि गदितस्तु मया तव ॥ अनेन क्रमयोगेन सिद्धमा
 र्गक्रमो भवेत् ॥ सिद्धविद्यापुसन्ना स्यात्पुनः सावरदायिनी ॥ सुरेंद्रोपि च दासः स्यान्मनुष्याणां च काकथा ॥ रुरुस्यं कथितं भद्रं गोपनीयं स्वप्नो निवर्त ॥ इति संक्षेपतः
 प्रोक्तं किमन्यच्छ्रोतुमिच्छसि ॥ इति श्री पटलः ॥ ॥ देव्युवाच ॥ देवेश श्रोतुमिच्छामि क्रममालाविनिर्णयं ॥ ॥ शिव उवाच ॥ पूर्वोक्तक्रमविद्यानां मालां शृणु म
 हेश्वरि ॥ दंताख्यमाला गदिता महामाला तथैव च ॥ छिन्नमस्ताविधौ देवि नरास्थिमालिका परा ॥ रक्तचन्दनजामाला त्रिपुरायी प्रकीर्तिता ॥ स्वयंभूकुसुमाख्यातुभैर
 व्यां परिकीर्तिता ॥ गुंजा माला तु मातंगीधुम्रायां खरदंतजा ॥ हरिद्राख्यातुवगला मुख्या माला प्रकीर्तिता ॥ दंतो नरशंखोत्थानारिकेलमयी तथा ॥ अनयोर्न हि
 भेदोस्ति शिवशक्त्योर्यथा प्रिये ॥ मालिका कमलाक्षस्य महालक्ष्म्या प्रकीर्तिता ॥ भुवने श्यामफटिकी स्यात्सिद्धविद्याविधौ शिवे ॥ गुंजाख्यमालिका शस्त्रातद्विद्याशक्तयः श्र

25
 20
 15
 10
 5
 0

॥ गंधरूपाजातिभैरवमहाविद्याकीर्तिता ॥ तत्रमंदेवदेवेशिशृणुयत्नेनसंप्रतं ॥ रूपगंधक्रमेणैवनामदद्यान्महेश्वरि ॥ मातृपितृकृतं नाम तत्कृतं यत्नेन पार्व
 ति ॥ स्वयं नाम प्रदद्याद्देययोगेन पार्वति ॥ यासाप्रथमशक्तिस्तुष्टांतकरणोद्विज ॥ शुद्धाविमलहो ज्ञात्रिदिव्यं गंधामनोरमा ॥ सा हि स्वप्रावती देवी सर्वसिद्धिप्र
 दक्षिका ॥ या हृत्पानीलकृष्णाभामधुपिंगललोचना ॥ साधकाकांक्षहृदयापुंगंधानिंद्यगंधिका ॥ तस्यां कालिसमायोत्रा सकाली परित्ति कीता ॥ या स्यात्तृतीया गौ
 रंगी मधुगंधानुलेपना ॥ विपुरा नाम सा देवि स्वपुष्पक्रमसाधिनी ॥ मद्गंधातुयानारी मद्सवलनमंधरा ॥ युक्ता आमिष्टमंध्रेन महिषासुरमर्दिनी ॥ मद्य
 गंधायानारी रक्तनेत्रातिनिष्ठुरा ॥ महोयतारां सा प्रोक्ता महापापविनाशिनी ॥ अश्वगंधातुयानारी दीर्घजंघामनोहरा ॥ सा स्याच्चकितलोलाक्षी मश्वारुटावर
 प्रदा ॥ आमगंधाचवदने पूतिगंधाचसंधिषु ॥ नीलवर्वरकेशांच सा स्यादुर्गमहोत्तुका ॥ सर्वलक्षणसंयुक्तानां गन्धसगाकुला ॥ सुन्दरी चारु केशी च दीर्घनेत्रा म
 नोहरा ॥ नानाविलासकुशलो कुलशास्त्रविचारणी ॥ गुरुवक्षस्थलाकान्तमध्याविरलदर्शिनी ॥ सुन्दरी सा भवेद्गौरी सर्वकार्यप्रवर्तिनी ॥ दिव्यवर्णा कृशांगी च दिव्य
 गंधानुलेपना ॥ भुवनेशी मया प्रोक्ता कमलांशुपार्वति ॥ चार्वंगी चारुनेत्रा च कंजपद्मासनस्थिता ॥ पीताभरणभूषांगी कमलापरिकीर्तिता ॥ गुंजाहारवि
 भूषाद्याश्यामा चंचललोचना ॥ चारुहासातुमातेगी विद्याख्याता महेश्वरि ॥ पिंगनेत्रा पिंगकेशा किंविदुश्चातिवासिना ॥ धूमावति च सा प्रोक्ता सिद्धविद्यांशु
 रणपिये ॥ सर्वदा भोजनासक्ता वरुभोज्यातिचंचला ॥ त्रैलोक्यमोहनाकारा सिद्धविद्या प्रकीर्तिता ॥ लंबवक्त्रा च लंबोष्ठी पीतवर्णातिनिश्चला ॥ वगला साम
 हेशानि कीर्तिता तव सुवते ॥ दशविद्यामाख्याता शक्तिरूपेण पार्वति ॥ विधा एव महेशानि मातृस्त्रीभगिनी क्रमात् ॥ कीडंतिसततं देवि विद्या एव न संशयः ॥

३६

दशक्रमो महेशानि दशविद्यासु यत्नतः ॥ सर्वथा कारयेद्देवि नान्यथा युगकोटिभिः ॥ न हि सिद्ध्यति देवेशि दशपञ्चजपेन वै ॥ तस्मात्सर्वप्रयत्नेन स्वस्वविद्याक्रमंचरेत् ॥
 स्वयं भूकुसुमं देवि त्रिविधं कीर्तितं कलौ ॥ गौडकाश्मीरमार्गेण च द्विधं न च वै भवेत् ॥ आषोडशाष्टौ ठायाः पुष्पमुत्तममीरितं ॥ वलात्कारेण कुठायाः पुष्पं
 मध्यममीरितं ॥ रजोयोगेन जातायाः कनिष्ठं कीर्तितं प्रिये ॥ काश्मीराख्याक्रमे देवि शृणु पुष्पक्रमंचरे ॥ आषोडशाष्टौ भुक्तायाः पुष्पमुत्तममीरितं ॥ वलात्कारेण
 भुक्तायाः पुष्पमध्यममीरितं ॥ रजोयोगेन खेयायाः कनिष्ठं परिकीर्तितं ॥ पुष्पत्रयमिदं प्रोक्तं त्रिषु लोकेषु दुर्लभं ॥ प्रतिभासभवं पुष्पमनंगगंधसंज्ञितं ॥ रूपा
 तिररूपं च न वक्तव्यं कदाचन ॥ गोपनीयं गोपनीयं गोपनीयं पुनः शिवे ॥ इति संक्षेपतः प्रोक्तं मिमन्त्रोक्तुमिच्छसि ॥ ॥ देवुवाच ॥ दशक्रमाः शक्तयश्च त्व
 योक्ता परमेश्वर ॥ तत्रमाणं फलं देव कियत्कालेन जायते ॥ तत्सर्वं देव देवेश पुरारूपा क्रिया कथं ॥ ॥ शिव उवाच ॥ शृणु देवि प्रवक्ष्यामि रूपां तव संनिधौ ॥ अष्टम्या च
 चतुर्दश्यां पक्षयो ह भयोरपि ॥ नीलसाधनकं कर्म सर्वथा कारये शिवे ॥ प्रत्यहं क्रियतां देवित दभावे महाष्टमी ॥ सत्येव दशवर्षेण तायां हायने न च ॥ द्वापरे तद्विमासेन
 सहोरात्रं कलौ पुगे ॥ सिद्धिर्भवति देवेशि नीलमार्गे विशेषतः ॥ संपूर्णदिवसं त्यक्त्वा रात्रौ यामपत्तिमं ॥ अत्र यामंच संत्यक्त्वा मध्ययामद्वयं शिवे ॥ तन्मध्योत्तर्यना
 डीषुकालिका वरदा भवेत् ॥ सोपानसंयुक्तेनानाभुतगणैर्युते ॥ नवसोपानतन्मध्ये सप्तमेन समाकुले ॥ तत्र स्थिता महाकाली परिवारगणैः सह ॥ साधकाः
 कांक्षहृदयावहिवेतालसंयुता ॥ श्रीमथोत्तरतंत्रोक्तकवचावरणैर्युता ॥ कलादस्थैः समायुक्ता स्वयं यातिततः परा ॥ महावलिक्रमे देवि संख्यां शृणु महेश्वरि ॥ सत्येः
 विंशतिवर्षेण त्रेतायां हायन द्वयं ॥ द्वापरे मासषट्के कलौ मासद्वयोनरं ॥ अनेनैव क्रमेणैव हि त्रिमस्ताविधिः स्मृतः ॥ एतावद्वि विशेषोक्तिशक्तिसंगः सदा स्मृ

गंधर्वास्वक्रमे संख्याश्रुणयत्नेन पार्वति ॥ शतं विंशतिदिग्दे सप्तमारभ्य पार्वति ॥ वीरसाधनकं कर्म चतुर्मंत्राणामाचरेत् ॥ स्वपुण्यास्वक्रमे संख्याश्रुणयत्नेन पार्व
 ति ॥ अषिदेदवह्नियामयोगमार्गेण सिद्धति ॥ महाचीनक्रमे संख्याश्रुणयत्नेन पार्वति ॥ षट्त्रिंशदशवेदास्वषट्त्रिंशदिवसेः शिवे ॥ सत्यादिकलिपर्यंतं महा
 राजक्रमे श्रुण ॥ अशीतिषष्टिषष्टिशसप्तवर्षक्रमेण च ॥ सत्यादिकलिपर्यंतं ब्रह्मभावक्रमे श्रुण ॥ सहस्रं शतदिकन्युनषष्टिवर्षेण यावन्ति ॥ कालार्चनक्रमे
 देविसंख्याश्रुणयत्नेन ॥ सहस्रं षट्शतं वेदशतं षोडशहायनं ॥ सत्यक्रमाच्च कल्पं तं धुप्रभावं श्रुणयिष्ये ॥ दिकसहस्रं षट्सहस्रं पंचविंशति ॥ ब्रह्मभावे म
 हेशानिकलावद्धशत्रया ॥ दशवर्षमासषट्कदेवतावरदाभवेत् ॥ प्रत्यक्षदर्शने देविसंख्या प्रोक्ता मया तव ॥ सिद्धमंत्रमहेशानि पूर्वयोगेन सिद्धति ॥ पूर्वक्रमो महेशा
 निमंत्रमात्रे प्रकीर्तितः ॥ पूर्वक्रमेण देवेशि दुष्टमंत्रोपि सिद्धति ॥ रहस्यातिरहस्यं च गोपनीयं स्वयोनित्वं ॥ गोपनात्तिद्धिमाप्नोति नात्र कार्यविचारण ॥ इति संक्षे
 पतः प्रोक्तं किमन्यच्छेत्तुमिच्छसि ॥ ॥ देव्युवाच ॥ पूर्वसंस्वितं नाथ मुद्रासंकेतकं तथा ॥ किं त्वया गोपितं स्वामिन् कथयस्व ममाधुना ॥ ॥ शिव उवाच ॥ रहस्याति
 रहस्यं च मारात्तारत राशिवे ॥ कथयामितव प्रीत्या रहस्यातिशयं प्रिये ॥ केरलेश्वरकाश्मीरो गोडाख्यस्तृतीयकः ॥ संप्रदायत्रयं प्रोक्तं प्रत्येकं विविधं भवेत् ॥ शु
 द्धगुप्तो ग्रभेदेन नवधा परिकीर्तितं ॥ दिव्यसिद्धमानवोद्यदक्षिणा पूर्वशंकरः ॥ आनन्दभैरवः कालश्चातिकालक्रमेण च ॥ आनन्दभैरवमते पंचाशीतिगुरुक्र
 मः ॥ दक्षिणा पूर्वसंयन्ता भेदत्रितये मेव च ॥ दशविद्याक्रमेणैव दशभेदाः पुरोदिताः ॥ परातद्विनिर्वाणषट्शी भवक्रमेण च ॥ कादिहादिक्रमेणैव रस्मि
 पुंशक्तिमेदतः ॥ षट्सहस्रं च दशतं चतुःषष्टि प्रकीर्तितः ॥ प्रकृतौ विद्यमानायां विकृतिनवलिपसी ॥ संप्रदायत्रयं देवि प्रकृतिस्थानगोचरं ॥ तत्त्वमुद्राख्यका

४०

राख्यभेदेन त्रितयं भवेत् ॥ दुग्धं वृंतांककं देवि सुराणं दुग्धमासकं ॥ कुमारिपंचपंचत्वं मसरंति प्रकीर्तिता ॥ आलिङ्ग्य चूं वसं पूज्य न विकारं समाचरेत् ॥ वाल्मी
 यांतरुणायां च वालासं पूज्य पंचमं ॥ मद्यं मांसं तथा मत्स्यं कृद्रामैथुनमेव च ॥ मकारयंचकं प्रोक्तं देवता प्रीतिकारकं ॥ गुडादकरसो देवि मुद्रातु प्रथमा स्मृता ॥
 पिण्णकं लवणं देवि द्वितीया परिकीर्तिता ॥ लसुनीति तिडो चैव तृतीया परिकीर्तिता ॥ सूर्यमंडलसंकाशो चन्द्रमंडलसन्निभा ॥ गोधूममाषसंभूता सुन्दरा तु चतु
 र्थिका ॥ शक्त्यालयः पंचमास्यात्पंचमुद्रा प्रकीर्तिता ॥ ॥ देव्युवाच ॥ मुद्रानामतु किं जातं तत्त्वं किन्नामकं भवेत् ॥ मकाराः किं स्वरूपाः स्युः सर्वे कथय केशर ॥
 ॥ ॥ शिव उवाच ॥ रहस्यं कथ्यते देवि श्रुणयत्नेन सांप्रतं ॥ महादेवो यथा प्रोक्तं सद्रूपं ध्ययते यथा ॥ तद्रूपधारणामुद्रातद्रूपाधिकति भवेत् ॥ विना मार्गं महे
 शानि गतिश्चैव कथं भवेत् ॥ मार्गप्रदर्शनादेवि गतिः सर्वत्र दृश्यते ॥ तन्मार्गदर्शनात्ताम्रमकाराः पंचकीर्तिताः ॥ ज्ञात्वा फलं समाप्नोति नात्र कार्यविचार
 ण ॥ ब्रह्मा विष्णुश्च रुद्रश्च ईश्वरश्च सदाशिवः ॥ एते पंच मकाराश्च पंचनामप्रचारकाः ॥ आत्मविद्याशिवा सर्वपूणेति पंचमं विदुः ॥ पंचतत्त्वानि देवेशि केर
 ले कीर्तितानि च ॥ पंचमुद्रानामधरास्तानहोवन्मिसंश्रुण ॥ ब्राह्मी च वैष्णवी रोक्षी ईश्वरी श्री सदाशिवः ॥ पंचमुद्रासमाख्यातास्तत्र नामधराः शिवे ॥ संतर्प
 कुंडली शक्तिं पंचमुद्राविधानतः ॥ ब्रह्मी च वैष्णवी रोक्षी अलिनापिशितं मानं मुद्रामैथुनमुत्तमं ॥ मकारपंचकं पत्रतत्र देवी न संशयः ॥ नमद्यं माधवी मद्यं न
 मद्यं शक्तिरसोद्भवं ॥ सुषुम्ना शंखिनी मुद्रा उन्नयनमुत्तमं पुनः ॥ सामरस्यामतो ह्यासमैथुनं तत्सदाशिवं ॥ महाकुंडलिनी शक्तिस्तथो गार्थमहेश्वरि ॥ शक्ति
 : प्रोक्ता महेशानि नमोगार्थमयेरिता ॥ कुंडली सारमस्यार्थः स्वयंभुनिंगमीरितं ॥ एतदभ्यासयोगेन कुण्डली रसवान् भवेत् ॥ कुण्डली कीदृशी देवतद्रस

॥ कादशो भवेत् ॥ अवाच्य यद्देवकितवस्तु यथा भवेत् ॥ तथा समरसान्तरसः संकीर्तितो मया ॥ अज्ञानादपि देवेशि भोगवासरापि च ॥ फलसंसारतं देवि
 गर्भरूपेण जायति ॥ तानात्फलमवाप्नोति त्रैलोक्यविजयी भवेत् ॥ तस्यानुपंचमी मुद्रा कीर्तिता तु मया तव ॥ सयोगो मृतयोगेन कुंडल्युत्थानकारणात् ॥ चोदपत्रे
 पदायातितमद्यं परिकीर्तितं ॥ मणिपूरदशदले सुषुम्नायां यदा गतिः ॥ तत्करामृतसंयोगात् द्वितीया परिकीर्तिता ॥ हृत्पद्मद्वयदशारे तु शंखिनी कुर्मसंस्थिता
 ॥ सुधासागरक्रीडायां मत्स्यस्तत्र प्रकीर्तिताः ॥ मुद्रा तृतीया उदिता चतुर्थी षोडशकूटे ॥ चन्द्रसूर्याग्निसंभिर्वर्तुला विन्दुगर्भिता ॥ भगधजाख्यवराकैर्द्विदिता
 तु चतुर्थिका ॥ पंचमुद्रामया प्रोक्ता मुखभावफलाप्तये ॥ मकारपंचकेनैव ज्ञानमेतस्य जायते ॥ मकाररूपमार्गोदिकीति ततस्ते मया तव ॥ इति संक्षेपतः प्रोक्तं
 मिमन्त्रोक्तुमिच्छसि ॥ इति श्री० पठलः ॥ ५ ॥ देव्युवाच ॥ देवेश श्रोतुमिच्छामि पूर्वोक्तं चरुस्थकं ॥ ॥ शिव उवाच ॥ पंचमुद्रां स्वसंकेते मुखसंकेतकं श्रु
 ण ॥ पानं पंचविधं प्रोक्तं महादिव्यादिभेदतः ॥ महादिव्यं तथा दिव्यं वीरश्चैव महापशुः ॥ पशुर्वधपशुश्चेति पंचधा परिकीर्तिताः ॥ प्राणायानौ समाहारौ
 प्रत्याहारमनःस्थिरं ॥ भानुमण्डलकं भित्वा इन्द्रमंडलमध्यगो ॥ सुषुम्नावर्त्मनानित्यं सुधाधारं पकषिणि ॥ दिव्यपानमिदं प्रोक्तं सर्वसिद्धिकरं परं ॥ महा
 दिव्यमिदं प्रोक्तं श्रुणु दिव्यं महेश्वरि ॥ दिव्यं देव्याग्रतः पानं मुद्रासावीरपानकं ॥ त्यक्तसर्वाशयो मूलवासनामलसं वयः ॥ कौलिकाचारयोगेन पंचतः
 त्वेन पूरयेत् ॥ षट्चक्रक्रमभेदेन रुनेऽर्वा समंत्रकं ॥ ध्यानार्चनपरावस्थावीरपात्रमनुत्तमं ॥ उद्भासनोत्तरं देवि वीरपानं तदुच्यते ॥ वीरपानद्विधा प्रो
 क्तं पशुपानं श्रुणु प्रिये ॥ वीरपाने पूर्ववीरोपरस्तु पशुरित्यपि ॥ आसक्तलोलुपो दंभो मंत्रार्थे प्रसंगतः ॥ कामुकः कार्यनिर्देशो पशुपानं तदुच्यते ॥

४२

सर्वैः कुलिनैः स्थित्वा तु विना पूजा सुगर्वितः ॥ पत्न्या नं क्रीयते देवि पशुपानं तदुच्यते ॥ अन्योपि श्रुणु देवेशि पशुपानं कर्मशिवे ॥ एकाकिमद्यपानीय एकाकी श
 किभुक् प्रिये ॥ माहेश्वरस्य संसर्गनकदापि करोति चेत् ॥ पशुपानमिदं प्रोक्तं महादारिद्र्यायकं ॥ विना मंत्रं विना दिसां विना गुरुमुखात् प्रिये ॥ यत्पानं कियते मू
 र्खैः पशुमानं विदुर्वधाः ॥ पशुस्तु विविधः प्रोक्तः पूर्वेण सहभैरव ॥ एकाकी पाननिरतः पशुरित्यभिधीयते ॥ राक्षितो निदं कायस्तु द्वितीयः परिकीर्तितः ॥ अ
 दाक्षितः क्रियाहीनः मंत्रतंत्रं विवर्जितः ॥ महापशुरिति प्रोक्तः कौलवामौ श्रुणु प्रिये ॥ वामे रामारतिपुवविलिपात्रं तु दक्षिणे ॥ पानपात्री महेशानिवाम
 रुक्तेन तर्पकः ॥ महाकौलो महेशानिभूमौ स्थाप्य प्रतर्पयेत् ॥ रुक्तेन च देविकौल इत्यभिधीयते ॥ वामदक्षवत्ययेन वीरकौलः प्रकीर्तितः ॥ अलिपात्रं वामपा
 णौ दक्षरुक्तेन तर्पयेत् ॥ कामगोडस्तु संप्रोक्तः चैतन्याख्यः स एव ॥ भूमौ स्थाप्य महेशानिरुक्तेन युग्मेन तर्पयेत् ॥ आनन्दाख्यस्तु संप्रोक्तः वाम इत्यभिधीयते ॥
 पूजायां देवदेवेशिकेरले दक्षरुक्तेन ॥ गौडे वामकरेणैव पूजां चर्पयामि च ॥ तर्पयामि पूजयामि नमश्चैव त्रिभागशः ॥ आदौ मध्ये तथा चान्ते भिन्नं भिन्नं च वाः
 प्रिये ॥ दक्षिणे वामहेशानिकेवलं पूजयामि च ॥ तर्पयामि ततः प्रोच्य हृदयमंत्रं समुच्चरेत् ॥ एते दुसं प्रदापात्रमया प्रोक्ता महेश्वरि ॥ सिद्धवैतन्यनामा च विलासा
 ख्यस्ततः परं ॥ सत्यचैतन्यनामा च सिद्धाख्यश्च तदुत्तरं ॥ चैतन्याद्यविलासी तो सिद्धप्रज्ञाभिधस्ततः ॥ सिद्धप्रज्ञाभिधश्चैव दिव्यार्नयोभिधस्ततः ॥ सिद्धबोधानं
 दसं जोदियं चैतन्यसंज्ञिकः ॥ सिद्धबोधस्ततः प्रोक्तः दिव्यचैतन्यसंज्ञिकः ॥ दिव्यप्रज्ञाननाथाख्यो दिव्यादेनश्चैव सश्चती ॥ शोभनो दैतनामा च मेधादेता विधस्ततः
 ॥ एते षोडशसं प्रोक्ताः केवलं तर्पणक्रमात् ॥ अन्ये भेदा विस्तरेणारुह्ये परिकीर्तिताः ॥ गोपनीयं गोपनीयं स्वयोनिरपरायथा ॥ इति संक्षेपतः प्रोक्तो मुद्रासं

केतमुत्तमः॥ इति श्री पठलः॥ X॥ देवुवाच॥ विश्वेश श्रोतुमिच्छामि लतासंकेतमुत्तमं॥ ॥ शिव उवाच॥ लतासंकेतकंदेवि शृणु यत्नेन सांप्रतं॥ मेधादिक्षा विना दे-
 विनलनासाधनं भवेत्॥ कादिहादिकलानामलता प्रोक्ता मयानव॥ बालादिशां भवांतं च मेधा पूर्वप्रकाशिता॥ श्रीस्पर्शकालीमारभ्यगुह्यातां महेश्वरि॥ मेधा-
 दीक्षामहेशानिकादिहादिमतेषु॥ सर्वसाध्याज्यमेधातुद्वयोर्योगि भवेत्स्थिये॥ मणिपुरादिलो जं च बालामारभ्य योजयत्॥ मणिपूरादिलानं वस्पर्शमारभ्य यो-
 जयेत्॥ अथवा देवदेवेशि संहारसृष्टि मार्गतिः॥ सृष्टिः कादि यदा देवि हादिसंहतिगो वय॥ हादिः सृष्टिस्तदा काली संहारान्तक्रमाद्भवेत्॥ परादिसर्वातीतांतः-
 वृत्तचारभ्यपार्वति॥ शान्त्यतीतांतं गं ज्ञात्वा शिवशक्त्या प्रबोधयेत्॥ अथवा वरुणविधेन केवलं वेधरपिणी॥ च सुष्ठु तो समाभ्यसाध्याज्यांतं समाचरेत्॥ मेधादीक्षा-
 पुतानां च न च मुंडमारितं॥ केशानसंवर्द्धयेद्देविसर्वदा तैललापनं॥ नश्मश्रून कृतयेद्देवि पावर्द्धः प्रदृश्यते वा विधः॥ श्रुतिवेधश्च दृष्टिवेधस्तृतीयकः॥ शर्शवि-
 धेश्चतुर्थः स्थातृरूपावेधस्तपंचमः॥ अनुक्रमेण देवेशि जातैर्ये साधना क्रमात्॥ ब्रह्माण्डगोलके पाचपाका विज्ञा गती तले॥ समस्तसिद्धयस्तस्य साधकस्य पु-
 रःस्थिता॥ पश्य वीक्षणमात्रेण जायते साधना क्रमात्॥ स्वयमायांति पुरतो जपारी नोचका कथा॥ निदेशवर्तिनी भूत्वा वर्तते चटका इव॥ मनोरथमयी सिद्धिः-
 तस्य दासी सदा भवेत्॥ अणिमाखेचरी वीक्षा गुटिका कामरूपिता॥ धातुवाद्भवेत्तालाः पक्षिणश्चिरजीविताः॥ परकायप्रवेशादिवरावरपुरी गतिः॥ षष्टि-
 सिद्धीश्वरो भूया नात्र काया विचारणा॥ षट्कर्माणि महेशानि वीक्षया संभवन्ति च॥ यावद्धूमिका भूया नावकुपानिरतरं॥ यदैव भूमिको जाता तदा संघ-
 र्वमार्गतिः॥ गंधर्वमार्गे दिवशि शिव एव न संशयः॥ साध्याज्यमेधा युक्तो हिलता साधनमाचरेत्॥ अन्यथा कुरुते यस्तस्य पातो भविष्यति॥ इति संक्षेप-

४२

तः शोक्तं किमन्य श्रोतुमिच्छामि॥ इति श्री तारासूक्ते पठलः॥ ॥ देवेश श्रोतुमिच्छामि लतारूपमथादरात्॥ ॥ शिव उवाच॥ लतारूपमहेशानि पूर्वमेव मये रीतं
 ॥ सामान्यतः प्रवक्ष्यामि सावधानमना भव॥ तरुणी तु सुलावण्यां सुन्दरी चारुहासिनी॥ चंचलं कंजनेत्रा च षोडशाक्षं पुष्पितां॥ कटाक्षताडिनी रामी सुगंधास्त-
 तमोहिनी॥ इदं विधां समा लोक्य सदा तत्संगमाचरेत्॥ तस्य संवनकार्यं विकारेण चेतसा॥ नारी नो वीक्ष्य यत्नेन अविकारानरो यद्दि॥ विकारे जायमाने तु साध-
 को न श्यति ध्रुव॥ तां सर्वदा तु संवीक्ष्य तद्योगं शृणु सत्वरं॥ चरणान्मूलपर्यन्तं पीत्वा पीत्वा पुनः पिबेत्॥ तस्या नखशिखाजोस्त्राखं नीनस्तमो भवेत्॥ कमठी सर्प-
 राकारा प्रपद्ये वितशोभया॥ स्निग्धान्तः करणो वीरो निर्विकल्पः सदा भवेत्॥ सवृत्तजानुना चारुजंघ्योरुजयनाश्रयैः॥ नाभे रोमावली वक्षस्थलैः पीनपयो-
 धरौ॥ शीवानयनपर्यंतकेशाग्रैः प्रवरस्थितैः॥ यावन्मधुमदा पूरणे निस्सीमै भविलोकि तैः॥ स्निग्धेन्द्रियश्च संतुष्टश्चतुर्वर्गसमन्वितः॥ निवृत्तिकाले च पुनर्भा-
 वपूर्णमृते निजिः॥ मुखं विदुवदाकारं समाभ्यमहेश्वरि॥ साधकोत्तम इत्युक्तश्लोकानी च चतुष्टयं॥ ध्यात्वा स्पृष्ट्वा घ्राष्ट्वा एतत्कामकालाच्चितः॥ क्षणं-
 तत्र विमृशेत्तु जायते भावसंचयः॥ कुलेषु तत्कलारूपमंगले परिचितं च॥ कुलेश जायते पत्न्या तत्कथं तत्कथयामि ते॥ तले साक्षाद्यतस्तत्त्वं स्वयं चिंतितं तत्त्वं
 तः॥ तेन तत्कुलशश्वजैः पूजनीयं प्रयत्नतः॥ कुक्षदेवी चात्मदेवी निश्चला यस्य वर्तते॥ सधन्यः पुरुषो लोके निश्चलो ह्य॥ यत्कले कुलदीक्षा तु तन्मा न्यापि
 संप्रवर्हि॥ अदीक्षत कुलासंगात्सिद्धिहा निः प्रजायते॥ तत्कथा श्रवणं चेतस्या तत्कल्य गमनं यदि॥ सुकुलीनः कथं देवी सकथं मम प्रजकः॥ गंधरूपानुरूपेणाना-
 मकुर्यान्निजे कुर्या॥ मातापितृकृतं नामवर्जनीयं प्रयत्नतः॥ परयोषाधिका जयानिजस्त्री प्रीतिवद्धनी॥ आगते स्वागतं कुर्या॥ यो जा निजे कुर्या॥ तस्याऽऽस्था

परस्तायेष्टत्वासंवेशयेत्ततः॥ वामभागेसमासीनां सुवर्णाकामरूपिणीं॥ ध्यात्वाकामकलीतत्र विंदादिपूर्णावियंही॥ केशविना॥ तेलकहारके पूरपावकं॥ सर्वकः
 लातुविद्यादौकुलप्रवाणियोजयेत्॥ हेतुयुक्तसतां वृलं दत्वा भूत्वा तु साधकः॥ पश्येत्कुलं कथं तस्या लोकि कालो किकादिकं॥ भयं चाद्रवपुष्पणि कारितानि कुला
 दिषु॥ न करोति कुलाभिजा शिषो पि न श्यति ध्रुव॥ दृष्ट्वा दोषादिकं तत्र स्नेहादपि न शिक्षयेत्॥ भाषयन्न कदुक्त्या वै कृते तु निष्फलं भवेत्॥ कुलशास्त्ररूपं तु
 कुलमूलं यतः प्रभो॥ वरं कुलमतया गोवर कुलगुरारपि॥ न त्यागपायं स्वकुलं दृष्ट्वा दोषादपि प्रिये॥ कुलवृक्षस्थिता सं हि स कुलं योषयाम्यहं॥ तेन सर्वप्रयत्ने
 न रक्षणं पंचयत्नतः॥ स्वकुले कुलवाहुल्यं यदि स्याद्वाप्ययोगतः॥ समरूपं विधातव्यं वै पसीत्यंजित दुधः॥ पृथक् कथानंद पृथक् स्थानं पृथक् पूजा पृथक् कृति
 ॥ न कर्तव्या प्रयत्नेन किमेतैर्वहुजल्पितैः॥ कुलेति श्रामि देवेशि नात्र कार्या विचारणा॥ तासां विश्वासघातेन तद्देशं श्रैव न श्यति॥ प्रमोदादमृतस्थानं मम स्थानात्र
 संशयः॥ कुलजाहं महापुर्ण्वीरस्फालनिनाहिनी॥ न दोषमत्र स्य कामि पातयामी यतो जगत्॥ सौंदर्यपति विद्वेषः कदुक्तिकलहादिकं॥ नीचानां गमनाच्चैव
 नाहं तत्र वसाम्यहं॥ वृक्षा एव भीरुसंभेदात्तेन जीवेत्स सिद्धियुक्त॥ विना कुलेन स सिद्धिर्न कुत्रापि प्रविद्यते॥ कुलालाघातु संधापी कुलरूपं विचित्य त्र॥ विहरे
 दिवसे वै वरात्रौ वा कृष्टितपरः॥ आनीपयोषितः सर्वाः जात्यष्टकसमुद्भवः॥ गंधास्तमणा देवनाम कुर्यान्महेश्वरि॥ एकताति भवावापि स्वसंयं पूर्वमारितं॥
 तन्मंत्रं तत्र संयोज्यते नैव पूजनं चरेत्॥ शुद्धपुष्पैश्च नैव द्यौलं वरोर्मधुसंयुतैः॥ पूजयित्वा यथा पूर्वसाधयेन्निजसाधनं॥ तत्पुष्पैर्नैव नैव द्यौस्तं काली परिपू
 जयेत्॥ त्रिपुरानामकां देविरक्तपूष्पेण पूजयेत्॥ गुरौः पूर्वोदितै युक्तानानावा एकजातयः॥ रूपगंधसमायुक्तां नामतः पूर्वमिरिता॥ देवं कृत्वा तु वहुधा

४३

दृष्ट्वा दृष्टविभेदतः॥ विशेषोत्र देवेशि किमन्यद्बहुजल्पितैः॥ मायया कृद्वा मान्मानं निजस्त्रीरुपधारिणी॥ आगम्य रमेते देवीते नैव न श्यति ध्रुवं॥ तस्या त्वं देशे नै
 वंतं कर्तव्यं सिद्धिकांक्षया॥ किं वा काम विलोपार्थयति तव सुरेश्वरि॥ कर्मदण्डसमादाय शिवसामं विधाय च॥ तदा त्रंचक्रस्त्रेण वैष्टनं सप्तधा कृतं॥ पाशस्त्रं सर्वभू
 तानी रक्षणा यस्वयं भुवा॥ निर्मितोसि महाभाग दृढवधं विधीयतां॥ एवमा मंत्रतत्त्वं शिवांगसंयवेष्टितं॥ जपेदशोशमासाद्य स्त्रीयमंत्रं न तो जपेत्॥ संहारस्वप्न
 बोधिन्या पुष्टितं प्रणवत्रयं॥ सुप्रमंत्रः समाख्यातः स्वापदः सर्वजंतुषु॥ एवं कृत्वा स्वयं देवौ महेशा धिक एव च॥ कुलं यदि स्याद्योगस्य चापस्य स्पर्शं लुप॥ तत्र
 दीक्षा विधातव्या न कार्य किं हि विद्वधेः॥ वरांगेश्वरमद्वाक्यमावयोः शुभहेतुकं॥ एतत्कार्यं समासाद्य कर्तव्यं तव चेष्टितं॥ एवमुक्ता निजं कार्यं विधाय साधको त्र
 मैः॥ न वक्तव्यं न कर्तव्यं कुलयोगं महेश्वरि॥ वीरपत्नी वीरकन्या वीरांगज वरांगना॥ नाकृष्य साधकैः कार्ययावत्पान्मनेन सः स्थितिः॥ मतः क्षोभे तत्र जा
 ते मुलयोगेन यस्फलं॥ तत्फलं जायते देविसत्पं सत्पं न चान्यथा॥ वीरपत्नी तु परमास्वयमेव महेश्वरा॥ तत्कृता कुलविधाना र्मथा चैव पुरातनं॥ तद्वधुभु
 वने शानी सर्वमंत्रप्रबोधिनी॥ न्यायतोऽन्यायतो वापि वीरपत्नी गुरुर्यदि॥ वीक्षणदेव सर्वार्थसाधकः साधको भवेत्॥ इति संक्षेपतः प्रोक्तं किमन्यद्वा
 तुमिह सि॥ इति श्रीलतासामान्यसंकेतपठलः॥ ॥ देव्युवाच॥ शंकरा श्रीमहादेव निशा पूजां वद प्रभो॥ ॥ शिकुवाच॥ निशा पूजा प्रकर्तव्या हेतुयुक्तः सदै
 वहि॥ निजं कुलं समादाय स्वयं भैरवरूपधरः॥ कुलं च भैरवी रूपं तत्र त्रेयासवित्तरं विन्यस्य सवाल न्यास नवयो न्यात्मकं तथा॥ प्रसुनतुलिका मध्या पुष्पप्रकर
 संकुल॥ नानागंधसमाकीर्णं कुलप्रवेणयंत्रकं॥ लिखित्वा पूजयेत्स्वेष्टं दृष्ट्वा धनपूर्वकं॥ स्ववामभागे षट्कोणं तन्मध्ये वृक्षरं प्रकं॥ लिखित्वा तत्र कुंभं च सौवर्गा राज

तंतथा॥ताम्रभूमिमपंचापिषदा लोहविवर्जितं॥स्थापयेत्कलयादेविकुंभंगंधसुवासितं॥हेतुद्रव्यं ब्राह्मणदिने दत्तः परि पूजयेत्॥तत्र मंत्रं विलिख्यादौ यद्यकुल
 समुद्रवधा त्वेष्टदेवतां तत्र जपेदष्टोत्तरं शतं॥धेनुमुद्राप्रदं शर्पिश्च अमृतं तद्विचिन्तयेत्॥दृष्ट्वा र्घ्यापात्रं नृत्वंति भैरवाः मातरो गणाः॥इन्द्रादयः सुराः सर्वे नृ
 त्यंति मधुलोलुपाः॥ब्रह्मा विष्णु महेशाद्या नृत्त्यंति हर्षतत्पराः॥अर्घ्यभांडं द्विधा कृत्वा गुरवैवैकभागकं॥एवं गुरुं समादाय एकेन देवतर्पणं॥प्रीत्या कुलरसं दे
 विना नालंकारभूषितः॥समासाद्य गुरुं न स्थातृदातो ये विसर्जयेत्॥आनन्दरूपवान्भूत्वा पूजयेत्परमेश्वरी॥स्वस्वकल्योक्तविधिना तत्र घंत्रे प्रपूजयेत्॥
 विसर्जनं विधायाथ मंत्रं वै प्रजपेत्तमः॥तद्विस्वरसमालिंगनमात्रेण सुधाधौतकलेवरः॥मूलयोगे कृते तत्र जपेदष्टसहस्रकं॥जपपूतं हविर्द्रव्यं गृहीत्वा
 तर्पयेत्ततः॥विधाय तर्पणं देवि प्रदक्षिणमनुव्रजन्॥प्रणम्य स्तुत्योक्तस्तुवेन तोषयेन्नतः॥तस्मात्कुलं तथा योगं कृत्वा यत्नेन संजपेत्॥कुलशक्तिः
 समाख्याता तस्याः पूजादिकं यतः॥कुलाचारः सविज्ञेयो देवानामपि दुर्लभः॥कुलीनो जायते यस्मात्तत्कथं कथयामिते॥कुले साक्षाद्य तत्तत्स्वयं तितन्व
 तः॥मद्यं मांसं तथा मत्स्यं मुद्रां मैथुनमेव च॥एभिरेव कृतौ ताः पूजा कुलाचारप्रकीर्तिताः॥तेन तत्कुलशास्त्रज्ञैः पूजतीया प्रयत्नतः॥कुलं कुलं चान्मकुलं निश्च
 लं यस्मै वर्तते॥सधन्य स च विज्ञानी कुलरूपः स एव तु॥कुलदीक्षायक्तुले स्यात्स शिवः परिकीर्तितः॥यथा काली तथा श्रीता रायथा श्रीभैरवी तथा॥समपू
 जादिकैः सर्वप्रयोगभावलक्षणं॥वेदशास्त्रपुराणानि स्थष्ट्वैश्यांगना इव॥इयंतु शां भवी विद्या गुप्ता कुलवधुरिव॥सुगुप्तं कौलिकाचारमनु गृह्णति देवता
 वांछा सिद्धिं प्रयच्छति नाशयति प्रकाशने॥अनाचारान्मद्यपानाञ्च कस्यानशक्तिकौलिकान्॥शिवगौरीधिपादे विभावये न्नादमानयेत्॥कुलाचारगृहंगात्वा

४४

भक्त्या पापविशुद्ध्ये॥पाचयेदमृतं चान्नतदभावे जलं पिबेत्॥कुलाचारेण मद्रव्यं सर्वदत्तं तु भक्तिः॥नमस्कृत्यं गृहीत्वा दान्यथानरकं व्रजेत्॥॥शिव उवाच॥
 च॥पूर्वोक्तं देवदेवेशि न सिद्धिः स्याद्विषयं विना॥स्त्रीसमपप्रदेशोदिका मरुपाधिकस्तव॥॥देव्युवाच॥पुरश्चरणलक्षैर्वा होमानामपि कौटिभिः॥कौटि
 होमदक्षिणामिस्तस्यात्पूजनविस्तरैः॥न च सिद्धिं समायाति वनिता सन्निविधिविना॥वनिता सुसदानाद्यनिवसामि निरंतरं॥वाराणसीकामरूपं जालंधर
 मथापि वा॥अथ वान्यानि पीठानि शोभनाख्यानि शंकरा॥षट्चक्रं षोडशाक्षरं त्रिलपंबो मपंचकं॥कुलचक्रे महादेव सर्वनित्यं प्रतिष्ठति॥इतोपि किमहं तुल्यं
 वक्तुं शक्नोमि शंकराकैशं दाविद्वनिता वापि वनिता वत्स सन्निधिः॥विग्रहानु नैव शक्नोमि देही देहयथा प्रभो॥यादृशी तादृशी वापि व्याधिदारिद्र्यपीडिता॥विहृषी
 वासुरूपी वा वनिता मम विग्रहा॥मयि स्यान्मीदृशी भक्तिसाधकानां निरंतरं॥मूलमेतादृशी कुर्याद्योषिन्मात्रेपि साधकः॥यानारीरूपसंपन्ना मुदत्तगंधशालिनी
 ॥मम स्यापरिजेया शेषा तु शक्तिरीश्वरि॥बालावायौ वनोन्मत्ता वृद्धा वा सुन्दरी तथा॥कुस्मितां वामहा दुष्पानमस्कृत्य विभावयेत्॥सर्ववधो सुदेवेशि योषिद्वधा तु
 साधकैः॥समस्तमंत्रसिद्धिनां सर्वस्वरूपमंगला॥साक्षाद्दामनसा वापि नारी पूज्ये वदर्शनान्॥कदाचन कदुक्त्या तु संभाव्य वनिता जनैः॥स्त्रिया देवास्त्रियः प्राणा
 स्त्रिय एव हि भूषणं॥स्तुतस्तु रवितभोज्यं तद्वत्स्तरचितं जलं॥तद्वत्स्तरचितं पुष्पं देवताभ्यो निवेदयेत्॥तत्संगिना सदा भाषमन्यथा स्वस्त्रियामपि रतिदेयानकुतो या
 साधकेन वधुक् चित्॥प्रत्यक्षदृष्टदोषोपि स्वस्त्रियो वा परस्त्रियः॥सकदापि न वक्तव्यो निन्दायै मनसापि न॥पूर्ववद्यवहर्त्तवा सर्वदा साधकेन सः॥समनिन्दामम
 द्वेषो मम हिंसा ममार्दनः॥गुरुनिन्दा गुरुद्वेषो गुरुहिंसतथैव च॥बाधकेन वरकार्यवनितां नैव निन्दयेत्॥वरं पूजानकुर्वीत वरं वलिपरित्यजेत्॥कुलाचारकुल

२५
 २०
 १५
 १०
 ५
 ०

८५

द्रव्यकुलवृत्तिनसंत्पजैत॥ तथापि नैव योषाद्यानिद्यामानसंचरेत्॥ किमहोक्तेन वदनावरं त्वा ज्योभवेन्मनुः॥ तथापि नैव कर्तव्यं वनिता निन्दनादिकं॥ मातृवत्पूज
 येन्नित्यं मातृवद्भावयेत्सदा॥ साधकप्राणदानेन प्रीतिः स्याद्यदिकामिनी॥ प्राणं दत्त्वापि कर्तव्या सप्रीतिरनयापिना॥ स्वयं देहसमुत्पत्त्य मोक्षमाप्नोति शास्वतं॥ श्री
 द्वेषो नैव कर्तव्यो विशेषणान्पूजनं स्त्रियः॥ स्त्रियंगह्नन् स्पृशन् पश्यन् विशेषात्कुलजां शुभां॥ नारीसंपूजयेन्नित्यमुपभोगं न कारयेत्॥ इति श्रीपटलः॥ ॥ दे
 वेदेव उवाच॥ शृणु देविवरारोहेरुहस्यमहदद्भुतं॥ विना पूजा स्त्रियं यौनौ संगमे साधकोत्तमः॥ सप्तजन्मदण्डित्वनरके कोटिकल्पशः॥ ब्रह्महत्या सुप्तो न स्तेयं
 गुर्वगनागमः॥ एतस्यामकृते दोषो जायते नात्र शंसयः॥ वीरो वाप्यथवा दिव्यो न बुद्धानरकं व्रजेत्॥ गुरुपूजा कृच्छ्रिविधौ वीरणां कर्म तश्चिरुहस्यारखं कर्णजपे आ
 शनं न ग्रवुं वनं॥ भूतशुद्धिपरिरभो संभावे दियनिग्रहः॥ प्राणायामस्तनाकृषिः न्यासस्तस्याः समाहितः॥ परस्परवलो कश्च ध्यानकर्म प्रकीर्तितं॥ न खदन्त स
 तादीनि धूपदीपप्रतापनं॥ तद्वत्विशेषाश्च ये मा मुद्राप्रकीर्तिता॥ पूजनं गायनं स्तुत्यरेतः पातो विसर्जनं॥ इति शोक्तं महेशानिरुहस्यमपरं शृणु॥ सत्य
 मेतद्धिना योषित्संगान्मंत्रो न सिध्यति॥ संग एव हि कर्तव्यं कर्तव्यं न च मैथुनं॥ पूजनीया सदा योषा मद्रावकृतनिश्चया॥ तस्मान्न मैथुनं देविकै कर्तव्यं मम
 साधकैः॥ ममभावस्वरूपा सामां च रूपामहं च सा॥ यदि न रमते देविसा कथं भवता विना॥ भवता दृढपापेन सदृशो जायते नरः॥ मद्रावप्रतिपत्तापी म
 धिकारि न मैथुने॥ यादृशं च ददो जानेमद्रावैकपरायणाः॥ कदाचित्पतितो वापि कदाचिद्वापि सूततां॥ कदाचिद्गुरुतां याति कदाचिद्वापि शिष्यतां॥ इदं
 शंसर्वदाज्ञानं निश्चयं यस्य योषितेः॥ स विष्णुः स शिवः सा साक्षात्स योग्यं सर्वकर्म सु॥ अहं हि जगतां धात्री जननी जन्मकाराणं मद्रावप्रतिपत्तायी सा हे मेव

सुनिश्चितं॥ कर्तव्यं मैथुने नैव तस्या मनविकारणा॥ मोहाद्वा गुरुमोहाद्वा यदा यत्कुरु सुधीः॥ वीरो वाप्यथवा दिव्याः बुद्धानरकं व्रजेत्॥ गुरुपत्नी द्विजपत्नीपि
 तृपत्नी प्रयुज्येते॥ मैथुने नरकं यावत्तावत्कोटिगुणं भवेत्॥ पाया संभावमायत्रा नारी सर्वमयी हि सा॥ अहं च रोषं संपन्ना नाशयामितमीश्वर॥ किन्नः
 शिरः शिसनस्य चिबपर्श्वं घ्रातयेत्॥ भयाहतोपि पायात्मा प्राप्नोति नरकं महत्॥ अथवापि चिञ्जीवेन्महादुर्गतिदुर्गति॥ निरंतरं रोगपीडा जायते तस्य पापिनः
 ॥ कदाचन शिरः पीडा कदाचित्गुरोर्ज्वरः॥ कदाविकर्णसितापः कदाविकर्णपीडनं॥ कदाविदपि वां कुस्यात्कदाचित् विचर्विकी॥ अनालोकं च द्राक्षिष्यं खंज
 ताकुञ्जता तथा॥ अन्येपि विविधा रोगाः कुष्टाद्याः प्रभवति हि॥ चक्षुनाशाश्रुतिरुदनासा क्खेदस्तथैव च॥ पादक्खेदः करक्खेदः शिरः क्खेदोपि जायते॥ पशुपीडा
 राजपीडा वरुणी पीडा च जायते॥ कुलं तस्मान्न दोषेणाधीयते नात्र शंसयः॥ प्रार्थनामपि कुर्वन्निनलभेदन्नमुष्टिकं॥ मूलाहारः फलाहारः पत्राहारो जलोसनः॥
 ७ स्या
 प्रापशो नायते पीडा ततः फलं विवर्जितः॥ तस्यां दसकृद्बुद्धौ हो भूत्या श्रतस्करा॥ स्वगोत्रकलहो नित्यं स्वगोत्रहिंसनं सदा॥ सुदृष्टिः क्रियते द्वेषो रिपुणा
 वध्यते स तु॥ स्वयोषा विधेदद्यान्नित्र वा सेवको थवा॥ श्रोत्रधनं भवेत्तस्य महाहालाहलप्रभा॥ हितपथे सुहृद्वाक्येन कदाचन रोचते॥ हितानवदना तस्य का
 विद्याणीव हि भवित॥ चारुक्ता मंत्रया वाणी विपरितेव जायते॥ तदाज्ञाकारिणो न स्पृशन्त्या दयस्तथा॥ एकादशंगृहस्थो हि ग्रहः पीडयते ध्रुवं॥ अन्यथा सिद्धि
 मापन्ना मंत्रास्युह तसिद्धयः॥ एतेपेकथिता दोषा योषि नैथुनसंभवाः॥ अधिकारविहीनानां अधिकारपुते न हि दि॥ ॥ इश्वर उवाच॥ अधिकारी भवेत्कीदृ
 कदेवेशि भवदर्थने॥ कथं स्यादाधिकारश्च प्रागभ्यासप्रवर्तनं॥ महान्ममैव संदेहो वर्द्धने जगदीश्वरि॥ तदेतच्छ्रोतुमिच्छामि सदेष्टुमिच्छामि सवित॥ अहं क्खे

२५
 २०
 १५
 ४६
 द्ये प्रभो ॥ ममानुग्रहादेवितदेतद्वक्तुमर्हसि ॥ ॥ देववाच ॥ शृणु देव प्रस्थापिगुह्यं हुह्यतरं महत् ॥ गोपितं सर्वतंत्रेषु न देयं यस्य कस्यचित् ॥ अहमेव परं ज्ञा
 नमहेमेव परागतिः ॥ अहमेव धरंध्यानमहमेव पदाश्रितः ॥ मन्त्रः परतरं विश्वं न किंचिदवलोकयेत् ॥ अहमेव जगत्सर्वं जगदेवाहमिच्छेत् ॥ मद्रावभाविता ना
 रीभवद्वैतादृश शिव ॥ एवं ज्ञानविशिष्टः स्यादधिकारी भवेद्विवेक ॥ ब्रह्मादिकमहेशो वा सर्वदेवमयादिसः ॥ जायमानस्य बालस्य मातृयोनिस्त्रिलिंगयोः ॥
 संपर्केण विकारो हिनयथा जायते क्वचित् ॥ साधकस्य तथा यस्य मतिः स्यादधिकारिणी ॥ सोधिकारिभवेन्नित्यं यागादौ सह योषित ॥ मद्रावप्रतिनाया मन्त्रः
 रूपाहमेव सा ॥ विकारं न हि योषाया तस्या मर्षित एव हि ॥ एवं यस्य स्थिता बुद्धिर्ज्ञात्वाधिकारी न संशयः ॥ मातृयोनिं परित्यज्य सर्वयोनिं विचारयेत् ॥ संगमे
 साधकश्चेष्ट शिववक्त्रिडते भुवि ॥ प्रथमं नासकोले तु यावद्वैर्यं न जायते ॥ तावत्कामविलोपार्थं यतितव्यं प्रयत्नतः ॥ कामभावविलोपार्थं संगमं कृत्वा योषिता
 ॥ साधयेत्सर्वकार्याणि यावत्ज्ञानं च जायते ॥ ततो ज्ञाने समुत्पन्ने स्वच्छंदं विहरेत्पुमान् ॥ एव कर्तुमशक्तस्तु नाधिकारिकं च न ॥ कुर्यात्तथा होमं तर्पणं
 मार्जनं तथा ॥ द्विज्ञानं भोजनं चैव योषित्संगं विवर्जितं ॥ साधकस्य भवेद्यत्स्वरूपेष्टदेवता ॥ तद्वर्णं समतेजोभिः पूर्णं भुवनमंडलं ॥ भावनाभिस्थिरीकृ
 त्य देवता ध्यानतत्परः ॥ यथा स्वरूपवर्णं द्विवितयेद्यतमानसः ॥ एवं यस्य मनो नास्ति तस्य प्रतिनिधिः स्मृतः ॥ कुमार्यमिव कर्तव्यं न क्षरणां कदाचन ॥ पतः
 स्यान्मैथुना योग्यामविकाराय कल्पते ॥ न प्रयोगादिकं क्वापि गृहस्यो निजपोषितः ॥ कुमारी भोजनादेव कुमारी पूजनादपि ॥ कुमारी चिंतनादेव त्रै
 लोका विजयी भवेत् ॥ इति संक्षेपतः प्रोक्तं गोपनीवीर्योषितां ॥ शृणु यत्नेन देवेशिरहस्यातिरहस्यकं ॥ विना मद्येन मांसेन पुंश्चली सेवनं विना ॥ न मं

१०
 ५
 ३
 वः सिद्धिमाप्नोति चन्द्रसौरक्तमार्चित ॥ अलिना पुरितं पात्रं वनिता पुरितं अलिं ॥ अलिवलिं च रामां च किन्नसिध्दतिभूतले ॥ विशेषं शृणु देवेशि पूजाप्रकर
 णं तथा ॥ विजया सर्वदा प्रोक्ता तावत्पात्रे पयःस्तथा ॥ मधुमिश्रातुमिजया गौडवाह्मणकर्मणि ॥ मेथुनानन्तरं सिद्धिर्मधुपानैर्विशिष्यतः ॥ नृत्यगीतादिभि
 र्गुरुसुश्रुषणेतथा ॥ अष्टम्यां च चतुर्दश्यां नवम्यां शंक्रमेतथा ॥ अमायां देवदेवेशि भौमेषु क्रूरहृन्ने ॥ काली तारास्थिता तत्र पूजनाद्वरदायिनी ॥
 स्वशक्त्या सर्वदा पूजानन्तरा पंचपर्वणि ॥ नोचत्मासेन संपूज्यानन्तरा वत्सरो यदि ॥ अमम्यागमनं चैव तथा भक्षस्य भक्षणं ॥ सकृदुच्चारितो मंत्रो दहत्यग्निर्विंध
 ने ॥ पेशीगोडितथो माधी तलखर्जूरसंभवा ॥ नारिकेलितथा द्राक्षी पूगी वा नैरुपस्कृता ॥ पेशीशुद्धस्य माधी च क्षरीत्रियस्य तथा ह्यय ॥ पेश्यादिषु द्रुमेषु
 ब्राह्मणस्य न पिष्टजा ॥ ब्राह्मणो नैव दातव्यं विना माधी कथंचन ॥ अथान्येषु प्रकारेषु नाधिकारो द्विजातिनी ॥ अथवा कुलमध्येन पूजयेत्कुलसुन्दरी ॥ योनि
 गैः पीयते मद्यं न मद्यं द्विजपुंगव ॥ न मद्यपानयोगस्यान्नमद्यं गुडमिश्रितं ॥ अशयशक्तजातीनी विधिं शृणु प्रयत्नतः ॥ ब्राह्मणो तावत्पात्रे तु मधुमद्यं प्र
 कल्पयेत् ॥ अनुकल्पस्त्वशक्तानी नान्यथा पातकी भवेत् ॥ नोचेत्सिद्धिः कविदेवि प्रजपैरपि कोटिभिः ॥ पुरश्चरणलक्षैश्च होमानामपि कोटिभिः ॥ तावूलेन
 विना यस्तु कालिकां दशधा जपेत् ॥ इह सोभमवाप्नोति परत्र नरकं व्रजेत् ॥ तावूलेनो निचक्रं च मुंडमालाशवासनं ॥ सिद्धं रंखड्गं चैव संविदा सर्वयोरसः ॥ ए
 ताविहाय पः कश्चिन्काली साधितुमुद्यतः ॥ इह सोभमवाप्नोति परत्र नरकं व्रजेत् ॥ कोद्यवृद्धपुंगवैर्देवि न हि सिध्दति तारिणी ॥ चिन्त्ययेदं निगदितं महाकाला
 पदैर्युग ॥ कालिकामनुजापीतुस्पर्शत्वात्किने यदि ॥ सुतु संस्पर्शमात्रेण सर्वसिद्धीश्वरो भवेत् ॥ गद्यपद्यमयी वाणी भवेद्राक्षा परंपरा ॥ जायते देवदेवेशि

काव्यकर्ताक्षणेनतु ॥ अतीतानागतज्ञानं वर्तमानं तपश्च ॥ तस्या योनिर्मुख्यभुजा सर्वसिद्धिप्रदर्शनी ॥ योनिचक्रं समालोच्य यत्किंचित्कुरुते नरः ॥ तत्र दक्षया
 मायातिष्ठिन्नाविद्याप्रसादतः ॥ कालीविहाय यः कश्चित्सिद्धिमिच्छति कामुकः ॥ स च सुखाविनारूपं दर्पणं दृष्टुमिच्छति ॥ शक्तिविहाय यः कश्चित्कालिकां दृष्टुमि
 च्छति ॥ स भोजनं विनानूनं सुनिवृत्तिमभीप्सति ॥ कालीविद्यासिद्धविद्यामहाविद्याप्रकीर्तिता ॥ इयं विद्या त्रियादेविजयते स्म यते ध्रुवा ॥ तदेव सिद्धिदा तस्याः
 सा चान्यस्य वरप्रदा ॥ तस्याः सकाशात्तत्रोयं ग्राह्यो यत्नेन पार्वति ॥ योनौ विविन्त्य जप्तवो सिद्धिर्दिवसमात्रतः ॥ कृष्णाष्टमां चतुर्दश्यां मंगले वासरे निशि ॥ कृष्ण
 वारे विशेषेण कारयेत्सर्वदा गृहे ॥ मृदुचुडकयोर्नौको मले विष्टरेपि च ॥ एकलिंगेशु न्यदेशे शून्यगेहे जलाण्ये ॥ श्मशाने कुलवृक्षे तु रावे मुंडेरणाजिरे ॥ स्वयं
 भूकुसुमे वापि अथ वा योनिजं च व ॥ एतेषु कालिका देवि स्वयं वसति निश्चितं ॥ एतातानस्थानानुशुभान् विद्धि महाकौलवरप्रदः ॥ श्मशाने तु समाश्रित्य यः कश्चि
 त्कालिकां जपेत् ॥ तस्य काली प्रसन्ना स्ति नात्र कार्या विचारणा ॥ मुनिदिनरात्रिमुंडं साधनाहं सुशस्तशशिदिन नवमुंडं देवतं नोत्तमं च ॥ रुतवह निजमुंडं मां लि
 काद्येषु शस्तं च ॥ यनदिनमुंडं मध्यमं कार्यपात्रे ॥ हयनायनमासैश्च कलामुन्यग्निचद्रमाः ॥ साध्यादिक्रमता शयंदिक्या त्रं परमेश्वरि ॥ एवं सर्वं तु विज्ञाय मुं
 डं लक्षणपूर्वकं ॥ साध्यं सिद्धं स सिद्धं च सुसिद्धं न्येतथैव च ॥ वीरदेवतकं दिवा क्रमेण परिकीर्तितं ॥ इति संक्षेपतः प्रोक्तं शृण्वेत्तत्साधनां शुभां ॥ इति श्रीपट
 लः ॥ श्रीदेवुवाच ॥ देवेश श्रोतुमिच्छामि शृण्वेत्तत्साधनां शिवे ॥ यः कश्चि क्रीयते वीरसाधनं सुसमाहितः ॥ स प्राप्नोति परीसिद्धिं देवैरपि सुदुर्लभां ॥ त
 स्मात्सर्वप्रयत्नेन कर्तव्या सुसमोहितैः ॥ मंजुघोषे वीनमार्गे स्नाननत्यादिकं शृणु ॥ जानुभ्यामवतिष्ठत्वा शिरसा स्पृश्य मेदिनी ॥ उत्थाय नमनं कुर्यात्स्थित्वा वा

परमेश्वरि ॥ एष एव नमस्कारश्चिन्मस्ताविधौ शिवे ॥ मणिवंधादधः पाणी पादगुल्फावधः शिवे ॥ मुखं पश्चात्पमंत्रेण स्नानं कृत्वा विधौ स्मृतं ॥ साधनायामिदं
 स्नानं कर्तव्यमादिकारणं ॥ कथ्यते चैव वेदोक्त्या नदिध्यानमनुत्तमं ॥ भैरवेण पुरा प्रोक्तं सर्वसिद्धिकरं परं ॥ तस्मात्सर्वप्रयत्नेन कर्तव्या वीरसाधना ॥ तास्यात्परं न
 रकिंचिद्विद्यते शीघ्रसिद्धिदे ॥ चितासाधनयोगेन मृतकारो हनेन वा ॥ मृदुकोपलयोर्वापि चूडकाचूडकेपि वा ॥ योनिं चिता त्रिमुंडं वा पंचमुंडं ध्यायिष्ये ॥ सा
 धनायां महेशानि एताषां परिकीर्तितं ॥ श्रीविद्यायां कालिकायां तारिण्यां भैरवी मनौ ॥ चंडके वगलायां च साधनेयं प्रकीर्तिता ॥ वज्रोदके समारापस्वरक्षांतं महेश्वरि ॥ रुद्रसंख्यात्रमनवो मंजुघोषे निपार्वति ॥ एतज्ज्ञात्वा महेशानि विशेषज्ञानमाचरेत् ॥ ज्ञात्वा स्तेगुरुवक्त्रात्ते मंत्राचारकुलक्रमात् ॥ वीरसाधनमात्रेण सर्वसि
 द्धिर्ब्रविष्युर्वा ॥ संपाद्य सामिषान्ननुस्वगेहे वलिमाहरेत् ॥ मधुमांसं मांसगुडमहिषकागुजरैः ॥ ततो वलिप्रयोगार्थं पिष्टं प्रघ्नाद्यनेकधा ॥ गोदुग्धसंयुतं सर्वं
 कृत्वा यामोर्द्धतः शिवे ॥ सद्धिपामोत्रं देवि परितः सकृद्वेदकः ॥ शस्त्रपाणिर्निर्भयश्च चिंतास्थानं विशेषतः ॥ अन्यानवेसकान् दूरे स्थाप्य निर्भयमानसः
 ॥ महावीरो रुचिश्चैव जितक्रोधो जितेंद्रियः ॥ महाबलो दयालश्च रक्षकोपि नरो भवेत् ॥ चिंतावरुणादिभागे चोपपिश्य महेश्वरि ॥ प्राञ्जुखो दञ्जुखो वापि यथोक्ता
 चमनं चरेत् ॥ दत्त्वा भूतवलिं चादौ श्रीकरालस्य संमते ॥ ये केचात्र स्थिता देवाराक्षसाश्च भयानकाः ॥ ते प्रयच्छन्तु मे सिद्धिं ममत्वेनानुकं यया ॥ मंत्रेणानेन तान् नत्वा
 षट्पात्रेषु वलिं चैव स्थाप्य यत्नेन पार्वति ॥ वातुः पात्रं चतुर्धरि उदगारभ्य पार्वति ॥ प्रदक्षिणक्रमेणैव पश्चिमांतं परमेश्वरी ॥ वलिं दद्याद्यथोक्तेन दुग्धं नोत्सर्ग
 माचरेत् ॥ गोदुग्धेन विशेषेण उत्सर्गं तु समाचरेत् ॥ ॐ ह्रं श्मशानेति जंभाये मं वलिं वदेत् ॥ गुरुगुरुपयद्वंद्वं सर्वविघ्नविवा रणं ॥ कृत्वा वलिं प्रयत्नं हानो वलि

कृतिद्वंद्वं स्वाहा ततो वलिः ॥ श्मशानजं भदेवाय वलिं दत्वा प्रयत्नतः ॥ ॐ ह्रीं भैरवभयानकेति श्मशानाधिपदुंदुत्यपि ॥ सामिषादि पूर्ववत्स्यात् स्वाहा नो वलि रारिः ॥
॥ ३ ॥ ॐ ह्रीं श्मशानदेवेति इममित्यादि पूर्ववत् ॥ ॐ ह्रीं महाकालश्मशानाधिपरत्यपि ॥ इममित्यादि देवेशि पूर्ववत्समुच्चरेत् ॥ ॐ ह्रीं कालप्रदं प्रोच्य भैरवे-
ति श्मशानवै ॥ साधनाधिपमुच्चार्य इममित्यादि पूर्ववत् ॥ प्रणवं कूर्चवीजं च श्मशानवासिनीति व ॥ महाभैरवैकालिघोरस्वते इति गृहाण च ॥ इमं वलिमा-
तर्द्धिसिद्धिमनुत्तमीव देत् ॥ ह्रीं कालिकावह्निजाया इममित्यादि पूर्ववत् ॥ महाकालसमीपेतु तद्वागवलित्वमुं ॥ ततो यथोक्तविधिना दिकलैर्भ्यो वलिं च-
रेत् ॥ स्वस्वविद्यां गदेवेभ्यो वलिं दत्वा प्रयत्नतः ॥ यथोक्तेन विधानेन प्राणायामं समाचरेत् ॥ षडंगं पूर्वं वत्स्यात्स्वष्टुदेवं विचिंत्य च ॥ अव्यग्रचित्तः प्रजपे-
न्निर्भयः साधकोत्तमः ॥ एकाक्षरेदिकं सहस्रं द्वाक्षरेणासंज्ञिकं ॥ सहस्रं देवदेवेशि त्र्यक्षरेण युतार्द्धकं ॥ अष्टोत्तरसहस्रं च महामंत्रे प्रकीर्तितं ॥ देवतायदि प्रत्य-
क्षात् देवजपमुत्सृजेत् ॥ देवतां पूजनं कृत्वा यदा देहीति भाषते ॥ देववाणीतु सा देवी तदा ह्यगवलित्वं चरेत् ॥ तदभावे महेशानि गुडपायसयो वलिः ॥ वरंगृहि-
त्वा देवेशि सुखेन विहरेद्दिनैः ॥ अत्रैव मृतके देवि पंचवर्षमिते शिवे ॥ इपंच साधनाकार्या महावीरम तोदिता ॥ सार्द्धया मोत्तरं रात्रौ मृतकस्थलसंगतः ॥ चतुःप-
थेन दीतीरे श्मशाने वापि पार्वति ॥ अधोमुखं तु नं कृत्वा ह्रीं ह्रीं मिति तदा वाहनं कृत्वा नुः ॥ मायाबीजेन जपनं हवीजेनोपवेशनं ॥ तस्योपरि महेशानि पूर्वोक्त-
मण्डलाष्टकं ॥ देवीपूजादिकं कृत्वा ततो वल्यादिकं चरेत् ॥ नीलुक्रमेण कर्तव्यं दिकं सहस्रं पंचरेत् ॥ मंत्रमात्रे महेशानि जपान्न देवतावरं ॥ प्रत्यक्षं सति दे-
वेशिततः ह्यगवलित्वं चरेत् ॥ देहीति भाषते द्वंद्वं चरंगृह्णन्निधावदेत् ॥ संस्मृत्तं च क्तियाग्रे सा देवी कीर्तिमया ॥ वीरार्गलाघोरयोश्चैव क्रयाश्रुयतौ तथा ॥ जप-

उगंते देवेशि पंचमत्राः प्रकाशिता ॥ सिद्धवारक्रमो देवि मंत्रप्रकाशितः ॥ गणेशकूरमंत्रे च क्रमो यं परिकीर्तितः ॥ नीलकमावा देवेशि महावीनक्रमो च वा ॥ गंधर्वाचक्रमो वापि सौभाग्या च न सोपि वा ॥ क्रममेतत्पुरस्कृत्य त्रैलोक्यविजयी भवेत् ॥ महानीलक्रमे स्नानं मुखं प्रक्षाल्य पत्रतः ॥ कंठाधः स्नानमासाद्य मस्तके मार्जनं चरेत् ॥ वीरस्नानदिदं प्रोक्तं वीराणां सिद्धिदायकं ॥ वीरगुरोर्महाविद्यां प्राप्य कालघ्नं प्रभां ॥ वीरजापंच देवेशितेन सिद्धीश्वरो वै भवेत् ॥ दिव्यगुरोर्महाविद्यादवरीनिभां ॥ दिव्यजापेन सिद्धिः स्यान्नात्र कार्या विचारणा ॥ पशुगुरोर्महाविद्यां महाकालाग्रसन्निभां ॥ पशुजापेन देवेशि कलौ सिध्यति वानवा ॥ रुरुस्यातिरुहस्यं च मयोक्तं गोप्यतं शिवे ॥ इति संक्षेपतः प्रोक्तं मालाभेदं शृणु प्रिये ॥ इति श्रीपटलः ॥ ॥ देव्युवाच ॥ देवेश श्रोतुमिच्छामि रुरुस्यातिरुहस्यं कं मुंडासनमिदं ब्रूहि यद्येह तव वत्सभा ॥ ॥ शिव उवाच ॥ रुरुस्यातिरुहस्यं च तव स्वं हास्य काशयेत् ॥ चक्षुःत्रिपंच मुंडानिवसु रंध्राभिधानि च ॥ दशमुंडानि देवेशि रुद्रमुंडानि पार्वति ॥ दिक् विदिक् त्रययोगेन कालान्पारोप्य साधयेत् ॥ महामुंडं मध्यभागे परितो मुंडं संचयः ॥ कालरात्रिदिने देवि वीररात्रिदिने तथा ॥ मोरु रात्रिदिने देवि वीररात्रिदिने तथा ॥ अष्टम्यां च चतुर्दश्यां पक्षयो रुभपोरपि ॥ मुंडसाधनं कंठ्वा मालायात्रादिकं चरेत् ॥ यंत्रं वा कारयेद्देवि त्रैलोक्याधिपतिर्भवेत् ॥ अचुडकप्रकारेण वीरासनक्रमेण च ॥ मृतासनक्रमेणपि साधयेद्दीरसाधनं ॥ मृदासनं पूर्वभागे चूडकं दक्षिणे भवेत् ॥ कोमलं पश्चिमे प्रोक्तं मुण्डमुत्तरगोचरं ॥ वीरासनं मध्यभागे जप्या त्रैलोक्यनायकः ॥ एकवारं त्रिवारे वा पंचाष्टनववीरकं ॥ दशवीरं रुद्रवीरमासय प्रकल्पयेत् ॥ मुण्डपक्षेपि देवेशि मध्यवीरं महोत्तरं मृदादिमध्ययोगेन साधनाभेदजौ भाजनं ॥ श्मशानं वा चित्ताताशस्ता चास्थिभुयासनं तथा ॥ योनिवगासनं देवि दशाहं मृतकाशनं ॥ एवं क्रमेण देवेशि आस

सनानिवहूनिच॥ एषामेकतमंकृत्वा कालीतारां प्रसाधयेत्॥ एकानेश्वरसदने पर्वतविपिने चने॥ आनरे शिवश्रुत्येव मातृगोहे सरित्तिठे॥ एकलिंगेश्वर
 देशे श्मशाने रणमन्त्रिले॥ कुलवृक्षे एकवृक्षे पद्मापित्री किते स्थले॥ गंगागर्भे चतुर्भुजि त्रिपैथे देवतालये॥ वेश्यालये वा देवेशि साधयेद्द्वारसाधनं॥ का
 लात्पारोप्य यत्रै नदिकाले भ्यो वलि क्षिपेत्॥ शूलस्थाने स्वयंगत्वा वीरवेशे महोत्तमः॥ संविदग्धं वलि द्रव्यं पंचगव्यं संतथा॥ खड्गं गृह्णित्वा देवेशि स्वयं कर्त
 नमाचरेत्॥ तत्र स्थित्वा जपं कृत्वा त्रैलोक्यं साधयेत्ततः॥ इति संक्षेपतः प्रोक्तं किं न्ये मे वहु जल्पितेः॥ ॥ देवुवाच॥ देवेश श्रोतुमिच्छामि रुस्यं पूर्वसूचितं
 ॥ ॥ शिव उवाच॥ रुस्यातिरुस्यं च कथ्यते शृणु सांप्रतं॥ शैवेशाक्ते गाण्णायतौ चांदे सौरे तथा हरे॥ वैष्णवे वैदिके देवि नैवद्य विनियोजनं॥ स्वर्गं रत्ना
 नि चान्नानि नाना वस्त्राणि पार्वति॥ अनेकरससंभोग गुरवे विनिवेदयेत्॥ गुरुपुत्रपतन्यौ नत्सुतायापि वेददेत्॥ बाह्यरणापाद्य दातव्यं मभावे तु जले
 क्षिपेत्॥ कुपराण्ये गुहामध्यात दभावे क्षिपेत्त्रिये॥ महादेवस्य नैवेद्यो निमल्यत्वं प्रगच्छति॥ भक्त्यापामनरूपो हि नैवेद्यः परिकीर्तितः॥ अन्येषां चैव नैवे
 द्यो भक्षयेदापयेदद्य॥ शालिग्रामे गणलिङ्गे नैवेद्यो नैव दुष्यति॥ बलिद्रव्याणि देवेशि द्विधा भिन्नानि कारयेत्॥ प्रयोगकाले देवेशि बाह्यरणा नृजयेद्वती
 ॥ तावत्कापिनगंतव्यं यावन्निश्चिन्ना जायते॥ आरंभांतं समाप्याद्य प्रायश्चित्तं ततश्चरेत्॥ अंगंगी भावमासाद्य सर्वसंसाधयेद्वती॥ कार्यमध्यो पुनश्च कार्यमंगंगित्वा
 द्रवेद्वि॥ पूर्वपाठी पुराज्ञात्वा दिध्मानुत्सार्य पन्नतः॥ कार्यणि साधयेद्देवि चान्यथानरकी भवेत्॥ कार्यतिरे समा रब्धतत्र कार्यं नैव भवेत्॥ न्यायाधिकरणं ज्ञा
 त्वा पादिकाज्ञानपूर्वकं॥ अंगंगित्वं पुराज्ञात्वा सर्वकार्यणि साधयेत्॥ नहिकर्मणि कर्मणि मारंभस्तु क्विद्भवेत्॥ कर्मणि मपि चारंभस्तु गंगित्वा द्रविष्यति॥ कार्य

४७

ज्ञातेपि देवेशि संभ्या पूर्तिसगाचरेत्॥ सकल्पबाधकीभूपादन्यथा परमेश्वरि॥ इति संक्षेपतः प्रोक्तं किं न्ये मे वहु जल्पितेः॥ इति श्रीरुस्य पठलः॥ ४१॥ ॥ अथ
 मालाविधानं च कथ्यते शृणु पार्वति॥ मालावहुविधा प्रोक्ता महाशंखादिभेदतः॥ महाशंखमयी माला दत्ता माला स्वयं भुजा॥ वर्णमाला तथा देवी सर्वकार्यार्थसा
 धिनी॥ वर्णमाला त्रिधा प्रोक्ता त्रुमशृणु पार्वति॥ पंचाशन्मणिभिर्मालायां चाशद्वर्णयोगतः॥ तत्तद्वयंतु समुद्रतः सनुलोमविलोमतः॥ मालाशतमयी प्रोक्ता स
 र्वकार्यप्रदायिका॥ अकचटतपयशास्त्रवर्गः प्रकीर्तितः॥ अष्टवर्गप्रकल्प्य त्वष्टोत्तरशती भवेत्॥ अष्टोत्तरशती माला सर्वकार्यार्थसिद्धिदा॥ गुरोः पंचगणे
 शस्यात्रयं च परिकीर्तितं॥ शेषमिष्टापसंदद्यात्तेन सिद्धीश्वरो भवेत्॥ त्रयं गुरो त्रयं देवि गणपे परिकीर्तितं॥ न्यूनातिरिक्ते हितयं शेषमिष्टाय योजयेत्॥ अष्टोत्त
 रशनी माला कथितः कथ्यते परः॥ अतुलोमविलोमेण मातृकाणां शतं भवेत्॥ मायावाकामश्रीयोगा मातृका नृको वर्णयोगतः॥ अनुलोमविलोमेन त्वष्टो
 त्तरशती भवेत्॥ मायाद्याद्यंत्रसंभेदात्परावीजानि योजयेत्॥ माला पंचविधा प्रोक्ता सर्वसिद्धिप्रदायिका॥ सुप्तकीलितसंरुद्धाः क्षिताः व्याकीर्णयो नयः॥ धनी
 वैरीवीर्यहीनः काणादीजादयोऽपि ये॥ तेषु सिद्धा भवत्येव नात्र कार्यविचारण॥ महाशंखमयी माला तथा दत्ता स्वामालिका॥ न देया पस्यं कस्यापि गोप्या तु या
 नृजारवत्॥ इति श्री पठलः॥ ॥ देवुवाच॥ देवेश श्रोतुमिच्छामि मालाग्रथनं निर्णयं॥ कपाकश्च प्रजप्तव्यो न जप्तव्यश्च को मनुः॥ सर्वकथय देवेश यद्येहं त
 व वल्लभा॥ ॥ शिव उवाच॥ भुवेण ग्रथनं कार्यं प्रत्येकं मणिका क्रमात्॥ सर्वमंत्रमयी माला सर्वसिद्धिकरी परा॥ तन्मंत्रदेवतारूपं ध्यातुं म्पलिकान्तरं
 सर्वमंत्राः प्रजप्तव्याः सर्वकार्यार्थसिद्धये॥ अथवा मातृकाभिश्च ग्रथनं कारयेत्त्रिये॥ पंचाशन्मणिभिर्मालाक्षकारो मेरुसंज्ञिकः॥ अनुलोमविलोमेन नमाः

लाशतमयी भवेत् ॥ अष्टवर्गे प्रकल्पाथ माला त्वष्टोत्रं शतं ॥ मातृकामालया जापः सर्वमंत्रे प्रशस्यते ॥ रुद्राक्षस्फटिकादीन् च समानीय प्रयत्नतः ॥ ग्रथनं मातृ-
 काभिश्चकारयेद्यत्नतः शिवे ॥ सर्वदेवमयी माला द्रुतसिद्धिकरी परा ॥ तत्र मंत्रमयी देवी तत्र ध्यात्वा न पक्षणे ॥ जपं कुर्यात्प्रयत्नेन नात्र कार्यविचारणा ॥ स-
 र्वसिद्धिप्रदामाला सर्वकार्यकरी परा ॥ शक्तिमंत्रेण संग्रथ्य शिवमंत्रं जपेद्विवे ॥ शिवमंत्रेण संग्रथ्य शक्तिमंत्रं जपेद्विवे ॥ शिवशक्तेरभेदेन माला कार्यकरी परा ॥ दत्ताक्षं चैव मुण्डाक्षं मत्स्यस्यापि मणिप्रिये ॥ नाद्या संग्रथनकार्यं त्रिशक्तिमालिकामता ॥ काली तारा तथा छिन्नाखरूपा मालिका परा ॥ सर्वसिद्धिपरा भूमिः
 सर्वदेवमयी परा ॥ येनैव ग्रथ्यते देवी प्रजपेन्मनु ॥ इत्याद्युक्तं त्वया पूर्व किं त्वया विस्मृतं प्रभो ॥ मातृका तारान्निन्नानां शिवशक्तिविहीनके ॥ मालिका यामिदं नो-
 क्तं मन्यमालाविधौ मतं ॥ अन्यप्रकारग्रथने येनैव ग्रथनं चरेत् ॥ तमेव प्रजपेन्मंत्रं नान्यमंत्रं जपेद्विवे ॥ मातृकादावपि शिवे मालांतं मंत्ररूपिणी ॥ ध्यात्वा जी-
 वे प्रविन्य स्यान्नान्यथा सिद्धिरोधकतः ॥ इति संक्षेपतः प्रोक्तं किमन्यच्छ्रोतुमिच्छसि ॥ ॥ शिव उवाच ॥ मालारूपं परमेकथयंश्च महेश्वरा ॥ ॥ शिव उवाच ॥ पू-
 र्वे क्त्वा नाना मालां च अभवे परमेश्वरि ॥ गंधरूपाश्च मणयो दत्तस्फटिकसंभवाः ॥ मणयो यत्नतः कार्यः सर्वसिद्धिमभीप्सुभिः ॥ मुंडाभावे नारिकेरैर्मुंडाद्या मण-
 पश्चवा ॥ गजहारिण खड्गाख्यस्वर्णसुमरुगजा ॥ रौप्यजाता प्रजाकोशस्य सानगयीश्च वै ॥ मुंडरूपाश्च मणयः सर्वसिद्धिमयाः स्मृताः ॥ अथ विद्यामयी दे-
 वि मालिका कार्यसाधिनी ॥ वैडूर्यनीलकाचाख्या मणयः सर्वकार्यदाः ॥ बीजकीलकशक्तीनां मणयो द्रुतसिद्धिदाः ॥ कुल्लुकामालिका देवि विधावश्यकरी स्मृता ॥
 बीजाद्यावीर्यसंसिद्धौ कीलैः नीलने स्मृता शक्तिपुक्ता सर्वसिद्धौ जीवमात्रास्थिमुंडधृक् ॥ अस्थिमुंडमयी माला शिवरूपप्रदायिनी ॥ तदा काले विशिषाया

५०

तत्र कार्यकरी शृदा ॥ तारा काली मयी माला तारा छिन्ना मयी परा ॥ काली छिन्ना मयी चान्या त्रितयी मुंडबीजजा ॥ सर्वसिद्धिपरा भूमिरतिरुद्ध सरस्वती ॥ रत्नमा-
 त्रामयी माला रत्नमात्रसमुद्भवा ॥ रक्तचन्दनमुंडोत्पातथाष्टगंधमुडजा ॥ इति संक्षेपतः प्रोक्तं किमन्यच्छ्रोतुमिच्छसि ॥ ॥ देव उवाच ॥ मातृकार्णविरूपाच-
 माला संसृचिता वद ॥ ॥ शिव उवाच ॥ ररूपमपि वक्ष्यामि वरं बीजस्वरूपतः ॥ मातृका वरारूपा च मणिकीं कार्येद्विवे ॥ जपत्नेन प्रकर्तव्य सर्वदेवस्व-
 रूपिणी ॥ सौवर्णा त्रिशतारोप्या खड्गोत्पा गजदन्तजा ॥ रत्नजा स्फटिकोत्पाचा मातृका वरामालिका ॥ स्वर्णमात्रा सर्वसिद्धौ रोप्या दासकले शृदा ॥ ताम्रमा-
 ला सर्वशांतै रवद्गजापितृमोक्षदा ॥ गजदन्तमयी माला सिद्धिदा विल्वजार्घदा ॥ अर्कचूडभवा पूर्वा शत्रोरुच्चाटकं मणि ॥ एवं संपाद्य माला जुजपं दे-
 वे समर्पयेत् ॥ देवस्य प्रतिमायं त्रैदिव्यचक्रं विशेषतः ॥ पूजिते प्रतिमायं त्रधारणी ये द्रव्यं शिवे ॥ रत्नाद्यमंगुलौ धार्य स्वर्णरत्नमयस्य हि ॥ मुद्रारूपं हाररूपं कृत्वा यत्नेन
 धारयेत् ॥ सर्वसिद्धेश्वरो भूया नात्र कार्यविचारणा ॥ तत्रोपचारकानां नामानि शृणुयादति ॥ अन्नस्य देवता लक्ष्मी वैष्णवे तु प्रजापति ॥ सुवर्णवर्णि देव त्वं रजतं चंद्र-
 देवतं ॥ हारकं चासौ जेयं रमणी पृथिवी स्मृता ॥ जलस्य वरुणो देवो वीर्या वारुणेश्वरी ॥ रुशरस्य रमा देवि परमा त्रस्य कालिका ॥ द्युतदीपमहाविष्णु तैलदीप वनस्पति-
 ॥ गंधर्वश्च तथा धूपे द्युतं सूर्याग्निदेवतं ॥ मधुवै वारुणी जेयादधिष्ठा रं महेश्वरः ॥ वानस्पत्यं महापुष्पं वैष्णवो गंधर् इरितः ॥ मालायाश्च तथा दुर्गा सर्वदेवी मपंचवा ॥ प्र-
 तिमां पूजयेत् ज्ञात्वा नान्यथा सिद्धिरोधकतः ॥ इति संक्षेपतः प्रोक्तं किमन्यच्छ्रोतुमिच्छसि ॥ इति श्री पटलः ॥ ॥ देव उवाच ॥ देवेश श्रोतुमिच्छामि येन देवी यो भवेत् ॥
 ररूप्यातिररूप्यं च कथ्यते शृणु सांप्रतं ॥ दशविधा क्रमेणैव पंचापतनमार्गतिः ॥ तथा दर्शनमार्गेण पूजनं सिद्धिदं कलौ तत्र देवस्यापुधानितं मुद्राबीजदर्पणं

कर्तव्यं पततो देवितदाचारपरो भवेत् ॥ सर्वतो भद्रपीठं च देवपीठे प्रकाशितं ॥ एकाग्रं योगिनी पात्रे पंचांजलक्षेत्रपालके ॥ नवाञ्जगणप्रोक्तं वदुके लिंगाचिह्नितं ॥
 पंचधामराडलान्यत्र पूजापीठे महेश्वरि ॥ काली करौ तथा माया विदुचंद्र विभूषिता ॥ एकाक्षरी स्पर्शमणिभालदेशे लिखेद्विदे ॥ तारातरौ विदुमाया चंद्रा परिभूषिता ॥
 एकाक्षरी शर्षविद्याभालदेशे लिखेत्सदा ॥ काली तारा तथा छिन्ना त्रितयं विलिखेत्तदा ॥ द्वयमेकं चवा लेख्यं तेन तद्रूपनाक भवेत् ॥ लक्ष्मीशरी विदुमाया कलाभूषितमस्तकौ ॥
 एकाक्षरी स्पर्शमणिभालदेशे लिखेत्सदा ॥ सौः संदरी स्पर्शविद्याभालदेशे लिखेत्सदा ॥ ऐभैरवी स्पर्शविद्याभालदेशे लिखेत्सदा ॥ धुध्राख्या स्पर्शविद्याभालदेशे लिखेत्सदा ॥
 बुध्वाख्या स्पर्शविद्याभालदेशे लिखेत्सदा ॥ स्त्रीभाकर्षकरी विद्याभालदेशे लिखेत्सदा ॥ असंघट्टकरा विद्याभालदेशे लिखेत्सदा ॥ श्रीमाकर्षकारा विद्याभालदेशे लिखेत्सदा ॥
 कौस्तभनकरी विद्याभालदेशे लिखेत्सदा ॥ हसौः पराषोडशी विद्याभालदेशे लिखेत्सदा ॥ अन्यमंत्रविधौ देवि वाजशक्तीश्च विलिखेत् ॥ काली तारा छिन्नमस्ता सुन्दरी वगला मुखी ॥ पंचविद्याविधौ देवि दीक्षाहीनो गुरु र्यदि ॥ पूर्णभिधे किं नदी स्या पुनर्दीक्षा समाचरेत् ॥
 उद्धात्राये सुसंपन्नः प्राप्यते चेत्त्रिधं वेदे ॥ पुनर्दीक्षाचरेदे विपूर्णरूपोऽपि पार्वति ॥ निर्वाणा दीक्षिते प्राप्ते दीक्षणी सर्वथा वरेत् ॥ षट्शो भवसमायुक्तः प्राप्यते निगुरोऽपि ॥ शोभवंदीक्षणी कृत्वा शंभुरूपो नरोऽन्यथा ॥ दरिद्रो विकलो भूया न्नात्र कार्य विचारणा ॥ मेधादीक्षा समायुक्तः कलौर्द्धुर्लभ एव च ॥
 मेधादीक्षा समायुक्तः प्राप्यते वानवाप्रिये ॥ मेधादीक्षा समायुक्तः शिवात्परतरो मृतः ॥ सा प्राप्ते ध्या समायुक्तो काली तारामयो भुवं ॥ दिव्य सा प्राज्यसंयुक्तो ब्रह्मरूपः सनातनः ॥ प्राप्यते चेन्महाभाचं साधकस्यात्र निश्चितं ॥ दिव्यमेधान्तसंयुक्तो यस्मिन् देवेशे विराजते ॥ स देशः कालिका

५१

दाल्यस्तारा तत्रैव तिष्ठति ॥ तत्तत्काशादीक्षणी चेत्किंतपस्याफलं शिवे ॥ नवकुंशक्यते देवि शिवो जानाति नान्यथा ॥ गोपनीयं गोपनीयं गोपनीयं प्रपन्नतः ॥ इति संक्षेपतः प्रोक्तं किमन्यद्वैतुमिच्छसि ॥ इति श्री तारासुक्ते पठलः ॥ ४४ ॥ ॥ देवदेव उमाकान्तप्राणा त्वाणतरप्रभो ॥ त्वया संसृचितं पूर्वं विद्यानां सिद्धिनिर्णयं ॥ तन्मे कथय देवेश यद्यहं न वल्लभा ॥ ॥ शिक्नुवाच ॥ सारात्सरतरं देवि रसुमपि गोपितं ॥ तव प्रीत्या महेशानि कथ्यते शृणु सां प्रते ॥ काली तारा छिन्नमस्ता वीरसाधनमार्गतः ॥
 याममात्रेण सिध्यन्ति नात्र कार्य विचारणा ॥ साधनारहिते देवि वर्णलक्ष्म्यं शिवे ॥ कालिका सिद्धिदा प्रोक्ता तारा श्रीवैवतत्वकैः ॥ छिन्नमस्ता चतुःषष्टिलक्षजायेन सिध्यति ॥ चतुराशतिलक्ष सुन्दरी सिद्धिदा क्वचित् ॥ बालाकोट्यर्धजायेन वगला पंचसप्ततिः ॥ श्रीमहाराजमातंगी वरालि क्षैस्तु सिध्यति ॥ सिद्धिविद्या महेशानि मासलक्षेण सिध्यति ॥ महालक्ष्मी च भुवना तथा धूमावती प्रिये ॥ विद्यागुणानं सिध्येत्येव न भवन्नान्यथा ॥ विद्यामात्रे महेशानि विद्यानामार्गयोगतः ॥ मातृकार्णाकतेनैव गुणानं भाजनं चरेत् ॥ तावत्तस्यैर्महेशानि सिध्यन्त्यवनवान्यथा ॥ भैरवस्य तु योगेन शावरं सिद्धिदायकं ॥ निर्मितं न वनाथैस्तु आदिनाथस्तु भैरवः ॥ दशविद्याक्रमे देवि दशधा फलमीरितं ॥ एको मनश्चेत्सं सिद्धस्तदा सर्वेऽपि सिद्धिदाः ॥ षट्पंचाशदश भेदैः शावरं भेदभाजनं ॥ भैरवस्य तु संयोगा शावरं सिद्धिदायकं ॥ महाकालस्य संयोगा द्युक् स्य च योगतः ॥ वरदं सिद्धिदं देवितच्च वैद्वि विधं भवेत् ॥ नाथोक्तं शंभुसं प्रोक्तं नाथोक्तं देशभेदतः ॥ शिवोक्तं रूपभेदेन तत्र नाथाभिधेशिवे ॥ चतुराशीति सिद्धोक्तं नाथोक्तं द्विविधं भवेत् ॥ एका चेद्देवता सिद्धा ज्ञेयं तदा सिद्धजगत्त्रयं ॥ तत्रापि वदुकेनैव सिद्धं स्याद्वरजंगमं ॥ अथाद्यो देतु वदुको द्वितीयो वदुकः स्मृतः ॥ त्रिपुरान्नक वदुकस्तृतीयः परिकीर्तिताः ॥ वद्विवेता लवदुकश्चतुर्थः

परिकीर्तितः अथाग्रिद्वयदुकः पंचमः परिकीर्तितः ॥ श्रीकालवदुकादेविश्रीकरालवदुकस्तथा ॥ तथैव पादवदुकाश्रीभीमवदुकस्तथा ॥ त्रैलोक्यवदुकश्चैव श्रीसि
 द्वदुकस्तथा ॥ दशवेदवदुकाः स्वाताः कालौ प्रत्यक्षसिद्धिदा ॥ मातृकासुतसंज्ञाख्यावदुकापूर्वमीरिताः ॥ महाक्रोधस्ययोगेनसिद्धातिकिन्नरीगराः ॥ कालिकायो
 महाकालश्चाक्षोभ्यस्तारिणीमनौ ॥ त्रिपुरायान्तुराजेशोवगलायां वंशवकः ॥ मातंगीतुमदेशश्चभुवनेश्यामहेश्वरः ॥ नारदो महालक्ष्मीमहादेवं शृणु
 ये ॥ किन्नापीतुकुरालः स्याद्विद्यायां कुकुटेश्वरः ॥ धुम्रापीतुअद्योरः स्याद्विद्यातिसंक्षेपतोमत ॥ अक्ष्याविनाशिवेसूक्ष्मेनामधामतविद्यते ॥ शिवेविनाचिकला
 योनिकलात्वंकविद्वेत् ॥ बीजांकुरन्याययोगात् शिवशक्त्यात्मकंमहः ॥ सदाजागतिं देवेशिना नारूपाणिदर्शयन् ॥ सर्वाभावेतुवदुकोमहाकालस्तथैवच ॥ ता
 रापीवदुकः प्रोक्तः काल्यांकालः प्रकीर्तितः ॥ श्रीक्रोधमंडलं देविपातालाभ्यायगोचरायथापराख्यमंप्रतु शिवशक्त्यात्मकंमहः ॥ सदाजागतिं देवेशियाप्युक्ता
 उमाउलं ॥ विंदुयुक्ताभवेक्ष्वीसर्गाताशक्तसंगिकां ॥ विंदुसर्गान्वितायान्तु शिवशक्तिमयीकला ॥ बीजांकुरन्याययोगात्सदातिष्ठतिष्ठति ॥ वीरसाधनमार्गेण
 सिधिलोपिचसिध्यति ॥ शक्तिमात्रंशंभुमात्रेशावरैरगाणयतथा ॥ कालेबौद्धेवैदिकेचक्रमंत्रेपिपार्वति ॥ महाविद्याक्रमेदेविसिद्धविद्याक्रमेतथा ॥ विद्याक्रम
 पिदेवेशिवीरसाधनयोगतः ॥ सर्वसिध्यनिदेवेशिनात्रकार्याविचारणा ॥ जीवहीनेयथाजीवोमृतसंजिविनीक्रमात् ॥ पुनर्जीवोयथाभूयान्तथासाधनयोग
 तः ॥ सर्वसिध्यतिदेवेशिनात्रकार्याविचारणा ॥ मंत्रमात्रे महेशानिवीरसाधनमाचरेत् ॥ वदुकेहनुमत्तंत्रेगरुडेवेठकोपिच ॥ वेतालेधूमवेतालेवीरसाध
 मोनेचरेत् ॥ इतिसंक्षेपतः प्रोक्तं किमन्यद्वेतुमिहसि ॥ इतिश्रीपठलः ॥ ॥ देवुवाच ॥ देवेशश्रोतुमिहामिसुन्दरीसाधनक्रमं ॥ ॥ शिवउवाच ॥ रहः

५२

स्यातिरहस्यचतवस्त्रेहोत्पकाश्रते ॥ गोपनीयंगोपनीयंगोपनीयंस्वयोनित्वत् ॥ सिद्धमंत्रः पुराभूत्वावीरसाधनमाचरेत् ॥ सर्वेषांजीवहीनानांजंतूनांफलक
 इवेत् ॥ तत्रसिद्धिप्रदेदेविवीरसाधनवर्जितं ॥ श्रीविद्याशिथिलादेविकेनयसाध्याकलौधुवं ॥ अल्पाचरदधर्मात्वाद्भृष्टत्वादपिपार्वति ॥ कलौपापसमाकी
 र्णकस्यैवेनिश्चिंतमनः ॥ सर्वदोषसमायुक्तोवीरसाधनसंयुतः ॥ एवसिद्धिदोदेविनात्रकार्याविचारणा ॥ नवैसिद्धिर्नवैसिद्धियविस्माधनमंतरा ॥ महापातक
 संयुक्तोवीरसाधनसंयुतः ॥ सएवसिद्धिदोलोकेसर्वदेवनमस्कृतः ॥ याममात्रेणसंसिद्धिर्वीरसाधनयोगतः ॥ अष्टम्यांचचतुर्दश्यांपक्षयोरुभयोरपि ॥ सा
 धकामोत्ररंदेविवीरसाधनमाचरेत् ॥ तरुणसुंदरंश्रुरंसंमुखेरणवर्जितं ॥ पलायनविश्रुत्यंचमहावीरंसमारुहेत् ॥ यष्टिर्वाहंशूलविद्धंसर्पदंष्ट्रंपयोमृतं ॥
 खड्गंविषरुतंविद्वाराण्डालाद्यभिभूतकं ॥ शीघ्रसिद्धिप्रदेदेविपूर्वोक्ताष्टशचत्यजेत् ॥ वीरवेषंसमासाध्यवीरविद्यांसमाचरेत् ॥ पूर्ववर्तिलकंकटावलि
 द्रव्याणिसंग्रहेत् ॥ यंत्रवासाधयिष्यामिदेहेवापातयाम्पहं ॥ प्रतिज्ञामीदृशीकृत्वावलिद्रव्याणिवारुहेत् ॥ मेषमाहिषमाज्ररिक्तागुकुक्कुटकुंजरान् ॥
 गुडपायससंघातमोदकापूपलडुका ॥ जंवीरयनसादीनिनानाश्राद्धोनिर्वति ॥ फलानिचारुदेदेवितोवृलाद्यैः समन्वितः ॥ जातीपत्रतत्फलंचकंको
 लंविजयातथा ॥ कस्तुराकुंकुमांदीनिभद्रैश्चेत्याणियानिव ॥ तानिसर्वाणिसंगृह्ययद्योक्तस्थानमाचरेत् ॥ विल्वमूलेप्राज्ञरेवाशून्यागारेनदीतटे ॥ सुमुद्रवि
 पिनेद्योरेश्मसौनेचत्वरंतथा ॥ गंगागर्भतडागेवकामिनीमण्डलेपिच ॥ एकलिंगेविशेषेणरणमध्यविशेषतः ॥ वीरवेषंसमासाध्यवीरसाधनमाचरेत्
 ॥ सिद्धमंत्रंपुराभूत्वादेवतादर्शिनोत्सुकैः ॥ सार्द्धयामोत्ररंदेविवीरसाधनमाचरेत् ॥ खडिरानष्टकीलाद्यैवितिस्त्रेनाहरेक्षिवे ॥ दशदिक्षुक्षिपदेविद्विक्वाले

भ्यो वलिं हरेत् ॥ द्विकबंधनं समाचर्य सामान्यमंडलं क्रमात् ॥ विद्यामण्डलमार्गेण महाविद्यादिमार्गतिः ॥ अशाने देवताभ्यो हिवलियत्नेन दापयेत् ॥ राजरा
जेश्वरायाथ वलियत्नेन दापयेत् ॥ ततः श्रीकुलकुल्लायै वाण्डाल्येतदनंतरं ॥ वदुको योगिनी क्षेत्रपालगारापभूतपाः ॥ देवताललिताधीशः सर्वभ्यो वलि
माहरेत् ॥ वलिदानं समाचर्य वीरसाधनमाचरेत् ॥ वीरसंक्षाल्य यत्नेन सिन्दूरान्कितभालकः ॥ कज्जलं मज्जलैकसूरीकुंकुमाञ्चितं ॥ तां वृत्तं मुखमध
च दुग्धेनोत्सर्गमाचरेत् ॥ वीरसंक्षाल्य यत्नेन कारणेन सुरेश्वरि ॥ मांसं प्रधानं नैवेद्यं मत्स्यान्मुद्रास्तथैव च ॥ दत्वा यत्नेन देवे शिलवंगेलादिसंयु
तः ॥ कर्पूरवासितं धूपत्रिगंधाद्यैश्च पंचच ॥ षोडशगंधशांगं वा अष्टादशसमन्वितं ॥ श्रीखण्डभूयो देवे शितथाचागुरुसंभवः ॥ गुगुलुलोहवाणश्च रालश्च
देवदारुकः ॥ लक्षागुडश्च वा देवि गोघृत्तं कर्कटी च वा ॥ मांसीनखचचादेविकर्पूरमेकमेव वा ॥ श्रीखंडमगुरुं वा पिगन्धसारं शिलारसं ॥ मलयोद्भवसा
खं विद्याया युग्मभेदतः ॥ दशविद्याक्रमेणैव कीर्तितं नु मया तव ॥ देवदारुमयो भूषः सर्वभूतविनाशकः ॥ एवं संधूषयत्नेन खड्गहस्तो भवेद्भुवः ॥ मु
क्तकेशो दिशावासो चरेत्तत्र साधकान् ॥ दीपं प्रज्वाल्य यत्नेन न च विधेयं समाकुलः ॥ मध्ये वीरं तु संस्थाप्य गुटिकाबंधनं चरेत् ॥ पृष्ठदेशे लिखेद्यंत्रपाद
बंधनमाचरेत् ॥ मुखवन्धमुखिंदत्वा हयावारुक्रमेण च ॥ अचूतकं पूर्वभागे मुंडं दक्षिणगोचरं ॥ कोमलं पश्चिमायी च त्रिमण्ड मुत्तरे भवेत् ॥ ततो मृ
तकमंत्रेण मृतकं पूजयेत् क्रमात् ॥ वीरगलाघोरमंत्रौ च कं पाशुपतास्त्रके ॥ जय दुर्गराय मंत्रोऽपि वीरप्रार्थनकृत्तनुः ॥ तिलो सीतियवाख्योऽपि यमवः
परिकीर्तितः ॥ स्वस्वस्थाने निपुंजीत यथोक्तेन तु वर्त्मना ॥ ऋषिहृद्वादिकं ज्ञात्वा यथोक्तध्यानमाचरेत् ॥ खेष्टदेवं तु संपूज्य सांगं सावरणं प्रिये ॥ पंचो

पचारैर्वा पूजाजपं कुर्यादनन्यथाः ॥ नयं न कुर्यादिवेशि स्वयैव प्रावये मनः ॥ देवताः खेचराः सिद्धाः भैरवायातु धानकाः ॥ आयाति छलनार्थाय भयं तत्र न कारयेत् ॥ आ
द्यशस्त्राणिसर्पाद्याः वृश्चिका कूर्जंतवः ॥ बहिरूराणि रूपाणि समुद्रः स्वर्गपातन ॥ मृताश्च पूर्वजाः सर्वराजकीयाननानथा ॥ नीलवा प्राप्यते देविकुक्कुटं च मृ
तं च वा ॥ तृणीकृत्य च तत्सर्वं दृढधावसमन्वितं ॥ प्रपजेद्यत्नेनो देवि देवतावरदा भवेत् ॥ संस्कृतवक्तिवाचाग्रे सा देवी परिकीर्तिता ॥ तस्यावरक्तसंग्राह्यसि
वारं वक्तिसाशिवा ॥ ब्राह्मणः संस्कृतं वक्ति भैरवः सप्रकीर्तिता ॥ त्वपायुद्रयते देवि पावलिर्याचते तथा ॥ सा दद्याद्यत्नेनो देवि नरकुंजरमाहिषान् ॥ शालिपि
ष्टमयान्कृत्वा यवसौद्रमयानपि ॥ दिनान्तरे च तदद्यात्वरंगृह्यसुखी भवेत् ॥ वीरादिसर्वासामग्रा मर्तमध्ये विनिक्षिपेत् ॥ वीरपुङ्गवतत्र भूषा दृढस्तत्र नरो
भवेत् ॥ एकविंशदिने यावत्तावत्संगोपयेत् स्वयं ॥ गीतं श्रुत्वा तव भिरोस्त्रीसंगाद्गोभा भवेत् ॥ होमहानेन सिद्धिः स्याद्विजभोज्यविहीनके ॥ दुरिद्रुक्तभवे
द्देविसर्वसंसाधयेद्भुवं ॥ विल्वपत्रोदकं पात्वा सर्वसंसाधयेद्भुवं ॥ अष्टादशविधौ देवि शक्तिपातः प्रजायते ॥ षष्ठिसिद्धीश्वरो भूयात्तात्र कार्या विचारणा ॥
अणिमाद्यष्टसिद्धीनां मधी शोधार्मिकः कृती ॥ ब्रह्माण्डगोलके पाचपाकाचिज्जगतीतले ॥ समस्ताः सिद्धयो देवितस्य पादे व्यवस्थिताः ॥ भैरवाः खेचराः यक्षा
किन्नराश्चाप्सरोगराः ॥ यातुधानास्तथानागाः दानवाः दैत्यराक्षसाः ॥ कुष्माण्डाश्च तथाभूताः पिशाचाप्रेतजातयः ॥ निवातकवचाश्चान्येतथैव ब्रह्मराक्षसा
ः ॥ कुष्माण्डाश्च तथाभूताः पिशाचाप्रेतजातयः ॥ निवातकवचाश्चान्येतथैव ब्रह्मराक्षसाः ॥ वेतालाश्च तथासाध्याः सिद्धाश्च पक्षिणा गराः ॥ राकिनी किन्नरी
संध्याः भूतिनी चैतकादयः ॥ महेदंजालमिन्द्रादिजालेयादगतं भवेत् ॥ सुरयोत्सर्गमासाद्यतेन सिद्धीश्वरो भवेत् ॥ गुडादिकं रसैर्नैव सुरातु ब्राह्मणस्य च ॥

गोपनीयं गोपनीयं गोपनीयं स्वयोनित्वं ॥ रूपातिरूपं च रूपातिरूपं ॥ प्राणा देयाः शिरो देयं न देया साधना वरा ॥ इति विद्याविधौ प्रोक्ता श्रीविद्या
 यां विशेषतः ॥ वदुकेक्षत्रपालेपिगाणपेशं करेपिच ॥ साधनेयं मया प्रोक्ता गोपनीयं स्वयोनित्वं ॥ इति संक्षेपतः प्रोक्तं किमन्यद्भूतमिहसि ॥ इति श्रीतारा
 पठलः ॥ ४६ ॥ ॥ देवुवाच ॥ देवेश शंकरं स्वामिनसुरादिकारणोत्तमं ॥ त्वया संसृचितं पूर्ववरासनं विनिर्णयं ॥ देवतावाहनं देवसूतकद्वयनिर्णयं ॥
 यंत्रधारणं निर्णयं विसर्जनं विनिर्णयं ॥ शिवशक्ति क्रमैश्वर्यसंप्रदायं विनिर्णयं ॥ दशविधा क्रमैश्वर्यदशधूपविनिर्णयं ॥ पूर्वसंसृचितं नाद्यनमस्तु प्र
 काशितं ॥ तत्सर्वं कथय सामित्यं हृदयं वचनं ॥ शिव उवाच ॥ हरस्यातिरूपं ते कथंच कथयाम्यहं ॥ तथापि तव संप्रतिपत्त्या कथ्यते शृणु सांप्रतं ॥ स
 र्वदिभूतरूपत्वात्सूतकस्य विनिर्णयं ॥ वरासनं चान्यत्रागोसर्वं सकथ्यते शृणु ॥ जातसूतकमादौ स्यात्तदेते मृतसूतकं ॥ सूतकद्वयसंयुक्तः समं त्रौ नैव सि
 ध्यति ॥ गुरुकुण्डलिनी ध्यानं विवाहः परिकीर्तितः ॥ हिरागमो भवेत्स्नानं संयोगस्तर्पणं भवेत् ॥ अर्घ्यदानं भवेद्भोगायत्री त्वष्टमासिकं ॥ भूतभूद्यादि
 प्राणान्तं तत्राचयवकल्पनं ॥ देहावाप्तिमार्तिकायां प्राणायामस्तु संस्क्रिया ॥ ध्यानोच्चारणे महेशानिवालकोत्पत्तिरीरिता ॥ मंत्रोच्चारणात्तो देवि जातसूतः
 कमारितः ॥ जातसूतस्य दोषस्य शमनार्थं महेश्वरिणा दशविंशतिपंचाशद्यथाशक्त्या जपेद्भवे ॥ दशांगद्विपुश्चर्या संस्कारा दशवैशिवे ॥ इदमादिममा
 दिष्टं मृत्तिसंश्रुता सादरं ॥ संस्कारा सप्तनवती तथा जायते हृदि शिवे ॥ पसनां जलिस्तक्कमश्नतस्त्रिदिसाधनं तथा ॥ सोहं भावो मातृकापति पंचवैतन्यमेलनं
 ॥ अंगज्ञानं च नादान्यतदन्तरमिरितं ॥ विसर्जनं महेशानि मृतसूतकमारितं ॥ मृतसूतकशांत्यर्थं दशविंशतिनिवाजयेत् ॥ तेन तस्य निवृत्तिर्हि भवत्येव

५४

न संशयः ॥ केरलश्चैव काश्मीरौ गौडमार्गस्त्रयीयकः ॥ संप्रदायक्रमं प्रोक्तं त्रितये त्रितयं भवेत् ॥ शैवकैरलकंदे विशक्ति कोरलकंतथा ॥ शिवशक्ति करालाखं
 त्रितयं परिकीर्तितं ॥ शुद्धोद्युगुप्तभेदेन नवधा केरलं भवेत् ॥ नवधा चैव काश्मीरौ गौडं च नवधा भवेत् ॥ विलासाख्यं विधादेविभेदाश्चान्ये भवन्ति च ॥ केरलाख्ये
 संप्रदाये हृदये च विसर्जनं ॥ मनुहृदेवताशंभुसहस्रा विसर्जिते ॥ काश्मिराख्ये संप्रदाये सहस्रारे विसर्जिते ॥ गौडमार्गे महेशानि हृदये च विसर्जनं ॥ विस
 र्जिते तु संप्रोक्तं निर्णयं सूतकस्य च ॥ शृणु यत्नेन देवेशिरूपं कथ्यते शृणु ॥ मंत्रस्य सूतकं प्रोक्तं मनुष्यस्य तथा भवेत् ॥ जातसूतकमादौ च दत्ते मृतसूतकं ॥
 हितये सूतके देवि न वेदोच्चारमाचरेत् ॥ संध्यां च मानसी कुर्यादध्यातां परमेश्वरि ॥ शालग्रामं च प्रतिमानं स्पृशेत् कर्हिविष्ट्रिये ॥ स्पृशन्त्यापीनरोभूयात्त्रात्र
 कार्या विचारणा ॥ इति संक्षेपतः प्रोक्तं किमन्यद्भूतमिहसि ॥ इति श्रीपठलः ॥ ४७ ॥ ॥ देवुवाच ॥ देवेश श्रातुमिहामिररूपातिरूपं ॥ तमेकं यदेव
 शपूर्वयत्सृचितं त्वया ॥ पूर्वत्वयोक्तं देवेश मंत्राया गेदरिद्रता ॥ दीप्तोत्तरं महेशानी प्रत्यहं प्रजयेन्मनुं ॥ प्राणान्तेपिनवैत्याज्यस्त्याज्याद्यापमवाप्नुयात् ॥ ज
 पं पूजां ततो जापं कुर्याद्यत्नेन नित्यशः ॥ पूजांते प्रजयेन्मंत्रं क्वचिन्मंत्रं केवलं जपेत् ॥ इत्याद्युक्तं त्वयानाद्यकथ्यं त्वाज्यसंवेमनुः ॥ ॥ शिव उवाच ॥ पूर्व
 कल्पः पशूनी च वैष्णवानां विशेषतः ॥ संध्या तु वैदिका प्रोक्ता मानसी तु मया तव ॥ त्रिसंध्यां तं त्रिकं कुर्यात्त्रिमंत्रं महेश्वरि ॥ पूजाभिषेकहीनं तु पूजापंचोपचा
 रिका ॥ पूजापचारैः संपूज्य दीपे कुंड्ये जले प्रिये ॥ दर्पणे श्रीगुरो देवि पशुपक्षे मतं त्विदं ॥ पूजाभिषेकसंयुक्तः पूजाहूयः सर्वभवेत् ॥ कोवादेही कस्य देहः सुखं
 दुःखं च कस्य च ॥ को जातः को मृतो देवि सर्वं ब्रह्मस्वरूपं ॥ नामपारायणं देवि मंत्रपारायणं तथा ॥ नाडीपारायणं देवि चक्रपारायणं तथा ॥ यंत्रपारायणं दे

विसंख्यानानुचतुष्टयं ॥ प्रसादाख्यसहस्राणितद्योयस्थानरूपिणी ॥ आवराणाख्यसहस्राणां वाद्याकल्पलता तथा ॥ द्वाविंशतिक्रमेणैव संख्या सोपानमालिका ॥ ष
 षासायस्य विज्ञानी श्रीमहापंक्तिकाक्रमी ॥ कादिहादिमताधीशस्तस्यैव सुतकंकुतः ॥ उध्वन्मिया तथा देवितया वराणादीक्षितः ॥ चतुश्चावराणसंपन्नः पशुनु
 पक्रमी तथा ॥ मेधादीक्षादिसंयुक्तः साम्राज्यमेधया पुनः ॥ श्रीगुरोपादुकाज्ञानी श्रीमहापादुका तथा ॥ निर्वाणपादुकाज्ञानी श्रीमूर्तिपादुका तथा ॥ वाराही
 पादुका देविमातंगीपादुका तथा ॥ शंभवाख्यापादुकायाः श्रीमेधापादुका चितः ॥ सूतकंतस्य कुत्रास्ति पूर्णरूपः स एव तु ॥ यस्मिन्काले भवेद्देविमंत्रवस्य
 विस्मृतिः ॥ तदेव मरणां प्रोक्तं मरणां मरणां न हि ॥ जीवनं तु त्वदेव स्याद्यस्मिन्काले तु संभ्रमः ॥ चतुर्वेदास्तु यदेवा श्रीवक्रधारिसंतिव ॥ पूर्णाभिषेकी देवेशियः
 स्मिन्देशे विराजते ॥ स देशो धन्यतां याति समंतात्कोटियोजनं ॥ नवाधिनचैवे मृत्युर्न शत्रुना भयं क्वचित् ॥ पूर्णरूपः शिवोक्तः शिव एव न शंसयः ॥ वहुमंत्र
 वतः पुक्तः काकथाशिव एव सः ॥ पूर्णाभिषेका देवेशिदशविधा विधौ स्मृतः ॥ तुर्यभेदाहादिमते कादौ भेदचतुष्टयं ॥ पंचरत्नेश्वरी देवाहादिकादिक्रमेण
 च ॥ उग्राकादिक्रमेणैव सोम्याहादिक्रमेण च ॥ कादिहादिक्रमेणैव उग्रसौम्यद्वये शिवे ॥ अभिषेकः सुभः प्रोक्तः सर्वसाम्राज्यदायकः ॥ अभिषेकविह
 नस्पर्गहाराक्रमगस्य च ॥ पुनश्चर्याप्रयुक्तस्य कथं भवति तद्दृष्ट ॥ ॥ शिव उवाच ॥ सूर्यग्रहाण कालाद्धि नान्यकालः प्रशस्यते ॥ सूर्यचन्द्रग्रहे यच्च कृतं वा
 कारितं च वा ॥ तत्तदक्षयमायाति सिद्धिप्रसादतः ॥ जातशौचं मृताशौचं ग्रहणो नास्ति पार्वति ॥ सूर्यशौचं महेशानि नान्यत्संचरति क्वचित् ॥ स्नानदानं जः
 पोहो मोमार्जनं तर्पणं तथा ॥ द्विजभोज्यं शक्तियोगात्कर्तव्यं परमेश्वरि ॥ संकल्पमात्रात्सिद्धिः स्याच्चन्द्रसूर्यग्रहेशिवे ॥ दीक्षायोगो पीठजप्तामंत्रपारायणं त

५५

धा ॥ नामनाडीचक्रयंत्रपारायणविधिर्भवेत् ॥ पूर्णाभिषेकदीक्षातु चन्द्रसूर्यग्रहेशिवे ॥ सूतकेपि भवत्येव पूर्णस्य सूतकंकुतः ॥ हिमादिकं सूतकानै मार्जनः
 प्रतिनिधिः स्मृतः ॥ कालीताराद्धि नमस्तासूदयपरमेश्वरि ॥ विशेषसूतकं नास्ति सर्वकालं यजेद्धि वा ॥ अभिषेकाद्भवेद्दृष्टः सर्वरूपः सनातनः ॥ अभिषेकः
 पूर्णाकृतः सर्वसिद्धिफलप्रदः ॥ अनेन क्रमयोगेन त्वभिषेकः प्रकीर्तितः ॥ पूर्णाभिषेके संयुक्तश्चाण्डालोऽपि न वेद्य हि ॥ सवृक्षर्षिमहेशानि नात्र कार्या विचा
 रणा ॥ पूर्णाभिषेकहीना यत्र धिषोऽपि पार्वति ॥ स ब्राह्मणधर्मः प्रोक्तस्त्वभिषेकाद्धि ज्ञोत्तमः ॥ अभिषेकाद्भवेत्तेशो वयो धिक्कान्न वै प्रभो ॥ श्रावद्धो दीक्षा
 याहीनो वा लोदीक्षा समन्वितः ॥ पूर्णात्परो भवेद्धेष्टो न वयो हेतु रत्र तु ॥ अपि चांडालजातिस्थः पूर्णादीक्षा समन्वितः ॥ स च शिवरूपस्या नात्र कार्या विचारणा
 ॥ जपं पूजा जपं होमं तथा ब्राह्मणभोजनं ॥ कार्ये धत्ते तो देवि ना त्रायं समाचरेत् ॥ आदौ मानसिकं पूजां महापूजां ततः शिवे ॥ कार्ये धत्ते तो देवि ना त्र का
 र्या विचारणा ॥ पूर्णाभिषेकहीनानां पशूना जप एव च ॥ कविप्रोक्तो महेशानि स जपो हि निरर्थकता यद्यप्यस्ति त्रिकालं जप्त्वा लोक्या कर्षणक्षमः ॥ तथापि
 लौकिकाचारि मनसापि न लंघयेत् ॥ इति वित्तपरो यस्तु तस्य पूजा महेश्वरि ॥ गुरुहस्ता गुरुभ्राता तथाचार्यस्य हस्ततः ॥ कारणाया प्रयत्नेन न मंत्रं केवलं
 जपेत् ॥ केवलं मंत्रजापस्तु न मत्तु मिधायते ॥ गोपनीयं गोपनीयं गोपनीयं स्वयोनित् ॥ इति संक्षेपतः प्रोक्तं किमन्यत्तु मिह सि ॥ इति श्रीपठलः ॥
 ॥ ॥ देव उवाच ॥ देवेश श्रोतुमिहामियंत्रस्थापननिर्णयं ॥ स्फाटिकं स्वर्णं जं रोप्यं यंत्रं वा कार्ये स्थिये ॥ यंत्रं तु गृहमित्युक्तं यंत्रं पीठं प्रकीर्तितं ॥ यंत्रं तु पू
 जिता देवी सहसैव प्रसीदति ॥ शालग्रामे वाणलिंगे जीवचक्रे महेश्वरि ॥ स्थिरयंत्रे प्रतिकृतौ नावाहनविसर्जनं ॥ प्रतिष्ठाप्य महायंत्रं न तद्यंत्रं विसर्जयेत् ॥ यंत्रं प्र

तिशमासाद्यविद्यानत्र विभा भवेत् ॥ जीवन्मासंतप्रकृत्वा विद्यांतत्र विभायेत् ॥ यंत्रप्रतिष्ठां कृत्वा दोदेवंतत्र प्रतिष्ठयेत् ॥ तदा विसर्जनं नास्ति न चावाहनमेव च ॥
 अतः कालस्य व्यत्यासाद्यंत्रमेव प्रतिष्ठयेत् ॥ मूर्तिस्वरूपतातत्र भ्यात्वा पूज्य विसर्जयेत् ॥ देवप्रतिष्ठा वेदया तदा नैव विसर्जनं ॥ इति संक्षेपतः प्रोक्तं दशविद्या
 क्रमेणा च ॥ दशधूपान् शृणु प्राज्ञे सावधानमना भव ॥ तिलोदवागौषोडशंगः विविद्यायां प्रकीर्तितौ ॥ कालीविद्याविधौ देवि अगुरुश्च दशंगकं ॥ अष्टाद
 शंगं श्रीखण्डताराविद्याया विधौ स्मृतं ॥ छिन्नाविद्याविधौ देवि पंचांगं गुगुलुस्तथा ॥ कृष्णागुरुः मीनसारो ब्रह्मास्त्रमनुगोचरं ॥ गालो ह्यगुरुस्य खंच मानं गं
 परिकीर्तितं ॥ कल्करी चैव कर्पूरमष्टगंधतथैव च ॥ भैरव्याकीर्तितं देवि त्रैलोक्ये शिलारसः ॥ भुवने श्यामया प्रोक्तं श्रीखंडकमलामनौ ॥ लाक्षागुडो हि धूमायां सि
 द्धविद्याविधौ शिवे ॥ सर्वधूपस्तसं प्रोक्तं शृणु देवि वरासनं ॥ वरासनानि देवेशि कथ्यन्ते सुमुखी भवः ॥ वाराण्डं दुर्भिवी राणादिभेरीवादिस्त्रवेणवः ॥ शंखघंटा
 पताकादि त्रिशतं पंचविंशति ॥ वरासनप्रयोगो हि सर्वत्र दुर्लभः स्मृतः ॥ स्तोत्रपाठश्च कवंचं नास्त्रहकं तथा ॥ पूजाजपस्तथा देवि वरे योगे प्रकीर्तितं ॥ यदे
 वं कार्यमुत्पन्नं यत्र कृत्वा पि पार्वति ॥ जपः कविद्वेदे देवि होमपूजा कविद्वेदे ॥ यत्र यज्ञभूते देवितत्र तत्रैव समाचरेत् ॥ तर्पणं तु कवित्कार्यपाठश्चैव क
 विद्वे ॥ पूजा होमौ कवित्कार्यौ क्वचित् ब्राह्मणभोजनं ॥ यथा लाभेन कर्तव्यं शावरादौ विशेषतः ॥ वरप्रयोगे देवेशि द्विधा वासन संसृतिः ॥ देहासना
 नि देवेशि परिभाषासनानि च ॥ भद्रादीनि महेशानि देहजाति भवंति च ॥ व्याघ्रसुंडकं वलाश्च चर्मणि मेषजान्यपि ॥ उष्ट्रजासनरुपाणि कुशादीनि
 यथा क्रमात् ॥ परिभाषासनान्येव कथितानि मया तवा ॥ प्रत्येकं द्विविधा भेद रत्नासना महेश्वरी ॥ निर्जीवानि सर्जीवानि सर्वसिद्धिकराणि च ॥ सजीवा

नामभावे तु निर्जीवानि महेश्वरी ॥ मुख्यानि तु सर्जीवानि रुपाणि महेश्वरी ॥ अश्वासनं गजं श्वेदसप्तकी मानुषस्तथा ॥ महिषो वृषभश्चेति भल्लुको दानरस्तथा ॥ व्या
 घ्रश्च जंबुको देवि मषानौ परमेश्वरी ॥ उष्ट्रश्च मृगभेदश्च कुशमृत्पृकृतिश्च वा ॥ कुक्कुरः कर्कटो देवि मकारः शरभस्तथा ॥ वयः शूकरजं श्वेदशवरः शरैवः स्मृतः ॥
 तरणिश्च रथश्चैव शकटश्च सुखासनं ॥ दंडिकादोलिका चक्रं चक्रदोला गृहनिधा ॥ पादोसनमधारो होनारिकेलासनं तथा ॥ पूगो मधूकश्चाप्रश्च वटोश्च त्र्यसुताल
 को ॥ खर्जूरः पिप्पलः प्रक्षः शमाजं दुतथैव च ॥ ताराकारं छिन्नमस्ताश्रीविद्या कल्पवृक्षजं ॥ कुवरकुरुपः खड्गी गजाख्यं च सुखासनं ॥ गताश्वासनकं देवितथा
 नररथं शिवे ॥ वृषाभाख्यो ह्याख्यश्च महिषाख्यो पि पार्वति ॥ नरपानं रातपानं कूर्मपानं च पार्वति ॥ तथानरपते पानमश्वनाद्याभिधंतथा ॥ गजनाद्याभिधं
 देवि मेषजाख्यस्तथा ॥ वरासनानि देवेशि कथितानि मया तवा ॥ शतसप्तेति देवेशि भेदातेषां शृणु प्रिये ॥ ब्रह्मक्षत्रियविराट्पूजातिभेदे श्रुतुर्विधा ॥ देश
 भेदे महेशानि संख्या शृणु महेश्वरी ॥ अश्वाः पंचविधाः प्रोक्ता तातपोष्टादश स्मृता ॥ बाहिकाश्चैव कांबोजाः केंकरी राकसंभवाः ॥ पवनोत्थाः पंचमाः स्युर्वर्णा
 नि प्रोक्ता शृणु प्रिये ॥ सर्वेपि सूर्यह्यास्युर्वर्णभेदा द्रुत्वता ॥ सूर्यसोमः स्तथा भौमवुद्धश्च गुरुरेव च ॥ शुक्रशनिस्तथारुकेतुश्च नवमः स्मृतः ॥ नववर्णाक्रमेणैव
 पंचवर्णाक्रमेणा च ॥ प्रत्येकशकारत्वेन नवनिश्चन्द्रन्यूनता ॥ पंचवर्णाक्रमेणैव पंचविंशतिभेदभाक् ॥ सपादशतसंख्या तु श्यामकर्णसमागमात् ॥ अन्योन्य
 संसृष्टिभेदा त्रिशतं पंचसप्तति ॥ फलमेषां महेशानि कथ्यन्ते शृणु सांप्रतं ॥ सूर्यवर्णसमारुह्य विंशत्सारुह्यं स्वकं जयेत् ॥ त्रैलोक्यविजयी भूपा नानात्रकार्या वि
 चारणा ॥ कवचे स्तात्र पाठे च नामसाहस्रके तथा ॥ संख्या सामान्यतः प्रोक्ता गजान्तकसहस्रकं ॥ सोमवर्णसमारुह्य दिकसहस्रं शिवां जयेत् ॥ कीर्तिलक्ष्मीपति

* स्वेतवर्गासिमारुह्यलक्षसंख्यं ननु जयेत् ॥ ५

भूयान्नात्रकार्याविचारणा॥ भौमवर्गश्चमारुह्य त्रिसारुह्यैर्मनुजपेत्॥ दद्विंशदोऽपि धनाद्यः स्थानात्रकार्याविचारणा॥ बुधवर्गसमारुह्य त्रिशारुह्यकं
जपेत्॥ रोगी रोगात्यमुच्यते दद्विंशदधनमाप्नुयात्॥ गुरुवर्गसमारुह्य नवसारुह्यकं जपेत्॥ नवनिधीश्वरो भूयान्नात्रकार्याविचारणा॥ भृगुवर्गसमारुह्य ल
क्षसंख्येजुपंचरेत्॥ सर्वसिद्धीश्वरो भूयान्नात्रकार्याविचारणा॥ शनिवर्गसमास्थाप्य त्रिसारुह्यजपेत्सदा॥ सर्वबाधाविनिमुक्तो मानवः स्यात्कृत्वा यमः॥
गुरुवर्गसमास्थाप्य सहस्रारं तु सप्तति॥ प्रजपेन्मानवो यस्तु सचलस्मीपतिर्भवेत्॥ केतवर्गसमारुह्य पंचविंशत्सहस्रकं॥ प्रजपेन्मानवो यस्तु परराज्य
जयी भवेत्॥ स्तोत्रं वा कवचं नाम यत्किंचित्यजपेच्छिवे॥ शत्रुसेना विनिर्जित्य राज्याभोक्तानरो भवेत्॥ अश्वबाध्यासनं कृत्वा दिकसहस्रं जपंचरेत्॥ स्तोत्रं वा क
वचं नाम यत्किंचित्यजपेच्छिवे॥ वांछाकामानरो भूयान्त्रैलोक्यविजयी भवेत्॥ वासासनानि देवेशि भवन्त्येनानि निश्चितं॥ यद्यत्कामयते कामंतत्तदा प्रीतिनिश्चि
तं॥ जपमात्रे पाठमात्रे होमादौ कल्पितानि च॥ स्वेतैरौष्ण्यसनं कृत्वा त्रिलक्षं प्रजपेद्भिः॥ इंद्रादीन्समरेजित्वा विजयी भुवि जायते॥ श्वेतेष्वर्षिसनं कृत्वा सूर्यसा
हस्रकं जपेत्॥ त्रैलोक्यविजयी राजा किंकरोऽपि विभुर्भवेत्॥ स्वेतेष्विन्द्रासनं कृत्वा मित्रमात्रं जपेच्छिवे॥ रक्तवर्गोऽनरः स्थित्वा सहस्रं पुत्पहं जपेत्॥ शत्रुसेना
विनिर्जित्य मासाद्राज्यमवाप्नुयात्॥ कृष्णवर्गसमास्थाप्य पंचसारुह्यकं जपेत्॥ शत्रुबोधासतायांतिकाली ताराप्रसादतः॥ पीतवर्गश्चमास्थाप्य मंत्रं लक्षमि
दं जपेत्॥ राजराजोऽनरो भूयान्नात्रकार्याविचारणा॥ नीलवर्गश्चमास्थाप्य लक्षद्विजपमाचरेत्॥ सर्वसिद्धीश्वरो भूयान्नात्रकार्याविचारणा॥ हरिताश्वेन
रः स्थित्वा लक्षद्वयमितं जपेत्॥ पृथ्वापतिरिदं प्राप्य त्रैलोक्यभोगभाक् भवेत्॥ धूसराश्वं समाश्रित्य नित्यं पंचसहस्रकं॥ मासमात्रेण वेतालः किंकरो भवति

ध्रुवं ॥ श्यामकर्णसमाश्रित्य चत्वारिंशत्सहस्रकं ॥ प्रजपेन्मानवो यस्तु विधुरे वनशंसयः ॥ कपिसंच समा रुह्य लक्षं जपति भूमिषु ॥ विकलाश्च नरः स्थित्वा त्रिलस्यै
व शमानयेत् ॥ कर्तुराश्च समा रुह्य विश्वं जपति जायतः ॥ त्रिशतं प्रजपेन्नित्यं मासमात्रेण सिद्धि कृत् ॥ ध्रुववर्णसमारुह्य सर्वज्ञः साधको भवेत् ॥ नानावर्णो न
रस्थित्वा प्रत्यहं शतमात्रकं ॥ शतमात्र प्रजापेन मासाद्देवी वरप्रदा ॥ द्विविदेद्वाराषट्कवर्णो स्थित्वा युते जपेत् ॥ धनभोगं तथा राज्ञ्यं सकेशत्वं विभुत्वता ॥ क्रमेण
फलमेतद्विकथितं परमेश्वरि ॥ चतुरासनयोगो हि सर्वत्रयदि चेद्भवेत् ॥ साधकस्य सदा देवि किंतु यत्र करो स्थितं ॥ अष्टादशगति त्वेन तावद्वाक् सिद्धिमाप्नु
यात् ॥ संकल्पमात्राद्देवेशि सिद्धिर्भवितीति निश्चितं ॥ श्रेताश्चाना फलं प्रोक्तं कोकराणी फलं शिवे ॥ एतद्वै शुण्यवारैश्च कीर्तितं परमेश्वरि ॥ कांबोजानी पक्षमा
त्रा सिद्ध्यन्ति जपमात्रतः ॥ बाह्लीकानी फलं देवि दिवसत्रयगोचरं ॥ फलं तु पार्वतीयानी मासाद्भवतीति निश्चितं ॥ वरानां सम्यक्ता देवि यवानामपि जातिता ॥
गत्या पंचविधत्वं च पार्वतीये विशेषतः ॥ गणिताः पद्मसंख्याभिस्त्रयस्त्रिंशत्सहस्रकं ॥ तथाष्टशतसंख्यानी मया प्रोक्ता महेश्वरि ॥ नानालयप्रभेदेन कलौ त्वर्धुद
संज्ञकाः ॥ अश्वाः प्रोक्ता मया देवि पक्षके दसदा कृतः ॥ कवचं स्तोत्रपाठश्च नाम सारुखकीर्तितं ॥ जपमात्रेपि कर्तव्यं सर्वसिद्धिमभीप्सुभिः ॥ लंकराणी फल
देवि ह्येवमेव भवेद्भुवं ॥ अश्वासनं तु संप्रोक्तं शृणु त्वं कुंजरासनं ॥ इति श्री पठलः ॥ ॥ पुनर्गर्गसुखेनासनं कामांगखचराः गजाः ॥ मुनिशापाद्गता
भूमीतले जाताः वने वरा ॥ भद्रो भद्रो मृगो मिश्रश्चतुर्गजायते गजः ॥ पूर्वोत्तरतथायाम्यहिक्रमेण महेश्वरि ॥ पूर्वगणेश्वरादग्रे तु तरे नीलकण्ठतः ॥ पूर्व
भागे गजाः प्रोक्ताः दक्षिणे द्विविधाः गजाः ॥ अत्युच्च आतिनीचश्च द्विविधः परिकीर्तितः ॥ अत्युच्चो मलयदक्षे नीचो नीरधि संभवः ॥ सलोमश्च निलोमश्च

तत्रापिद्विविधाः स्मृताः॥ पूर्वोत्तरक्रमेणैववसुसंख्यः प्रकीर्तितः॥ दक्षिणेऽष्टविधः प्रोक्तस्त्वेवंषोडशधास्मृतः॥ गजासनं समासाद्य लक्ष्युगमं जपेद्विवे॥ सार्व
 भौमोत्तरोभूयात्पथायोग्यपदक्रमात्॥ भद्रासनं समासाद्य लक्षार्धं प्रजपेन्नरः॥ अपि देवीवशीकृत्य त्रैलोक्यविजयी भवेत्॥ मद्रासने नरः स्थित्वा त्रिस
 हसं जपेन्नरः॥ मासमात्रप्रयोगेन त्रैलोक्यपदमाप्नुयात्॥ मृगासने नरः स्थित्वा सहस्रं प्रत्यहं जपेत्॥ भैरवादीनवशां कुर्यान्नात्र कार्या विचारणा॥ मि
 श्रासने नरः स्थित्वा तत्र साहस्रं जपेत्॥ षट्मासाभ्यासयोगेन किंतु न करे स्थितः॥ दक्षदेशगजे स्थित्वा प्रत्यहं त्रिशतं जपेत्॥ शिवतुल्यः सिद्धिदा
 ता भवत्येव न शंसयः॥ नीरधेश्वरगजे स्थित्वा शतसप्त जपेत्सदा॥ त्रिमासेन महेशानिराज्यलक्ष्मी मवाप्नुयात्॥ पूर्वदेशगजे स्थित्वा स्तोत्रं वा कवचं जपेत्
 यः कुर्यान्मानवो देवि शत्रुहर्ता भवेद्भुवं॥ उदरदेशगजे स्थित्वा सहस्रं प्रत्यहं जपेत्॥ इन्द्रतुल्यं रणे जित्वा भवेत्कुरुभसन्निभः॥ पञ्चकी तु समासु सर्वका
 लं जपेत्क्रवं॥ भूमिपालो नरो भूत्वा त्रैलोक्यविजयी भवेत्॥ पञ्चकी तु समासाद्य त्रिसंध्यं गजपेद्विवे॥ अपि द्वासदा सकुले जातः सोऽपि राजा भविष्य
 ति॥ मानुषासनमासाद्य कालीमंत्रजपेत्सदा॥ नरनाथो भवेद्देवि नात्र कार्या विचारणा॥ माहिषासनमासाद्य सहस्राणां तु सप्तभिः॥ प्रजपेत्पारमेशानि
 शत्रुसंहारको भवेत्॥ विजयो मानुषो देवि विद्वेषे वृषभं जपेत्॥ वृषभासनमासाद्य दिक्तादस्रजपेद्विवे॥ शिवतुल्यो नरो भूयान्नात्र कार्या विचारणा॥ भ
 द्रुकासनमासाद्य भैरवं प्रत्यहं जपेत्॥ वेतालसिद्धिमासाद्य शंककृत्तानरो भवेत्॥ सुग्रीवासनमासाद्य नवसाहस्रं जपेत्॥ राक्षसं वशं कृत्वा शत्रुः
 नाशकरो भवेत्॥ हनुमदासनमासाद्य लक्षमात्रं जपेद्विवे॥ लक्ष्मीपतिसमो भूत्वा स भूपालो भंद्भुवं॥ जीवुवत्तं सुमाश्रित्य जपेत्सहस्रार्धमादरात्॥ र

त्वाधिपो नरो भूयान्महामंत्रचरो भवेत्॥ नीलासंतं समाश्रित्य सहस्रार्धं कमादरात्॥ तथा तलासने देवितथैव चांगदासने॥ राजवर्यो नरो भूयान्महाविक्रमवा
 भवेत्॥ व्याघ्रासनं समाश्रित्य सर्वकालं जपेद्विवे॥ देवीतुल्यो नरो भूयान्नात्र कार्या विचारणा॥ व्याघ्राः दशविधा प्रोक्ताः तत्र मंश्रुणा पार्वति॥ वित्रव्या
 घ्रं समाश्रित्य कालीमंत्रजपेत्सदा॥ वाकसिद्धिविविधा भूयान्नात्र कार्या विचारणा॥ अश्रुव्याघ्रे महेशानि त्रैलोक्याधिपति भवेत्॥ लक्षमात्रं जपेद्देवी वल्ली
 व्याघ्रं शृणुष्ये॥ वल्ली व्याघ्रासने स्थित्वा सर्वकालं जपेन्नरः॥ मासमात्रेण सिद्धिः स्याद्देवानामपि दुर्लभा॥ भूसरासनमारुह्य त्रिसंध्यं त्रिशतं जपेत्॥ त्रिकालः
 ज्ञो नरो भूयान्नात्र कार्या विचारणा॥ अथ विदुमतो व्याघ्रे समाश्रित्य जपेत्सदा॥ शत्रुराज्यविनिर्जित्य सर्वकामानवाप्नुयान्पक्षमात्रप्रयोगो हि महाव्याघ्रं शृणुष्ये
 पे॥ महाव्याघ्रासने स्थित्वा महाविद्यां जपेत्सदा॥ मासमात्रेण सिद्धिः स्यात्साधकखेचरो भवेत्॥ रोमव्याघ्रासने गत्वा त्रिसंध्यं त्रिसहस्रं॥ पक्षाभ्यासेन देवे
 क्षिखे चरन्मवाप्नुयात्॥ कृष्णो राजासने स्थित्वा प्रत्यहं शतमात्रं॥ शतमात्रं प्रजापेन पक्षिणा नायको भवेत्॥ महाराजघातपुरुषे स्थित्वा जघनिकालिकां॥
 इति संक्षेपतः प्रोक्तं शिवारंभं शृणु पार्वति॥ इति श्रीपटलः॥ ॥ शिवासनं समाश्रित्य कालीं तारां जपेत्सदा॥ साष्टाभोक्तानरो भूयान्नात्र कार्या विचार
 णा॥ ॥ देवुवाच॥ शिवा देवी शिवा काली शिवा पा - मेव हि॥ पूर्वमुक्तं त्वयानाथ विस्मृतं किं त्वया प्रभो॥ शिवा वलिश्च दातव्या शिवा पूज्या निरंतरं॥ इत्याद्यु
 क्तं त्वयानाथ कथयारोहणचरेत्॥ शिवा पदिवयं कृत्वा शिवा पूज्य प्रयत्नतः॥ जपेन्नरं महेशानि प्रोक्तमेतद्विवासेन॥ सधामारोहणभावे योग्यता रोहो न हि
 तेषां संगे समूहे च तैः समभोजनं चरेत्॥ तदभावे महेशानि त्वेक निस्सारण योग्यतः॥ वर्तते च महेशानि कुलाचारक्रमेण च॥ सर्वविज्ञापयन्नेन ह पेवाश

कठेरथे॥ पल्लव्यां सुखमाने वा गजे वा पिरथे पिवा॥ अन्यासने समादाय नत्र - त्वाज पंचरेत्॥ शोधनं व्याघ्रवक्त्राय प्रकृतं कथ्यते शृणु॥ मेषासनं समाजस्य दि-
 वारात्रं जपेन्मनु॥ षण्मासभ्यासयोगेन शाकिनी वरदा भवेत्॥ अजासने नरः स्थित्वा निशि जप्यादिने दिने॥ मासपंचकयोगेन पंचकामसमो भवेत्॥ उष्ट्रास-
 ने समारुह्य तावूल पुरिताननः॥ मंत्रमात्रं जपेद्देवि मासमात्रं निरंतरं॥ दुष्टसत्त्वविनाशश्च भवत्येव नशसयः॥ मगासने नरः स्थित्वा सर्वकालं जपेच्छिवे॥
 राजराजसमो भूयाद्वायुतुल्यपराक्रमः॥ एतेषां तु कुशेनैव प्रकृतिकार्ये प्रियो॥ तत्र स्थित्वा जपं कुर्यात् एतदेव फलं लभेत्॥ मल्लिकाप्रकृतिकृत्वा प्राणा-
 स्थापनमावरेत्॥ तत्र स्थित्वा जपेद्देवि फलमेतद्भवेत्क्रवं॥ कुक्षुरासनमासाद्य सर्वकालं नयेन्मनु॥ वैनालः किं करो भूयान भैरवः सुप्रसीति॥ कुक्षुरासनयो-
 गेन किं न घ्नन्तरे स्थितं॥ कुक्षुरासनमारुह्य जपेद्दिग्विभुं शिव॥ सर्वकामानवाप्नोति न्यत्र कार्यविचारणा॥ मपुरासनमासाद्य मासमात्रं जपेन्मनु॥
 कार्तिकेयसमो भूयान्नात्र कार्यविचारणा॥ शरभासनमारुह्य ह्यहोरात्रं जपेच्छिवे॥ सर्वसिद्धिश्च रोभूयान्नात्र कार्यविचारणा॥ गवपासनमाजस्य-
 सर्वदुःखानि नाशयेत्॥ शूकरासनमाजस्य त्रिकालं प्रजपेन्मनु॥ सर्वपापविनिर्मुक्तमानवो भवति क्रवं॥ शवरासनमासाद्य मंत्रमष्टसहस्रकं गं-
 धर्वाधिपतिर्भूयान्नात्र कार्यविचारणा॥ शवरानमाजस्य मंत्रं लक्षमितं जपेत्॥ अनिमिलभने धीरो नात्र कार्यविचारणा॥ नरिणां तु समा-
 स्य सर्वकालं जपेच्छिवे॥ महाविद्येश्वरी भूयान्नात्र कार्यविचारणा॥ महानोकी समाधित्य कामिनी सुरतं वरेत्॥ सुरासनमासाद्य त्रैलोक्यज्ञानमाप्नुयात्॥ रथमारुह्य प्रज-
 पेत्तत्संख्यं मनुं शिवे॥ लक्षजापेन नृवेशि चक्रवर्ति त्वमाप्नुयात्॥ रथासनं समारुह्य कामिनी सुरतं वरेत्॥ सुरतासनयोगेन ब्रह्मांडनायको भवेत्॥ सकल

सनमारुह्य सर्वकालं जपेच्छिवे॥ मासत्रयप्रयोगेन त्रैलोक्यं च शमानयत्॥ सकलसनमारुह्य कामिनी सुरतं वरेत्॥ तदसंप्रति हनदेविकालिकारूपभाकर-
 वेत्॥ सुखासने नरः स्थित्वा चतुर्यामि निरंतरं॥ न पंचकुर्यान्महेशानि सर्वसिद्धिश्च रोभवेत्॥ सुखासने रतं कृभैरवा प्रजपेन्मनु॥ त्रैलोक्यविजयी भूयान्ना-
 त्र कार्यविचारणा॥ दण्डिकारोहणं कृत्वा जपेद्दशसहस्रकं॥ सवशत्रुबिबिजित्य सर्वत्र जपमप्युयात्॥ दोलासनं स्वमाश्रित्य त्रिसंख्यं च सहस्रकं॥ दे-
 वीध्यात्वा जपेन्मित्यमिष्टसिद्धिमवाप्नुयात्॥ दोलासने नरः स्थित्वा रतिकृत्वा प्रवीक्ष्य च॥ प्रजपेद्यदि देवेशि भवेत्पर्शमिषि र्यथा॥ चक्रासने नरः स्थित्वा त्रिस-
 सहस्रं प्रजपेन्मनु॥ त्रैलोक्यभ्रामरी शक्तिस्तस्य हस्तो व्यवस्थिता॥ दोलाचक्रासने स्थित्वा कालिकां वा जपेत्सदा॥ सर्वसिद्धिश्च रोभूयान्नात्र कार्यविचारणाया-
 दासनं समारुह्य सर्वकालं मसंख्यक॥ मंत्रमात्रं जपेद्देवि वीक्षासिद्धिमवाप्नुयात्॥ पादासनपरो भूत्वा कामिनी ध्यानतन्परः॥ कामिनीकात्रपासंगे हस्ताहलि-
 कया शिवे॥ लक्षमात्रं जपेन्मंत्रं सर्वसिद्धिश्च रोभवेत्॥ कामिनी पृष्ठमाश्रित्य रुद्रहस्ते प्रदापयेत्॥ पृष्ठेरुद्रप्रलाप्याश्च लक्षमात्रं जपेच्छिवे॥ सर्वसिद्धिश्च रो-
 त्वा कामिन्या सह पार्वति॥ सर्वसिद्धिश्च रोभूयान्नात्र कार्यविचारणा॥ पृष्ठतो धावतं कृत्वा कामिन्या सह पार्वति॥ सर्वसिद्धिश्च रोभूयान्नात्र कार्यविचार-
 णा॥ कुरदासनमारुह्य निशि जप्यादिने दिने॥ डाकिनीमेलनं भूयान्नात्र कार्यविचारणा॥ कपासनमासाद्य सवदा प्रजपेन्मनु॥ सर्वबाधाविनिर्मुक्तः स-
 र्वसिद्धिश्च रोभवेत्॥ खड्गीसनं समारुह्य मंत्रं त्रिसंख्यं जपेन्मनु॥ सर्वसिद्धिस्तमा युक्तो गुटिकां लभने क्रवं॥ सुखासने गजाख्ये तु स्थित्वा जपति शंकरः॥
 सुखासने गजाख्ये तु कामिनीसंगे लो लुपः॥ प्रजपेद्यत्नतो देवि सृष्टिकर्ता भवेद्भुवं॥ गजासनके स्थित्वा त्रिसंख्यं मयुतं जपेत्॥ महापतिर्नरो भूयान्नात्र कार्यवि

२५
 २०
 १५
 ६०
 चारणा ॥ स्थितानरंघेदेविविधास्त्रेजयेत्सदा ॥ सर्वदेवेश्वरोभूयान्नात्रकार्याविचारणा ॥ स्थितानरंघेदेविकांमिनागन्धधूर्धकः ॥ त्रैलोक्यगत्यलभतेयदि
 साचंचलायदि ॥ पंचवर्णावेषेदेवितुयेत्रकठेप्रिये ॥ फलंतुदयवत्सोक्तंविषेशेश्वरपावति ॥ वलीवर्द्धरथस्थित्वासर्वकालमसंख्यकं ॥ प्रजपेन्मानवो
 पुस्तकिकरोपिधनीभवेत् ॥ वलीवर्द्धरथस्थित्वाविपरीतरतंचरेत् ॥ भगंभुवजयेदेवित्रिकालज्ञोभवेत् ॥ तथावाजिरथस्थित्वाभंत्रमिश्रार्थदायकं
 ॥ दृष्टार्थसिद्धिर्देवेशिमवत्पवनसंशयः ॥ नचैवसुरतेगत्वाभगजिह्वाप्रदापयेत् ॥ बाक्तसिद्धिर्लभतेदेविनात्रकार्याविचारणा ॥ महिषाख्यरथस्थित्वाः
 त्रिलक्षाल्लोकनायकः ॥ नुषारमहिषोस्थित्वालज्जनिशत्रुजित् ॥ महानरपतेयनिस्थित्वाजपतिमानवः ॥ महारूपपतेयतिस्थित्वायवसहस्रकं ॥ प्रजः
 पेशत्नतोदेविइक्ष्वासिद्धिलभेद्भुवं ॥ महागजपतेपोतेस्थित्वाचैवत्रिसंध्यकं ॥ त्रिसहस्रंजपेदेविसर्वसायाज्यनायकः ॥ मेघाख्यरथमारुह्यजपादिदेषक
 मकृत ॥ अजाख्यरथमारुह्यमेहाप्रतिकरोभवेत् ॥ सुखासनेगजेवापिसर्वाः सिद्धयति सिद्धये ॥ यथापापसहस्रमनसर्वकामाफलमवेत् ॥ तथागजासने
 स्थित्वासर्वकार्याणिसाधयेत् ॥ करभेदेवदेवेशिपरराज्यजपिजपात् ॥ करिण्यातुमहेशानिपरकन्यावशंनयेत् ॥ अश्विन्यां परमाराध्य सर्वकामप्रका
 मकृत ॥ सुखासनेसमारुह्यजपेद्देवमादरात् ॥ सर्वसंकटमुन्नाशोमासमात्राद्भवेन्नरः ॥ गजासनंसमारुह्यजपेत्सप्तसनीस्ववं ॥ सर्वबाधाविनिर्मुक्तपक्षा
 वर्चनयोगतः ॥ सर्वाणिसादरेदेविकीर्तितात्पासनानिच ॥ वरप्रयोगाद्देवेशिशारे सर्वसिद्धिदाः ॥ आश्वासनेनरः स्थित्वात्रिशक्तिं प्रजपेत्सदा ॥ त्रैलोक्यः
 विजयीभूयात्सर्वकार्याणिसाधयेत् ॥ एतेषामस्थिसारेणमालिकांकारयेद्बुधः ॥ नेनजापः प्रकर्तव्यस्तत्रारुह्यजपंचरेत् ॥ तत्रतस्यासनस्थाप्यत्रैलोक्याधिपति

१०
 ५
 भवेत् ॥ संख्यासामान्यतः प्रोक्ता सर्वकामाणिसाधयेत् ॥ वीक्षासनानिदेवेशिगदितानिमयातव ॥ जपसंकल्पपुत्रिस्तभवेन्माभवतुप्रिये ॥ तथाप्यासनयोगेन
 शीघ्रं सिद्धिर्भवेद्भुवं ॥ जीवन्मयेयथासिद्धिस्तथाजीवासनेप्रिये ॥ रहस्यातिरुह्यं च गोप्तव्यं पशुसंकटे ॥ इति संक्षेपतः प्रोक्तं किमन्यकोतुमिच्छसि ॥ इति श्रीसु
 क्ते पठलः ॥ ॥ देव्युवाच ॥ देवेश श्रोतुमिच्छामि पूर्वोक्तानां विनिर्णय ॥ ॥ शिव उवाच ॥ रहस्यातिरुह्यं च कथ्यते शृणु सांप्रतं ॥ नारिकेरं समारभ्य जंबू
 पर्यन्तमेव च ॥ कदलीमंडलं कृत्वा कदलीवनमेव च ॥ प्रजपंचत्नतोयस्तारासिद्धिमवाप्नुयात् ॥ कुलवृक्षास्ततोदेविसर्वेषां फलमुच्यते ॥ नारिकेलं भवे
 द्राज्यं पूजे चैव मानोरथान् ॥ मधुकैकामिनी प्राप्तिश्चासर्वज्ञतामता ॥ वटेत्रैकाल्यविज्ञानं मध्वै सर्वकामनां ॥ तालवृक्षे जपावाप्ति खर्जूरं राजमान्यता ॥
 पिप्पले सर्ववश्यत्वं लक्ष्म्या कर्षणं परं ॥ राजलक्ष्मीशमी गृहे जंबू वृक्षे धनागमः ॥ दिकसहस्रं जपेदेविसर्ववृक्षे निरंतरं ॥ समारुह्य जपेदेविनात्रकार्यावि
 चारणा ॥ श्लेष्मातुककरं ज्याख्यविल्वोश्चत्यकंदं चकं ॥ निंबोवटो दुंचरश्च चंपकः केशरोदश ॥ दशवृक्षं समासाद्य प्रत्येकं दिक् सहस्रकं ॥ प्रजपद्यत्नतोदेवि
 अणिमाद्यष्टकं तथा ॥ मोक्षकामौ क्रमेणैव लभते नात्र शंसयः ॥ काली वृक्षाः समुद्रिष्टा किं च वृक्षान् शृणु प्रिये ॥ श्लेष्मातकविनीतंच साकोटं खर्जूरं तथा ॥ ताराक्षि त्राविधौ प्रोक्ता श्रीविद्या
 यां शृणु प्रिये ॥ पूर्वद्वादशये ख्याता स एव श्रीविधौ स्मृता ॥ एतेषामपि देवेशि फलं तु पूर्ववद्भवेत् ॥ इति संक्षेपतः प्रोक्तं देवतासननिर्णयं ॥ कथ्यते देव
 देवेशि यथावदवधारय ॥ श्रीविद्यादेवदेवेशि पंचप्रेतासनस्थिता ॥ उष्मा विष्णुश्च रुद्रश्च रश्च सदाशिवः ॥ एते पंच महाप्रेता चतुर्ध्रुवादगोचरं ॥ सदाः

शिवस्तकश्रिपुकामेशीवाहनं भवेत् ॥ तत्रस्था सुन्दरी देवी कालिका पीश्रुण प्रिये ॥ अतिकालः करालश्च विकरालः कापालधृक् ॥ चतुष्टयपादरूपे संहारः कः
 शिपुः स्मृतः ॥ महाकालो ह्यदनाः स्यात्तद्विस्था कालिका ॥ विपरीतरता प्रोक्ता श्रीमहाकालिका विक्रा ॥ महाश्मशाननिलया प्रत्यालीढ पदावरा ॥ शिवसिंहास
 नगतामहो यतारिणी स्मा ॥ श्मशाननिलया हिन्ना शवविष्टरसंमता ॥ शवरूपक रालस्य हृदयो परिसेस्थिता ॥ विपरीतरता शक्ता स्वयंभृपुष्पसंपुता ॥ हिन्ना
 विद्यामहेशा महाकाम कलाश्रुण ॥ श्मशानप्रज्वलतया महाप्रलयसंपुता ॥ शवोपरिस्थितं देवं महासंहारभैरवं ॥ तेन सार्द्धं रता सती श्रीमहाकाम कालिका ॥
 एवमन्यपि काल्याः सुर्वगलं श्रुणु पार्वति ॥ स्वर्गासिंहासनस्था वायं च प्रेतस्थिता पिव ॥ द्विविधा गदिता देवि सिद्धविद्याश्रुणु प्रिये ॥ प्रेतासतगता देवी श्रुद्धिष्टभो
 जनोद्यती ॥ राजमातंगिनां देवी कदंबवतयधारी ॥ सिंहासनगती रम्या भैरवी श्रुणु पार्वति ॥ प्रेतपंचक संयुक्ता श्रीमहाकालभैरवी ॥ धूमावती मलानां गोका
 कासन समन्वितो ॥ पद्मासनस्था श्रीलक्ष्मी भुवने शी परां विका ॥ रत्नसिंहासनगती भुवने शी परां विका ॥ योगकाली महा विद्या महा प्रलयकारिणी ॥ शुक्रमांसा
 चोपविष्टा तडागजवरा शिवा ॥ कुकुटासनमारुढा शवोपरि समास्थिता ॥ दक्षपाणि कुर्परं वद्धि जंघोपरि संस्थिता ॥ वामपाणि स्वर्परं वद्धि अधोमुख समन्वितं
 ॥ ब्रह्माण्ड संरुतिं कृत्वा शून्य खर्पट धारिणी ॥ नाहं त्वावदंतीति शवा स्फालन तत्परा ॥ कोटरासना गभूषणा गकंकरा धारिणी ॥ कुण्डले मुकुटे चैव नागा
 नेव गले हृदि ॥ विभ्रता परमा देवा रुदिराश्चिक संयुता ॥ संहार रुश्चिकं देवि रुदयं विभ्रती शिवा ॥ प्रलपामल संकाशा सुखं भोजविकाशिनी ॥ श्मशान शवसंघे श्च
 मुरौ डवी रैर्निनादिता ॥ मृगयोद्युक्ते रुतवत्सरुद विह्वलि भक्षिणी ॥ प्रातर्वाला तु मध्याह्ने तरीणी रूप धारीणी ॥ सापी हृद हृद रूपी वा महा प्रलयकारिणी ॥ लवशुक्र

सती भक्तवरदानमुखोद्यता ॥ भक्तान्येषा सव्ययावीरा स्फालानिनादिनी ॥ तेजः पुंज समाकारा शून्य ब्रह्मांड वासिनी ॥ भक्तः कालिवरं ब्रह्मि प्रसन्ना स्माति भावि
 णी ॥ अनाद्यंता परातीता विदग्धि रूप धारिणी ॥ परब्रह्मेश्वरी विद्या श्रीमहायोग कालिका ॥ द्यौतौ त्रितय सन्तुष्टा स्मरणा दूरदायिनी ॥ वृषभस्थं महारुद्र मुषकस्थं
 विनायकं ॥ अपूरस्थं कार्तिके पं विष्णु र्गुरुडवानं सर्पस्थं गरुडं देव सिंहास्थं च विनायकं ॥ सिंहस्थाश्रु परादुगमिहामहिषमर्दिना ॥ एकचंद्र स्थितं सूर्य मृगस्थं
 चंद्र देवतं ॥ योगपीठस्थितारामं पद्मासन समन्वितं ॥ षट्पद्मादधो भागे वीरासन गतं विभु ॥ श्रीमहादक्षिणा मूर्ति शिवस्थं रुतुमद्धिभुं ॥ वेतालं मुराड पद्मस्थं
 भैरवाः शवसंस्थिताः ॥ द्वादशारे महापद्मे कर्णिका शवसंयुते ॥ प्रवीरा शवपृष्ठस्थं वदुकं सा चिकं विभुं ॥ पद्मस्थं शवपुंमिस्वरुता रुत्तिकया युनं ॥ तद्वस्तः
 मुराड पद्मस्थं वदुकं कूरकर्मणि ॥ नौका रुढा महानीला गजाजठो महत्पतिः ॥ अंतरिक्षासनगताः सर्वदेवाः प्रकीर्तिताः ॥ ब्रह्मराक्षसनाथो हि वृक्षारुढः प्रकी
 र्तिताः ॥ शवारुढं महाकालं सप्तप्रेतास्थिता शिवा ॥ गुह्यकाली कुजिकाख्या महाविद्या प्रकीर्तिता ॥ ब्रह्माविष्णुश्रुद्रश्च इश्वरश्च सदा शिवः ॥ इन्द्रश्च भैरवश्चैव सप्त
 प्रेता प्रकीर्तिताः ॥ गुह्यकाल्यासनं प्रोक्तं श्रुणु पंचकुजिकासनं ॥ पंचप्रेतागता देवी कुजिका परमा कला ॥ आश्वासनागता देवा वाराही परिकीर्तिता ॥ संपत्सर
 सती देवी रश्मारुढा प्रकीर्तिता ॥ गयचक्ररारा रुढा अयोरा परिकीर्तिता ॥ सवासना तु वाराह तत्तत्कार्ये प्रकीर्तिता ॥ नकुलस्थान कुलशीनरारुढो धनेश्वर
 ॥ मकरस्था जाह्नवीस्था तपस्त्रस्था मणिकर्णिका ॥ रेणुका एक वाराख्या रत्नसिंहासना चिता ॥ श्वेताश्रुत्वा मधुमतो त्रैकाल्यारक्तकंजगाः ॥ ब्रह्माहं सगतः
 प्रोक्तश्चा मुराडा शववाहिणी ॥ गिरिचक्ररथारुढा श्मशानभैरवी स्मृता ॥ इति संक्षेपटः प्रोक्तं विशेषः पूर्वमीरितः ॥ गोपनीयं गोपनीयं गोपनीयं पुनः पु

नः॥ गोपनीयं गोपनीयं स्वमो निरपराधया ॥ रहस्यमपि संप्रोक्तं यन्न कस्यापि कीर्तितं ॥ इतः परं किंच कथं किमन्यच्छातुमिच्छसि ॥ इति श्रीसूक्तैः पठलः ॥ ॥
 ॥ देवुवाच ॥ सौभाग्याभराणं देवममायेकथं यप्रभो ॥ ॥ शिव उवाच ॥ रहस्यं कथितं देवि गोप्याज्ञोप्यतरं कुरु ॥ पुरुषस्य तथा स्त्रीणां बालकानां शैविषतः
 ॥ धारणात्तिद्धिदं देवियं त्रैलोक्यं भूषणं वदे ॥ कर्णायुगे च मुकुटे वाहोश्च मणिवंधके ॥ करंगुलिषु पादाभ्यां धारणात्फलदं शिवे ॥ क्रमेण यंत्रव्यापिकः
 ध्यते शृणु पार्वति ॥ कर्मपृष्ठसमासाद्य कोष्ठानां तव कंलिखेत् ॥ मध्यकोष्ठे भवेत्जीवां चंद्रवैवमुखं भवेत् ॥ बाहुद्वयं च परितः कुक्षियुगममधः शिवे ॥ तद
 धः पादयुगं स्याद्गुह्यं तथा दगोचर ॥ विन्यासः कथ्यते देवि साम्राज्यमुद्रिका मनोः ॥ साम्राज्यमुद्रिकानामतारा काली मयी परा ॥ एतस्य धारणादेवि
 त्रैलोक्यजयी भवेत् ॥ यद्यदीक्षति कामाति तत्र दाप्नोति मानवः ॥ वामबाहो धिरो धेरा पुरुषस्य महेश्वरि ॥ स्त्रीणां दक्षकरैर्धार्य बालानां हृदये शिवे ॥ करंगुलिषु
 संधार्य सर्वजयति मानवः ॥ बाजिगत्या हस्तिगत्या मृगगत्या महेश्वरि ॥ सर्पगत्या भेकगत्या मंत्रिगत्या भृत्पता ॥ एतद्गत्या महेशानि लिखेद्यंत्रमनन्यधीः ॥
 गजगत्या जयोर्धेव बाजिगत्या पराक्रमे ॥ मृगगत्या शत्रुनाशे सर्पगत्या तु मारणे ॥ भेकगत्या तु विद्वेषे मंत्रिगत्या तु मोहने ॥ भृत्पगत्या सर्वकार्ये गतिरेषा सना
 तनी ॥ मध्यकोष्ठं समारभ्य विन्यासः कथ्यते शृणु ॥ आदौ परातत्परा च तदतीता तृतीया ॥ चित्परा तु चतुर्थी च तत्परा पंचमी स्मृता ॥ तदतीतारसाख्यां तु स
 र्वतीतां तु सप्तमी ॥ कल्पसप्तकसंयुक्ताः पुरावः परिकीर्तितः ॥ ब्रह्मा विष्णु रुद्रश्च इन्द्रश्च सदा शिवः ॥ शांतिश्च मदतीता च अंकारो कार एव च ॥ माकरो नादं वि
 द्भूतदाता तातदुत्तरं ॥ विंदतीता सप्तमी स्यान्मध्यकोष्ठे समास्थिता ॥ चंद्रो मुखो महेशानि टंकारं तत्प्रकीर्तितं ॥ दक्षबाहौ महेशानि रुद्रसंखा प्रकीर्तिता ॥ हकार

६२

अकारश्च ईकारश्च बिन्दुमतः ॥ विंदतीता ननु षष्ठी स्याद्धैव शाक्तक्रमेण च ॥ गुह्यभागे महेशानि स्त्रीबीजं चित्परा ॥ उग्रो ग्रवण्डा चामुण्डा चंद्रो ग्राचंड घंटिका ॥ मह
 प्रतारा उग्रेशा त्रिजटैकजटा स्मृता ॥ कुरुचंडा घोरं चंडा विरोधा वीरता रिणी ॥ सर्वापन्नारिणी तीव्रा चीनतारा ध्वजेश्वरा ॥ सिद्धितारा अषितारा घोरतारा परा स्मृता ॥
 उग्रो ग्रतारा देव शिरणो ग्राचां दगोचरा ॥ त्रिकोणकोष्ठे मालेख्य स्त्रीबीजं वयं स्थितं ॥ वामपादं समारभ्य वामबाहुं तं गं शिवे ॥ बीजद्वयं च संव्याप्य सदा तिष्ठति पार्व
 ति ॥ चंडघंटा चंडघंटा वीरघंटा सुघटिका ॥ राजाघंटा मोहघंटा घोरघंटा रणाभिधा ॥ शवघंटा चीनघंटा सिद्धिघंटा तथा परा ॥ घंटेयघंटा मुण्डाख्यघंटा विद्याः
 भिवाततः ॥ सैन्यघंटा जयाख्या च मोहवशपोतधैव च ॥ आकर्षणख्या घंटा तु विंशत्संख्याभिधा ततः ॥ सार्द्धं पंचाक्षरं व्याप्य पथेत सदा स्थित ॥ तत्रैव वदुं कं व्याप्य
 चां कास्तिष्ठति पार्वति ॥ पंचावरणदेवाश्च सर्वे वात्र वसंति च ॥ एतद्यंत्रं तु संधार्य त्रैलोक्यविजयी भवेत् ॥ त्रिपंक्तिमयोगेन सपोख्य गतिमार्गतः ॥ मायायुगं कुर्वयु
 गं कालीबीजप्रपंतथा ॥ दक्षिणे कालिके मायाबीजयुगं च कुर्वयुक् ॥ कालिवश्यं महाविद्या विंशडत्नीभिधामता ॥ कलामारुभ्यदंवेशि कुटिलालकदेवताः ॥ याच
 त्पादेव दवेशिता वध्याप्य प्रतिष्ठति ॥ तृतीये दितयं देविततयं तत्क्रमेण तु ॥ व्याप्य श्रीकालिका विद्या सर्वा विरणा संगता ॥ साम्राज्यमुद्रिका व्याप्य सदा तिष्ठति पार्व
 ति ॥ अधिष्ठात्री भवेत्तारा काली प्रत्यधिदेवता ॥ आकर्षदेवता घंटा त्रैलोक्यविजयाभिधा ॥ प्रयोगविद्या देवेशि गदिता परमेश्वरि ॥ एतस्या धारणादेवि किंच क
 रं स्थितं ॥ एतस्या वर्तनादेवि पृथ्वीपतिपदं लभेत् ॥ सृष्टिकर्ता भवेद्विदे पंचलक्षक्रमेण च ॥ कौद्या वर्तत मात्रेण काली रूपो नशंसयः ॥ अष्टबंधानशने च धार
 णान्नश्यति ध्रुवं ॥ ब्रह्माण्डगोलके पाचपाका विज्ञांती तले ॥ समस्ताः सिद्धयो देवितस्य हस्ते वपस्थिता ॥ अशोभू मोतया त्वर्धो मध्ये यद्यपि तिष्ठति ॥ इदं विधोपि दे

वेदिगर्भेतिष्ठति निश्चितं ॥ कोलेकोमरणसन्नस्तस्यपत्रेत्तुर्वधयेत् ॥ मृत्युवाधाविनिर्मुक्तश्चिरोजीभवेद्भुवं ॥ नेदं प्रकाशयेद्दीमान्यत्र कुत्रापि पार्वति ॥ घंटाखंश्रुखलाह
 त्वामणिबंधेकरद्वये ॥ गलेपादद्वयेदेविबंधपत्रेनकाम्यकृत् ॥ प्रतिमांधारयेद्वापिश्रुखलोकेवलाचवा ॥ मुद्रिकांश्रुखलावापि मुद्रिकाकेवलाचवा ॥ वामपंचगुलौः
 धार्येदक्षपंचगुलोत्तथा ॥ मस्तकेचतथावाहोधारयेन्मुद्रिकामिथं ॥ त्रैलोक्यविजयीभुयान्नात्रकार्याविचारणा ॥ श्रुखलाधारणादेविकिनद्यत्रकरोस्थितं ॥ श्रुख
 लादुर्गसंपुक्तेपुरुषेयः कार्यणीचरेत् ॥ तस्यस्वप्नगतदेविकार्मणंभवतिबुधं ॥ तद्वेद्वापरीतंचनात्रकार्याविचारणा ॥ कर्णभरणमधेतुरत्रचक्राणिधारये
 त् ॥ मुद्रिकावलिखेदेविदेवीरुपातुसाभवेत् ॥ दुर्गासुभगाभुपासुभगादेवताभवेत् ॥ त्रिवेस्याहृदयेदेविताभ्रदूषणरूपतः ॥ पूर्वसिद्धानिपंचाणिधारयेत्
 रमेश्वरि ॥ सिद्धरूपाभवेत्साहिनात्रकार्याविचारणा ॥ मन्त्रभरणंरं कुंकुटं सर्वसिद्धिदं ॥ सर्वाविषयसंपुक्तं सर्वरत्नसमन्वितं ॥ यंत्रसिद्धानि रत्ना निधारयेन्नानिपा
 र्वति ॥ सर्वसंभोज्यं संपुक्तालक्ष्मीरूपोभवेद्विवे ॥ हृदये सर्वदा धार्यापत्रप्रतिकृतिर्वरा ॥ तेन सिद्धाजगन्माता सर्वकार्यार्थसाधिनी ॥ बाहुमुखिलेपत्रमेतच्च
 त्वलासंपुतं यदि ॥ यो धारयति देवेशितस्य श्रीः सर्ववासुखी ॥ राज्यलक्ष्मी कीर्तिलक्ष्मीर्वत्स्रभः साधको भवेत् ॥ स्त्रीणां दिक्षाप्रदेयास्याद्यथायोगन्यावति
 ॥ इतिसंक्षेपतः प्रोक्तं किमन्यच्चैतुमिच्छसि ॥ इति श्रीपठलः ॥ ॥ देवुवाच ॥ पूर्वोक्तं पदहस्यं च तन्मे कथयसांप्रत ॥ भर्ता दीक्षाप्रदेयास्यास्त्रीणीनाम्ये
 नशांभवि ॥ दीक्षां दत्त्वा महेशानितस्यैषं वदेद्विवे ॥ तदेव यंत्रसिद्धस्यान्नात्रकार्याविचारणा ॥ पंचावर्तनमात्रेण सर्वदुःखविनाशवं ॥ रसावर्तनमात्रेण सर्व
 जगति वश्यकृत् ॥ वसुमावर्तयेद्यंत्रं क्षेमपालसमो भवेत् ॥ नद्यावर्तनमात्रेण नवनाथसमो भवेत् ॥ दशावर्तनमात्रेण पुर्वदशमुखो यथा ॥ एकादशावर्तना

६३

तु सर्वभूतविनाशनं ॥ पक्षावर्तनमात्रेण व्याघ्रभीतिविनाशनं ॥ अष्टादशावर्तना तु सर्ववाधाविनाशनं ॥ विंशद्वारिसमावर्त्य सर्वपश्यति चक्षुषा ॥ पंचविंशा
 र्तेनानुग्रहं प्राप्तिविनाशनं ॥ त्रिंशदावर्तना देविबलराक्षसनाशनं ॥ चत्वारिंशावर्तना द्दक्षपरो गविनाशनं ॥ मण्डलावर्तना सत्यमण्डलेशो नरो भवेत् ॥ षष्टि
 मावर्तयेद्यत्कृतस्य सिद्धिर्भवति ॥ सप्तत्यावर्तना देविसप्तसप्तरी सरूपधृक् ॥ आशीत्यावर्तनेनैव सर्वदुःखानि नाशयेत् ॥ नवत्यावर्तनेनैव वांछया कर्मसाधनं ॥
 शतावर्तनमात्रेण हासनं परिकीर्तितं ॥ द्दिशतावर्तना देवि सुभगा त्वं नरो भवेत् ॥ दुःखनाति देवेशि शतपंचकयोगतः ॥ सहस्रावर्तना देवि सहस्रं लभते भुवं ॥
 त्रिसहस्रलिखेद्यंत्रं राजपत्नी वशनयेत् ॥ सहस्रपंचकेनैव पृथिव्या जपमाप्नुयात् ॥ द्दक्षरुखावर्तना द्दक्षशक्तिवातप्रयोगधृक् ॥ पठेत् विंशत्सहस्रं तु यो मुद्राधारये
 नरः ॥ नारायणसमोपि स्यादास रूपो न शंसयः ॥ सहस्राणां तु पंचाशद्यंत्रमावर्तयेद्यदि ॥ अणिमाद्यष्टसिद्धीनां मवीशो जायते नरः ॥ लक्षावर्तनमात्रेण त्रैलोक्य
 विजयी भवति ॥ लक्षद्वयावर्तना तु चतुर्विंशतिसिद्धियुक् ॥ पंचलक्षप्रयोगेन प्रेतः प्रतेश्वरो भवेत् ॥ दशलक्षं निखेद्यंत्रं साध्याज्ञोक्तानरो भवेत् ॥ पक्षलक्षं खि
 लेद्यंत्रं सर्वपश्यति चक्षुषा ॥ पंचविंशतिलक्षैश्चरदानमवाप्नुयात् ॥ अन्यस्य चरदानं त्वं तस्य हस्ते च वस्थितं ॥ शिरो देवं गृहं देयं राज्यं देयं घं देयं ॥ न देयं
 यंत्रवर्त्यं च कस्यैविदपि पार्वति ॥ एतस्य ज्ञानमात्रेण त्रैलोक्यं जपति प्रिये ॥ अहो यंत्रस्य माहात्म्यमया वक्तुं न शक्नोते ॥ अहो धन्यमहो धन्यो यत्र ज्ञाता निरतरं ॥ पु
 रश्चर्यापुतानां च फलमेतन्मयोरितं ॥ शैवे साहस्रकंदे विपुश्चर्या प्रकीर्तिता ॥ उग्रापत्नारिणी यस्मादुग्रतारा प्रकीर्तिता ॥ तस्य पुन्यक्षरूपत्वात् तारा मुद्रा प्रकीर्ति
 ता ॥ सा प्राज्यमुद्रानामानुकाली तारामयी परा ॥ भूर्जे वाकागततले तां वृत्ते कदलीवने ॥ प्रत्यहं विलिखेन्मासं दशपंचाणि पार्वति ॥ सर्वशत्रुविनाशं कुर्यादि

७१

तदुपासकं ॥ शत्रुसैन्यविनाशश्च नानारूपेण जायते ॥ शिरःकंपोज्वरोदाहो कलहश्च परस्परं ॥ अग्निवायुभवापाडातधामारीभयं प्रिये ॥ चतुर्दशदिने चैव कुर्या
देतदुपासकः ॥ राजंजपतिदेवेशिप्रत्यहंशनमात्रकः ॥ सहस्रं प्रत्यहं लेख्यं राजपदाता भवेत्तरः ॥ नवधा विलिखेदे विचतुर्दशैश्वरो भवेत् ॥ इति संक्षेपतः प्रो
क्तं किमन्यच्छ्रोतुमिच्छसि ॥ इति श्रीपटलः ॥ ॥ देव्युवाच ॥ देवेश श्रोतुमिच्छामिरहस्यातिरहस्यकं ॥ ॥ शिव उवाच ॥ गोपितं त्रिषु लोषु तदेव कथ्यते शृणु ॥ भूमौ
दशसहस्रं च यंत्रं लिख्य प्रयत्नतः ॥ प्रतिवारं मार्जयेद्दिवीक्षा सिद्धिमवाप्नुयात् ॥ भूमौ विलिख्य देवेशि यन्त्रमा मार्जयेत्कृती ॥ तमेवाकर्षयेदेविवर्षमार्गस्थितोपि च
॥ विशेषेण लिखेद्भूमौ दाहयेदेवि वास्यन ॥ अष्टोत्तरसहस्रे च कृत्वा रामीत्यमानयेत् ॥ सिहरेण लिखेद्भूमौ तर्जन्यार्जयेत्कृती ॥ तर्जनीधारणादेवि पत्फलं पावका
र्जितं ॥ तत्फलं समवाप्नोति नात्र कार्या विचारण ॥ तत्र स्थानेषु देवेशिधारणास्त्रे खनादपि ॥ मार्जनादपि देवेशितदेवफलमाप्नुयात् ॥ फलपत्रादिपुष्पाणां हो
मेयत्फलमीरितं ॥ तत्फलं पूजनेनापि फलं नैवेद्यतोपि च ॥ स्वस्था शक्तो प्रतिनिधिद्वारा वा कारयेत्कृती ॥ धाता पुत्रः पिता माता सुधावारमणी तथा ॥ पौत्रो गुरुस्तसु
तश्च प्रोक्ता प्रतिनिधियो न च ॥ धातादिपौत्रपर्यंतं दद्यादाभरणानि च ॥ सर्वस्वदानं गुर्वदौ अन्येषां तु विशेषतः ॥ उपासनायां देवेशि नवप्रतिनिधिः स्मृतः ॥ साग्राज्यहो
मेदेवेशितथा योषणकमंणि ॥ प्रोक्तः प्रतिनिधिर्देवि स्त्रेष्टकृत्यस्वयंचरेत् ॥ यथा धर्वणविद्यादौ सुक्ते सुत्रंच होमयेत् ॥ अकविधा अकसमाख्या ताजय होमविधौ य
था ॥ यथा प्रतिनिधिप्रोक्तस्तथा तत्र प्रकीर्तितः ॥ यंत्रसंसाधयेदेविसर्वसिद्धिप्रदायकं ॥ स्वर्गोप्येशिरो वस्त्रे कटिरो वस्त्रे कटिवस्त्रतथा वृगौ ॥ गारुडे पद्मरागे च
पुष्परागे विशेषतः ॥ गोमेदे हीरके नीले वैदुर्ये परिसेपि च ॥ चतुर्विध हीरके तु तथा स्पृश चतुर्विधे ॥ प्रवालधारयेदेवि यथोक्तफलमाप्नुयात् ॥ स्वर्गोसर्वार्थसं

६४

सिद्धिर्गोप्य सुतसमृद्धिमान् ॥ वस्त्रे संधारणादेवि दिव्यकायो नरो भवेत् ॥ शिरो वस्त्रे तु संधार्यं त्रैलोक्य रक्षणाय च ॥ त्रैलोक्यमोहनपापिवैरिर्निर्दलनाय च ॥ कटि
वस्त्रे लिखेदे विवायु तुल्यवला भवेत् ॥ तथा वरणा वस्त्रेषु कामतुल्यः सरूपधृक् ॥ त्रैलोक्यविजयत्वं च भवेत्तारुत्मकेशिवे ॥ पद्मरागं शत्रुरुक्तमिह जपकृत्ता महामनिः ॥
महेंद्रसदृशो भूयान्नात्र कार्या विचारण ॥ पुष्परागे लिखेन्मुद्राधारयेन्पुर्ववप्रिये ॥ सूर्यकोटिप्रताकाशः प्रतापकीर्त्तिमावित ॥ गोमेदे विलिखेद्यंत्रधारयेदक्षिणो
करे ॥ सिध्यगंधर्वतुल्या स्यात्काव्यवाचस्पतिर्यथा ॥ हीरके विलिखेद्यस्तु मुद्रां परमदुर्लभां ॥ त्रैलोक्याकर्षको भूयाद्विद्यामधुमती जयात् ॥ जंगमस्थावराणी च स
मुद्राकर्षणंचरेत् ॥ नदीपुरीचरत्नानि ह मस्त्री शैलभूरुहान् ॥ अलभ्या निव वस्तुनि ह राद्रूमितलादपि ॥ त्रैलोक्याकर्षणकरो वज्रमुद्रा विधारणात् ॥ इन्द्रनीले
लिखेन्मुद्राधारयेत्करपंजके ॥ महेंद्रसदृशो भूयात्कककृत्तानरो भवेत् ॥ ऐवियेराजराजेशो प्रतापे भास्वरो यथा ॥ बुधानीलासमो लोके भवत्येव नशंसयः ॥ वै
दुर्येधारयेद्यस्तु किन्तद्यन्त्रकरे स्थितं ॥ पारिसेधारणादेविकाली तारामयो भवेत् ॥ काली तारा स्पृशमणोर्जपात्स्पर्शयस्त्रिंशं लभेत् ॥ इतोपि सिद्धिवाहुल्यं
मया वक्तुं न शक्यते ॥ प्रवालेश्वरसिद्धिः स्यात्फाटिके कीर्त्तिरुत्तमा ॥ धारणाया फलं प्रोक्तं दुर्गमुद्रासबीजकं ॥ फलयेत नम्रेशानिरहस्यातिरहस्यकं ॥ चतुर्वि
धेपि यंत्रेपि फलमेतत्प्रकीर्त्तितं ॥ बीजयंत्राण्यपि शिवे धारयेदेवमेव तु ॥ रहस्यातिरहस्यंच किमन्यच्छ्रोतुमिच्छसि ॥ इति श्रीमदक्षोभ्यतारासंवादे तारासूक्तेष
डान्नायविवरणमुद्रासंक्षेपः पटलः ॥ ५५ ॥ ॥ देव्युवाच ॥ देवेश श्रोतुमिच्छामिरहस्यातिरहस्यकं ॥ नन्ये कथय देवेश यद्यहं न व वल्लभा ॥ ॥ शिव उवा
च ॥ तव प्रीत्या महेशानिरहस्यमपि कथ्यते ॥ माला मंत्राणि सिद्धानि दुर्गचैव तृयीतीयकं ॥ त्रयाणां न ह भेदो स्ति रत्नलेखने धारणे ॥ फलमेकं महेशानि

तसिद्धिकरं भुवि ॥ विंदुरत्र विशाणो गेरुमिकीठविकंकिते ॥ दोषो नरत्ने देवेशिकाश्मीरे मौक्तिकेशिवे ॥ प्रचालेकथितो दोषः सांगंजलपुतं शुभं ॥ मौक्तिकामे नोष्ठ
 जातिर्वशादिक्रमयोगतः ॥ त्रिविधानि प्रचालानि हीरस्य शौचतुर्विधौ ॥ अन्यानि यामलान्यत्र रत्नवद्विधं भवेत् ॥ विद्विद्विद्वरादिनवसंकरजातितः
 ॥ तत्रापि फलमेतद्धिकीर्तितं परशंभुना ॥ मध्यं विद्धकोणमष्टं च करेखा विनिर्जितं ॥ यद्द्वैष्टुकोष्टं तद्यत्र दोषसंपन्नं ॥ न तद्यत्र दोषकरं यस्मिद्धगुरु
 दर्शितं ॥ कथं वै केवलासिद्धयंत्राणां गणवका ॥ खण्डविषदिमात्रेण फलं भवति निश्चितं ॥ रोप्येवर्षोत्रं देवि शिरोव ॥ द्विपक्षनः ॥ कक्षिस्त्रे त्रियर्धं त्रिफ
 लं मरुतिमुद्रका ॥ तथा वरुणवस्त्रेण फलमत्र प्रकीर्तितं ॥ गारुत्मने पक्षमात्रासिद्धिर्भवति निश्चितं ॥ पद्मरागे सप्तदिनं व्याप्य सिद्धिप्रवर्तते ॥ पुष्परागे षट्
 दिनानां युग्मासिद्धिर्भविष्यति ॥ पंचरात्रेण गोमेदे मरेवातार्यस्य कामदा ॥ हीरके त्रिदिने नैव वै दूर्ये दिनसप्ततः ॥ परिसेतनक्षणादेव सिद्धिर्भवति निश्चितं ॥ इन्द्र
 नीले दशदिने सिद्धिर्भवति निश्चितं ॥ प्रचालमासदशके मौक्तिके वसुमासतः ॥ सिद्धिर्भवति देवेशिनात्र कार्यं विचारणम् ॥ मुद्रामाला तथा दुर्गनात्यस्य न पस
 फलं ॥ तपुयोगो देवेशिका हस्तान्त्रजायते ॥ अन्ययोगं प्रवक्ष्यामि कामता प्रवर्तनः ॥ हारिद्रवसता भवेदशयंत्राणि लेखयत् ॥ त्रैलोक्यनिग्रहाशक्तिदं शाश्वत
 भविष्यति ॥ वसनाभं समानीय दशपात्रेण प्रदर्शयेत् ॥ तैलं पतति यत् भूमौ तदन्योच्चारणो मतः ॥ वसनाभं कक्षवर्णते लाङ्ग परमेश्वरि ॥ तेन मुद्रात्रिकं लेख्यदीपे
 प्रज्वालयेत्तरः ॥ त्रैलोक्याकर्षणः कुर्यान्मार्ज्यदोष्ठाटनं चरेत् ॥ पुनर्लिख्यप्रतायादि पुनराकर्षयद्भुवं ॥ पुनर्भज्य महेशानि त्रैलोक्याकर्षणं चरेत् ॥ विष्णो
 पलिखेन्मुद्रासंपुटीकृत्य दीपके ॥ प्रत्यहं दाहयेद्विदे त्रैलोक्यनिग्रही भवेत् ॥ विषाष्टकेन संलिख्य दाहयेद्विचारयत् ॥ उद्धरेत्वा च वादे वितथा पातालरेखिः

६५

का ॥ हारके परिसेनीलेयथैव विलिखेत्तथा ॥ कारयद्यत्नतो देविलेखयेदपि पार्वति ॥ रत्नेपि विलिखेदेविषया कामनया प्रिये ॥ पुनर्लोक्य मुनर्मार्ज्यदेव फलमश्रुते
 ॥ अन्यपातादपि शिवे फलमत्राधिकं भवेत् ॥ परिसे हारके देविक निशानी चर्पवर्णः ॥ मानं प्रोक्तं महेशानि गोमेदे स्यादना निका ॥ गारुत्मने मध्यमायामध्यापनार्द्धमु
 दिका ॥ कारयेत्परमेशानि त्रैलोक्यविजयाय च ॥ तर्जनी च पर्वर्द्धिपीठवैदुर्यसंभव इन्द्रनीले ॥ मध्यमायामध्यापनार्द्धमहेश्वरि ॥ पद्मरागे तु तर्जिन्या मध्यमोन्मनमेव तु ॥
 पुष्परागे अनामायाः मध्यम्यूनानलो भवेत् ॥ वृद्धायामध्यामानामानुना मुद्रासुवर्णाजा ॥ तदन्यार्द्धसुवर्णे स्यादत्र वस्त्रार्द्धरूपकं वर्तुलं चतुरस्रं वा वस्त्रं च षडस्रकं
 ॥ नवासंधूजरूपं वा पाठं प्रोक्तं मयानव ॥ नरत्नं सदृशं पाठं तभूविष्यति ॥ यंत्रे च सिद्धिर्भवत्यथा कौलेः प्रकीर्तितं ॥ यथा चीने कपालाख्यं यंत्रपीठं सुसिद्धिदं ॥ यथा जै
 ने दिव्यपीठं वा हं स्यात्पेतुकी न सं ॥ तथा मुद्रा दुर्गविधौ पीठमेतत्प्रकीर्तितं ॥ अन्यत्र वषाद्यासिद्धिः सारत्ने क्षाणं मात्रा पौष्टं नः ॥ दुर्नसिद्धिकरं पीठं रत्नपीठं महेश्वरि ॥ विं
 शत्यं शैकेनाकेतुसहस्रेदिकसहस्रके ॥ समीकं मात्रा देवेशिकोद्यकेन च कोष्टगे ॥ सब्रह्मास शिवः प्रोक्तः सखा राट्ट ईशानी वजेत् ॥ अहो ज्ञानवती ज्ञानी मुद्रा दुर्गपराय
 णः ॥ शिवश्च महेशानि नात्र कार्यं विचारणम् ॥ एतस्मिद्धं महेशानि क्षणादिदं चकारकः ॥ नवीनविष्णु निर्माणविधीनां दशपंचव ॥ कतुसक्रोति देवेशिनात्र कार्यं विचा
 रणम् ॥ शिवनाडवनं त्रेतुयत्र सिध्यभिधे परे ॥ कार्णविकसर्वे स्त्रे अंकं च प्रमणो वपि ॥ अक्षोभ्य कक्षप्रयांतु खेचरी सिद्धिनामनि ॥ संक्षेपेण मया प्रोक्तं वित्तरोत्र प्रदर्शि
 तः ॥ नवकोष्टे समीकाख्यं यंत्राणि सिद्धिदानि च ॥ पूर्वसिद्धानि कार्याणि ततश्च प्रत्यपं वरेत् ॥ कोद्यं कं पत्रं देवेशि लिख्य मर्म पुनाययेत् ॥ यत्रा प्राणा ये देवितमेवाकर्ष
 यद्भुवं ॥ पद्मीकेनेन सिलिख्य स्थापनीयमधोमुखं ॥ तत्र स्थित्वा जपेद्भुक्तीः सर्वाकर्षणकृणारः ॥ पंचाशत्यभ्युपनिषं समीके फलमेककं ॥ सर्वहस्तगतं भूयात्राः

2

२५
 २०
 १५
 १०
 ५
 ०

५

त्रकार्याविचारणा ॥ जनस्थलगतनौकाय किंच जगती गतं ॥ स्त्रीहेमरत्नादिस्वर्गे पातालमप्यलं ॥ सर्वमाकर्षयेत्तुर्गंकालीतारा प्रसादतः ॥ कालीतारा प्रसादेन
 महामधुमतीलभेत् ॥ मधुमत्याः प्रसादेन यत्किंचिद्विज्ञो लोचर ॥ सर्वमाकर्षयेत्तुर्गं नात्र कार्या विचारणा ॥ गोपालसुन्दरीदेवी यथा प्रोक्ता मया नव ॥ कालीतारा
 मया प्रोक्ता तारा काली तथा परा ॥ काली कालौ काल काली तारा सोभ्यते वच ॥ अशोभ्यतारा देवेशि प्रत्येकं योजयेद्वि ॥ तस्योच्चारणे भवेदादौ तत्पीठमादि मं
 मतं ॥ काली पीठं यजेत्तारा पीठं तु कालिकां ॥ काली पीठं यजेत् कालं तथैवाक्षोभ्यतारिणी ॥ मेधाकक कमलाक्षं वामाध्वं वश्य कर्मणि ॥ रत्याद्यं प्रोक्तमाकर्षः
 भगाद्यशक्तिपूजने ॥ पीठं मेतन्मया प्रोक्तं रुहस्यातिरुह्यकं ॥ गोपनीयं गोपनीयं गोपनीयं महेश्वरि ॥ अवाधं कुरु देवेशि स्वयं निरपरायथा ॥ इति संक्षेपतः प्रो
 क्तं किमन्यच्छ्रोतुमिच्छसि ॥ इति श्रीमदक्षोभ्य उग्रासुवादे तारायुक्ते संकेत पटलः ॥ ॥ देवुवाच ॥ देवेश श्रोतुमिच्छामि रुहस्यातिरुह्यकं ॥ ॥ शिव उवाच ॥ यत्र
 कस्यापि सं प्रोक्तं देवकथ्यते शृणु ॥ तजं न्यारजतं धार्यं स्वर्णधार्यं मनामयोः ॥ एष एव कुशः प्रोक्तो न कुशो वनसंभवः ॥ स्वर्गेशक्तिस्तु संधार्य रजते बीजयारितं ॥ षट्
 कर्षधारणा देव षडैश्वर्यमयो भवेत् ॥ तजं न्यारणा देव भूतादीन तजं पेशणात् ॥ दशविद्याक्रमेणैव दशधारोपधारणं ॥ वाजशक्तिः कालकच यथा योगक्रमे
 ण च ॥ सन्मान्योपासकैर्नैव कालकलेखधारयेत् ॥ अंगं गिमंत्रयुक्तेन बीजधारणमाचरेत् ॥ पूर्णदीक्षादिसंयुक्तः शक्तिधारणमाचरेत् ॥ षट्पारायणसंयु
 क्ताद्विजये धारयेत्प्रिये ॥ देवतान्बद्धिदेवी च तथा प्रत्यधि देवता ॥ अधिष्ठात्री च देवेशि प्रतिपूर्वा तु पंचमी ॥ केवलं मंत्रं जापो हि पंचधा परिकीर्तितः ॥ अंगी गिमेद
 युक्तो हि साक्षाद्विभवमयो भवेत् ॥ षट् षट् च संधार्यं षडैश्वर्यमयो भवेत् ॥ दशांगुलिषु बीजानी स्वर्गे संधारणा प्रिये ॥ दशविद्याधिपाभूयात्तत्र कार्या विचारणा ॥

१०
 ५
 ०

५

कूर्चबीजं त्रिशक्तौ तु सुदंर्यापराभिधी ॥ वगलायां स्वबीजे च कमलाया तु कामलं ॥ भैरव्यां वाग्भवं धार्यं मातंग्या कामजीजकं ॥ धूम्रायां तु वसो धारा सिद्धविद्याविधौ स्वकं
 ॥ स्त्रीबीजं योगमात्रे तु परापीन त्पराद्वयं ॥ राजराजेश्वरी विद्याविधौ शोभनमेव तु ॥ पवित्रार्थधारणी यं मुद्रारुपेण कवलेन हि धारणा ॥ षडाम्नाये महेशानि बीजः
 षट् विधारणं ॥ षट् दर्शने च षट् तारा पंचधा पतरं भवेत् ॥ शिवशक्ति प्रभेदेन केवलं शक्तिभेदतः ॥ अंगं गिमंत्रभेदेन धारणा नु समाचरेत् ॥ अनामाधी धारणा
 द्वित्रैलोक्यविजयी कविः ॥ भाले बीजं चांगुलौ तु मुद्रानामहदं वुजे ॥ करेन तन्मयी माला नाल्यस्य तपसः फलं ॥ दंताक्षमाला श्री कालपीतारिण्यां नरशंखजा ॥ छि
 न्नमस्ताविधौ शस्त्रानरास्थि मालिका शुभा ॥ रक्तचन्दनजां माला बीजाख्या त्रिपुराविधौ ॥ स्वयंभूमालिका देवि भैरव्यां वालिका विधौ ॥ गुंजामाला तु मातंग्यां धूम्रायां
 खरदंतजा ॥ हरिद्राख्या तु ब्रह्मास्त्रे कमलाख्या तु माविधौ ॥ वाण्यां श्री भुवनेश्वर्यां स्फाटिका परिकीर्तिता ॥ खेतगुंजा सिद्धविद्याविधौ प्रोक्ता महेश्वरि ॥ शंखमाला
 वैष्णवे च रुद्राक्षः शक्तिमात्रके ॥ नद्राक्षः शरभे प्रोक्तः गणेशे गंजदं व्रजः ॥ त्रिपुराया पुत्रजिबी गोविन्दे तु लसीमता ॥ सर्वमंत्रे च रुद्राक्षः शक्तिमंत्रे तु वाहिन ॥ रत्नख
 र्णौ शैषमया तथा ताम्रमया शिवे ॥ ओदुंबरबीजं मयी वटबीजं मयी तथा ॥ पुगीफलं मयी माला जातिफलं मयी तथा ॥ मधुमत्या कर्षणार्थं बीरविद्याविधावपि
 प्रवालः सूर्यमंत्रे च मोक्तिके शक्तिमात्रके ॥ इति संक्षेपतः प्रोक्तं किमन्यच्छ्रोतुमिच्छसि ॥ इति श्रीमदक्षोभ्य तारासूक्ते ॥ ५७ ॥ ॥ देवुवाच ॥ देवेश श्रोतुमिच्छामि
 मिसर्वमाला फलातिव ॥ ॥ रुद्र उवाच ॥ रुहस्यातिरुह्यं च कथ्यते तव भक्तिः ॥ कुशं गंध्याजयेद्विषः सुवर्णमणिभिर्नृपः ॥ पुत्रजीवैर्जयेद्वैश्यः पद्मा
 शैः सर्व एव च ॥ स्वतपश्चालकैर्देवि विष्णुमंत्रे जयेद्वि ॥ रुद्राक्षैः सर्वकार्याणि पद्माक्षैः पुष्टिरुत्तमा ॥ कांतिश्री शंखमणिभिर्मोक्तिकैर्मुक्तिमानभवन् ॥

प्रवालैः वश्यसिद्धिः स्याद्गुंजयामोहनं भवेत् ॥ भद्राक्षैर्भाग्यसंपत्तिरिन्द्राक्षैर्गजपुत्रम् ॥ धनधान्यसुतावाप्तिर्भवेद्दिपुत्रजीवकैः ॥ अरिष्टमालाविद्वेषवदरीमारणेमा
 ता ॥ मरिचैर्होसनेमालापिचुमर्दविनाशने ॥ अकस्मादप्लितासिद्धिमहाशंखाक्षमालया ॥ दन्ताक्षमालयादेविषष्टिसिद्धिश्चरो भवेत् ॥ रवितांवास्थिमणिभिः सर्वश
 त्रुविनाशिना ॥ खरदन्तैः शत्रुनाशागजदन्तैर्गुरुभवेत् ॥ कुंचदन्तैः समाकर्षो हरिद्वैस्तंभनं भवेत् ॥ खयंभूकुशुमेदेविसर्वविश्वरो भवेत् ॥ चट्टनैः कीर्तिलक्ष्मी
 स्थात्रेजस्याकुशमालया ॥ तुलस्यामोक्षमाप्नोतिलोहैर्मरिणामादिशेन ॥ ताम्रेः शान्तिलोहिरौयेस्सर्वसौख्यकरालभेत् ॥ सौवर्णराज्यलक्ष्मास्यान्सर्पास्थिमालया
 रिपून् ॥ त्रशयेत्राशयेदेविनात्रकायविचारणा ॥ वाकसिद्धिः स्फाटिकैर्भूयाच्छंखाभावेपिमालिका ॥ अंगुलीपर्वभिः सर्वसिद्धिराज्यसंविंदति ॥ दुर्वैरैभूतना
 शोप्लक्षैदारिद्र्यनाशने ॥ वावीजैपाक्षेण ॥ स्यान्कपर्दिनिर्महादयः ॥ शिवशक्तिमयीमालारुद्राक्षस्फाटिकैपुता ॥ रुद्राक्षस्वर्णसंयुक्तामालाहरीहरात्मिका ॥ रुद्राः
 क्षरौप्यसंयुक्तामालाविधिश्चिवात्मिका ॥ रुद्राक्षैः शक्तिमंत्रनुदिवायोजयति प्रिये ॥ सदुर्गतिमवाप्नोति जपस्तस्य निरर्थक ॥ शक्तिः स्वांमंत्रजपेषु रुद्राक्षैर्नदि
 वाजयेत् ॥ पूर्वाम्रायेस्फाटिकजैदक्षिणैरुडनेत्रजैः ॥ प्रवालैर्मैक्रिकैर्देविपश्चिमायादेवता ॥ उत्तराम्रायेदेवानां महाशंखाख्यपालिका ॥ मणिभिः पुत्रजीवो
 स्यैर्नजयेदुर्नरेश्वरी ॥ कण्डलीमालिकादेविषैर्विष्णोपरिकीर्तिता ॥ उध्राम्रायेखयंभुन्यापातालेरत्नसंभव ॥ तत्रापिकालिकाताराविद्यायां शंखसंभवी ॥ शं
 खमालाविधया ध्यस्ताराकालिकां जयेत् ॥ मंत्रक्षोभोप्यवाभूयाद्विद्यासिद्धिर्न भवेत् ॥ इति संक्षेपतः प्रोक्तं किमन्यच्छेत्तुमिच्छसि ॥ इति श्रीशक्तितंत्रे मालाघट
 लः ॥ ५८ ॥ ॥ देवुवाच ॥ पूर्वाक्तसर्वमालानां फलं भवति किंवद ॥ कियन्कालेच देवेश तदद्य कथ्यतां च ॥ ॥ शिव उवाच ॥ रुरुस्यातिरुरुस्यं च कथ्यते श्रु

एतसादरं ॥ रुद्राक्षमालाजापेन दशवर्षेण वै पुरा ॥ स्फाटिकैरुद्रवर्षेण मुक्तायां नन्दवर्षतः ॥ प्रवालैः सूर्यवर्षेण पद्माक्षे परमेश्वरि ॥ कामवर्षेण देवेशि पुत्रजी
 व्यां शृणु प्रिये ॥ भूतवर्षेण फलदा गुंजाखवसुवर्षतः ॥ रक्तचन्दनजापीतुसप्तवर्षात्फलं भवेत् ॥ शैव्येष्वष्टमवर्षेण स्वर्णविषैस्त्रिवेदकैः ॥ पंचविंशतिवर्षेण
 तां प्राक्षे फलमीरितं ॥ अकस्मादप्लितासिद्धिमहाशंखस्यमालया ॥ महाशंखेप्यशक्तश्चेत्स्फाटिक्यामालयाजपेन ॥ दन्ताक्षमालयादेविदशदिनफलं स्मृतं ॥
 अंगुलीपर्वमालायासप्ताहेन फलं लभेत् ॥ महाशंखाक्षमालायासुयहि न फलं भवेत् ॥ भद्राक्षे षोडशातेन माहेंद्राक्षेपि पूर्ववत् ॥ माणिक्ये पंचवर्षेण रत्नेवर्षाष्ट
 केन च ॥ अस्थिभिः पक्षमात्रेण फलं भवति पार्वति ॥ चण्डयणविधौ देवि न रास्थिमालिका स्मृता ॥ एकाक्षरी छिन्नमस्ताचं द्रुघण्डप्रकीर्तिता ॥ न रुद्राक्षैर्न
 पद्माक्षैश्च द्रुघण्डविधौ शिवे ॥ इताप्युग्रानान्यविद्यानकाविद्वै भविष्यति ॥ सिद्धिर्वा मृत्युरपि वा द्योदेकनरं भवेत् ॥ नाराजीजंतथाकाल्याशक्ति छिन्नामनुभ
 वेत् ॥ बीजदेवतयोगेन अधिप्रत्यधियोगतः ॥ अधिष्टात्रा महेशानितथाप्रत्यधियोगतः ॥ न रास्थिमालिशक्ता सर्वकार्यकरी स्मृता ॥ त्रिशक्तिमंत्ररुद्राक्षैर्लक्षः
 वा प्रजपेद्भवेत् ॥ सदुर्गतिमवाप्नोति जापस्तस्य निरर्थकः ॥ शक्तौ स्त्रीषु च मंत्रेषु रुद्राक्षैर्न जपे दुध्नः ॥ पीताक्षैरसवर्षेण फलं भवति पार्वति ॥ कुंडलीमालिकादे
 विनैरव्यां परिकीर्तिता ॥ खयंभूमालिकादेविस्वजानकमयोगनः ॥ याप्राप्ताविधिना देवि पंचाहेन फलप्रदा ॥ खरदन्तैर्द्विवेदतः ॥ राजादत्रेप्यशक्तश्चेद्भूषेज्जदने
 नैव जपेत् ॥ कुलवृक्षस्य बीजैश्च मासाद्भवति वै फलं ॥ कुशग्रंथ्यासूर्ययुग्मेः फलमंत्रप्रकीर्तितं ॥ नारिकेरमयीमालाप्रोक्ताकापालिनीविधौ ॥ प्रत्यक्षमुण्डमाले
 यं घस्मासेन फलप्रदा ॥ इति संक्षेपतः प्रोक्तं किमन्यच्छेत्तुमिच्छसि ॥ इति श्रीक्षोभ्यतारासंवादेशक्ति संगमतंत्रराजे अक्षोभ्यविरचिते मालाफलप्रथनना

६७

मा॥ पत्न्य॥ ॥ देव्युवाच ॥ देवेश श्रोतुमिच्छामि स्त्रीदासादिविते र्णयं ॥ स्त्रीणां दासा कथं देवा केन वा परमेश्वर ॥ ॥ इत्युवाच ॥ पुत्रेण मानुदासा वै देवा भक्तिव
शेन तु ॥ भक्तियोगो दृष्टियानवै मंत्रशास्त्रमहेश्वरि ॥ ऐक्यसंभावना देवि देवत्वमुपजायते ॥ मंत्ररूपो भवेदेवो देवरूपो गुरुस्मृतः ॥ गुरुर्गुरुर्भवेदान्माचान्मरूपो
मनुभवेत् ॥ मंत्रश्चैतन्य इत्युक्तश्चैतन्यं गुरु रूपकं ॥ मंत्रो देवो गुरुरितिलेकं पर्यायवाचकः ॥ एतदभ्यासयोगेन तद्रूपं रूपकं भवेत् ॥ तादृग्रूपकं नाम तत्र त्वान्म
कविगुरुं ॥ तादृग्यंतु समापन्नै शिवयोगी सजायते ॥ अयं मानसिको घर्मकारणं मन एव हि ॥ मात्रो दीक्षा प्रदेया वै स्त्रीणां शतौ न शो भवि ॥ देवी परंपरा प्राप्ता दीक्षा स्त्री
णां शुभामता ॥ देवी परंपरा यो तु विशेषं शृणु सादरं ॥ देवी परंपरो दिष्ट पारंपर्य क्रमा गता ॥ स्त्रीणां दासा परं ज्ञाना दीक्षा देवि शुभामता ॥ तन्य रा परया प्राप्ता दीक्षा
सिद्धिप्रदामता ॥ पुरुषाणां तत्सकाशा दीक्षा पाता परंपरा ॥ सुखं शृणु महादेवि स्त्रीणां न नियमो मनः ॥ नियमः पुरुषे ज्ञेयो न पोषितु कथंचन ॥ इदं पशु परं
बोध्यं न हि वीर परं शिवं ॥ वीराणां देवदेवेशि सर्वत्र दीक्षणं चरं ॥ देवी पारंपर्य मार्गं स्त्रीणां दीक्षा तु यामता ॥ तेन दीक्षणयोगेन त्रैलोक्य विजया सती ॥ सप्तमानै
व सा स्त्री स्यान्नान्यथा शांकरं वुच ॥ तस्या मुखो ज्ञाना विद्या सिद्धविद्या प्रकीर्तिता ॥ सा विद्या बालकं स्कारे रसनायां विलिख्यते ॥ त्रिवर्षादूर्ध्वतो देवि त्रैलोक्य विजयी क
विः ॥ शाक्ते विकल्प सहिते कथं दीक्षा भवेत्पिये ॥ गुरोस्सकाशा धर्दया तदा भगिमी मता ॥ स्वयं वै यदि चेद्देया तदा कन्या प्रकीर्तिता ॥ अन्यतो दापनीया चेन्मार्ग
प्रज्ञातदा भवेत् ॥ मंत्रशास्त्रे वहु विधामार्गा दिवियुगे दिता ॥ तदर्थं शंकते चित्तं किं कार्यं वद शंकर ॥ स्वसंप्रदाये यः श्रेष्ठः तत्सकाशानुदीक्षणं ॥ शुभं प्रोक्तं महा
देवि अभावे शृणु सादरं ॥ त्रयोदश्यां कृत्वा पक्षे चंद्रवासरसं पुते ॥ तादोपत्रे मनुं लेख्यं संस्कार दशकं चरेत् ॥ दशसंस्कारयोगेन सिद्धि मंत्रा भविष्यति ॥ तद्दिने

पाय संकृत्वा दक्षिण मूर्तिसन्निधौ ॥ पायसाद्यं निवेद्या च विलैः संपूज्य शंकरं ॥ शतकृत्वा वाचनीयमष्टोत्तरसहस्रकं ॥ संजप्य होमयेदे विस्वस्वतंत्रोक्तवर्त्मना ॥ वा
चननास्ति चेत् शक्तिसदा किं वा विधीयते ॥ पुत्रद्वारा वाचनीयं स पुत्रो गुरुरेव तु ॥ एवं गृहीतुं मंत्रं लुप्सिद्धिरे भवति विधेयं ॥ अथवा तादृशी कार्या शास्त्रवाचनतत्प
रा ॥ धर्मशास्त्रं तु संपाद्य चार्णवानां तु विंशतिः ॥ शास्त्रज्ञाकारयित्वा तु समयाचारतत्परा ॥ शास्त्रसंवाचनपराकारयित्वा महेश्वरि ॥ ततः पूर्वोक्तिविधिना वाचनां
यामनुः प्रियेत् ॥ एवं गृहीत विधिना देवी रूपैव सामनु ॥ ॥ देव्युवाच ॥ देवदेव महादेव सर्वसिद्धिप्रदो दायक ॥ पूर्वोक्तं त्वया देव स्त्रीणां नात्राधिकारिना ॥ दक्षि
णामूर्तिद्वारा दौ पंचाक्षर्यमिहेश्वर ॥ परावायेषु मंत्रेषु स्त्रीणां नात्राधिकारिना ॥ विशेषादक्षिणामूर्तौ स्त्रीणां वैष्णवधिकारिता ॥ त्वया प्रोक्तं महादेव स्वप्राप्तेपि क
वं त्यजेत् ॥ इत्याद्युक्तं महादेव कथं गृह्यो मनुस्मृते ॥ श्रृङ्गाणां नु यथा यज्ञो नोक्तः प्रत्यक्षतः स्वया ॥ वेदादौ नु महादेव श्रृङ्गाणां नाधिकारिता ॥ नैर्यज्ञः कथं कार्यस्तथा
स्त्रीणां महेश्वरी ॥ उपासनायां देवेशियस्य वेनाधिकारिता ॥ तस्य ध्यानं कथं कापितत्सकाशात्कथं मनु ॥ ग्राह्यो वै देवदेवेश यथा वेस्तकद्वये ॥ उपस्थानाधिका
रो न तस्य पूजा कथं मता ॥ अध्यां तास्तक्रियाकार्या नोपस्थानं समाचरेत् ॥ तथा वै देवदेवेश स्त्रीणां वेनाधिकारिना ॥ पूरार्णभिषेकयुक्तानां स्तुतकाद्यंच यस्म
तं ॥ स्नानदानं तथा पूसंध्या पूजायं कार्ये क्विवे ॥ तस्य दर्शनमात्रेण यापिष्टाः पुण्यरूपिणाः ॥ तस्य पापं कुत्रैव वत्तते वदसेत्वरं ॥ स एव पुण्यराशिवैनास्त्यत्र
संशयः शिवे ॥ अन्यदीक्षादिभिर्युक्तास्तेषां वैस्तुतकं न हि ॥ एकं तु स्तुतकं देवि वत्तते तस्य देवते ॥ मंत्रस्य वतथा होमस्यास्ति देवनवेतरं ॥ जन्मस्तुतकमादौ स्यांत
दं ते मृतस्तुतकं ॥ दक्षिणामूर्तिर्देवगर्हिते मंत्रवर्षके ॥ गुरुः को वा तत्र पूज्यः का वा तत्र परंपरा ॥ आत्मा श्रीदक्षिणामूर्ति विहाय प्रणवप्रिये ॥ मंत्रो ग्राह्यो म

हेशानिगुरुः श्रीदक्षिणेश्वरः ॥ महाविद्याविधौ देविदक्षिणेश्वरं परंपरा ॥ तत्परंपरावत्पुजागुरौ कार्यमहेश्वरि ॥ यथाश्रुद्रेण देवेशि ज्ञेयं मुख्याः क्रियाः शुभाः ॥ कार्यं
 तेवान्यद्वारे पततश्चात्र प्रणवं त्यजेत् ॥ इयं दीक्षा पश्चात् नैव याश्वत्थप्रदायिनी ॥ अथवा न्यप्रकारेण दीक्षाणां श्रुतं प्रते ॥ नद्यो समुद्रगामिन्यां शुभलग्नशुभे दिने
 ॥ संप्रदायं पुरादृष्ट्वा श्रीसूर्यमंडलं लिखेत् ॥ सांगं सावराणं सूर्यसंपूज्य प्राणवत्त्रये ॥ तारं फट् मनुं लेख्यवाचयेत् तत्सकाशतः ॥ शताष्ट्वारं संवाच्याचानां
 वामतो गतिः ॥ तत्र सूर्यं गुरुं पूज्य सर्वसिद्धिं शरो भवेत् ॥ वीराणां कौलिकानां तु भर्ता दीक्षणा माचरेत् ॥ इदं पशुपरंपरोक्तं ततदक्षिणादीक्षणां ॥ स्वस्वकल्पोक्तविधिना
 संजप्य परमेश्वरि ॥ पुरश्चर्या प्रकुर्वीत तथोक्तेन तु वर्त्मना ॥ इति प्रोक्तं महादेविकिमन्युस्तुमिच्छति ॥ ॥ देवुवाच ॥ पूर्वसंस्मृतं देवनमस्त्वं प्रकाशितं ॥ तद
 धकथं तां देवयद्यहं वेतं वत्सभा ॥ ॥ इश्वर उवाच ॥ अथ तेहं प्रवक्ष्यामि पूर्वसंगोपिते मया ॥ दुर्गाकालीशूलिनी तु विहाय सिद्धिमिच्छति ॥ दधोदनपरित्यज्य
 षडक्षणां मिच्छति ॥ दुर्गाकालीशूलिनी तु सर्वसिद्धिप्रदामता ॥ महाविद्यां श्लोकलौ देवि न देया यस्य कवित् ॥ प्रमादाद्यदि वा दद्यान्न हि सिध्यति सर्वथा ॥ तत्रापि सुन्दरी
 काली न देया सर्वथा प्रिये ॥ शाक्तेखायं भुवे वै देवेभ्यो रचंद्रयोः ॥ गाणपेचीनकौलेषु तथा पाशुपतक्रमे ॥ शावरे कौलेषु मंत्रमात्रमहेश्वरि ॥ वरदानाधिकारो
 हि कालिकायां प्रकीर्तितः ॥ मंत्रमात्रे प्रसादस्तु कालिकायाः प्रकीर्तितः ॥ शैवशाक्ताद्यागमेषु कालिका वरदायिनी ॥ एकस्मिन् समये पूर्वत्रिपुराजप्रवानहं ॥ पंचो
 शब्दक्षजापितुं कृतं तु शंभुना शिवे ॥ प्रसन्नावैतदा जाता सुन्दरी भक्तवत्सला ॥ कालिका येन यागत्वा ग्राह्यनुवरदानकं ॥ शिवे नोक्तं महादेवि कोऽपि ब्रह्मा एव
 नाधिके ॥ राजराजेश्वरी त्वहि मया कुत्र प्रगम्यतां ॥ आद्या श्रीदक्षिणा काली त्वनिरुद्धसरस्वती ॥ मम प्रकृतिभूता तु सैव विद्यामहेश्वरि ॥ अन्याः चिप्रकृत

यः सर्वोऽविकृतो न हि मुख्यता ॥ अहं तु दक्षिणा काला द्वितीया प्रकृतिर्वरा ॥ ब्रह्मसंमोहनाय पंचार्थमहेश्वर ॥ जाता तदज्ञाया देवनाह ज्येष्ठमहेश्वर ॥ तत्र गत्वा वरो
 ग्राह्यः सैव हि नात्र संशयः ॥ वरदानं मंत्रमात्रे काल्या एव प्रकीर्तितं ॥ एवमन्ये महा मंत्राः संजयति महेश्वर ॥ महामंत्रैः कालिका ग्रेगत्वा संप्राप्य तत्तयत् ॥ ततश्च
 एतन्महादेवमहं मुह्यतरं वच ॥ कालकालिमहाकालि विद्याराजिमहोदये ॥ सिद्धिनाथेश्वरि प्राणप्रिये सर्वा वाक्यप्रदे ॥ उपासके प्रसादाख्यं वरदानं कृतं शिवे ॥ तत्र
 थं जापती देवि चिदया चेतुवाग्रतः ॥ महामत्रादयो मंत्रा प्रपंगतु मे गृहे ॥ तद्यैव क्रियते स्मामि र्यथा कर्मानुसारतः ॥ भगवत्याः प्रसादे ते तु क्तं वै सुन्दरी प्रति ॥ सुन्द
 र्या तु तदा प्रोक्तं प्रसादो ह्ययमेव च ॥ अहं प्रपंचभूतास्मि सा तु निर्गुणरूपिणी ॥ पयाय क्रियते सर्वं तंत्रं या तु विधीयते ॥ तथा यत्क्रियते शंभो तन्मया क्रीयतां येषु
 अधिष्ठात्रा तु कालिका ॥ उभयोरंतरं देवि प्रपंचार्थं प्रकीर्तितं ॥ काली सुन्दर्यंतरं तु यः पश्यति महेश्वरि ॥ स पापिष्टो महादुःखारौ रवं नरकं व्रजेत् ॥ तस्य दर्शनं ज
 पापं को दूरीकर्तुमिच्छति ॥ प्रसादादर्शनं तस्य पुनर्दीक्षा समाचरेत् ॥ पूर्णाभिर्षकदीक्षा तु प्रनः कार्यमहेश्वरि ॥ पुनर्दीक्षा विधानेन विद्यासिद्धानि नान्यथा ॥ नान्य
 थाह्यधिकारोक्तिकादिह्यदिमते शिवे ॥ काद्यं मतं तंत्रजरोः खंडाष्टकमितारितं ॥ तत्राकादिमते देवि मतद्वयमुदीरितं ॥ पूर्वधितुं हादिकादिमतद्वयं ॥ वरां साम्या
 मंत्रसाम्याकादिह्यदिमर्तमहत् ॥ कहेत्येवं महामंत्रः तत्रासाय गोचरः ॥ ककराद्रुह्यरूपत्वं तत्कादिमतमीरितं ॥ हकारातश्चिह्नरूपी च तद्वादिमतमीरितं ॥ का
 द्यं कालीमतं देवि ह्यद्यंतु सुन्दरीयतं ॥ द्वयं मिलित्वा काद्याख्यं कादिह्यदिमतद्वयं ॥ सौदर्यं तु प्रपंचोस्ति सौदर्यं व्यतिरिक्तं ॥ न प्रपंचोस्ति देवेश सौन्दर्यं सर्वदर्शकं ॥ ब्रह्म
 संदर्शकं देवि ह्यसौन्दर्यं महेश्वरि ॥ एतद्रूपमाख्यात कालीमुखविनिर्गतिग्रंथेषु सुन्दरी काली सदा तिष्ठति शांकरि ॥ द्वयोः प्रियकरो ग्रंथः पूजये होपयेत् शिवे ॥

२५
 २०
 १५
 १०
 ५
 ०

७०

ररुस्यातिररुस्यं चररुस्यातिररुस्यकं ॥ गोपनीयं गोपनीयं गोपनीयं स्वयो निवत ॥ इति संक्षेपतः प्रोक्तं किमन्यद्भूमिः ॥ इति श्रीमदक्षोभ्यरूपमहाकालता
 ररुपकाली संवादे कालीवराणां नाम उन्वष्टितमपठलः ॥ ५२ ॥ ॥ देव्युवाच ॥ देवेश श्रोतुमिच्छामि ररुस्यातिररुस्यकं ॥ ॥ शिव उवाच ॥ कालीयागररुस्यं
 चररुस्यातिररुस्यकं ॥ कथ्यते देवदेवेशि शृणु सावहिता भव ॥ स्त्रीमात्रा कालिका रूपामहाकालस्तु पुंभवेत् ॥ शिवशक्त्यात्मकं ब्रह्म यत्किंचिज्जगतीगतं त्र
 योत्र यस्त्रयोस्तथा ॥ त्रितारस्त्रिविशिष्टत्वं यत्किंचिज्जगतीगतं ॥ सर्वशक्तिमयं विद्धि शक्तिकोणे च तिष्ठति ॥ पर्यन्तः सकलो देवास्तत्त्रयं शृणु पार्वति ॥ धूम्रः
 वरुणो वायुकरः करभाकारसंनिभः ॥ कृष्णवर्णो भूसरश्च वात्पावादः पृथुः स्मृतः ॥ अग्निचक्रो ग्निनेत्रश्च वडवा रुद्रयः स्मृतः ॥ जलशो भवशक्त्या तु यंत्रितः क्षणमे
 गुरः ॥ संयोगशक्त्या देवेशि मिह गर्जनमीरितं ॥ शब्दक्या स त्रिपत्यध्वरिवाग्नेन योजिताः ॥ कृष्णापीता दत्तश्चेत धूम्रपिङ्गलवर्णतः ॥ यथाकाशो भवेद्देवितया तारुः
 एष भामिका ॥ अतु आदियोगकालांत विपरीतं कीर्तितं ॥ विद्यत्यालो बीज नो द्विदना मुपला त्वके ॥ नलपूर्णं सही त्वं च विपरीतं प्रकीर्तितं ॥ स्त्रीरूपो वायुवेगी
 च सर्वदेवमयः स्मृतः ॥ अदृश्यजलशक्त्या तु संयुतः प्ररुषार्थदः ॥ सर्वदेवमयत्वं च सर्वशक्ती त्वमेव च ॥ पर्यन्तं देवदेवेशि सदा तिष्ठति निश्चितं ॥ स पर्यन्तशक्ति
 योनौ कोणमाश्रित्य तिष्ठति ॥ कोणत्रितयमाश्रित्य नात्र रूपेण तिष्ठति ॥ अधोवह्निर्दक्षिणोत्तु सूर्यस्तिष्ठति पार्वति ॥ वामे चंद्रमध्यमध्याभागे समस्तं पद्मगोलक
 ॥ परितः सकला देवा सिद्धयः किन्नरादयः ॥ केशरूपं समासाद्य सर्वं तिष्ठति पार्वति ॥ जलं शक्तिर्मध्याभागे वा उवः कडुरुपधृक् ॥ वायुर्ध्वजगतः प्रोक्तः परितः
 कृष्णवर्णकः ॥ शक्तियोनौ महेश नि पर्यन्तः सर्वदा स्तिवः ॥ अविनाशी सदा स्थाया विनाशी व्योमगोचरः ॥ पर्यन्तः शक्तियोनौ च भूमिमध्ये प्रतिष्ठति ॥ अन्यत्र

१०
 ५
 ०

७०

कोमगः प्रोक्तो भूमिश्च त्रयपार्वति ॥ बीजं पुरुषगतं प्रोक्तं पुष्पं शक्तिगतं त्रिये ॥ फलतत्र स्वेच्छया ह स्वशक्त्या परिनिष्ठितं ॥ तत्र वर्षति पर्यन्तः शक्तिशंगमवोद्भूतः ॥ ब्र
 ह्मानन्दस्वरूपो यममृतत्वप्रदायकः ॥ अमृतं च विषद्वे विशक्ता सर्वं च तिष्ठति ॥ योगाभ्यासेन पुरुषसर्वं तिष्ठति पार्वति ॥ स्त्रीणां योगक्षणे देविसर्वं तिष्ठति पार्वति
 ॥ अजं नखडुवेताल यक्षिणी दुर्पोका गणं ॥ गुटिका तिलको गुप्तिरदृश्यत्वं च ख्ये गतिः ॥ परकापप्रवेशश्च चराचरपरागतिः ॥ समस्ता सिद्धयो देवि देहरागं प्रयो
 गतः ॥ पुरुषाणां भवेद्वियोगाभ्यासत्रकारतः ॥ स्त्रीणां योगेन देवीशि परस्यापि प्रजायते ॥ चित्रमेते महेशानिररुस्यातिररुस्यकं ॥ अतएव भवेत्कालीयोगरूपा
 स्त्रियः स्यताः ॥ कालीरूपाः स्त्रियः सर्वसमस्तं कालिकामये ॥ अज्ञाना देवि देवेशि फलमेव प्रयच्छति ॥ फलपाकविधानेन किंतद्यत्नकरे स्थितं ॥ तद्योनितत्वं संस्पर्शा
 क्तिपाताकरो भवेत् ॥ कौमारवयमारभ्य यौवनांतं महेश्वरि ॥ अस्थूलात्रच विज्ञाय साधयन्ति द्विसाधनं ॥ अभावे तु कुमारी च पूजयेत्परमेश्वरि ॥ कुमार्यै यज्ञः
 लंदतं तज्जलं सागरोपमं ॥ कुमार्यै चार्पितं पुष्पमत्वया दिसमं भवेत् ॥ यद्यदत्त कुमार्यै तु तदनन्तफलं प्रदं ॥ नकुमारी समं भाग्यं नकुमारी समंतयः ॥ नकुमारी
 समाविद्या नकुमारी समंधनं ॥ नकुमार्यै तु तदनन्तफलं प्रदं ॥ नकुमारी समं भाग्यं नकुमारी समंतयः ॥ नकुमारी समाविद्या नकुमारी समंधनं ॥ नकुमारी समं भा
 ग्यं नराज्यमपि पार्वति ॥ नकुमारी समं तीर्थं नकुमारी समः क्रतुः ॥ नकुमारी समो योगो नभूतो न भविष्यति ॥ पदत्रयमपि तंतस्यै भद्रं ह्लांट सन्निभं ॥ अहो धन्यव
 तां मध्ये कुमारी प्रजकः कलो ॥ कुमारी देवता प्रोक्ता कुमारी प्राणरूपिणी ॥ कुमारी भूषणा भूषा कुमारी स्पर्शरूपिणी ॥ तद्वत्संभवं पुष्पं तद्वत्संभवं जलं ॥
 तद्वत्सरचितं भोज्यदेवताभ्यो निवेदयेत् ॥ तासां प्रहारं द्रष्टुं च सर्वथा परिवर्जयेत् ॥ सशक्त शिवशं पूज्यो गणायः स च सन्नति ॥ सयोगा सर्वसन्धासी समेधा

विसर्वा

षडसंयुतः॥सवेदवित्पातकुमारीपूजकःस्मृतौ॥अरुधन्यवतीमध्येकुमारीपूजकःकलौ॥तत्रापिधन्योदेवेशिशक्तिपूजापरायणः॥तत्रापिधन्योदेवेशिवेश्या
पूजापरायणः॥वैष्णवंशसमुद्रताकुमारीपूजकःकलौ॥तत्रापिधन्योदेवेशिशक्तिपूजापरायणः॥वैष्णवंशसमुद्रताकुमारीपूजकःकलौ॥तत्रापिधन्यो
देवेशिशक्तिपूजापरायणः॥तत्रापिधन्योदेवेशिवेश्यापूजापरायणः॥वैष्णवंशसमुद्रताकुमारीभोज्ययत्नतः॥त्रैलोक्यविजयीभूयानकालीरूपाकलौसु
खी॥तस्यानिष्ठितिसाकालीपाकलौशीर्घसिद्धिदा॥दर्शनात्प्रदर्शनाद्भोज्यादनाहनादपिप्रिये॥सिद्धिर्भवतिदेवेशिनात्रकार्याविचारणा॥रहस्यातिरहस्यं
रहस्यातिरहस्यकं॥गोपनीयंगोपनीयंगोपनीयंस्वयोनिरपरायणा॥इति संक्षेपतः प्रोक्तं किमन्यच्छातुमिच्छसि॥इति संक्षेपशक्तिसंगमतंत्रराजेउग्रतारासो
भ्यसंवादेयोगघटलः॥६०॥ ॥देव्युवाच॥देवेशश्चातुमिच्छामिरहस्यातिरहस्यकं॥ ॥शिवउवाच॥तद्रहस्यंमहेशानिगोप्याज्ञाप्यपरान्तरं॥तथापि
तवसद्भक्त्याकथ्यतेशृणुसादरं॥तारायांकालिकायांचक्षिन्नायामपिपार्वति॥मंडुकादिभवेत्पीठमाधारादिकमेववा॥तत्रापिदलशक्त्यातुविधाभिन्नंम
हेश्वरि॥अतुमत्प्रांतपाशकौयत्किंचिन्पीठमर्चयेत्॥अतुवस्त्रासनंदेविसूत्रान्तपरिकीर्तितं॥मुण्डासनंतुमंगांतंतथाशावाशनेशिवे॥कुचासनजज्ञयावंचसु
रतासनमेवच॥मृदुकोमलचूडादिचूणानिपरिकीर्तितं॥तथावीरासनंदेविसमानीयप्रयत्नतः॥हृन्मलंदरतस्त्यक्ताहृदयंशोधयेत्पुनः॥वस्त्राद्यन्नभूमयं
वाकृत्वास्थित्वाजपचरेत्॥नरचर्मसिनंदेविगजचर्मसिनंतथा॥वस्त्रासनंसभंगात्रसलोमात्रंतृकेशरी॥सविष्टंससगाजाखंत्वाखाखेत्रोनोतकं॥योनिव
गासनंदेविसलोमान्नमहेश्वरि॥योन्यासनंसजीवातपातोतंसुरतासनं॥विपरीतासनंदेवितत्प्रातंतिप्रकीर्तितं॥जिह्वास्पर्शसिनंदेवितत्प्रातंतिप्रकीर्तितं॥

तदंतेसंत्यजेदेविजयन्यंचोन्नरोन्नरं॥विष्टरासनकंदेविहृदनातंप्रकीर्तितं॥क्रमासिद्धिप्रदेदेविसर्वकार्यकरंभुवि॥व्याघ्रासनंसलोमांतंकेचिद्गतामंविक्तेइति
संक्षेपतः प्रोक्तं फलसंख्याशृणुप्रिये॥अतुमत्प्रासनेदेवित्रिदिनात्रिगुणाकृतिः॥अतुवस्त्रासनंदेवित्रिर्मसात्फलदायकं॥मुण्डासनंतुषण्मासैर्दिनांतंतुसवाशनं
॥नरचर्मसनेदेवित्रिमासात्फलमुच्यते॥कुचासनेदिमासेनफलंभवतिसुन्दरी॥रतासनेमहेशानियेक्षीतनुफलंभवेत्॥मृदासनेतुमासेनकोमलंतत्वसंख्याया॥
अचूडकेविष्णुतत्वेवारयामत्रपेतव॥वस्त्रासनेपंचवर्षैःसिंहासनेपंचयामकैः॥मृताख्येषट्वर्षैश्चउणाख्येदशवर्षतः॥योनिवगासनेदेविसप्ताहेनफलंवे
त्॥योन्यासनेसपक्षांतंसुरताख्योदिनाष्टकं॥विपरीतेषट्दिनैश्चजिह्वास्पर्शाद्विवेदकैः॥सप्तचुवनकेदेविसप्ताहेनफलंलभेत्॥विष्टरेमासषट्केफलंभवतिः
पार्वति॥इति संक्षेपतः प्रोक्तं नित्यनेमित्रिकेशृणु॥नित्यलोपोनकर्तव्योनित्यंतुसर्वकालिकं॥रात्रिर्भवतिचेदेविपितृतर्पणाकेनच॥संध्यालोपनिमित्तेचगाय
त्रीमूलमेववा॥जपेदष्टोत्तरंदेविसहस्रंयत्नतःशिवे॥तथामध्याह्निकेकार्यरात्रिकृत्यंततश्चरेत्॥जपादिलोत्रपाठान्तं सर्वमेतस्माच्चरेत्॥तदंशेपूजनं कर्म
ततो नैमित्तिकं चरेत्॥अत्र केचित्समीक्षन्ति नित्यं पंचोपचारिका॥ततो नैमित्तिकं काम्यं कारयेन्परमेश्वरि॥इति संक्षेपतः प्रोक्तं सोपानं शृणु पार्वति॥नवसोपान
संयुक्तं ताराकालीस्थिते ज्येष्ठं॥पादाष्टकसमायुक्तं गाशष्टकसमुच्चलं॥देवताषोडशाकांतं पीठं पीठविदाविदुः॥धर्माष्टकसमाक्रांतं प्रेताष्टकसमुच्चलं॥ध
र्माद्यनैश्चर्यान्तिवस्त्राद्विष्टरतःशिवे॥अप्यनुसाननिगमंचतुर्वेदसमुच्चलं॥इति संक्षेपतः प्रोक्तं किमन्यच्छातुमिच्छसि॥इति श्रीशक्तिसंगमयोगतंत्रे संक्षेपतो म
त॥तदेवभूयोदेवेशध्याननाम्नाप्रकथ्यते॥रक्तवर्णास्यरुद्रमृषरूपं समुच्चलं॥त्रिशूलमस्तकं शृंगद्वययुक्तं च पंकजं॥इति धर्मः सिंह रूपं स्मरेत् ज्ञानं श्या

मवर्णपुरातनं॥ श्वेतकृष्णसमायुक्तं पुरुते यस्तकोपरि॥ कृष्णवर्णोपि दासिं हस्तदा श्वेतकृष्णभवेत्॥ कृष्णकृष्णश्वेतवर्णो कालीविद्याविधौ हरिः॥ वैराग्यं पातवर्णं च
हंसाकारं निरंकुशं॥ उत्तानहस्तसंघ्राये स्थापिते सिंहविष्टरे॥ वैराग्ये ऐश्वर्यं कृष्णवर्णं च द्विरदाकारमद्भुतं॥ पंकजं विभ्रतं दंडं संस्मरेत्परमेश्वरि॥ अधर्मपुरु
षाकारं विचित्रं चरविभूषितं॥ सर्वविद्यसंयुक्तं कफुल्लपंकजस्थितं॥ अज्ञानं पुरुषाकारं विचित्रं नरदैवतं॥ तत्त्वमुद्राचरं शांतं संस्मरेत्परमेश्वरि॥ अज्ञानं
अवैराग्यं स्परेद्विद्यं नानावर्णसमुच्चलं विचित्रं च भूषाद्यं वामनावृत्तिकं शुभं॥ अवैराग्यं अनेश्वर्यं विचित्रवर्णं नानावर्णं कृतिपरं॥ वस्त्राहं सममालुहं चतुर्वक्त्रं

ॐ	ॐ ७ अवैराग्य	यजु
२ ज्ञान ६ श्वेत ४ अज्ञान २ रुद्र		वैराग्य ३ साम ३ अनेश्वर्य ७ अथर्वणा
धर्म २ विष्णु	५ अधर्म	ऐश्वर्य ४ वस्त्रा १

चतुर्भुजः॥ दंडं पद्मसूत्रं च दधनं चारुहृदि॥ चतुर्वक्त्रं त्रिनेत्रं च वस्त्रं कूर्चं च पंकजं॥ विभ्रतं संस्मरेद्विद्यं स्वर्णं चरं मिहो
ज्वलं॥ जटाजूटधरं वृद्धं वस्त्राणां परदैवतं॥ चतुर्भुजं महाविष्णुं श्यामं गरुडवाहनं॥ नानालंकारशोभाद्यं सर्वविषयशोभि
तं॥ शंखचक्रगदापद्मैः क्रमात्संविभ्रतं स्मरेत्॥ महेश्वरवृषारूढः शुकवर्णं त्रिलोचनं॥ कपालं डमरुं चैव वरदाभयशूल
कं॥ ठं कं संविभ्रतं देवं व्याघ्राजिनवनांवरं॥ दिगं वरं वा देवेशिखेक्यारुद्रभावना॥ इश्वरं रक्तवर्णं च व्याघ्रसिंहासनास्थितं॥
चतुर्भुजं त्रिनेत्रं सर्वविद्याविशारदं॥ खड्गखेटकमुंडं च वरं संविभ्रतं स्मरेत्॥ अणेदं श्वेतवर्णं च शक्रकक्रवौ विभ्रतं विभुं॥ यजुर्वे
दे रक्तवर्णं पाशासाधनतत्परं॥ अध्वर्यकर्मनिरनं संस्मरेत्सिंहविष्टरे॥ सामवेदं पातवर्णं गणेशक्तिपरायणं॥ द्विभुजं नाना
मादाद्य सर्वदेवनमस्कृतं॥ अध्वर्यं विचित्रवर्णं कृष्णवर्णं च वाप्रिये॥ द्विभुं पुस्तकधरं द्वितीये कर्षणं परं॥ पंचाशद्विस्महापः

भंपुस्तकारशोभितं॥ दिक्वदिक्रमयोगेन देवतापरिकीर्तिता॥ प्रोक्ताः पीठस्थपरमेश्वरि॥ सिंहासनस्थद्विवाश्वकार्तिताः परमेश्वरि॥ चरस्थिरप्रभेदेन सर्वसंक्षेप
तोमतं॥ चरधर्मद्विपीठं च स्थिरं तु धर्मशंभुयुक्॥ इति संक्षेपतः प्रोक्तं शक्तियोगं समभ्यसेत्॥ सुंदरीतरुणी श्यामां चार्चयेत् चारुहृदि॥ चतुरां मदनोन्मत्तां सदा
कागाभिलाषिणां॥ षोडशाष्टीमंत्रयुक्तामृगशावकलोचनां॥ स्वकीयां परकीयां वा विधिवत्पार्थयत्सुधीः॥ प्रतिः कृत्यं समायादौ नित्यं कृत्यं विधानतः॥ कृत्वा
शक्तां समानीय शक्तिन्यासप्रः सरं॥ कामसोमरतिन्यासे शैव्यासे पिपार्वति॥ कृत्वा सर्वप्रयत्नेन शक्तिन्यासप्रयत्नतः॥ स्वयं नमस्तत्र भूत्वा शक्तिजापपरायणः
प्रसूतमंच संस्थाप्य चैवं वा परमेश्वरि॥ यो निविकसितां कृत्वा पंचावनमासाद्य स्पर्शं कृत्वा सनं चरेत्॥ स्वयं कामसमो भूत्वा नामानंदपरायणः॥ कृत्वा यत्नेन देवेशि
शुद्धमंत्रौषधेन च॥ तद्योनिमार्जनं कुर्यात्कालीजापपरायणः॥ तावत्कुर्यान्महेशानियावत्कामविलोचनं॥ करं च निपुनः कर्मायावन्निशानि शांकरि॥ यावन्निशे
ष्टितो भूयात्तावत्कुर्यान्महेश्वरि॥ तत्तु विमवसंगस्य अर्घ्यार्घ्यं परमेश्वरि॥ त्रिपर्वनवशक्तीनामेवं कृत्वा महेश्वरि॥ कामलोपं समासाद्य विपरीतोत्तां च वा॥ एव
मासनमासाद्य खंजरीटासनं तथा॥ चंद्रविंशसर्पिणीं च सूर्यं च तिलपुष्पकं॥ चामरं पर्वनोत्सृज्य तत्रैव च सेरोवरं॥ वीक्ष्य देवेशि यत्नेन कालीपूजनमारभेत्॥
कालीं तारां तथा छिन्नां सुंदरीं वगला मुखीं॥ पूजयेत्परमेशानितामन्यां वा महेश्वरि॥ प्रसूतमंचे सस्थाप्य पूर्ववत्सर्वमाचरेत्॥ पूर्वाशक्तिर्यदा देवितया
तस्यानशोधनं॥ अन्यां संशोध्य यत्नेन नगं कृत्वा प्रयत्नतः॥ सिंदूरतिलकोवापि देवतां तिलकाचितः॥ कज्जलं नेत्रयोदयाः स्त्रीवेषवसमाचरेत्॥ खड्गहस्तो मु
क्तकेशपुष्पतैलविभूषितः॥ नानासौगंधसंयुक्तो भुपगोहसमास्थितः॥ तांबूलरागो वदमेपरितः शक्तयः शुभाः॥ रतासने नरः स्थित्वा यात्रासादनसंयु

तः॥ योनिमध्ये मूलपत्रं विचित्रं परमेश्वरि॥ यथोक्तवर्त्मना पूज्यं सवर्त्मं तमहेश्वरि॥ यत्र स्थाता देवास्तस्थाने च पूजयेत्॥ संपूज्य परमेशानि चतुःषष्टौ पचार
 कैः॥ आरात्रिकं ततः कृत्वा जपं कुर्यान्महेश्वरि॥ जपे निवेद्य न स्थातुं तयोक्तं तस्माच्चरेत्॥ रतने पापकर्त्र्यं स्वयं पूजनमाचरेत्॥ पूजा शक्त्या पदाप्रोक्तं त्वरितं कु
 रुमादरं॥ तदेव कारयेद्देवि नान्यथानश्येति श्रुत्वा॥ उभेहीनोष्टपलेन स्वगारितं गजादिभिः॥ तदं संविलिहन् जप्यात्साक्षात्तारासमो वभेत्॥ एतस्य फलवाहु
 ल्यं मया वक्तुं न शक्यते॥ सशिवः सहरिः काली सैवता रापरां विक॥ सैवाङ्घ्रिना सुन्दरी तु स एव सुरसुन्दरः॥ सर्वसिद्धीश्वरो भूत्वा कामरूपी विलीजन्॥ स्व
 वेतालगुटिका खेचरी तिलकस्तथा॥ रसरसान्धेयि परकाय प्रवेशनं॥ वयं स्थैर्यमथा कर्षस्तथा मधुमता शिवं॥ पद्मावती भोगवती स्वमसिद्धा पि पार्वति॥ वेता
 लचंद्रसूर्यादिकरांजलरूपता॥ अणिमाद्यष्टकं देविकोटि सिद्धीश्वरत्वं॥ तस्य हस्तो भवेद्देवि नात्र कार्या विचारणा॥ इति संक्षेपतः प्रोक्तं किमन्यच्छेत्तुमि
 क्षुसि॥ इति श्रीशक्तिसंमर्गः पठलः॥ ६०॥ ॥ देव्युवाच॥ देवेश श्रोतुमिच्छामि रूपातिरूपात्कं॥ ॥ शिव उवाच॥ तव प्रात्मा महेशानि कथ्यते शृणु पार्वति
 सुन्दरी वालिकारम्भां चार्वगी चारुहासिनी॥ रुद्रवर्षमध्यगती तव वर्षान्महेश्वरि॥ दूरणलज्जा विनिमुक्तो भक्तभक्तो सुचंचला॥ मनसा दीक्षितां वालो मंचके स्थापये
 त्तरः॥ न्यासाविधाय तद्देहं च क्रन्या सचक्रमेण च॥ तद्देहं देवतां पूज्यं सवर्त्मं तमहेश्वरि॥ संपूज्य प्रजपेदे वि सर्वसिद्धीश्वरो भवेत्॥ तत्रिकोणोऽस्त्राजिह्वां च दत्वा तद्रूप
 भुक् प्रिये॥ प्रजपेत्परमेशानि वाकसिद्धौ विधलभेत्॥ ब्रह्मांडगोलकं सर्वयत्किंच जगती गतं॥ सर्वं हस्तगतं भूया नात्र कार्या विचारणा॥ शतं पादं शनं नाभौ श
 तं योनौ शतं हृदि शतं दं दं शतु मोष्टे च क्षुधि॥ शतं मौलौ महेशानि सहस्रे प्रपुरक्षिया॥ एवं क्रमं समासाद्य सर्वसिद्धीश्वरो भवेत्॥ मनोरथमया सिद्धिश्चैव कुं कोटि सि

क्षीश्वरत्वं॥ वाकसिद्धिर्विविधा देवितस्य हस्तगता भवेत्॥ कलौ युगे तु संप्राप्ते शक्तियोगो महान् भवेत्॥ शक्तियोगाः परं ज्ञानं शक्तियोगः परंतपः॥ शक्तियोगः परं
 धाम शक्तियोग परा कला॥ शक्तियोगं विना देवियः काली परिपूजयेत्॥ इह क्षोभमवाप्नोति परत्र नरकं व्रजेत्॥ सिद्धिदानि भवेद्देवि मंत्रोच्चारणमात्रतः॥ तत्र
 वालाभिधो योगः सर्वयोगोत्तमोत्तमः॥ सर्वदा कारयेद्देवि सर्वदा पूजयेत् शिवे॥ न जपेन्न तपस्याभिर्नोपवासवतादिभिः॥ न दुर्वैर्न कुलद्रव्यैस्वगारित्वादिभिः प्रि
 ये॥ तृप्तानि भवेद्देवि शक्तिपूजां विना शिवे॥ सर्वानि विषये देवि महाकामकलावितः॥ मुखे बिंदुं विभावार्थसूर्यचंद्रस्तनूयं॥ चंद्रवक्त्रे हरा र्द्रव्यो नौ संभाव्य पार्वति
 ॥ उद्धाधोनामि पर्यंत इकारं परिचिंतयेत्॥ एवंपुंतु कौमाय विभाव्य परमेश्वरि॥ पूजयेद्देवता वृद्धा सर्वसिद्धाश्चरो भवेत्॥ ईकारं द्रव्यसंयोगा कामकाम प्रयोजना
 तः॥ वज्रं भवति देवेशि कामदं दं कलात्मकं॥ बिन्दुयुग्मं च ऐकारत्वाकारस्तत्रि विंदुतः॥ इद्रूपः शिवः शोको हंकारा न्मा सदा शिवः॥ निर्गुणस्तु परातीतः शक्ता सं
 कलितः सदा॥ विपरीतरतः शक्त्या सर्वदा मुनियंत्रितः॥ त्रैलोक्यं च त्रिनाडी च त्रितत्त्व त्रिगुणात्मना॥ त्रिचैतन्यं त्रिलयत्वां त्रिता रात्वं त्रिराशिता॥ त्रैकाला चैव तातीः
 यव हि त्रिपतापि च॥ महाकामकला रूपे सर्वदा तिष्ठति प्रिये॥ अविनाशी सदा स्थायी तारुण्यामृतवियहा॥ महाकामकला देवि सर्वदा तिष्ठति प्रिये॥ भावनावशना
 पाता भगरूपेण संस्थिता॥ अन एव मकारस्य शिवरूपत्वमेव च॥ हंसवद्गशश्चात्र भकारस्तत्रि विंदुतः॥ अत एव भवेद्द्वं कामरूपं सभातनं॥ एतत्तज्ज्ञानप्रतो
 देविका मलारूपो भवेद्भुवं॥ कूर्वं काली तथा माया कूर्वं बीजक्रमेण च॥ त्रिसंधिक्रमयोगेन संगमक्रमयोगतः॥ औद्यापत त्रिस्तं च र्द्धीयं त्रं हि सुत्रकं॥ त्रि
 पुंड्रं भवति शिवं कलासप्तकं संपुतं॥ कलापंचक युक्तं वा त्रिपुंड्रं सिद्धिदायकं॥ लोप्यं नैन देवेशि पूर्वयोगपरायणाः॥ कुलवारे कुलतिथौ मासर्क्षपक्षयोगतः॥

२५
 २०
 १५
 १०
 ५
 ०

ज्ञात्वा संपूजयेद्देविसर्वसिद्धिश्च भवेत् ॥ प्रतिपन्नेशमात्रेण कलामात्रेण चाष्टमी ॥ अमाकलात्रिमात्रातुषट्पलातुचतुर्दश ॥ दानानां ध्यानकर्मद्वितीयाः
 प्रोक्तामहेश्वरि ॥ सूर्योदयमनुवाप्यातिथिश्चोदये भवेत् ॥ सातिथिः सर्वकार्याणां केचि प्रोक्तामहेश्वरि ॥ होमेजपेवृजमादौ चटीरात्रुत्तरातिथिः ॥ महानिशा
 व्यापिनी तु सातिथिः शुभदायिका ॥ वतेश्राद्धे चापवासे द्वितीयतिथिरानिता ॥ पदामभ्यासं वाप्यातदा पूर्ववचाषसी ॥ जन्माष्टमी निशा व्याप्या नक्षत्रांताजयं
 तिका ॥ दानाभयनकर्मद्विपरैव परिकीर्तिता ॥ त्रिनाडातश्चतुर्थी स्यात्तच्चंद्रदर्शेऽपि पार्वति ॥ शैवव्रते पूजनादौ संकष्टावरदायवा ॥ चतुर्थी परमेशानां कीर्तिता
 परिकीर्तिता ॥ असासो भयुताया तु सा परैव महेश्वरि ॥ अमायुक्ता न कर्तव्या प्रतिपच्चंडिकार्चने शुक्ला परैव प्रतिपत्तया यमतिथिः परा ॥ भद्रोत्तरातिथिं
 व्याप्य तृतीया तु सातिथिः ॥ गौरी पूजाविधौ शक्ता सर्वदुःखविनाशिनी ॥ त्रिंशत्तुलसी सप्तमी स्यात्तदंते कालिकातिथिः ॥ द्वितीये वेदयुटिका वर्द्धमाना प्रदृश्यते ॥
 पूजादी प्रथमा प्रोक्ता दानाभयनकर्मणि ॥ वतेश्राद्धे द्वितीया तु प्रोक्ता श्यामाष्टमीतिथिः ॥ पूर्वाष्टमी कृष्णपक्षे शुक्लपक्षे परातिथिः ॥ आवर्णे सप्तमी कृष्णशुक्लपः
 क्षे निभे क्षणा ॥ अष्टमारात्रि संयुक्ता प्रदोषाख्यातिथिस्तथा ॥ शिवपूजाविधौ शक्ता सर्वसिद्धिकरा भुवि ॥ कुलवारयुता वेत्ता शक्तिपूजाविधौतिथिः ॥ सासोमवारसं
 युक्ता शिवपूजाविधौतिथिः ॥ शिवशक्तिभैरवचरात्रावे च प्रपूजयेत् ॥ विशेषफलदा प्रोक्ता रात्रिपूजामहेश्वरि ॥ प्रदोषस्त्रिविधो देवितत्कर्मश्रुतसादरं ॥ सप्त
 मी शांकरो संधौ प्रदोषो रजनीमुखे ॥ प्रदोषो रजनी च केद्वादशचत्रयोदशी ॥ तत्संधौ च प्रदोषः स्याद्विधः शनियुक्तरः ॥ चतुर्दश्यति च परा पूर्वार्द्धे रात्रि संयुता ॥
 सप्तमी साम संयुक्ता आवर्ण कृष्णपक्षजा ॥ अमारात्रि संविज्ञा सातिथिः शिवशक्तिजा ॥ शिवं प्रदोषे संपूज्य शक्तिरात्रौ प्रपूजयेत् ॥ अष्टमी रससंवापि द्वितीयदृश्य

तयदि ॥ भौमयुक्ता पूर्वयोगाद्रौ माक्ता चाष्टमा तु या ॥ सातिथिः सर्वकार्याणां केचि प्रोक्तामहेश्वरि ॥ अष्टम्यामष्टमी पूजानवम्या नवमा तथा ॥ योगे पूजा शुभादेवि पूः
 जा प्रोक्तामहेश्वरि ॥ नवम्यां मंगलदिने पूर्वविधे प्रपूजयेत् ॥ अष्टमी नवमी संधौ पूजनां फलदायिनी ॥ एकोद्विंशतु पूर्वार्द्धे पराहृतु पार्वणि ॥ समयोगे परा
 ह्यापंचमा भागयोगतः ॥ प्रथमप्रहृत्यक्ता तृतीयप्रहृरावधि ॥ पूजयेद्यामयुगेन शिवानुक्तवरप्रदी ॥ प्रथमप्रहरो देवि शिवस्य परिकीर्तितः ॥ परशं भोर्द्विती
 यस्तु तृतीयशक्तिगोचरः ॥ रुद्रविष्णुब्रह्मणस्तु मुरुत्तारव्यश्चतुर्थकः ॥ शिवशक्त्याभिधौ योगो मध्ययामयुगे भवेत् ॥ तत्र यद्यत्कृतं कर्म तदनन्तफलप्रदं ॥ म
 धयामद्वये देवि पूजयेद्भौमये जपेत् ॥ तर्पयेद्भोजयेच्छक्तिं सर्वसिद्धिसविंदति ॥ संध्यायां शंभुपूजा स्यात्तमध्यारात्रौ तु कालिका ॥ प्रथमप्रहरो देवि पूजा साधन
 मारभेत् ॥ द्वितीयप्रहर्पूज्यादिविधं जपमाचरेत् ॥ तदंत्योगकृत्वा शिवतुल्यो नरो भवेत् ॥ महानिशा स्थिता सततिथिः पूज्याविधौ स्मृतं ॥ अमाभौमसमा
 युक्ता पूर्वविज्ञातुयातिथिः ॥ सातिथिवलिदानादौ साधने प्रथमा स्मृता ॥ योपवासेतिथिर्देवि सातिथिः शिवपूजने ॥ कृष्णाष्टम्यादिवा भुक्ता रात्रौ भुक्ता च
 पर्वणि ॥ एकादश्यामहोरात्रभुक्ता चाद्रायणं चरेत् ॥ पूर्वार्द्धे परे द्यश्च यातिथिः समरूपिणी ॥ पूर्वेषोषणकार्यार्थं परान्ते भोजनं चरेत् ॥ श्राद्धे चापपराहः
 ख्यातिथि प्रोक्तामहेश्वरि ॥ मातृश्राद्धं च पूर्वार्द्धे पितुः श्राद्धं परार्द्धे ॥ प्रथमा चापराह्या द्वितीये कामनाडिका ॥ हेमंतपूर्वाह्नारव्यक्रमेण पार्वणि भवेत् ॥ ज्येष्ठ
 पूर्वार्द्धे योगारव्यक्रमेण पूर्ववृत्तिथौ ॥ पार्वणि भैरवमते कौलश्राद्धप्रकीर्तितं ॥ कलानादुरुत्तरं देवितिथिरस्ति यदा शिवे ॥ परैव श्राद्धकालादौतिथिः प्रोक्तामहेश्व
 रि ॥ सूर्योदयमनुवाप्यातीर्थयात्रातिथिस्तथा ॥ सानिमिस्त्रानदानादौ तीर्थश्राद्धं तु केवला ॥ अष्टादश्याद्यटीभूक्तेतिथिरस्ति यदा शिवे ॥ तदन्ते मायदादेवि परै

७४

वशार्द्धकर्मणा॥ चैत्राषाढनिवमाशुक्लामध्याह्नापिनीतिथिः॥ अष्टमीनवमीयुक्ताशुक्लपक्षेतिथिः शुभ॥ कौलश्राद्धंतत्रकुर्यात्कुलपूजार्थमेवच॥ यद्दर्शनसंकल्प
 स्त्वधिवासादिकं भवेत्॥ सतिद्योस्नानदानादिकं भवति पार्वति॥ अमाचयौर्णिमादेविपरास्नानविधौतिथिः॥ चतुर्दशीसमाश्रयनवम्यान्तंमहेश्वरि॥ रात्रिवि
 तिथिः सर्वाशुभदापरमेश्वरि॥ तद्येवग्रहणेदेवि तिथिः परैवकीर्तिता॥ चक्षुषादर्शनंराहोयत्रग्रहणमुच्यते॥ चक्षुष्यादर्शनंरोहोमुक्तिर्ग्रहणमोचने॥ पुरश्चर
 णकार्येतुसूर्यचन्द्रग्रहस्वयं॥ इति संक्षेपतः प्रोक्तंविशेषंशृणुसादरे॥ देवशंद्रोयस्यभवेत्सादेवचन्द्रइरितः॥ देवस्यचन्द्रइत्युक्तः सुदेवचन्द्रइत्यपि॥ वाकोपिध्व
 निसादृश्यादेविचंद्रेविचन्द्रेषुमुख्यता॥ चक्षुषादर्शनंराहोरित्यत्रमुख्यतातथा॥ चंद्रोदयव्यापिनीतुस्नाने स्यात्कालरात्रिका॥ देवतादर्शनार्थंचमध्यामामध्या
 तिथिः॥ प्रथमप्रहरंत्यक्तातृतीयप्रहरावधि॥ आद्यः शैवाभिषेयोयोगोद्वितीयः शाक्तसंज्ञिकः॥ द्वयंमिलित्वादेवेशियोगः स्वाराज्यवाचकः॥ स्वाराज्ययोगदेवेशि
 यत्किंचिज्जगतीगले॥ स्वाराज्ययोगेदेवेशिक्रीडंतिकालिकागणः॥ तत्रयद्यन्तंदेविशृणोतिदेवतासुये॥ नवीरसाधनैर्देविनशक्तिपूजनादितिः॥ स्वयंभू
 कुसुमाद्यैवीनतथावरदाभवेत्॥ यथास्वाराज्ययोगेनक्षणाक्षिप्यति पार्वति॥ नधनैर्नतपस्याभिर्नचतार्थवतेज्यथा॥ स्वाराज्ययोगमात्रेणदेवतावरदाश्रवं
 ॥ स्वयंभुकुसुमंयोनवीरसाधनसिद्धयः॥ कुर्यात्तुयस्त्रियाभुयान्योगः पूर्वत्रसूचितः॥ भाग्येनप्राप्यतेनित्येसएवंदेवतास्वयं॥ आद्यस्यद्यदिकावेदव
 र्जयित्वा महेश्वरि॥ द्वितीयस्यतिथिनाचचतुःकंसंयजेच्छिवे॥ मध्याह्नयोमयोगोयदेवानामपि दुर्लभं॥ कालीयोगाधिधोयोगः सर्वयोगोत्तमोत्तमः॥ कु
 लवार्षसंयोगात्कामवीराभिधाभवेत्॥ पूर्वयोगात्कालवीरः द्वितीयः काममोक्षनः॥ तत्रयद्यन्तंदेविदेवतादर्शनप्रदं॥ तद्योगेपरमेशानिकुमारी

७५

तुसुलक्षणा॥ चारुनेत्रांसुचतुरांवालांगानपरायणां॥ सिंहसनेतुसंस्थाप्यदेविवत्परिपूजयेत्॥ ध्यात्वाकामकलांतत्रस्वस्मिन्नपि महेश्वरि॥ सर्वसिद्धीश्वरोभूयान्
 देवताभावतत्परः॥ तयायुदुक्तंदेवेशितदेवभवतिश्रुवं॥ विभावपरितोयंत्रयंत्रविंदौकुमारिकां॥ संपूजयेन्महेशानिततश्चावराण्यजेत्॥ ध्यानोक्तदेवताभावस्त
 त्रवेद्राग्ययोगतः॥ तदेवसिद्धिमाप्नोतिसादेवीभवतिश्रुवं॥ एतस्याभ्यासमात्रेणपृथिवीत्वंचमाप्नुयात्॥ विविधसुंदरीपृथ्वीपत्रैवकर्तुमिच्छति॥ तत्रैवक्षणागण
 त्रैसभवतिमहेश्वरि॥ मापृथ्वीवहुभारतीक्षिप्यमानापुराभवेत्॥ तदास्तंभचतुष्कंचदत्ताश्रीकालिकांवया॥ धर्मज्ञानंचवैराग्यमैश्वर्यतदनन्तरं॥ धर्मस्तंभो
 भवेदाद्योवृषः सुचारुदृक्॥ चतुःपदासमायुक्तः पृथिवीयातिभेदतः॥ रक्तवर्णः सन्दूरस्तधर्मस्तंभः प्रकीर्तितः॥ ज्ञानस्तंभद्वितीयः स्यात्सर्वयत्करांक्षणा
 न्॥ ब्रह्माण्डगोलकज्ञानंचित्तज्ञानंदतत्परः॥ सस्तंभस्तद्वितीयः स्यान्तदुपंशृणुपार्वति॥ सिंहरूपः कृष्णवर्णः छटयाश्वेतयायुतः॥ पुच्छंचमस्तकेप्रोक्तंके
 टिः सुष्मामहेश्वरि॥ वैराग्यंतुतृतीयस्याह्नयरूपंपुरातनं॥ निर्वाणदीक्षयायुक्तंचतुश्चरणादीक्षया॥ सर्वनिर्मुक्तयाशक्त्यायुक्तंचवैराग्यमुच्यते॥ ऐश्वर्यंचचतुर्थं
 स्याद्गजरूपंपुरातनं॥ गजसिद्धिवलेनैवपूर्वसंसाधिनेनच॥ वासिद्धिर्गजरूपेयसाधरूपामहोज्ज्वलाः॥ यत्रैवदृश्यतेदेवितत्रैवगजनाथता॥ वृक्षाणांप्रक्षराणां
 चकीटादीनांचपार्वति॥ तावन्नाथत्वतांदेविमदर्थजायतेसह॥ ऐश्वर्यरूपंकृत्वातुभारणांतुचतुष्टयं॥ नाप्यसंस्थापितापृथ्वीचतुरस्रामहोज्ज्वला॥ बीजांकुरन्यायः
 योगादत्रचैतेभवन्तिच॥ विष्णुपूर्वचतुष्कंचचतुर्वेदास्तथैवच॥ अथर्वेदकृपायातुचत्वारोगुणाराशयः॥ वाक्चतुष्कंजाग्रदादिवक्त्रंचत्रिकालता॥ महावाकसिद्धिर
 पराचतुर्थीपरमेश्वरि॥ आधारानंबमारभ्यपृथिवीशवृतः शिवे॥ ततस्तपृथिवीदेवीसुधाविस्तत्रतिष्ठति॥ मूलाधारंपीतवर्णंचतुरस्रंमहोज्ज्वलं॥ पृथिव्याभ्यास

योगे प्रपृथिव्या जयमाप्नुयात् ॥ पृथिवी तु जले नीत्वा सुधा द्रविति धाय च ॥ स्वाधिस्थाने षट्पदले तु सुसृज्य भोधिः प्रतिष्ठति ॥ जलवद्भूतो नीत्वा तंच वायौ प्रव
शयेत् ॥ तथा काशे समानीय चोन्मनीलयमाचरेत् ॥ हंसपीठे ततो नीत्वा परशभौ निवेदयेत् ॥ शिवस्वरूपो भवति शिवता तस्य जायते ॥ एवं योगः समाख्या
तः किमन्यच्छातुमिच्छसि ॥ ॥ देव्युवाच ॥ देवेश श्रोतुमिच्छामि रूपां परमं शुभं ॥ ॥ शिव उवाच ॥ किं न द्रुहस्यं देवेशि संशयं वद सत्वरं ॥ ॥ देव्यु
वाच ॥ शिवशंभो प्राणनाथ सर्वाकर्षणकारकः ॥ बांछा कल्पलतानाम्नावाला भवेदसत्वरं बांछा कल्पलता योगः सर्वयोगोत्तमोत्तमः ॥ पूर्वकुमारीः
मानायनखायां तं प्रवीक्षयेत् ॥ शतं भाले शतं केशे शतं सिंदूरमंडले ॥ शतद्वयं कुचद्वये शतं कोणे शतं चके ॥ शतं नेत्रे शतं तालौ सहस्रं पुरस्त्रिया ॥ एवं क्रमेण देवे
शिवाद्या कल्पलता भवेत् ॥ शतं पादे शतं नाभौ रोमावल्यां शतं भवेत् ॥ शतं रुद्रे शतं नेत्रे शतं मात्रं कपोलयो ॥ शतं भाले च शिमतं वदने प्रजपेद्विवे ॥ स्पृश्या वलोक्य प्र
जपेद्वै लोकां प्रविजयी भवेत् ॥ राजा भवति देवेशि कामिनी सिद्धिमाप्नुयात् ॥ वश्या कर्षणं संमोहव्यस्तं भरसायणं ॥ रसं खड्गं पादुकां च वेतालपक्षिणी गणं ॥ खेच
री परकायां च मृतसंजिविनी तथा ॥ गोपनीयं गोपनीयं किमन्यच्छातुमिच्छसि ॥ इति श्रीशक्तिसंगम तंत्रे अक्षोभ्यतारा संवादे योग पटलः ॥ ४१ ॥ ॥ देव्युवाच ॥
देवेश श्रोतुमिच्छामि रूपां तिरुहस्यकं ॥ ॥ शिव उवाच ॥ रूपां तिरुहस्यं च गोप्यां प्रोष्यं परात्परं ॥ ब्रह्मराजाभिधं योगं सर्वयोगोत्तमोत्तमं ॥ कथ्यते परमेशानि
शृणु सा वहिता भव ॥ सुन्दरं चंचलां चार्चयिष्ये भवने क्षणं ॥ चतुरां कामलीलादिक्षानयुक्तां विनां दिनीं ॥ प्रथमा द्वादसमारभ्य नववर्षातिमाश्वरी ॥ नवदुर्गाति विख्या
ता तदनंतरं शृणु ॥ दशवर्षोत्तरं देविका मवर्षाति मेव च ॥ तावद्दालेति विख्याता सर्वसिद्धिपरा मता ॥ त्रयोदशमारभ्य षोडशां तं महेश्वरि ॥ तावन्श्यामेति विख्या

ताश्यामाघोडशवार्षिकी॥ षोडशोर्द्धविंशतीतंतरुणीपरिकीर्तिता॥ विंशोत्तरं त्रिंशनांतं महातारुण्यकौमुदी॥ चत्वारिंशोत्तरंदेविप्रोक्तागतवयाभिधा॥ जात्येष्टकस
मायुक्ताकुलाकुलसमुद्भवे॥ पंचचक्रैसमुद्भूताषट्त्रिंशज्जातिगांचवा॥ पंचाशत्तीर्थसंभूतावालामानायापार्वति॥ तांशृंगारवतीकृत्वावयःसंधिपरांशिवे॥ निःक
लांसमतुजात्वास्यासजालंप्रविन्यसेत्॥ न्यासान्विधायतद्देहेकामसोमशिवात्मकैः॥ प्रसूनमंचेसंस्थाप्यतानानांचसमाचरेत्॥ वस्त्रालंकरणंदत्वाकोणोदेवी
प्रपूजयेत्॥ यंत्रंविभाज्यपरितोमध्यविंदौमहेश्वरि॥ कुमारदेवतारूपांदेवतारूपविग्रहा॥ ध्यात्वासंपूजयेदेवीसर्वावयवसंयुतां॥ चक्रैवापूजयेदेविसर्वावरणसंयु
तां॥ देवतांपूजयेद्रात्रौसांगीवरणसंयुतां॥ सवल्यंतंचसंसाध्यजपध्यानपरायणाः॥ ध्यात्वात्रिकोणोतांदेवीयथाध्यानोक्तविग्रहां॥ जपंतत्रसमाप्यादौतदुक्तवाक्य
माचरेत्॥ दत्वास्वजिह्वातद्योनौपोसिलेहनतत्परः॥ त्रिकालज्ञोनरोभूयात्काव्यंसर्वमयंभवेत्॥ अश्रुतान्यपिशस्त्राणिवेदादीन्याठयेत्तेशिवे॥ अनधीनगतांविद्यां
यांकांविज्जगतांगतां॥ सर्वेवितिपाठयतिनात्रकार्याविचारण॥ तस्यास्सर्वांगमालोक्यसंस्पृशापरमेश्वरि॥ तयायदुक्तंदेवेशितदेवकारयेत्प्रिये॥ अन्यथाकु
रुतेयस्तुतस्यनाशोभविष्यति॥ तांवालोतुंसमादायदशवर्षोत्तरांशिवे॥ प्रसूनमंचेसंस्थाप्यसर्वसौगंधभूषितः॥ सर्वान्द्रमयःशान्तशक्तियोनिप्रलेहनः॥ शक्तोस्वा
भिमुखीकृत्वावालांवापरमेश्वरि॥ योनौजिह्वांप्रदत्वातुप्रजयेत्कालिकांविंकां॥ लक्षमात्रंजयेदेविसर्वजःसाधकोभवेत्॥ कुमार्यस्ताःशक्तयश्चपूजिताकोटिशःएका
चैत्पूजितावालासमस्तंपूजितंभवेत्॥ वेश्णावंशमुद्भूतांसमानीयक्रमारिकां॥ सर्वावयवमालोक्यपूजयेन्मूलदेवतां॥ स्नानंश्रावणंसंवीक्ष्यसंचुच्यपरमेश्वरि॥ सर्वा
ंगवीक्ष्यदेवेशिस्पृष्ट्वापिपरमेश्वरि॥ लक्ष्मंजपेन्महेशानित्रैक्यलोविजयीकवि॥ तैरिणीवंशसमुद्भूतांवालामानायापार्वति॥ द्यूणालज्जालंविनिर्मुक्तांचंचलांकाम

ताडिती॥ नवोत्तरांकाममध्यां प्रसूनमं विकेचयेत्॥ पादद्वयं प्राणमध्यां धीवीकाचुं वजयेत्सदा॥ आलिङ्ग्य प्रजयेत् चक्रलेहनतत्परः॥ चक्रजिह्वां प्रदत्वा च वीक्ष्य लेख्यं
 पेत्सदा॥ महाशक्तिधरो भूयादिकु सिद्धिलभेतु सः॥ तामालिङ्ग्य हृदं भोजे जयकाली समः क्षितौ॥ इति प्रोक्तं रहस्यं च किमन्यच्छेत्तु मिच्छसि॥ इति श्रीशक्तिसंगमतं
 राजेश्वरो भूतारासंवादे समाप्तः पठलः॥ ॥ देवेश श्रोतुमिच्छामि रहस्यातिरहस्यं कं॥ यत्र कस्यापि संप्रोक्तं तमेकं यथा प्रतं॥ रहस्ययोगं तदेविकथ्यते शृणुतां
 प्रतं॥ बालामानीय कौमारी देवी वत् पूजयेत् शिवे॥ तस्या देवशिरो दत्वा जपात्काली मयो भवेत्॥ बालामानीय चार्वांगी तस्या दुग्धं प्रयापयेत्॥ लक्षं जपे नमो हेशानि
 सिद्धं स्थिरमयी भवेत्॥ बालामानीय च पत्नी तस्याः शृंगारमचयेत्॥ लक्षं जपे नमो हेशानिकामरूपत्वमाप्नुयात्॥ बालामानीय च पत्नी तस्याः स्तोत्रादिकं चरेत्
 ॥ लक्षमात्रं जपे देवित्रैलोक्य विजया भवेत्॥ बालामानीय ललितं तया वात्सल्यं समाचरेत्॥ लक्षं जपे नमो हेशानिकाव्यकर्ता भवेद्भुवं॥ कुमारी पूजनं स्वर्गे बाला पूजा तु
 मानवे॥ शक्ति पूजा च पाताले वाताले विविधा गति॥ वासुकिः स्वर्गलोके त्तिक केटो मानवो भवेत्॥ शेषः पाताललोके पिरहस्यं गोपतां शिवे॥ इति संक्षेपतः प्रोक्तं
 कुलदर्भं शृणु प्रिये॥ त्रिविधः कुलदर्भो हि गदितः कालशंभुना॥ कथ्यंते तत्र देवेशि गोपनीया कुलेश्वरि॥ कुलचक्रो परिगताः कुलदर्भाः सुखेष्टदाः॥ कर्षादं क
 र्षमात्रं वाप वित्राप प्रकल्पयेत्॥ तर्जन्मार्जतं धार्यं स्वर्णं धार्यं मना मयोः॥ एष एव कुशः प्रोक्तं न कुशो वनसंभवः॥ कुर्वानां पंचकं लिख्यं परितो वर्तते मेखला॥ मू
 लं कपालं मालिख्यं पञ्चलं कूर्चः प्रकीर्तितः॥ एतस्याधारं रागा देववां कृत्वा कार्यं मवाप्नुयात्॥ विधादर्भः प्रकथितः कालिकागर्भवर्त्मनि॥ गोपनीयं मिदं भद्रे सा
 रासारतरंगं महत्॥ कपालं च तथा खड्गं स्त्रीबीजानि च पंचव॥ अनामा यामिदं धार्यं स्वर्णं शुभावहं॥ कुर्वीत कालिका तारासप्तताराद्यमेव च॥ सर्वबीजाद्यहं

पंचकुलदर्भविधारयेत्॥ विद्याश्रीकीर्तिजननं साक्षिदं सर्वसिद्धिदं॥ सर्वसौंदर्यदंभदेवी साक्षिदं प्रदर्शकं॥ इति संक्षेपतः प्रोक्तं ध्यानभेदक्रमं शृणु॥ खड्गं मुंडं व
 राभीतिर्मालामार्गेण कारयेत्॥ खड्गं मुंडं वराभीत्यः पंक्तिमार्गेण धारयेत्॥ दक्षहस्तक्रमेणैव खड्गं मुंडं वराभया॥ भावयेत्परमेशानि ध्यानमेव विधा भवेत्॥ इ
 तिसंक्षेपतः प्रोक्तं मुद्राभेदानं शृणु प्रिये॥ मुद्रा पंचविधा प्रोक्ता ता न हो वच्चि संश्रुणु॥ प्रसीद मध्ये संलिख्य कुर्वानां तु त्रयोदश॥ त्रैलोक्य विजयी मुद्रा चतुरस्र
 ये शिवे॥ मध्यांती परितोऽं च स्पृशद्दिशि नाशिता॥ अंवा मुद्रा बीजमुद्रा बीजकारवा तथा परा॥ यंत्ररूपानाममपी मुद्रा पंचविधा स्मृता॥ रामवानरलापाख्या
 तथा लक्ष्मणरावणौ॥ एतास्त्वकाभिधामुद्रा सा प्राज्जाख्या महोत्तमा॥ त्रिकोणावृत्तवेद त्रिवारणा खड्गदलरूपक॥ षट्दलं च तथा कोणमष्टास्त्रकोणरूपकं॥ द
 शविद्या बीजरूपा संख्या तारक्रमेण च॥ मूलं वेत्स्य लिख्ये नमुद्रां सर्वसिद्धिप्रदामना॥ त्रिपंचसप्ततारस्य शातबीजस्य योगतः॥ आद्यसंपुटयोगेन नाम मुद्रा भवे
 द्विवे॥ बीजं स्वरूपमुच्चार्य प्रसीदेति पट्टयं॥ मुद्रायां विलिखेदे विदश विद्याक्रमस्मृतः॥ बीजं स्वरूपं च वरं हि देयुग्मान्यरा भवेत्॥ बीजं स्वरूपां जयति भजे व
 देति वोच्चरेत्॥ मुद्रा परा महेशानि देवमात्रा विधौ भवेत्॥ नामपर्यायभेदेन यथायोगेन योजयेत्॥ सर्वसिद्धिमवाप्नोति कोटिसिद्धीश्वरो भवेत्॥ एतस्य धारणा
 देविकिंतं धनकरे स्थितं॥ इति संक्षेपतः प्रोक्तं यंत्रमुद्राधारणं शृणु॥ अंगुलीयोगभेदेन पदद्वयं क्रमेण च॥ रत्नभेदे तथा स्वर्णकामना पूर्ववद्भवेत्॥ अष्टासं
 चैव पंचासं वेदास्त्रच त्रिकोणकं॥ वृत्ताष्टदलकंदे विवृत्तभूपुरमेव च॥ यंत्राण्येता निदेवेशिकाष्टयंत्राणि पूर्ववत्॥ अष्टसंमालिखेद्यंत्रं समं रेखं च सुन्दरं॥ प्रसि
 द्धशास्त्रां प्राणं कामाख्यां परिवर्ततः॥ तदधो वारुणं बीजं श्रीबीजं च ततोपरि॥ अमृतं यंत्रमेतद्वि त्तारं चारुणेश्वरं॥ वेदपत्रे लिखेद्बीजं वदुकाख्या तु दीपिनी॥ आ

सिद्धीश्वरनामानं पादमूले प्रधारयेत् ॥ एतस्य धारणा देव सर्व रोग निवारणी ॥ वल्पाद्यौषधयो यद्वत्तद्व्याघ्राणि पादयोः ॥ कलाष्टादशविंशच्च विंशच्च द्वौ यथा-
 क्रमात् ॥ सहस्रं तिनदकोष्टे कलाकोष्टे च वा प्रिये ॥ प्रसारक्तमयोगेन चांक्यं त्राणि पादयोः ॥ सर्ववीक्षा प्रसिद्धार्थत्रैलोक्य विजयाय च ॥ कोटि सिद्धीश्वरार्घ्यं तु पाद-
 यो धरिणी मतं ॥ प्रबाले वश्यसिद्धार्थे वैदूयं शत्रुनाशनं ॥ मुक्तापाकामिनी पुष्पिरींद्रनीले जपस्मृतः ॥ गोरुमते च गोमेदे हीरके रात्प सिद्धयः ॥ कुरविंदे पुष्पाग-
 जे पद्मरागे च रासके ॥ स्पर्शरत्ने च माणिक्ये सर्वरत्ने पि पावति ॥ चिंतामणौ च परिते पृथिवी सिद्धिरेव च ॥ दारिद्र्यनाशनार्थं तु हारिने धारयेद्भवे ॥ इति संक्षेपतः प्रो-
 क्तं किमन्युः श्रोतुमिच्छसि ॥ इति श्रीशक्तिसंगम तंत्रराजे पादमुद्रा पटलः ॥ ॥ देव्युवाच ॥ देवेश श्रोतुमिच्छामि रूपातिरूपात् ॥ ॥ शिव उवाच ॥ यन्न कस्य वि-
 दाख्यातं ते देव कथ्यते शृणु ॥ दग्धं च स्फुटितं नष्टं यद्वा चौराणां संहृतं ॥ विदीर्णं द्युष्टं रत्नं च तदुपायं शृणु प्रिये ॥ उपोष्य रजितं मेकां हं विष्णुं शी जितेन्द्रियः ॥ लक्ष-
 मात्रं जपेन्मंत्रं संप्रदायानुसारतः ॥ दशाष्टपंचयोगेन सद्गुणगुरुतोषणं ॥ ब्राह्मणभोजयेद्यत्ना कुमारी रुसुवा सिनी ॥ शक्तिपूजांततः कार्यात् कुर्यादष्टा-
 ष्टकं बुधः ॥ पंचपंचकं वापि कालीतारानुसारतः ॥ अथ बालुपविद्धं चेत् स्फुटितादि विदुषितं ॥ मानं नष्टं यः करोति तस्य मृत्युश्चिमा सतः ॥ तीर्थराजे गिरी-
 गर्भे समुद्रे सरितांतरे ॥ लिपकूले प्रदेवेशि त्वन्यथा मृत्युमाप्नुयात् ॥ विद्यामात्रे चिदंकार्यं विशेषं शृणु सादरं ॥ लिंगे वा गो नर्मत्पुपवपुर्मन दुष्पतिः ॥ शालेका-
 यदि नो भानानदलिंगं न दुष्पति ॥ शालग्रामशिलामात्रं भोगे मृत्युकरो भवेत् ॥ भूमौ यादकराघाते नेत्रादिमस्तकेशिवे ॥ हृदयाघातमापत्रे सर्वं नश्यति पावति तां-
 मूर्तिं विस्तृजे देवि पुनर्मुर्तिसमाचरेत् ॥ महाविद्याविधौ देवि शेषं शृणु सादरं ॥ यत्र देवो गतो देवितदेशं तस्थलं त्यजेत् ॥ प्रायश्चित्तं ततः कृत्वा सुखमाप्नो-

तिसाधकः ॥ बाला मानाय कौमारी चार्वंगी चारुचर्चिता ॥ प्रसूतमंके संस्थाप्य सागी सावारं रणीयजेत् ॥ देव्याः स्वरूपं देवेशि तद्वत्तस्याः स्वरूपकं ॥ विभाव्य प्रज-
 पे देविसं प्रदायानुसारतः ॥ उपवासं प्रकुर्वीत दिने मेकमतं द्रितः ॥ लक्षमात्रं जयन्तत्र जपतर्पणभेदतः ॥ कुमार्यमिव संपूज्य तत्र दीपान्समाचरेत् ॥ त्रिश-
 क्तिवलविद्यादौ दीपराजं समाचरेत् ॥ दीपाग्रे दीपिनां जप्त्वा दोषहानो नरो भवेत् ॥ सिंदूरे साकृतं यंत्रं मूलेनावेष्टितं ततः ॥ तत्कोरो कुलुं कोलिष्यत तत्र दीपं समा-
 चरेत् ॥ अष्टगन्धेन केनापि गंधनधुसरो न च ॥ दिव्यवरो न देवेशि तेन सिद्धीश्वरो भवेत् ॥ अयं च नित्यं दीपो ह्यत्रिशक्तिविषये मतः ॥ प्रायश्चित्तं प्रसंगे राका-
 र्जितः परमेश्वरि ॥ दापे स्वदेवी संपूज्य सागी सावरणां शिवे ॥ पश्चिमाभिमुखं दीपं पात्रत्रिपलमात्रकं ॥ सौवर्गां रजतं तां प्रमात्रिक्यं धान्यसंभवे ॥ दीपं कृत्वा
 प्रयत्नेन एकविंशतितंतुभिः ॥ त्रिपंचनवरुद्रैश्च वितस्तिवर्तिकाचरेत् ॥ गोद्युतेन पलाघेन आज्यपात्रं समाचरेत् ॥ चतुरंगुलमुक्ष्यं साक्षं गुलसमुन्नतं ॥ व-
 ध्रंगुणी गुलप्रोक्तं कवचं सप्तधाचरेत् ॥ एवं क्रमेण देवेशि सिद्धिमाप्नोति साधकः ॥ वलिदानं नतः कुर्यात्सात्विकादिप्रभेदतः ॥ आपदुद्धारकं जप्त्वा दोषह-
 नो नरो भवेत् ॥ महाविद्याविधौ प्रोक्तं शैलवैष्णवयोः शृणु ॥ उपोष्य रजिनी मेकां मद्योरं लक्षमात्रकं ॥ तद्वशां शं होमकर्म दोषहानस्ततो भवेत् ॥ सुदर्शनं
 वैष्णवे तु सौरेदं संजपेद्भवे ॥ गणयेश्वरं रिराखं जप्त्वा सिद्धीश्वरो भवेत् ॥ अन्यथा कुरुते यत्कृतस्य पातो भविष्यति ॥ अयुतत्रयमिच्छन्ति दिव्योद्याश्चात्र पा-
 वति ॥ गोपनीयं विशेषणं स्वयोनिरिव पावति ॥ इति संक्षेपतः प्रोक्तं किं पुनः श्रोतुमिच्छसि ॥ इति श्रीशक्तिसंगमे महोग्रताराक्षोभ्यसंवादेनष्टप्रायश्चित्त-
 पटलः ॥ ॥ देव्युवाच ॥ देवेश श्रोतुमिच्छामि रूपातिरूपात् ॥ ॥ शिव उवाच ॥ यंत्रं नष्टं च कृतं तत्रायः कथ्यते शृणु ॥ कुमारी च समानीय चार्वंगी च

रुहसिनीं ॥ प्रसूनपीठे संस्थाप्य न्यासजालप्रविन्यसेत् ॥ पात्रासादनमासाद्य तांवालां पूजयेत्ततः ॥ नवोत्तरसमारभ्य कामवर्षान्तकं शिवे ॥ तावद्वालेति गदि
 ताताकाली समः कलौ ॥ तां संपूज्य महेशानि दोषमुक्तो नरो भवेत् ॥ मूलाधारमस्तकान्तसमालोक्य विभाव्य च ॥ ध्यानोक्तदेवतां कृत्वा ध्यात्वा सांगां स परिवार
 को न विनी भोगपेदे विसागां सावरणी शिवे ॥ स्वदेवी वञ्च संपूज्य सवल्यं तं महेश्वरि ॥ अंगेषु ढंगं संपूज्य मस्तके गुरुपूजनं ॥ सर्वावति च सर्वो गे मूलदेवा वि
 पत्रके ॥ संपूज्य परमेशानिरत्नाभरणविस्तारैः ॥ ग्रामे वस्त्रैर्भोजनाद्यैलेह्ययेद्यादिभिः शिवे ॥ संपूज्य महेशानि देवताभावतत्परः ॥ तथा यदुक्तं देवेशित
 देववरदानकं ॥ सातत्रवरदाचेत्सा देवतावरदाश्रवं ॥ तस्या देहे वसं देवीनात्र कार्या विचारणां ॥ अविकारेण मनसा पूजयन्निजदेववत् ॥ सर्वशिवमहा
 विद्यास्तनूदागोशक्तिदे देगाः ॥ साचेतकुक्षमदाभूया देवताशोभमाप्नुयात् ॥ एवं क्रमेण देवेशि संपूज्य निजदेवतां ॥ यत्र दोषविनिर्मुक्तः पुनर्यंत्रं वसं
 ग्रहेत् ॥ उक्तसंस्कारमासाद्य स्वगुर्वक्रैर्नवतर्जना ॥ एकतोलद्वितोलं वा त्रितोलं वा पंचतोलकं ॥ रसतोलं वेदतोलं सप्ताष्टतोलकं तथा ॥ दशतोलं सूर्यतोलं
 कलाभुवनतोलकं ॥ रसतोलं चतुःषष्टितोलकं शततोलकं ॥ यपामनो जं सुखदं सुरेखं धीठमुन्नमं ॥ उद्धरे खं भूमिरेखं मेरुकैलाशसन्निभं ॥ सर्वाप्रका
 रयेद्यंत्रं वालाहस्तानुसंग्रहेत् ॥ तदभावे गुरो रुक्ता हृत्वा पूजयेत्सुखं ॥ सत्ये कुमारि पूजोक्ता द्वियुगे वालिकामता ॥ कलौ शक्तिस्तु संप्रोक्ता कामदोषास्तु
 वालिका ॥ कलौ बालौ धसंप्रोक्ता यंत्रसिद्धिस्तो कृवं ॥ इति संक्षेपतः प्रोक्तं किमन्यत्तु मिह सि ॥ ॥ देववाच ॥ देवेश श्रोतुमिहामिरहस्यातिरहस्यकं ॥ ॥
 ॥ शिव उवाच ॥ अथोच्यते महायंत्रं संस्कारः सर्वसिद्धिदः ॥ शुभे हि स्थानमाचर्य शुभलग्ने शुभे क्षणे ॥ कृतनित्यक्रियो मंत्रां प्राप्नुवो वा प्युदुखः ॥ भूतशुद्ध

दिकं कृत्वा कल्पोक्तव्यासमाचरेत् ॥ सुवर्णं रजतं ताम्रश्रेष्ठं मध्यंतथा धमं ॥ ताम्रं शततुरां प्रोक्तं रोप्यं कोटिगुणं भवेत् ॥ स्वर्णेनानन्तफलदस्फाटकोपितघास
 मं ॥ स्फाटिके वा मारते निमोनास्ति मानके ॥ एकतोलं द्वितोलं वा त्रितोलं वेदतोलकं ॥ पंचतोलं सतोलं वा सप्ताष्टतोलकं तथा ॥ साधकस्य मना जंवा कृत्वा पीठं सुसा
 धयेत् ॥ पूर्वोक्तधातुद्रव्यैश्च सुंदरं सुमनोहरं ॥ ताम्रद्वयदशवर्षाणि धारणे न तु पूजने ताम्राद्यैः ताम्रयंत्रैश्च देवता सर्वदा स्थिता सुरेखं शुभदं पंचलेखयित्वा
 विधानतः ॥ प्रतिष्ठाचततः कुर्याद्यथाशस्त्रप्रमाणतः ॥ पगपक्षे पुण्यकाले शैलादिविहितस्थले ॥ मंत्राकल्पानुसारे तु पूर्वधरधिवासयेत् ॥ सायं संकल्पविधि
 वत घटस्थापनपूर्वकं ॥ गणेशादीन् समभ्यर्च्य दिक्पालान् परिपूजयेत् ॥ मद्यमांसं तथा मत्स्यं मुद्रामैथुनमेव च ॥ मंत्रसंस्कारकमद्विद्रव्यमेतन्मये रितं ॥ यथा
 शक्त्योपचाराद्यैः पूजयेन्मूलदेवतां ॥ सुगंधतैलगंधाद्यैश्चैस्तमेधिवासयेत् ॥ चंद्रव्यादिमंत्रेण जपद्योषपुरस्सर ॥ इत्यधिवासितं कृत्वा संयतो विजितेन्द्रि
 यः ॥ प्रातर्नित्यं तु निर्वज्य कृत्ये यागस्थिलं विशेत् ॥ पताकाध्वजसंकीर्णं दिव्यमंडलमंजिके ॥ वितानचामररुद्रपुष्पमालाविराजिते ॥ मंगलांकुरपत्राद्यैः
 कलशैः परिभूषिते ॥ मंडलं सर्वतोभद्रं रेखासाहस्रसंयुतं ॥ सामान्यभद्रं वा देविवेद्याश्च परितो लिखेत् ॥ प्राप्नुवो वा ग्यतो भुत्वा संकल्पाभीष्टसिद्धये ॥ पंच
 शुद्धिसमाचर्य कूचमक्षतसंयुतं ॥ संस्थाप्य मंडलं तत्र यजेदाधारशक्तितः ॥ पीठमंत्रां समास्कार्य स्थापयेत्कलशं बुधः ॥ दीक्षाक्रमोक्तविधिना भिक्षुककः
 लशंतथा ॥ पंचगव्यंततः कुर्याद्विवमंत्रं विशोधितं ॥ तेन सुस्नापयेन्मंत्रायंत्रे च पुणर्वजयेत् ॥ पंचाभूतेन रुविषा दुग्धेन पयसा क्रमात् ॥ तत उद्धर्तनं कृत्वा
 जलेन स्नापयेदपि ॥ पंचगव्यं समानीय तत्र यंत्रं समादित ॥ जलं क्षिपेत्सुवर्णादिवेदमूलपुरस्सरं ॥ तत उद्धृत्य स्वर्णादिपात्रे संस्थाप्य मंत्रवित् ॥ पंचाभू

तेनतीर्थेनशीतलेनजलेनच॥सहस्रशार्धामंत्रेणमूलमंत्रपुरस्सरै॥सुखाप्ययावमानेनकपूर्वागुरुनीरतः॥सर्वोषधिजलेर्गंधजलेर्यत्नेनमज्जनं॥ततश्च
 छडकूलेनजलमुत्सार्यसाधकः॥परिधायडकूलेद्वेस्वर्णनिर्मितदोलया॥मण्डलेतांसमानोयन्त्यगीतैजपस्त्वनैः॥कुंकुमाद्यैविलिप्याथपूज्यसर्वो
 पचारकैः॥पीठपूजांततःकुर्यात्सखकल्पोक्तमानतः॥कुशैःकुलीनैर्वर्द्धिविशतमष्टोत्तरंजपेत्॥प्रणवंयंत्रराजंचविद्यारूपदमुद्धरेत्॥महायंत्रायधीरु
 पंलिखेन्नतोमहानिच॥तत्रोयंत्रैःप्रचोरूपंदयादेषाप्रकीर्तिता॥इमांयंत्रस्यायत्रीजस्मादेवत्वमाप्नुयात्॥अथेष्टदेवताध्यात्वामुद्रयावरुयेत्ततः॥
 जीवन्मासंततःकुर्यात्पूजयोर्यदष्टदेवता॥नृत्यगीतैश्चवादित्रैःपंचघोषपुरःसरं॥ततो जपेद्विष्टमंत्रमष्टोत्तरसहस्रकं॥कुंडेवास्थंदिलेमंत्रीरुविष्टासं
 स्मृतेनले॥यथाविधिविधानेनश्रवाहोमंसमाचरेत्॥ग्रासप्रमाणंचरुकमूलेनाकृत्वमंत्रवित्॥वृत्तश्चततोदत्वाजुहुयादग्निसंमुख॥पंचविंश
 तितत्त्वैश्चतत्वासानप्यप्यगाः॥वरुणादिकातिचैवदद्यात्पूर्वोदितोवलिं॥ततश्चावृत्तिदेवेभ्योवृत्तेनाहुतिमाचरेत्॥तदनैदेवीमंत्रेणानुदष्टोत्तरंशतंमा
 तृकायुक्तमंत्रंतुजयनूपस्वनैः॥गत्वाहोमसमीपेतुदत्वापूर्णहुतिततः॥दृष्टमिधौवलिदत्वाप्रणमेत्त्रकमुत्तमं॥तोषयेत्स्वर्णवस्त्राद्यैःप्रदद्यादक्षिणाः
 मपि॥मकारैःपंचभिर्देवीवीरपूजांसमाचरेत्॥शक्तिकुमारिकांवालांपूजयेत्पंचकैषंचकं॥कुर्याद्विष्टाष्टकंवापिकुलद्रव्यैसमस्तकैः॥त्रैलोक्यनाथोभव
 तिपरापूजनयोगतः॥रहस्यातिरहस्यंचमुंडयंत्रविशोधनं॥गोपनीयंगोपनीयंगोपनीयंस्वयोनिवत्॥इतिसंक्षेपतःप्रोक्तंकिमन्यच्छेत्तुमिच्छसि॥इतिश्री
 मदादिताराक्षोभ्यसंवादेशक्तिसंगममहातंत्रराजेउत्तरमतेतंत्रग्रहणपटलः॥॥देव्युवाच॥देवेशश्रोतुमिच्छामिरहस्यातिरहस्यकं॥मुंडादिवीरपयं

४ जप

८०

तंसंस्कारंसाधनांवद॥॥शिवउवाच॥रहस्यातिरहस्यंचनकुत्रापिमपेरितं॥तवप्रीत्यामहेशानिकथ्यश्रुत्वासांप्रतं॥मृदासनोभवेदादौद्वितीयस्यादचूडकं॥
 कोमलंचतृतीयांस्यान्मुंडंप्रोक्तंचतुर्थकं॥मृदासनंपंचमंचषष्ठंवीरासनंमतं॥महावीरासनंदेविसंगमंपरिकीर्तितं॥सप्तानांसाधनोदेविमालापात्रविशोध
 ने॥यंत्रंसंशोधनंएवंसर्वसंकथितंपरा॥इदानीमासनानांचसाधनांश्रुत्वापार्वति॥अर्वाकषणमासनोगर्भच्युतमाहुमृदुंबुधाः॥चूडोपनयनहीनंमृतंवा
 चूडकंविदुः॥निवृत्तचूडकोपालोहीनोपनयनंशिवे॥योमृतःपंचमेवर्षतमेवकोमलंविदुः॥सामान्यमरणांप्राप्तंप्रोक्तंदेविमृदासनं॥वीररूपेणसंयातित
 त्रवीरासनंविदुः॥आवेशश्रूलपाशादिमहावीरासनंयुतं॥अखंडांगंशवंदेविसखंडंमस्तकेनयत्॥तन्मुंडंयंत्रमालादिपात्रकर्मणिकीर्तितं॥शवमानोप
 देवेशिगर्भजंयदिवाशवं॥सप्तमाष्टममासीनंचूडकंवाप्यकोमलं॥स्थानंसंशोध्यत्नेनवीरवेषोमुदान्वितः॥ततःसंस्कारमाचर्य्यसंस्थाप्यविमलेस्थले
 ॥गंधाष्टकंसमादायप्रोक्षयेत्पुनर्मततः॥पंचामृतैपंचगव्यैकोणयंचसमन्वितैः॥मूलेनस्थापयेत्तत्रपीठचत्रेधरण्यधः॥त्रिकोणविंदुमायांचचतुरस्र
 त्रिकोणके॥त्रिकोणंतस्यबाह्येतुपद्ममष्टदलंलिखेत्॥षोडशारंचतद्बाह्येत्त्रिवृत्तेत्रिगुणान्वितं॥मूलदेवीचतस्रश्चमूलेनपरिपूजयेत्॥वृत्तंचत्रिगुणांचैव
 आदिमाद्येनयोजयेत्॥वाङ्मायाकमलांतत्रवर्गद्वौसर्वकर्मसा॥वरुर्दशकिलास्तत्रकोणांवाष्टदलेतथा॥षोडशारेत्त्रिवृत्तेचकलीसोमस्यपूजयेत्॥तत्रै
 वस्थापयेद्धारमृदाखंवाप्रयत्नतः॥स्वयंत्रविलिखेत्त्रसाधारशक्तिपूर्वकं॥सुधासिंधुमणिकुंयंचित्रामणिगृहंतथा॥श्मशानंपारिजातंचतन्मूलेशवदे
 दिकां॥धर्मोज्ञानंचवैराग्यंमैश्वर्यंतदनन्तरं॥अधामर्दित्वतोमंत्रापाणिपादेचयुग्मकं॥अकारादिक्षकारांतंमातृकान्यासहृदयकं॥ततस्थानेपूजयेन्मंत्रं

हृदि न्यासादिन्यासादिपूजयेत् ॥ करन्यासंततो मंत्राकरान्यापूजयेत्ततः ॥ अधोमुखं तु तं कृत्वा तन्मुखे मधुखंदत् ॥ देवारपरमानन्ददेवीपयेकशंकर ॥ अष्टः
सिद्धिं च मे देहि मम शान्तिं सदा कुरु ॥ एतच्छुचि वारे द्रवसुवर्णमुं वसिषेत् ॥ एला लवंगलौती च फलं वां वसं युतं ॥ खदिराद्रकगुडं कर्पूरं रक्तं तु ना ॥ भूल
क्षेभावयेत्तत्र जुष्टिकां दृढमुष्टिकां ॥ अर्कं तु शितवाद्यालतिर्मिषां दांपवर्तिकां ॥ निमंत्रयेत्ततः शक्तः सप्तवारान्यनुक्रमात् ॥ चंदनागुरुपुष्पाद्यैर्मूर्ध्नि देवीं प्र
पूजयेत् ॥ जीवं न्यासंततो मंत्रा प्राणमंत्रे पाशोधयेत् ॥ गुलिं गेत धानाभौतदरे गुह्यदेशके ॥ उरुजानुतथा जंघागुल्फपादतलेन च ॥ क्रिरेकं टेना शिकायां
चक्षुषोः कर्णयोरपि ॥ शिखा कवचगंडेषु दुर्धर्षो वोष्ठके तथा ॥ दशोश्चैव जिह्वापी शिरः पृष्ठे च पार्श्वयोः ॥ हृदादिके च वाहुभ्यां चित्तौ वक्षुपादाभ्यां च त
थैव च ॥ सर्वो गे विन्यसेद्वं पीठन्यासमनुत्तमं ॥ सूर्यस्य मण्डले तत्र जयि न्यादिकलात्मकं ॥ मृतकायशवापान्ननमश्चान्ते पदं ततः ॥ स्नापयेत्तुलमंत्रे
ण पूजितेनाष्टवारिणी ॥ सूर्यसोमात्मकं पीठमानिरुपान् प्रकल्पयेत् ॥ मेरुपृष्ठे अर्चिः कृन्दः सुवलंतदनंतरं ॥ कुमेदिवस्ततः पश्चाद्दर्माथसाधने ततः ॥
मौक्षो हिमानसश्चैव सिद्धार्थं परिकीर्तितं ॥ मुद्रां कोमां दर्शयित्वा अस्त्रावगुंठयेत्ततः ॥ शक्तियो निर्मल्यमुद्रां धेनमुद्रांतनः शिवे ॥ प्रदर्शयि क्ते टिकां च चतुरत्रां प्र
दर्शयेत् ॥ धृत्वा विमर्शयन्मूलं पृथ्वा त्वयेति वैक्रमात् ॥ ननावज्रोदके न्यादिमनुभिकामसंख्यकैः ॥ प्राणं पूर्वमुद्रुत्पसहस्रारपदे ततः ॥ हुंफट् स्वाहा तदंते च र
क्षरक्षततो वदेत् ॥ महाप्रतिसरे सर्वविघ्नात्सेदय युग्वदेत् ॥ हुंफउत्तं समुद्रुत्पवह्निजायां समुच्चरेत् ॥ दिक्पालयजनं कार्यमिंद्रादिक्रमयोगतः ॥ वीरार्गलायो
रमंत्रैस्तथा पाशुपतैरपि ॥ महामंडलमंत्रैर्वा दिग्बंधंतत्र कारयेत् ॥ शिवावलितं त्रयद्या हुस्तरादावपि ॥ आदौ मध्ये तथा चान्ते त्रिवारे तु शिवावलि ॥ मुण्ड

ग्रहाण काले तु सर्वथा तु शिवावलिः ॥ शिवशक्तिं च वा पूज्यदिकालान् वलिसंयुतान् ॥ पूजयेत्परमेशानि सायुधानियथाक्रमं ॥ एवं क्रमेण वारेंद्रसर्वेषावलिमा
हरेत् ॥ वाङ्मायाके मली प्रोच्य देव्या मुक्तेष्वेव ॥ यज्ञः प्रवर्तते इमां भागवलिं गृह्ण्युक् ॥ अत्र तिष्ठ नमः प्रोच्य अरक्तने हुंफट् स्वाहा ॥ अकारादिक्षकारान्तान
विन्दुयुग्मात्तुका ॥ शिरादिपादपर्यंतं वेष्टयेद्दक्षिणाक्रमात् ॥ सार्द्धं त्रिवलयैः युक्तं वेष्टयेत्साधकोत्तमः ॥ नानासुगंधद्रव्येण रक्तचन्दनचन्दनैः ॥ काश्मीरगुणु
लौचैव पीतसुवर्णवेष्टयेत् ॥ वंधयद्विधैर्द्रव्यैश्च रयुक्तं हरिद्रया ॥ वध्रापाद्रक्तसूत्रेण पट्टसूत्रेण वापि वा ॥ निद्रं क्षो निरुंकारं शुद्धनाडीगणवृतः ॥ पाषंड
चुद्धिरहितः सर्वभूतहिते रतः ॥ सर्वे वियवसंशुद्धः सर्वशास्त्रविशारदः ॥ कृताभिषेको विद्याज्ञां जपपूजादितत्परः ॥ मद्भासने वसेत्सो हित्व न्यधानरकं व्रजेत्
॥ अजानमोहदंभैश्च दष्टादृष्टिं करोति यः ॥ स जातिनरकं घोरं पिशाचत्वं मवाप्नुयात् ॥ प्रयतेति महामूढाः बाधितं खल्वजीवितौ ॥ विशेषीरक्तशास्त्रज्ञः समया
चारतत्परः ॥ मंत्रज्ञस्तत्र दशी च यंत्रमंत्रविचक्षणाः ॥ निग्रहानुग्रहशक्तश्चतुर्वर्गविनोदकः ॥ स सिद्धः सिद्धिलौको के शायानुग्रहनेक्षमः ॥ अशक्तः कुरुते यस्तु मृत्यु
स्तस्य न शंसयः ॥ मद्भासनमिदं प्रोक्तं किं न्यक्तुमिच्छसि ॥ इति श्रीशक्तिसंगमोत्तरतंत्रे मद्भासनपटलः ॥ ॥ देवुवाच ॥ देवेश श्रोतुमिच्छामि अचुडकविशोध
नं ॥ अचूडाकासने देविसिद्धयः सकलाः स्थिताः ॥ तमासनं समादाय मकारपंचकाचितः ॥ भौमाष्टम्यां चतुर्दश्यां ममायादीपकोत्सवे ॥ कुलऋक्षेपि देवेशि अ
चूडाकासनं भवेत् ॥ दिग्बंधभूतशुद्धादीन् कृत्वा यत्नेन पार्वति ॥ वज्रोदके समारभ्य रक्षरक्षांतकं शिवे ॥ मंत्रान्निज्ञापयत्नेन साधयेद्विष्टसाधनं ॥ अन्यत्सर्वं पू
र्ववत्स्यात्कोमलेष्वेव मेव तु ॥ मुण्डासनं प्रवक्षो हं शृणु सावहिताभव ॥ भौमावाश्यां चतुर्दश्यां मंगलेशनिवासरो ॥ दीयोत्सवे च फाल्गुन्यां साष्टरात्रिदिनेपि

च॥ पूर्वकृतं समाप्याथ याममात्रं गते निशि ॥ वीरवेणोदयापुक्तो मक्तभक्तोजितेन्द्रियः ॥ महाबलो महाबुद्धिर्विजिता सर्वशास्त्रवित् ॥ खड्गहस्तो मुक्तकेशः ॥ इन्द्रा
 कावितः ॥ वलिद्रव्याणि चादाय दृढभक्तो महारुविः ॥ वीरसाधनसामग्रा संवृतः साधकोत्तमः ॥ शिवावलं प्रदत्वा दौतदत्र मुंडसाधनं ॥ शिवारूपासयंदेवित
 त्रविग्रहराक्षवं ॥ अन्यथा विद्यकर्तारो देवादेत्याश्च मानवाः ॥ सर्वविद्यविनाशार्थं सिद्धार्थं करवीजपते ॥ श्मशाने गच्छरेन द्यां शुभ्यगेहपि साधयेत् ॥ श्मशाने
 नेचे नमो शानि विधिसूत्रं श्मशानवत् ॥ अन्यत्र वीरवत्कार्यं साधनं सर्वसाधनं ॥ खादिरीलकीलकानश्चो निखने मंत्रमुच्चरन् महा मुंडलमंत्रैश्च सर्वविद्यान
 विद्यातयेत् ॥ मुंडमानाय यत्नेन पंचगव्यं विनिक्षिपेत् ॥ दुग्धेन स्नानमाचर्य ततः सविज्जलेन च ॥ नदं त्रे सुरयास्नानं कृत्वा यत्नन पार्वति ॥ तैलं लाप्य च तन्मु
 ण्डे सिद्धं रंजलं तथा ॥ गंधपुष्पैश्च संपूज्य खने दृष्ट्वा मानतः ॥ सर्वमुंडं विधिरयं मूलप्रोनादिके मृणा ॥ शूलं संपूजयेद्देविसमारोपेत तश्चरेत् ॥ शूलराज
 महाकूर सर्वभूतप्रियंकर ॥ सिद्धिसंकल्पितां देहि वज्रशूलनमोस्तुते ॥ दीपं प्रज्वाल्य तत्रैव खड्गेन कर्तयेत् स्वयं ॥ वीरसंपूज्य यत्नेन तात्कालं मुंडमाहरेत् ॥ का
 लीखड्गसमुद्भूत सर्वसिद्धिप्रदायक ॥ कलिचित्रामणिं त्वं खड्गमुंडनमो नमः ॥ पाशयुक्ते मनु रयं प्रणावं पूर्वमुद्धरेत् ॥ नागपाशमहासिद्धवैतालखचरेश्च
 रा ॥ उर्ध्ववक्त्रमहाकाय पाशवीरनमोस्तुते ॥ एवं संप्रार्थ्य संग्राह्यं भ्रांति तत्र न कारयेत् ॥ साधको भयभीतश्चेत् खड्गराचरणमुच्चरेत् ॥ लक्ष्म्ययतत्र जपेत् वीरमा
 र्गक्रमेण च ॥ एवं साधितमुण्डस्य फलं सिद्धाष्टकं करो संसाधितेन मुंडेन मालापात्रादिकं चरेत् ॥ पात्राणि शोधनं देवी ॥ मृणा यत्नेन सांप्रतं ॥ इदोतया दितः से
 दुर्मित्रेणानेन मायेर्जेत् ॥ क्रवं मुंडलमंत्रेण भूगृहवृत्तवह्निप्रका ॥ कुर्यात्तथारशक्तिकूर्मानं तात्पूजयेत् ॥ यो माग्निशक्तिसहितमस्त्रमेतत् क्रवादिकां अ

८२

नेन मनुनाधारस्थापयेत् तत्र मंत्रवित् ॥ वह्निमुंडलमेतस्मिन् पूजयेत् तदनंतरं ॥ शोधवज्रास्त्रवाजाभ्यां आधारे क्षालितं शुभं ॥ महाशंखं महामंत्रिस्थापयश्चा
 पीठकंततः ॥ शिवादीर्घत्रयोपेता कालीवह्नारमायुता ॥ दीर्घः सचीपतिर्वापुर्दयं मनमथातिमं ॥ दीर्घत्रयसमोपेतं तारिणी पूर्ववत्पुनः ॥ शिवं दीर्घ
 त्रयोपेतं तालाशब्दान्तु पूर्ववत् ॥ मायास्मरान्तिमं शंभुं वामकर्णोदुसंयतं ॥ सर्वकामः कालरात्रिर्दीर्घालापयद्वन्युतः ॥ सर्वाधाराय सर्वविद्वाय गच्छतः ॥ सर्वसुद्धिम
 पाय सर्वासुरपदान्ततः ॥ रुधिरारुणाय शुभ्राय प्रोच्चार्य सुरभाजन ॥ आपदेवी कपालाय हृदयान्नो मनुर्मनः ॥ अभिश्चतुर्भिर्मनुभिर्महाशंखं प्रपूजयेत् ॥ तत्र सां
 रलयन्मंत्रिमुंडलं तिग्मरोविषः ॥ मूलेन पूरयेत्त्रोयं सुधावुध्या विधानवित् ॥ गंधपुष्पाक्षताक्षिप्वा त्रिखंडं दर्शयन्ततः ॥ पीपुषरोविषो देवि मुंडलं तत्र पूजयेत्
 ॥ वज्रशक्तिरमेशक्तिमनुस्वरसमन्विते ॥ मूलतृतीये भैरवां कोधवीजं समुज्ज्वलं ॥ अनेन मनुनामंत्रिभावयेदष्टशोजत ॥ अत्र्यासुधाविनिःक्षिप्य शंखं योनीप्रद
 शयित् ॥ विशेषाद्योक्तिविधिना सर्वमन्यन्युराक्तवत् ॥ एवं यथोक्तविधिना काया लंपात्रमुत्तमं ॥ अनेन पात्रवर्षेण साधयेद्विष्टसाधनं ॥ वांक्षासिद्धिं खेचराचपरः
 कायप्रवेशनं ॥ मनोरथोदिव्यदृष्टिर्वेतालगुटिकेतथा ॥ रसं रसायणं दिवं पादुकाय क्षिणीगरां ॥ खड्गसिद्धिं कुंनसिद्धिं पाशं वांजनमेव च ॥ मूर्तिसिद्धिभैरवाष्ट
 महाकपालिनी शिवे ॥ कपालाद्यैरादेवेशे सर्वसिद्धातिधौ निश्चितं ॥ इति संक्षेपतः ॥ योक्तं किमन्युत्तुमिह सि ॥ इति श्रीशक्तिसंगम तंत्रराजे चतुर्थखंडे उत्तर
 तंत्रे कपालपात्रविधिः पटलः ॥ ६७ ॥ ॥ देव्युवाच ॥ देवेश श्रोतुमिहामिरहस्यातिरहस्यकं ॥ गोपितं कादिशास्त्रेषु रहस्यं कथं तां प्रभो ॥ शिव उवाच ॥ र
 हस्यमपि देवेशि कथ्यते शृणु सांप्रतं ॥ कालरात्रीं महारात्रौ वीरमोहोपि च ॥ ग्रहो संक्रमेवापि शनिभौ मदिने घवा ॥ रणवीरं रणवीरं तथा यागगलं विधे ॥

वेषतीरं १

श्रीवीरं मावेश भैरवं च ॥ एतत्स्थानेन रोधीरः सर्वमंत्रपरायणः ॥ दीयोऽसवचतुर्दश्यां फाल्गुनोन्मवकेपि च ॥ वीरवेषसमासाधुतुक्तवर्मादिगं ॥
वर्तिलककोसुरासंविद्यदायकः ॥ सामग्रीपूर्ववक्तृत्वा मंडग्रहणमाचरेत् ॥ शूलारोपितवीराग्रे तथा पाशगतेपि च ॥ ॥ एतेन देवेशि शिव ॥
शिवामभ्यर्चयन्नेन ततो वीरं प्रपूजयेत् ॥ फाल्गुणोन्मवके प्राप्ते पताकां कामरूपिणी ॥ कृत्वा संपुज्य एतेन नववर्णमयी च ॥ अथ वा कामरूपिणी ॥
नेन पूजयेत् ॥ एकस्मिन् समग्रेशं भुजपञ्चापपरायण ॥ दृष्ट्वा कामोतिद्वृत्तौ बालभावपरायण ॥ होताना श्रीमहामाया राक्षसा परिकल्पयत् ॥ वसतः ॥
स प्राप्ते तपस्या भंगहेमवे ॥ राक्षसा मायया देवाः प्रादपाचातिविह्वलाः ॥ होठपावरदानं च ब्रह्मणा विमोहितं ॥ महादेवतपस्यानेन वमृत्युर्भविष्यति ॥ इति ॥
वरं ब्रह्मा तत्रैवांतरधीयत ॥ ब्रह्माणोचरणं प्राप्ता राक्षसा देववेदना ॥ देवयागधसपराभत्सने दूरगामिनी ॥ इदं शोराक्षसी वीक्ष्य त्रययो देवकिन्नराः ॥ ब्रह्म
प्रभृतयो देवाः श्रीविष्णोस्सो निर्विघ्नयुः ॥ ॥ ब्रह्मोवाच ॥ पुराणपुरुषस्वामिन देवताप्रतिपालका होठया पीडिता देवास्तत्रोत्सृज्य वदप्रभो ॥ ॥ नारायण
एव वाच ॥ शृणु श्वं मुनयः सर्वे काममंत्रः प्रजप्यतां ॥ अवतीर्णो भवेत्कामः शंभुश्चानविनाशनः ॥ तत्रैव वरुणा कामो भस्मी भूतसरोनतु ॥ पलायत
स्ततः कामो होठायोनौ प्रवेशितः ॥ विववह्निस्तत्र गत्वा द्वयो देहानतपरः ॥ अन्तर्भूतस्ततः कामस्त्वनगनामतां गतः ॥ अपशव्यु ॥ होठानेन दुर्गते मता ॥
दीयोऽसवेदीपदानं फाल्गुन्या होठिकाचनं ॥ द्वयं न कुरुत पस्तु सर्वापि निष्कलाः क्रियाः ॥ कीटादिब्रह्मरुधान्तं जन्तुमात्रस्य पार्वति ॥ वसंतकाले स प्राप्तेः
बुद्धिरन्या भवेद्भूवं ॥ रक्तमातृप्रदोषेण दुःखिता संभवन्ति च ॥ तद्दोषशमनार्थं तु फाल्गुन्यां सर्वपूजनं ॥ रक्तमाता प्रकर्तव्या लग्नेन विधानं सिध्येत् ॥

८३